

SHORT STORIES

(PART I)

C. KUNHIRAMA MENON.

ചെറുകഥകൾ

(ഒന്നാം ഭാഗം)

ഗ്രന്ഥകർത്താവ്:

സി. കുഞ്ഞിരാമമേനോൻ.

(നാലാം പതിപ്പ്.)

Approved as a Text book by the Text book Committee
in Cochin, Travancore and accepted as a Reader
by the University of Madras.

PRINTED

AT THE MANGALODAYAM PRESS,
TRICHUR.

കാർഷ്വേർ (1950)

Copy right.

(വില 1 രൂ.)

ഗ്രന്ഥകാരന്റെ കുറിപ്പ്.

ഈ കഥകളെല്ലാം കഴിഞ്ഞ പത്തു കൊല്ലങ്ങൾക്കുള്ളിലായി, ഞാൻ ചില മാസികകളിൽ എഴുതി പ്രസിദ്ധം ചെയ്തവയാണ്. കഥകൾ എഴുതിയപ്പോൾ ഇപ്രകാരം ഒരു പുസ്തകമാക്കി പ്രസിദ്ധം ചെയ്യണമെന്നു വിചാരിച്ചിട്ടില്ല. എന്നാൽ എന്റെ ചില സ്നേഹിതന്മാരുടെ ഉപദേശം നിമിത്തം ഞാൻ ഇപ്രകാരം ഒരു പുസ്തകമാക്കി പ്രസിദ്ധം ചെയ്യുന്നതാണ്. ഇതിൽ എട്ടുപേര കർക്കൻ പരാക്രമമെന്ന കഥ മുഴുവിക്കുവാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല. ഇനിയൊരു പതിപ്പു വേണ്ടിവന്നാൽ അപ്പോൾ മുഴുവിക്കാമെന്നു വെച്ചിരിക്കുകയാണ്.

ഞാൻ ചരിത്രകഥകൾ എഴുതുമ്പോൾ സ്വരാജ്യ സ്നേഹവും സ്വാഭാമാനവും വായിക്കുന്നവർക്കുണ്ടാക്കേണമെന്നു മോഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ ഉദ്ദേശം അല്പമെങ്കിലും സാധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു വായനക്കാർക്കു തോന്നുന്നപക്ഷം ഞാൻ കൃതാർത്ഥനായി.

എന്നു്

തൃശ്ശിവപേരൂർ, }
18—12—98. }

സി. കുഞ്ഞിരാമമേനോൻ.

നാലാം പതിപ്പ്.

‘ചെറുകഥകൾ’യുടെ ഈ നാലാം പതിപ്പ് വൊതുജനസമക്ഷം അവതരിപ്പിക്കുന്നതിൽ എനിക്കു വലിയ സന്തോഷമുണ്ട്. ഈ പുസ്തകത്തിനു സാഹിത്യപ്രണയികളുടെ പ്രീതി വേണ്ടിടത്തോളം സമ്പാദിക്കുവാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതിന് ഇതൊരു ലക്ഷ്യമാണല്ലോ. വൊതുജനങ്ങളിൽനിന്നും ലഭ്യമായിരിക്കുന്ന ഈ പ്രോത്സാഹനത്തിനു ഞാൻ അവരോട് ഏറ്റവും കൃതജ്ഞരായിരിക്കുന്നു. അതുപോലെതന്നെ, ഈ പുസ്തകത്തെ ഒരു പാഠ്യപുസ്തകമാക്കി സ്വീകരിച്ച് എന്റെ പരിശ്രമത്തെ പ്രോത്സാഹിച്ച (തിരുവിതാംകൂറിലേയും കൊച്ചിയിലേയും) പാഠ്യപുസ്തകക്കമ്മിറ്റിക്കാരോടും മദിരാശി സർവ്വകലാശാലാധികൃതന്മാരോടും എനിക്കുള്ള കൃതജ്ഞത അപരിചിതമേ.

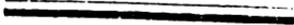
ഇതിന്റെ അഭ്യന്തര പതിപ്പു പുറത്തിറക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടായിരുന്നതും അന്നത്തെ കരിപ്പിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതുമായ ചില ഉദ്ദേശങ്ങൾ ഇനിയും നിർവ്വഹിക്കുവാൻ സാധിക്കാത്തതിനു ക്ഷമയാചനം ചെയ്തുകൊണ്ടു നിവൃത്തിയുള്ളൂ.

ഇതിന്റെ ഈ നാലാം പതിപ്പിൽ, മുൻ പതിപ്പുകളെ അപേക്ഷിച്ചു ചില ഭേദഗതികളെല്ലാം ചെയ്തിട്ടു

ണ്ടു്. 'ചെറുകഥകളു'ടെ രണ്ടാംഭാഗം ഒരു പ്രത്യേക പുസ്തകമാക്കിയടിക്കണമെന്നുദ്ദേശിക്കുന്നതുകൊണ്ടു്, സാമുദായികമായ ചില കഥകളെല്ലാം ഇതിൽനിന്നു് എടുത്തു മാറ്റിവെച്ചിട്ടുണ്ടു്. അവസാനത്തെ കഥ ഇത്തവണ പുതിയതായി ചേർത്തിട്ടുള്ളതുമാണു്. ഇങ്ങിനെ സ്വല്പം ചില ഭേദഗതികൾ വരുത്തിയിട്ടുള്ളതിനു വായനക്കാരോടു ക്ഷമായാചനം ചെയ്തുകൊണ്ടു് ഈ നാലാംപതിപ്പിനെ സഹൃദയസമക്ഷം സമർപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

എന്നു

ശ്രീമദ്വേദാന്തർ, }
 20_10_1105. } സി. കണ്ണിരാമമേനോൻ.

അനുക്രമണിക.

വിഷയം.	പേജ്.
1. എടച്ചേര കക്കൻറ പരാക്രമങ്ങൾ	1
2. കണ്ണിപ്പറമ്പിലെ കൊലപാതകൻ	65
3. തിരുവലയം	84
4. കടിപ്പുക	95
5. മണിമഞ്ചത്തിലെ നിക്ഷേപം	111
6. മച്ചാട്ടമലയിലെ ഭൂതം	129
7. ചങ്കരംകോതകയ്ക്കളുടെ ഡയറി	151
8. കവളപ്പാറക്കൊട്ടാരത്തിലെ കല്ലറ	178
9. കാമനയുടെ ഗ്രഹപ്പിഴ	195
10. ആയിരപ്പുകുട്ടി ഉമ്മയുടെ ആയുസ്സ്	210
11. തറവാടി തറവാടിതന്നെ	226

എം. ആർ. കെ. സി. യുടെ
ചെറുകഥകൾ

എടച്ചേന കുക്കൻ
 പരാക്രമങ്ങൾ. *

പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ഉദയം കേരളീയർക്കു ശുഭസൂചകമോ അശുഭസൂചകമോ എന്നു പറയാൻ എനിക്കു ധൈര്യമില്ല. മേലിലുള്ള അനുഭവംകൊണ്ടു് ഒരു അഭിപ്രായം പറയാൻ ഇവിടേക്കു് അധികം ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന കാഴ്ചവും സംശയത്തിലാണ്. എന്റെ പൊന്നൂർപ്പുരയായ കോട്ടയത്തു ശക്തൻപുരയായ ശക്തൻകുറുപ്പൻകൊന്നതിന്നുശേഷം ജീവിച്ചിരിക്കേണമെന്ന മോഹം എനിക്ക് അശേഷമില്ല. എടച്ചേന കുക്കനെപ്പറ്റി കേൾക്കാത്താ മോ എടച്ചേന കുക്കന്റെ ശക്തി പലി

---

* എടച്ചേന നായനാർ വയനാട് താലൂക്കിൽ ഒരു പ്രമാണപ്പെട്ട വിട്ടുകാരായിരുന്നു. കുക്കൻ, ശ്രീതിപ്പെട്ട പയശ്ശി (കോട്ടയം) ശക്തൻ തമ്പുരാന്റെ വിശ്വസ്തനായ സഹായിയുമായിരുന്നു. ശക്തൻ തമ്പുരാന്റെ മരണത്തിനുശേഷം കുക്കൻ ആത്മഹത്യ ചെയ്തതാണ് ഉണ്ടായത്. ബ്രിട്ടീഷുകാർ ഇയാളെ പിടിച്ചാൻ ആവുന്ന ശ്രമങ്ങൾ ചെയ്തെങ്കിലും ഫലമില്ല.

ക്ഷിച്ചു തൃപ്തിപ്പെടുത്താത്ത യോദ്ധാക്കളോ ഇനി ഇവിടങ്ങളിലാണമില്ല. തച്ചോളി ഒതേനൻ, കോമൻ, കണ്ണപ്പൻ മുതലായവരുടെ ഗുരുപാരമ്പര്യത്തിൽ ഒടുക്കത്തെ തലമുറ എന്നോടുകൂടി അവസാനിക്കും. നായന്മാർ നല്ല യോദ്ധാക്കളാണെന്ന പേരു നിലനിർത്തുവാൻ ഞാൻ ഇന്നേവരെ ശ്രമിച്ചു. എന്റെ പിൻകാലം ഇനി ആരാണ് ഉള്ളത്? ഇശ്ശപരാ! ഇനി നായന്മാർ തണ്ടുതപ്പികളായി കാലം കഴിക്കേണ്ടിവരുമോ? ആരറിഞ്ഞു? 1806-മാണ്ടായി. പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടു് ഉദിച്ചു് ആറു കൊല്ലം പൊങ്ങി. എനിക്കിപ്പോൾ വയസ്സു 55-ം കഴിഞ്ഞു. കഴിഞ്ഞ നാല്പതു കൊല്ലത്തെ കേരളചരിത്രവും, ഇപ്പോഴത്തെ നമ്മുടെ സ്ഥിതിയും തമ്മിൽ ഇത്ര അന്തരമുണ്ടു്. ഇരുപതു കൊല്ലത്തോളമായി ഞാനും എന്റെ കൂട്ടാളികളും മൈസൂർ പട്ടാണികളേയും, ബിലാത്തിപ്പട്ടാളക്കാരേയും നായന്മാരുടെ യുദ്ധസാമ്രാജ്യം പഠിപ്പിക്കുകയായിരുന്നു. ഫൈദരാലി, ടിപ്പുസുൽത്താൻ, കണ്ണൽ വെല്ലുസുലി (വെല്ലിങ്ങുടൻപ്രള) മുതലായി ശൂതിപ്പെട്ട സൈന്യനായകന്മാരും, മാത്താണുവമ്മമ്മാരാജാവിനു ശേഷം ക്ഷാത്രധർമ്മം ഇന്നതാണെന്നു ക്രിയകൊണ്ടു കാണിച്ചുകൊടുത്ത ഒടുവിലത്തെ കേരളീയരാജാവായ എന്റെ പയശ്ശിക്കോവിലകത്തു ശക്തൻതമ്പുരാൻ തിരുമേനിയും എന്റെ—എടുച്ചേന കുങ്കൻ—യോഗ്യതയും പരാക്രമവും സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ടു്. എന്റെ പൊന്നുതമ്പുരാൻ പോക്കുളത്തിൽ

വെച്ചു പീയൂസപാട്രം അടങ്ങുന്നതുവരേയും ഞാൻ കൂടെ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഹാ! ആ വക സംഭവങ്ങളൊന്നും ഇപ്പോൾ ആലോചിക്കുവയ്യ. എനിക്ക് ഈ വക ബഹു മതികാളാകെ സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളതു പള്ളിയം സേവകം ണ്ടോ, സ്വജനങ്ങളേയോ സ്വരാജ്യത്തേയോ ദേവഷിച്ഛോ ചതിച്ചോ അല്ല. കേരളത്തെ കട്ടക്കമാത്രമല്ല, ഈ സ്കീന്ത്യാക്കമ്പനിക്കാരുടെ പടിഞ്ഞാറെ കരയിലുള്ള നിലനില്പിനെത്തന്നെയും ഒന്ന് ഇളക്കിമറിച്ചു ആ വീരപുരുഷൻ കോട്ടയത്തു ശക്തൻതമ്പുരാനെയും അവിടുത്തെ ആശ്രിതനായ എന്തെങ്കിലും പാരി നിങ്ങൾ പല കഥകളും കേട്ടിരിക്കാം. നിങ്ങൾ അറിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത പല സംഭവങ്ങളും എനിക്കു നിശ്ചയമുണ്ട്. എന്റെ കുഞ്ഞങ്ങളേ! നിങ്ങൾ നാലുഭാഗവും വന്നിരുന്നത് ഈ വയസ്സുനോട്ട് ആവക കഥകൾ പറയാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നതുകൊണ്ട് എന്താണു പ്രയോജനം? ഞാനിപ്പോൾ കൂട്ടിൽ പിടിച്ചിട്ടു സിംഹത്തെപ്പോലെ ശത്രുക്കൾ ഇപ്പോൾ നശിപ്പിക്കും എന്നു ഭയത്തോടെ കഴിക്കുകയല്ലേ? എങ്കിലും ചില രസകരമായ സംഭവങ്ങൾ പറഞ്ഞുതരാം.

1766-ൽ കോട്ടയത്തു കോവിലകത്തു വലിയ തമ്പുരാൻ രവിവർമ്മനെ പേരായ തമ്പുരാനായിരുന്നു. നമ്മുടെ വയനാട് സ്വരൂപസ്ഥാപകന്മാരായ കോട്ടയത്തു തമ്പുരാക്കന്മാരിൽ പടിഞ്ഞാറെ കോവിലകത്തേക്കായിരുന്നു നമ്മുടെ മേൽക്കോയ്മയെങ്കിലും ആ താവഴിയിൽ കൊച്ചുതമ്പുരാട്ടിമാർ മാത്രമായിരുന്നതിനാൽ

വലിയ തമ്പുരാൻ തന്നെയാണു നമ്മുടെ നാട്ടിലെ കാ
 ുങ്ങലും അന്വേഷിച്ചിരുന്നതു്. 1766-ൽ ഫ്രെഞ്ചി
 ലിയും ഫ്രെഞ്ചി സൈന്യങ്ങളും മലയാളത്തെ ആക്രമി
 ച്ചപ്പോൾ കോലത്തിരി രാജാക്കന്മാരെപ്പോലും കോട്ടയത്തു
 കോവിലകക്കാരും തിരുവിതാംകൂറിലേക്കു പോയി രക്ഷ
 പ്രാപിച്ചു. കോട്ടയത്തു തമ്പുരാക്കന്മാർക്കു തിരുവിതാം
 കൂറിലേക്കു പോകേണ്ടതായ ആവശ്യമില്ലെന്നും വയനാ
 ട്ടിൽ കിടന്നാൽ അവരെ രക്ഷിപ്പാൻ ഞങ്ങൾ മതിയെ
 ന്നും ആറുവരമ്പത്തു ജന്മക്കാരായ നായന്മാരും കാട്ടുപു
 രുഷന്മാരായ വേലം നമ്പ്യാരും എന്റെ കാരണവർ
 എടുച്ചു നേതനൻ നായരും കോവിലകത്തേക്കു് എഴു
 തി അയച്ചിരുന്നു. ഞങ്ങളുടെ അപേക്ഷ അവന്റെ എ
 ത്തുണതിന്നുമുമ്പായി തന്നെ ചൊവ്വരക്കാരൻ കേയിയു
 ടെ കല്ലിലിൽ തമ്പുരാക്കന്മാരും കുടുംബങ്ങളും തിരുവി
 താംകൂറിലേക്കു് എഴുന്നള്ളിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നതിനാൽ വയ
 നാട്ടു സ്വരൂപത്തെ ശത്രുക്കളുടെ ആക്രമത്തിൽനിന്നു ര
 ക്ഷിക്കുകയായിരുന്നു ഞങ്ങളുടെ മാ. ചിറപ്പാൽ, കോട്ട
 യം, കുറമ്പനാട്ടു്, കോഴിക്കോട്ടു്, ഏറാട്ടു്, പൊന്നാ
 നി മുതലായ എല്ലാ ദിക്കുകളിലും ഫ്രെഞ്ചിന്റെ സൈ
 ന്യങ്ങൾ വളരെ കാലം കൊള്ളു കാട്ടിയെങ്കിലും വയ
 നാട്ടിൽ ഞങ്ങളു ഭയപ്പെട്ടോ എന്നോ ആരും കടന്നി
 ട്ടില്ല. കടപ്പാൻ ഞങ്ങൾ അനുചരിക്കുന്നതു മല്ലായിരുന്നു.
 ഗ്രേറ്റ് ബ്രിട്ടനിൽ സ്കോട്ടലാണ്ടു് രാജ്യം ഏതുപ്രകാരമാ
 ണോ അതു പ്രകാരമാണു മലയാളജില്ലയിൽ വയനാട്ടു്

എന്നു് എന്റെ പൊന്നുതമ്പുരാൻ പലപ്പോഴും പറയാറുണ്ടു്. വയനാട്ടുകാർക്കു് വിദേശീയരായവരുമായി വലിയ സംസർഗ്ഗത്തിന്നു് അവകാശമുണ്ടായിട്ടില്ലാത്തതുകൊണ്ടു് ഞങ്ങളെ പരിഷ്കാരമില്ലാത്തവരാണെന്നു കടൽക്കരയിലുള്ളവർ പറയാറുണ്ടായിരിക്കാം. പക്ഷെ ആൺകുട്ടികൾ ഇവിടെ അധികമുണ്ടെന്നു് അവക്കൊക്കെ നല്ല നിശ്ചയമുണ്ടു്. ഹൈദരാലിയുടെ നായകത്വത്തിൻകീഴിൽ മൈസൂർ സൈന്യങ്ങൾ വയനാട്ടുമാറ്റം മലയാളജില്ലയിലേയ്ക്കു കടപ്പാൻ കഴിയുന്ന ശ്രമങ്ങളൊക്കെ ചെയ്തിരുന്നു. ഫലിച്ചിട്ടില്ല. ഇതായിരുന്നു കണ്ണൽ വെല്ലുസീലിക്കു ഞങ്ങളെ ഇത്ര ബഹുമാനത്തിന്നു കാരണം. ഞങ്ങളുടെ നായകനായിരുന്ന പല്ലൂർ രയരപ്പൻ നമ്പ്യാർക്കു് ബ്രിട്ടീഷു രാജകുടുംബത്തിൽനിന്നു സമ്മാനമായി ഒരു സ്വർണ്ണംകൊണ്ടു കെട്ടിച്ച വാൾ കണ്ണൽ വെല്ലുസീലിനുവേണ്ടി സമ്മാനിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ആയവസരത്തിൽ അമ്മാമന്നു സുഖമില്ലായ്മയാൽ രയരപ്പൻനമ്പ്യാരുടെ കൂടെ ഞാനും കോഴിക്കോട്ടെക്കു പോയിരുന്നു. അവിടെ വെച്ചു ഞാനും ഒരു വെള്ളക്കാരനും സംഗതിവശാൽ ഒരു പോരാട്ടമുണ്ടാകയും ഞാൻ കൊടിയായ് വെള്ളക്കാരന്റെ ഒരു കണ്ണു പൊട്ടിക്കയും ഉണ്ടായി. ഇംഗ്ലീഷുകാർ ഇതുകാരണമായി എന്നു പിടിച്ചു് അവരുടെ പാണ്ടികശാലയിലുള്ള ജേലിൽ കൊണ്ടിടുകയും കടുവിൽ രയരപ്പൻനമ്പ്യാരും കണ്ണൽവെല്ലുസീലിയും സ്നേഹിതന്മാരായതുകൊണ്ടു് ഒരുപിധം മനസ്സിലാമാന്യ്ക്കോടെ എന്നു

ജേലിൽനിന്നു പുറത്താക്കുകയും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അന്നു മുതൽ കമ്പനി ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരോട് എനിക്ക് ഉള്ള കൊണ്ടു നല്ല സുഖമില്ലെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഈ സംഭവം കഴിഞ്ഞതിനു ശേഷമാണ് എന്റെ പേര് കമ്പനിപ്പട്ടാളക്കാരുടെ ഇടയിലും, മലയാളജില്ലയിലെ യോഗാക്കളുടെ ഇടയിലും പരന്നത്. വാള്, പരിച, വില്ല്, ശാം, തോക്ക് ഈ വക ആയുധങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിൽ എന്നെ ജയിപ്പാൻ അന്നു മലയാളജില്ലയിൽ ആരും ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്ന് അഭിമാനത്തോടെ എനിക്കു പറയാം. എട്ടുപേരുകൾ കണ്ടാൽ ചുമലിൽ നിന്നു മുണ്ടെടുത്തു ബഹുമാനിക്കാത്ത ചെറുപ്പക്കാരില്ല. കുരിച്ചിയർ, പന്നിയർ, കച്ചവടത്തിനു വയനാട്ടിൽ വരുന്ന മാപ്പിളമാർ, ഇവരുടെ ഇടയിലൊക്കെ കുറുൻ വലിയ ഒരു എജമാനൻതന്നെയായിരുന്നു. എന്നതിന്! നമ്മുടെ തറയിൽ കാരണവന്മാർക്കുതന്നെ കുറുൻ ഉള്ള കൊണ്ടു വലിയ ഭയമായിരുന്നു. ഇത്രയും വിവരണം മുൻകൂട്ടി പറയുന്നത് ഇനി പറയാൻ പാകുന്ന സംഭവങ്ങളുടെ ഒരു മുഖവുര മാത്രമായിട്ടാണ്.

1780-ാമാണ്ടിലാണ്. ഒരു ദിവസം ഉച്ചയ്ക്കു വേളം നമ്പ്യാരുടെ വീട്ടിൽ കാരണവന്മാർ സഭകൂടിയ ദിക്കിലേക്ക് അടിയന്തരമായി പോവാൻ കാരണവന്മാർ കല്പിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്ന് ആരോ വന്നു പറഞ്ഞു. അവിടെ മുത്താർനാട്, എട്ടുംകൂറ്റിൽ സ്വരൂപം, പൊറുന്നാൻ സ്വരൂപം ഇവിടങ്ങളിലെ ജനക്കാരും കായ്പുരുഷ

നാഭം കൈ വന്നു യോഗം കൂടിയിരിക്കുകയാണ്. കോട്ടയത്തു തമ്പുരാക്കനാഭം കുടുംബങ്ങളും നാലു ദിവസത്തിലകം തിരുവിതാംകൂറിൽനിന്നു മടങ്ങി തലശ്ശേരിയിൽ കപ്പലിറങ്ങുമെന്നും തിരുമനികളെ ഏതിരേല്ലാനായി വയനാടു സ്വരൂപക്കാര കുറെ അകമ്പടിക്കാരെ അയക്കേണമെന്നും മറ്റുമായിരുന്നു ആലോചന. മൈസൂരിൽ വീണ്ടും യുദ്ധം ആരംഭിച്ചു വർത്തമാനം കിട്ടിയതിനാൽ യോഗാക്കളായവരേയും ഏജമാനന്മാരേയും തല്ലാലം വയനാട്ടിൽനിന്നു പുറത്തേക്കയപ്പാൻ സൗകര്യമില്ലെന്നും ആരെക്കെങ്കിലും ഒരു പ്രതിനിധിയെ അയക്കേണമെന്നും തീർച്ചയാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പ്രതിനിധിയായായിരിക്കണം എന്നുള്ള ആലോചനസമയത്താണ് എന്ന ആളെ അയച്ചു വിളിച്ചിട്ടുണ്ട്.

രയരപ്പൻ നമ്പ്യാർ—കുങ്കനെ എന്തിനായിട്ടാണ് ഇപ്പോൾ വരുത്തിയതെന്നു മനസ്സിലായോ?

ഞാൻ—എന്നെ വിളിക്കാൻ വന്നാലോടു വിവരമെന്നും പറഞ്ഞുയച്ചിട്ടില്ലല്ലോ. പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കിയാൽ മനസ്സിലാക്കും.

എന്റെ ഈ മറുപടി വലിയ കാരണവന്നാരിൽ ചിലർക്കു് അത്ര രസിച്ചില്ല. വേദം രയരപ്പൻ നമ്പ്യാരാണ് കാരണവന്നാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ വയസ്സുകൊണ്ടും, പ്രമാണിത്വംകൊണ്ടും ഞങ്ങളുടെയൊക്കെ തലവനായിരിക്കുന്നത്. അദ്ദേഹത്തോടു് ഇങ്ങിനെ കൂസലില്ലാതെ

“ആ കുരുത്തം കെട്ടുവെൻ്റെ ചെകിട്ടത്തു രണ്ടു കൊടുപ്പാൻ
ആരുമില്ലേ?”

ഒരു മറുവടി പറഞ്ഞത് എന്റെ കാരണവേ കത്തോൻ
നായകാണ് ഒട്ടും പിടിക്കാത്തത്. ‘ആ കുരുത്തംകെ
ട്ടുവെൻ്റെ ചെകിട്ടത്തു രണ്ടു കൊടുപ്പാൻ ആരുമില്ലേ?’

എന്നു പറഞ്ഞു ഒതേനമ്മാമൻ എണ്ണീറപ്പോൾ അവിടെ കൂടിയിരുന്ന കാരണവന്മാരെല്ലാവരും ഒന്നായി എഴുന്നേറ്റു. എന്റെ കഥ കഴിഞ്ഞുവെന്നു ഞാൻ ചിന്തിച്ചിരിക്കുന്ന മദ്ധ്യേ 'ചെറുപ്പക്കാരനല്ലേ' എന്നൊക്കെ പറഞ്ഞ് അമ്മാമനെ കാരണവന്മാരെക്കൂട്ടി പറഞ്ഞു സമാധാനപ്പെടുത്തി കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

അമ്മാമൻ—ഇത്തരം അധികപ്രസംഗികളെ അയച്ചാൽതന്നെ കാൽ കരുത്തത്തിൽ വരികയില്ല.

മയരപ്പൻനമ്പ്രാൾ—നമ്മുടെ തമ്പുരാക്കന്മാർ നാലുദിവസത്തിലകം തലശ്ശേരിയിൽ കപ്പലിറങ്ങുമെന്ന വിവരം കിട്ടിയിരിക്കുന്നു. കുങ്കനും പത്തമ്പതു് അകമ്പടിക്കാരും കൂടി തലശ്ശേരിയിൽ പോയി തമ്പുരാക്കന്മാരെ എതിരേല്ക്കണം. കോട്ടയത്തു കോവിലകത്തോടുള്ള നമ്മുടെ രാജഭക്തി കാണിപ്പൻ പോയിട്ടു് അവിടെ കൂട്ടവും കുറിയും ഉണ്ടാക്കിയാൽ നമുക്കൊക്കെ അതു വലിയ പോരായ്മയാണ്.

ഇതിന്നു് ഏന്താണു മറുപടി പറയേണ്ടതു് എന്ന് എനിക്കു നല്ല വിവരമുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷെ അമ്മാമന്റെ കണ്ണുരുട്ടൽ കണ്ടപ്പോൾ എനിക്ക് ഒന്നും പറയാൻ തോന്നിയില്ല. കോഴിക്കോട്ടുവെച്ചു ചെള്ളിക്കാരന്റെ കണ്ണടിച്ചു പൊട്ടിച്ചു കഥ സൂചിപ്പിച്ചുണ്ടു വേമനമ്പ്രാൾ മൂപ്പർ 'കൂട്ടവും കുറിയും' എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതെന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലായിട്ടുണ്ടു്. വയനാട്ടുകാരുടെ മാനവും എന്റെ മാനവുമായി സംബന്ധമൊന്നുമില്ലേ? എ.

നായിരുന്ന എനിക്കു ചോദിച്ചറിയാനാണായിരുന്നതു്. 'കാരണവന്മാരുടെ കല്പനപോലെ' എന്നും പറഞ്ഞു ഞാൻ ഒരു മൂലക്കൽ വളരെ കാഴ്ചാനിച്ഛനിക്കുന്നു. തൃക്കുഷ്ണിൽ കൊടുപ്പാൻ കാരണവന്മാർ ഒരു എഴുത്തു് എഴുതി ഉണ്ടാക്കി തന്നു. അമ്പതു പേരെ അകമ്പടിക്കാറായി കൂട്ടി തലശ്ശേരിക്കു വേഗം പുറപ്പെടുവാനും കല്പനയായി.

എടുത്തു കർക്കൻറ കൂടെ പോയി ചത്താൽ മാനമുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞു പുറപ്പെടുവാൻ ആൾ ധാരാളമുണ്ടായിരുന്നു. ഞാനും അകമ്പടിക്കാരും കൂടി പിറോന്നു കാലത്തു പുറപ്പെട്ടു്, സന്ധ്യ മയങ്ങുന്നതിന്നു മുമ്പായി വടകരയിൽനിന്നു രണ്ടു നാഴിക കിഴക്കു തെക്കുവശം ഒരു പറമ്പിൽ എത്തിച്ചേർന്നു. എന്റെ അകമ്പടിക്കാരെ കൈ വാളും പരിചയം എടുത്തിട്ടുണ്ടു്. ചില ആയുധങ്ങളൊക്കെ എന്റെ കയ്യിലുണ്ടു്. ഞങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ചില തോക്കുകാരും കുന്തക്കാരും അങ്ങിനെയും ഉണ്ടു്. ഞങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശം, രാത്രി കടത്തനാട്ടെത്തി താമസിച്ചു പിറോന്നു തലശ്ശേരിക്കു പോകാമെന്നായിരുന്നു. ഈ ആലോചനയുടെ മദ്ധ്യേ ഞങ്ങളുടെ ഇടത്തു വശത്തുള്ള ഇടവഴിയൽകൂടി കരാളും കറെ അകമ്പടിക്കാരും ഞങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷമായി. അവരെ കൈ മുമ്പിൽ എത്തിയപ്പോൾ മാത്രമേ ഞങ്ങൾ കണ്ടുള്ളൂ. ഇവരുടെ തലവനായ ഒരു ചെറുപ്പക്കാരൻ പട്ടുറുമാലും തലയിൽ കെട്ടി മുമ്പിൽ നില്ക്കുന്നുണ്ടു്. ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരും കുറച്ചു നേരം മുഖത്തോടുമുഖം നോക്കിനിന്നു തിന്നശേഷം,

നിങ്ങൾ എടച്ചേന കുക്കൻറായരല്ലേ? എന്ന് ആ ചെറുപ്പക്കാരൻ എന്തോട ചോദിച്ചു. “അതേ. നിങ്ങൾ ആമാണെന്നു മനസ്സിലായില്ല. എവിടെയോ വെച്ചു കണ്ടതായി ഒരു മുഖപരിചയം തോന്നുന്നുമുണ്ട്.” എന്നായിരുന്നു എന്റെ മറുപടി.

“ഞാൻ പായ്യാർ മലയിൽനിന്നാണ്. അവിത്തറട്ടെ എളമയാണ്. നേയത്തേൽ ഭഗവതികാവിൽ വേലക്കുലത്തു വയനാട്ടിൽവെച്ച് ഒരിക്കൽ നിങ്ങളെ കണ്ട പരിചയമാണ്. തലശ്ശേരിക്കായിരിക്കാം. ഞാനും അങ്ങോട്ടേക്കാണ്. വഴിയിൽ കണ്ടുമുട്ടിയതു വളരെ സന്തോഷമായി” എന്നു ചെറുപ്പക്കാരൻ മറുപടി പറഞ്ഞപ്പോൾ ശത്രുവോ എന്നു സംശയിച്ച് വാളിന്റെ പിടികയ്യിലാക്കിയ എന്റെ അകമ്പടിക്കാരൊക്കെ സാധാരണപോലെതന്നെയായി. അവിത്തറട്ടവർ കോട്ടയത്തു തമ്പുരാന്റെ മക്കളും വയനാട്ടിൽ ഏതാനും ഭാഗം വാഴുന്നവരും ആണ്. ഈ ഇടപ്രളയനാരെപ്പറ്റി പറഞ്ഞു കേട്ടിട്ടുള്ളതല്ലാതെ നേരിട്ടു കണ്ട സംസാരിപ്പാൻ എനിക്കു ഇതുവരെ അവസരം ഉണ്ടായിട്ടില്ല.

ഞാൻ—വളരെ സന്തോഷമായി. നമ്മുടെ തമ്പുരാക്കന്മാർ എഴുന്നള്ളുന്ന വിവരം അറിഞ്ഞു വയനാടു സ്വരൂപത്തിൽനിന്ന് എന്നെ പ്രതിനിധിയായി കാരണവന്മാർ അയച്ചിരിക്കുകയാണ്.

അവിത്തറട്ടു എളമ—നിങ്ങളെ കണ്ടുമുട്ടിയതിൽ എനിക്കു പ്രത്യേകം കൃതാർത്ഥത്തോടു അവകാശമുണ്ട്.

എന്നൊക്കെ കമോന്നു സംസാരിച്ചുകൊണ്ടു ഞങ്ങൾ യാത്രയായി. വടകര എത്തിയപ്പോൾ,

“തീരുമേനികൾ എങ്ങിനെയായാലും നാളെകഴിഞ്ഞെ തലശ്ശേരിയിൽ എത്തുകയുള്ളൂ. അതുകൊണ്ടു നാം അത്ര ധൃതഗതിയിൽ പേകേണമെന്നില്ല. എനിക്കു വടകരയിൽവെച്ച് അല്പം ചില കായ്കൾ സാധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതിനു നിങ്ങളുടെ സഹായവും കൂടെ ഉണ്ടായാൽ വലുതായ ഉപകാരമായി. നമ്മുടെ ആൾക്കാരെക്കൊണ്ടു ഈ തണ്ണീർപന്തലിലും ആൽത്തായിലുമായി കഴിച്ചുകൂട്ടട്ടേ. വെച്ചുണ്ണേണ്ട സാധനങ്ങൾ അവർ വകുൽ ഇല്ലെങ്കിൽ ചിലർ അങ്ങാടിയിൽ പോയി വരട്ടേ” എന്നും പറഞ്ഞ് അവിത്താട്ട് എളമനാലു പൊമ്പണമെടുത്ത് കരവനെ എല്ലിച്ചു.

അവിത്താട്ട് എളമയ്ക്ക് എന്തൊക്കെയാണ് എന്തു കായ്കമാണു സാധിക്കേണ്ടത് എന്നു മനസ്സിലാവാതെ ഞാൻ കുറെ കഴിഞ്ഞു. എന്തെങ്കിലും ‘കൂട്ടവും കുറിയും’ ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുമോ എന്നു ഭയമാണു എനിക്കുണ്ടായത്. ഈ വിവരം ഞാൻ അവിത്താട്ട് എളമയോടു പറഞ്ഞു. അവിത്താട്ട് എളമ—നിങ്ങൾ പറയുന്നതു വാസ്തവം തന്നെയാണു്. നാം ഒരു കായ്കവശാൽ തലശ്ശേരിക്കു പോകുമ്പോൾ വഴിയിൽവെച്ചു കൂട്ടവും കുറിയും ഉണ്ടാക്കുന്നതു് അത്ര നന്നല്ല. പക്ഷേ ഞാൻ പറയാൻ പോകുന്നതു മുഴുവൻ കേട്ടാൽ നിങ്ങൾ എന്നോടു യോജിക്കാതിരിക്കയില്ല. എന്റെ മുത്തശ്ശി കെട്ടിലമ്മ കഴിഞ്ഞ കൊല്ലത്തിൽ കൊട്ടിയുരു് ഉത്സവം കഴിഞ്ഞു മടങ്ങി വരുമ്പോൾ കൊള്ളക്കാരൻ ഉണ്ണിമുത്തു മുപ്പനും ആൾക്കാരും മുത്തശ്ശിയുടെ ഡോലി എ.

ടുജന്നവരേയും ആൾക്കാരേയും വഴിയിൽ തടഞ്ഞു നിർത്തി പണ്ടങ്ങളും പണവും തട്ടിപ്പറിച്ചു കഥ നിങ്ങൾ കേട്ടിട്ടില്ലായിരിക്കാം. മൈസൂർ പട്ടാണികളുടെ ആക്രമം കഴിഞ്ഞ മുതൽ മാപ്പിളമാർക്കു നമ്മെ യൊക്കെ ബഹുമാനം നന്നെ കുറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഈ വകക്കാരുടെ അധികപ്രസംഗങ്ങൾ കണ്ടുകൊണ്ടു നാം ക്ഷമിച്ചിരുന്നാൽ വളരെ പോരായ്മയാണ്. ഉണ്ണിമുത്തു മൂപ്പനെ കണ്ടു പകരം ചോദിക്കേണമെന്നു കുറെ കാലമായി ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. അമ്മാമൻ അതിന്നു സമ്മതിക്കായ്ക്കയാലാണ് ഇതുവരെ എനിക്കതു സാധിക്കാത്തത്. മൂപ്പൻ താമസിക്കുന്നത് ഇവിടെനിന്നു അധികം ദൂരത്തല്ല. നിങ്ങൾ എന്റെ കൂടെ ദിവ്യവെള്ള വരുന്നതായാൽ നാലു മണിക്കൂറിനുള്ളിൽ എന്റെ ആവശ്യം സാധിച്ചു നമുക്കു ദേഹി എത്താം. കൂടയുള്ളവർ ഇവിടെ വിശ്രമിക്കട്ടേ.”

ഉണ്ണിമുത്തു മൂപ്പൻ സാമാന്യക്കാരനല്ലെന്നും അവന്റെ കീഴിൽ എന്തിനും പോന്ന ശക്തിമാനായ പത്തമന്നൂർ മാപ്പിളമാരുടെയും ശ്രുതിപ്പെട്ട പല കൊല്ലുകളും കുറച്ചു കാലത്തിനുള്ളിൽ ഇവർ നടത്തിട്ടുണ്ടെന്നും ഞാൻ മുമ്പുതന്നെ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഈ വക കൊള്ളക്കാരനെന്നും മൈസൂർ ആക്രമത്തിന്നു മുമ്പായി നായനാർക്കു കീഴടങ്ങാതിരുന്നിട്ടില്ല. അവിഞ്ഞാട്ടു എളമയുടെ കഥ കേട്ടപ്പോൾ എറീക്കും സാമാന്യരായി പലികും ദേഹ്യം വന്നു. എടച്ചേന കുങ്കൻ എന്ന കഥാർ ഉണ്ടെന്നു ഉണ്ണിമുത്തു മൂപ്പനെ ഒന്ന് അറിയിച്ചാൽ

കൊള്ളാമെന്ന് എനിക്കും വാശിയായി. ഞങ്ങളുടെ അകമ്പടിക്കാർ ആൽത്തരകളിലും തണ്ണീർ പന്തലിലുമായി വിശ്രമിക്കുന്നുണ്ട്. രാത്രി 10 മണിയായപ്പോൾ ഞാനും അവിഞ്ഞാട്ട് എളമയ്യും ആയുധപാണികളായി പുറപ്പെട്ടു. അവിഞ്ഞാട്ട് എളമയ്യുടെ വശം ആറു കഴൽ നിറച്ച ഒരു കൈത്തോക്കും ഉണ്ട്. ഏകദേശം രണ്ടു നാഴിക ദൂരത്തു കടൽക്കരയിൽ വലിയ ഒരു പറമ്പിന്റെ നടുവിൽ വലിയ ഒരു വീട്ടിലാണു മൂപ്പൻ താമസിക്കുന്നത്. അയൽവക്കത്തായി വീട് അധികമില്ല. ചില മുഴുവരുടെ ചാളകൾ മാത്രം അവിടവിടെ കാണാനുണ്ട്.

ഞങ്ങൾ മൂപ്പന്റെ കടിയിൽ എത്തിയപ്പോൾ ഉമ്മറത്തു ചില മാപ്പിളമാർ കിടന്നു സംസാരിക്കുന്നുണ്ട്. അകത്തുനിന്നും ചിലരൊക്കെ സംസാരിക്കുന്നുണ്ട്. 'നിങ്ങൾ എവിടെനിന്നാണ്?' എന്നും 'ഞങ്ങൾ വയനാട്ടിൽനിന്നാണ്, തലശ്ശേരിക്കു പോകുന്നു. മൂപ്പനെ കണ്ടു കാണണമെന്നുണ്ട്.' എന്നും അഭിവാദ്യം കഴിഞ്ഞ ഉടനെ ഒരു താടിക്കാമൻ മാപ്പിള അകത്തു പോയി താമസിയാതെ പുറത്തു വന്നു ഞങ്ങളെ അകത്തേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. അക്കാലത്തൊക്കെ ചെറുപ്പക്കാരായ നായന്മാർ ആയുധപാണികളായിട്ടു നടക്കാറുള്ളു. അതുകൊണ്ട് അന്യഥാ ഒന്നും സംശയിപ്പാൻ ആർക്കും അവകാശമുണ്ടായിരുന്നില്ല. പുറത്തുനിന്നു മൂപ്പന്റെ കടിക്കളിൽ ഒരു വലിയ തളത്തിലേക്കുണു ഞങ്ങൾ കടന്നുതു്. ആ തളത്തിൽ ഒരു തിണ്ണമേൽ രണ്ടു മൂന്നു മാപ്പി

ഉമർ ഇരുന്നു വെറില മുറുക്കുന്നുണ്ട്. തളത്തിൽ പടിഞ്ഞാറെ വശം ഒരു മുറിയിലേക്കു ഞങ്ങളെ കൊണ്ടുവന്നു. അവിടെ ഒരു കട്ടിലിന്മേൽ ഒരു ഹിഡുംബൻ ഇരിക്കുന്നു. ഇവനാണു മൂപ്പൻ എന്നു ഞങ്ങൾക്കു വേഗം മനസ്സിലായി. താഴെ ഒരു നിലവീളുകിന്നരികെ പായയിൽ രണ്ടുമൂന്നു മാപ്പിളമാരും ഇരിക്കുന്നുണ്ട്. ഞങ്ങൾക്കു അകത്തു കടന്നു ഉടനെ മറുളള മാപ്പിളമാരോടു പുറത്തേക്കു പോകുവാൻ മൂപ്പൻ ആഗ്രഹം കാട്ടി. മൂപ്പൻ എഴുന്നേറ്റ് കാഴ്ചവെച്ചു.

“എഴുന്നേതാൻ എവിടെനിന്നാണെന്നറിഞ്ഞില്ല. മൂപ്പനെ കണ്ടിട്ടുള്ള കാര്യവും എന്താണാവോ?” എന്നായിരുന്നു മൂപ്പൻറ ഒന്നാമത്തെ അഭിപ്രായം. ഞങ്ങളുടെ ഉടുപ്പം സമ്പ്രദായവും മറ്റും കണ്ടാൽ നല്ല തറവാടികളാണെന്നു് അർത്ഥം തോന്നും. മൂപ്പൻ എഴുന്നേതാമെന്നു സംബോധനചെയ്തതിൽ തൊടിച്ചില്ല.

‘ഞാൻ അവിത്താട്ടു് എളമയാണു്. ഇയാൾ എടച്ചേന കുങ്കൻ നായരാണ്. അവിത്താട്ടെ സ്ത്രീകളെ അപമാനിച്ചാൽ ഉത്തരം ചോദിച്ചാൽ അളല്ലെന്നുണു മൂപ്പൻ വിചാരിച്ചതു്, അല്ലെ? മൈസൂർ പട്ടാണികൾ ഇപ്പോൾ മൂപ്പനെ സഹായിക്കട്ടെ’ എന്നു പറഞ്ഞു് അവിത്താട്ടു് എളമ വാൾ ഉറയിൽനിന്നു് ഉഴറി. മൂപ്പൻറ വീട്ടിൽ അപ്പോൾ ഹിഡുംബന്മാരായ മാപ്പിളമാർ അഞ്ചുപത്തുണ്ടു്. മൂപ്പനും അളള ചില്ലറയല്ല. കാര്യം ഇത്ര വേഗം വാളിൻറ മുമ്പിൽ കൊണ്ടുവന്നതു നന്നായില്ലെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നതിനിടയിൽ മൂ.

പ്പൻ അകത്തുനിന്നു പുറത്തേക്കു ചാടി വാതിൽ ഓടാവൽ ഇട്ടുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

ദൈവമേ! ഞങ്ങളുടെ ഗതി എന്താണ്? ആ മുറിയിൽനിന്നു പുറത്തു ചാടുവാൻ ഒരു പഴുതുമില്ല. പുറത്തു ചാടിയാൽതന്നെ എന്താണ് ഗതി? ഏതെങ്കിലും ഞങ്ങളെ തടവുകാരാക്കിയിട്ടു മുറി ഒന്നു മുഴുവനും നടന്നു പരിശോധിച്ചു. വളരെ ചെറിയ ജനലുള്ളതു കയ്യിട്ട് ഒരു പാൽ കടപ്പാൻ മാക്സ്വെച്ച് അടുപ്പിച്ച് അഴി എറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. മുറിയുടെ വടക്കുവശം ഒരു വാതിൽ കണ്ടു. അത് ഉന്തിത്തുറന്നപ്പോൾ ഒരു നിലയറയിലേക്കുള്ള കോണിയാണു കണ്ടത്. നിലവിളകിൽനിന്ന് ഒരു തിറയെടുത്തു നിലയറയിൽ ഞങ്ങൾ ഇറങ്ങി നോക്കി. അവിടെ പല തരത്തിലുള്ള ആയുധങ്ങളും തോക്കുകളും വെടിമരുന്നുസാമാനങ്ങളും ഉണ്ട്. കൊള്ളയിട്ടു കൊണ്ടുവെച്ചു വെട്ടിയും പണവും പണ്ടങ്ങളും അവിടെ സൂക്ഷിച്ചതായും കണ്ടു. ഇതൊക്കെ നോക്കിനില്പാൻ നേരം ഇല്ലെന്നും താമസിച്ചാൽ ശത്രുക്കൾ നമ്മെ തകരാറിലാക്കുമെന്നും ഞങ്ങൾക്കു ബോദ്ധ്യമായി. ഒന്നു രണ്ടു മാപ്പിളമാർ അങ്ങടും ഇങ്ങടും ഓടിപ്പോകുന്നുണ്ടെന്നു ഞങ്ങൾക്കു ബോദ്ധ്യമായി. ഞങ്ങളെ ഇട്ടു പൂട്ടിയ വാതലിന്റെ അപ്പുറം ചില മാപ്പിളമാരിരുന്നു സംസാരിക്കുന്നതും ഞങ്ങൾക്കു നല്ലവണ്ണം കേൾപ്പാനുണ്ടായിരുന്നു. ഈ അവസരത്തിലാണു കണ്ണൽ ചെയ്ലുപി ഒരു കോട്ടു പിടിച്ചു വിവരം വേഗം നമ്പ്യാ

ഈ പാഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കിയത് എനിക്ക് ഭാഗ്യവന്ന
 ത്. ഒരു ചെമ്പുപാത്രം നിറയെ വെടിമരുന്നു കോരി
 കൊണ്ടുവന്നു വാതിലിന്റെ അരികെ ചുമരിന്മേൽ വാ
 ലുകൊണ്ടു കഴിയുണ്ടാക്കി അതിൽ കുത്തിനിറച്ചു. ഞ
 ങ്ങൾ ഇന്നതാണു കാട്ടാൻ പോകുന്നതെന്നു മറപ്പിച്ചു
 മാർ മനസ്സിലായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ കാൽമുട്ടമൊക്കെ അപകട
 ത്തിലാവുമായിരുന്നു. ഈ വെടിമരുന്നിന്നു തീയ്യം കൊ
 ടത്തു. ഞങ്ങൾ നിലയറയിൽ ഭാടിയൊളിച്ചു. പി
 നെയ്യുണ്ടായ കഥ പറയാൻ പ്രയാസം. വിടാതെ
 ഇടിഞ്ഞുപൊളിഞ്ഞു വീഴുമ്പോലെ ഒരു ശബ്ദമാണു കേ
 ്കിട്ടു. കൂട്ടത്തിൽ ഞങ്ങളും മരിക്കുമെന്നു തീർച്ചയാക്കി.
 വേഗം ഞങ്ങളുടെ ആയുധങ്ങൾക്കു പുറമെ മറ്റു തോ
 കും കയ്യിലെടുത്തു നിലയറയിൽനിന്നു ഞങ്ങൾ മുറിവി
 ലേയ്ക്കു കടന്നു. പുകകൊണ്ടു വിളക്കു കെട്ടിയിടുന്നു. അ
 ന്വേഷം ആളെ കാണാൻ പ്രയാസം എന്നു മാത്രമല്ല
 ഞങ്ങൾക്കു ശ്വാസം മുട്ടലും തുടങ്ങി. വേഗം വാതിൽ
 തുറന്നു. വാതിലൊന്നും കാണാനില്ല; ചുമർ
 തന്നെ ആ ഭാഗത്തില്ല. ഞങ്ങൾ പുറത്തേയ്ക്കു ചാടി.
 കല്ലും മരത്തിന്റെ കഷണങ്ങളുമാണു് അവിടെയുള്ള
 ത്. പുല്ലുമേഞ്ഞു പുരയായതുകൊണ്ടു് ആ വീട്ടിന്നു തീ
 പിടിച്ചിരിക്കുന്നു. നാലു ഭാഗത്തു നിന്നും മരണോന്മുഖ
 യോടെ ചിലർ നിലചിളിക്കുന്നതു ഞങ്ങൾ കേൾക്കാ
 തിരുന്നില്ല. തളത്തിൽനിന്നു ഞങ്ങൾ പുറത്തുത്തീർ
 പ്പെടുവാൻ നല്ലതു മറപ്പിച്ചുമാർ ഞങ്ങളെ വളഞ്ഞു. ഞ
 ങ്ങളുടെ നേരെ ഞങ്ങളുടെ കാഴ്ച തോക്കും ഒഴിച്ചു. തോ

കിൻറെ ചട്ടകൊണ്ടു രണ്ടാളുടെ തലയ്ക്ക് അടിയും കൊടുത്തു. ഞങ്ങൾ മിററത്തുനിന്നു വളപ്പിലേയ്ക്കു കടന്നു. മൂപ്പനും രണ്ടു മാപ്പിളമാരും നരികളെപ്പോലെ അർപ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ നേക്കു ചാടിയെത്തി. ഞാൻ വാളുമായി മൂപ്പന്റെ നേരെ ചാടി. അവിത്തൊട്ട് എളമ കൈത്തൊക്കിൽ ഒന്ന് ഒരു മാപ്പിളയുടെ വായിൽ പൊട്ടിച്ചു. അതിലിടക്കു ഞാൻ മൂപ്പനെ താഴ്ത്തു വീഴ്ത്തിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. മറെറ മാപ്പിള പിന്നിൽ നിന്ന് എന്തെ ഒരു വെട്ടു വെട്ടിയതും അവിത്തൊട്ട് എളമയുടെ തോക്ക് ഒന്നു പൊട്ടിയതും മാത്രമേ പിന്നെ എനിക്കു വിവരമുള്ളൂ.

ഞാൻ ഉണർന്ന് ഏകദേശം പിറേറന്നു രാമിലെ എട്ടു മണിക്കാണു്. വടകര തണ്ണീർപന്തലിൽ ഞാൻ കിടക്കുന്നു. നാലു ഭാഗവും അകമ്പടിക്കാർ ചിന്താകലമ്പാരായി ഇരിക്കുന്നു. അവിത്തൊട്ട് എളമ ഒരു വിശറികൊണ്ടു് എന്തെ വീശിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

അ. എ:—‘എന്റെ ഇശഗപര! കാര്യം ജയിച്ചു’ ഞാൻ നന്നെ ഭയപ്പെട്ടു. മുറി സാരമില്ല. രക്തം വളരെ പോയി. അതാണു ക്ഷീണം ഇത്ര വലിച്ചതു്. നിങ്ങളെ വീണ ദിക്കിൽനിന്നു് എടുത്തു പാടത്തു കൊണ്ടുവന്നപ്പോൾ ചില മുക്കുവർ സഹായത്തിന്നു റന്നിരുത്തില്ലെങ്കിൽ കഥ എന്താണു്? ഉണ്ണിമൂത്തമൂപ്പന്റെ അൾക്കാർ ഇപ്പോൾ അവിടെ എത്തിയിരിക്കും. നായകനില്ലാതെ അവർ നമ്മെ തിരഞ്ഞുവരുമ്പോൾ കാര്യവും സംശയമാണു്.

ഞാൻ:— ഞമ്മാമന്റെ കണ്ണുരുട്ടൽ കാണാതെ കഴിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ടു്. ഈ കഥ നമ്മൾ രണ്ടുപേരും മാത്രം അറിഞ്ഞാൽ മതി.

ഉച്ചയായപ്പോൾ എന്റെ ക്ഷീണത്തിനു് ആശ്വാസമായി.

മാംസം സംബന്ധിച്ച മുറിയായതുകൊണ്ടു നല്ല ഒരു പച്ചമരണു് അറച്ചു കെട്ടിയതു മുതൽ ഉണക്കം തുടങ്ങി. വെയിൽ താണുപ്പോൾ ഞങ്ങൾ തലശ്ശേരിക്കു പുറപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

വെങ്കാട്ടിലെ പോരാട്ടം. II

ഇന്നു ഞാൻ പാചാൻ പോകുന്ന സംഭവമുതലുമാണു് ശക്തൻതമ്പുരാനും ഞാനുമായി വളരെ സ്നേഹവിശ്വാസത്തിലായതു്. ഈ സംഭവം എനിക്കല്ലാതെ വേറെ ഒരു ജീവിഷം നിശ്ചയമില്ല. നിങ്ങൾ പയശ്ശിത്തമ്പുരാനെപ്പറ്റിയും അവിടുത്തെ നടവടിയെപ്പറ്റിയും പലതും കേട്ടിരിക്കാം. പക്ഷെ ഞാൻ പറയുന്നതൊക്കെ എന്റെ കണ്ണുകൊണ്ടു കണ്ടതും ചെയ്തികൊണ്ടു കേട്ടതുമായ സംഭവങ്ങളാണു്. ഇതിന്റെ വാസ്തവസ്ഥിതിയെപ്പറ്റി തർച്ചിപ്പാൻ നിങ്ങൾക്കു് അതുകൊണ്ടു ന്യായമില്ല.

കോട്ടയം കോവിലകത്തുനിന്നു ദിത്തനായ ഒരാളായിരുന്നു 1793-ൽ കറുപ്പുനാട്ടെ വലിയ തമ്പുരാനായി

രുതം. ഈ സ്മിന്ത്യാക്കമ്പനിക്കാർ മലയാളക്കരയിൽ കച്ചവടത്തിനു വന്നതുമുതൽ ആദ്യവസാനം ഒരുപോലെ എപ്പോഴും അവരെ സഹായിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കോവിലകക്കാരുടെ കീഴിൽ അതു കോട്ടയം കോവിലകക്കാർ മാത്രമായിരുന്നു. മൈസൂർ സൈന്യങ്ങൾ കമ്പനിക്കാരുടെ തലശ്ശേരി കോട്ട പിടിച്ചാൻ പലപ്പോഴും ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അപ്പോഴൊക്കെ സൈന്യങ്ങളെ അയച്ചു കോട്ടയത്തു തമ്പുരാൻ കമ്പനിക്കാരെ സഹായിച്ചതായും ഈ വക ഉപകാരങ്ങൾ പ്രത്യേകം അവസരം വരുമ്പോൾ ചെയ്തുകൊടുത്തുകൊള്ളാമെന്നു കമ്പനിക്കാരോടു വാഗ്ദത്തം എഴുതി വാങ്ങിയതായും റിക്കാർട്ടുകളാൽ തന്നെ കാണാം. കാര്യം ഒക്കെ ഇങ്ങിനെയായിരുന്നുവെങ്കിലും കുറുപ്പനാട്ടെ ദത്തൻതമ്പുരാൻ കോട്ടയത്തെ വലിയ തമ്പുരാന്റെ അധികാരവും കൂടെ കിട്ടണമെന്ന് അവകാശം പുറപ്പെടുവിച്ചപ്പോൾ എന്റെ വെറുപ്പനാട്ടനെ കമ്പനിക്കാർ വിസ്മയിച്ചു കോട്ടയം കുറുപ്പനാട്ട് ഈ രണ്ടു രാജ്യങ്ങളിലേയും മേല്പോയ്ക്കു അധികാരം കുറുപ്പനാട്ടേയ്ക്കു കൈകൊടുക്കണമെന്നു ചെയ്തത്. ഒരു ദത്തൻ കഡംബത്തിലെ മുതലിനും അധികാരത്തിനും അവകാശമില്ലെന്ന തത്വം കമ്പനിക്കാർ അറിയാത്തതിട്ടാ അല്ല. അസാമന്ത്രപുരപ്പനായ ശക്തൻതമ്പുരാനെ അധികാരംകൊടുത്തു് അടുത്തു് ഇരുത്തുന്നതു നല്ലതല്ലെന്നുവെച്ചു എന്തോ കമ്പനിക്കാർ ഈ കാട്ടിയ കൃതപ്ലത ഏന്റേ രമ്പുരാന്റെ ഉള്ളിൽ നന്നേ തട്ടിയെന്നു. അന്നുമുതൽ കമ്പനിക്കാരെ

തമ്പുരാൻ വിശ്വസിപ്പിച്ചില്ല. ഈ സംഭവങ്ങൾ കഴിഞ്ഞ മുതൽ രണ്ടായിരവും മൂവായിരവും നായന്മാർ എപ്പോഴും ശക്തൻരമ്പുരാന്റെ കൂടെ ഉണ്ടായിരുന്നു. തമ്പുരാന്റെ ഈ സൈന്യങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ കൂട്ടാച്ചി, പാടന്തർ, ചാവശ്ശേരി, വെളിയമ്പ്ര, മൂലക്കുന്ന്, ഗണ്ണവം, മണത്തുണ്ണ, കണ്ണവം, ശിവപുരം, പയങ്കുഴി, കണ്ടക്കുന്ന്, പിണറായി, നീട്ടൂർ, കതിരൂർ മുതലായ പ്രദേശങ്ങളിലെ പോരാളികൾക്കും തലയാളികൾക്കും പുറമെ, വയനാട്ടിൽനിന്നു മുപ്പൈനാടു പയ്യൂർ യജമാനന്റെ കീഴിൽ ഞങ്ങൾ 500 നായന്മാർ രമ്പുരാന്റെ പടമുഖത്തു വരുകയും ചെയ്തിൽ വന്നു താമസിക്കുകയായിരുന്നു. മുണ്ടും ഇടക്കയും കെട്ടി കയ്യിടക്കും മെയ്യിടക്കുമുള്ള ഞങ്ങൾ രമ്പുരാന്റെ സൈന്യങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ കരം പ്രമാണികൾ തന്നെയായിരുന്നു. പടയാളിയിൽനിന്നു പൊന്തി, തലയാളിയായി അന്ന് ഒരു രക്ഷാപുരുഷന്റെ സ്ഥാനമാണ് എനിക്കു കല്പിച്ചുകിട്ടിയിരുന്നത്. സ്വരൂപികളും യജമാനന്മാരും, ചങ്ങാതങ്ങളും കൈക്കൊണ്ടു എന്റെ മേല്പാടുള്ളവരായതുകൊണ്ട് എന്റെ കിടയിൽ ഉള്ളവക്കൊന്നും തിരുമുറിയിൽ കടന്നു കൂടി സേവിപ്പാൻ യാതൊരു മടഗ്ഗുവുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. തമ്പുരാൻ തൃപ്പിള്ളിപ്പട്ടണവൻ എന്നെങ്കിലും ഒരു അറവസരം കിട്ടുമെന്നുവെച്ചു ഞാൻ ക്ഷമിച്ചു കൂടുകയായിരുന്നു. അങ്ങിനെ ഇരിക്കുമ്പോൾ ഒരു അറവസരവും കിട്ടി.

1793 - ലാണു ഞാനും എന്റെ കൂട്ടാളികളിൽ ചി

ലഭംകൂടി പയശ്ശിക്കോട്ടയിൽ ഒരു അകത്തിരുന്നു 'നായും പുലിയും' കളിക്കുകയായിരുന്നു. അങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ നായകനായ പല്ലൂർ യജമാനൻ വാതിലും തുറന്ന് അകത്തേയ്ക്കു കടന്നു. വയനാടു നായന്മാരുടെ ഇടയിൽ ഇത്ര യോഗ്യനായ ഒരാൾ അന്ന് ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിനുവേണ്ടി എന്തു ചെയ്യാനും ഞങ്ങൾ കൈകൾ ഒരുക്കുമായിരുന്നു. അതുപോലെ തന്നെ ഞങ്ങളോടു് അദ്ദേഹത്തിനുള്ള സ്നേഹവും അദ്ദേഹം വാഗ്ദാനം ചെയ്തു. പല്ലൂർ യജമാനൻ അകത്തു കടന്നു 'കുറുപ്പുണ്ടോ ഇവിടെ?' എന്നു ചോദിച്ചു. എല്ലാവരും കൂടി ഒപ്പം 'ഉണ്ട്' എന്നു മറുപടി പറഞ്ഞു.

പ. യ. നിങ്ങൾ എല്ലാവരും കൂടി നിലവിളിക്കുന്നു. കുറുപ്പു, ഇവിടെ വേണ്ട. നീ ഇന്നു നാലുമണിക്കു തിരുമുഖംകൊണ്ടു ചെന്നു കാണണമെന്നു കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഇതു പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഞാൻ നില്ക്കുന്ന സ്ഥലമൊക്കെക്കൂടി വട്ടത്തിൽ തിരിയുന്നുണ്ടെന്ന് എനിക്കു തോന്നി. ഞാൻ ചുമരോടു ചാരിനിന്നിട്ടില്ലെങ്കിൽ തലതിരിഞ്ഞു വിഴുതുമായിരുന്നു.

“തമ്പുരാനോ!” എന്ന് ആശ്ചര്യത്തോടെ ഞാനും “അതേടോ” എന്നു ചിരിച്ചുകൊണ്ടു് യജമാനനും മറുപടി പറഞ്ഞു.

ഞാൻ—കുറുപ്പു എന്ന ഒരുവൻ അവിടുത്തെ ആശ്രിതന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഉണ്ടെന്നു തമ്പുരാനു നിശ്ചയ

മില്ലല്ലോ. അവിടുന്ന് എങ്ങിനെയാണ് എന്തെങ്കിലും കാരണമെന്നു കല്പിക്കുന്നത്?

ച. യ. - അതുതന്നെയാണ് എനിക്കും നിശ്ചയമില്ലാത്തത്. നല്ല ഒരു വാൾക്കാരന്റെ സഹായം വേണമെന്നു തിരുമനസ്സിലേയ്ക്കുണ്ടെങ്കിൽ പടമുഖത്തു വാൾക്കാരായ നിങ്ങളുടെ തലവനായ എന്തെങ്കിലും കല്പിച്ചു വിളിക്കുമായിരുന്നു. അതെന്തെങ്കിലും ആയിക്കോട്ടെ. ഒരോരുത്തർക്കും കാര്യം അവസരം. എനിക്കും ചില അവസരങ്ങൾ കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. അല്ലെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ യജമാനൻ ഞാൻ എങ്ങിനെയായി? അതുകൊണ്ടു് എനിക്കു കർക്കരൻ നന്മയിൽ അസൂയയില്ല. ഈ അവസരം വെറുതെ കളയണ്ട.

എന്നും പറഞ്ഞു പല്ലുടൻ യജമാനൻ കോവിലകത്തേയ്ക്കു പോയി. രണ്ടു രണ്ടു കഴിഞ്ഞു. ബാക്കി രണ്ടു മണിക്കൂർ സമയം എങ്ങിനെയാണു കഴിച്ചുകൂട്ടിയതെന്ന് എനിക്കു പറയാൻ വയ്യ. എന്തിനാണിശ്ചയം! തമ്പുരാൻ എന്തെങ്കിലും വിളിക്കുന്നത്? കോട്ടയത്തുകാരായ പോരാളികളുമായി ചില പോരാട്ടമൊക്കെ ഞാൻ ഇതിനിടെ നടത്തിയിരുന്നു. ഈ കാഴ്ചം അറിഞ്ഞു് എന്തെങ്കിലും താക്കീതുചെയ്യാനായിരിക്കുമോ? എന്തോ? എന്തൊക്കെയുള്ള വിചാരംകൊണ്ടു ഞാൻ അന്ധനായി കരഞ്ഞു കരഞ്ഞു കഴിച്ചു. പല്ലുടൻ യജമാനൻ പറഞ്ഞു വാക്കുകൾ കേൾക്കുമ്പോൾ ആ വക സംശയത്തിന്നൊന്നും വഴിയില്ലെന്നു പിന്നെ സമാധാനിച്ചു.

ഞാൻ നാലുമണിക്ക് അല്പം മുമ്പായി കൊട്ടാരത്തിൽ എത്തി. അവിടെ കനോത്തു നമ്പ്രാട്, കല്യാട്ടു നമ്പ്രാട്, നാരങ്ങോളി നമ്പ്രാട് മുതലായ പ്രമാണികളും പല്ലൂർ യജമാനനും പുറത്തിരുന്ന് മുറുകുകയാണ്. എന്നെ കണ്ടപ്പോൾതന്നെ “ഇതാണ് എന്റെ കക്കൻ” എന്നു പല്ലൂർ യജമാനൻ കനോത്തു നമ്പ്രാമോടു പറഞ്ഞു. ഞാൻ വേഗം കാഴ്ചാനിച്ച് നിന്നു.

കനോത്തു നമ്പ്രാട്—കക്കനെ എന്തിനാണു തിരുമന്മാരെ വിളിക്കുന്നതെന്ന് ഏമൻനായക് (പല്ലൂർ യജമാനന്റെ പേര് ഇതാണ്) പറഞ്ഞുകൊടുത്തിട്ടുണ്ടോ?

പ: യജമാനൻ—എനിക്കും കാര്യം എന്താണെന്നു മനസ്സിലായിട്ടില്ല. ഇന്നു രാവിലെ കുറുപ്പുനാട്ടിൽനിന്ന് ആരോ ഒരു എഴുത്തു ത്രുകയിൽ കൊണ്ടുകൊടുത്തിരുന്നു. അപ്പോൾ ഞാനും തിരുമന്മാരെയുണ്ടായിരുന്നു. ആ കത്തു വായിച്ചതിനു ശേഷം അര മണിക്കൂർ തമ്പുരാൻ സ്കൂളിച്ച് ഇരിക്കുകയായിരുന്നു.

കനോത്തു നമ്പ്രാട്—നിങ്ങളോ?

പല്ലൂർ യജമാനൻ—ഞാനും എന്താണു ചെയ്യേണ്ടതെന്നറിയാതെ മിണ്ടാതെ നിന്നു. കുറച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ തമ്പുരാൻ എന്റെ നേരെ തിരിഞ്ഞു “എന്റെ അൾക്കാരിൽ സമത്സനായിട്ടു വല്ലവനും ഉണ്ടോ?” എന്നു കല്പിച്ചു ചോദിച്ചു. അവരൊക്കെ സമത്സരാണു തിരുമേനി, എന്നു ഞാനും പറഞ്ഞു.

“അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽനിന്നു വിശ്വസിച്ചാൻ തക്ക വണ്ണം ഒരുവനെ പ്രത്യേകം ഒരു കാര്യത്തിന് എല്ലിം കേണ്ടിടുന്നാൽ ഏതൻ ആരെയെന്നു തെരെഞ്ഞെടുക്കുക?” എന്നു കല്പിച്ചു ചോദിച്ചു. അങ്ങിനെ ഒരു വന്നുണ്ടു്. എന്നിന്നും പോന്നോനാണു്. മദ്യത്തിലും സ്രീവിഷയത്തിലും അല്പം പ്രത്യേകത ചിലപ്പോൾ കാണിക്കാറുണ്ടോ എന്നു അടിയന്നു സംശയമുള്ളു. “വിരോധമില്ല. അവനെക്കൊണ്ടു് എനിക്ക് ഒരു വശ്യമുണ്ടു്. അവനെ നാലുചന്ദ്രിക്ക് ഇങ്ങട്ടയക്കു്.” എന്നു കല്പനയുമായി.

പല്ലൂർ യജമാനന്റെ ഈ സംഭാവണം വിശേഷിച്ചു് എന്നെക്കുറിച്ചു തിരുമനസ്സുറിമിച്ചതു് എനിക്ക് അത്ര പിടിച്ചില്ലെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. എന്തെപ്പാറി “സ്രീയും മദ്യവും” എന്നു പറഞ്ഞു ദിക്കിൽ പ്രമാണികൾ എല്ലാവരും കൂടി എന്റെ മുഖത്തു നോക്കി ചിരിച്ചപ്പോൾ ഞാനും ഒന്നു പരുങ്ങലിലായി.

കനോത്തു നമ്പ്യാർ — കാര്യം ഒക്കെ ശരിതന്നെ. കുക്കനോടു ഭിരമുന്മാരെ പോകുന്നതിന്നു മുന്പായി രണ്ടു വാക്ക് എനിക്കു പറയാനുണ്ടു്. തമ്പുരാന്റെ അന്തർഗ്ഗതം എന്താണെന്നു് അവിടുത്തെ പ്രധാനവിശ്വാസന്മാരും ആശ്രിതന്മാരുമായ ഞങ്ങൾക്കുതന്നെ വിവരിച്ചു. കുക്കൻ ഒരു സിംഹത്തോടു കളിക്കാനാണു് അകത്തേക്കു പോകുന്നതെന്നു മനസ്സിലാക്കിക്കോ. കോട്ടത്തു കോവിലകത്തേയ്ക്കു് അപമാനം വരുന്ന കാര്യത്തിൽ തലയിടല്ലേ. എന്നുമാത്രമേ എനിക്കു പറ

വാനുള്ളു. ഞങ്ങൾ ഇവിടെത്തന്നെയുണ്ടാവും. കല്പിച്ച വിചാരമൊക്കെ ഞങ്ങളോടു വിട്ടുപോയാതെ വന്നു പറയണം. നാലു മണി എന്നു പറഞ്ഞാൽ നാലുമണിക്കു തിരുമുമ്പാകെ ചെന്നില്ലെങ്കിൽ കർക്കൻറ തല പിന്നെ എവിടെയാണെന്ന് അന്വേഷിക്കേണ്ടിവരും. വേഗം തിരുമുമ്പാകെ പൊയ്ക്കൊള്ളൂ.

ഞാൻ വേഗം അകത്തു കടന്നു മുക്കളിൽ കയറി പള്ളിയറയാതുകലേക്കു പോയി. പള്ളിയറക്കാരൻ കൈതേരി അമ്പു തിരുമനസ്സറിയിക്കലും എന്നെ പള്ളിയറയിലേക്കു കടത്തിവിടലും കഴിഞ്ഞു. ഞാൻ ശക്തൻതമ്പുരാണെ പല ദിക്കിൽ വെച്ചിട്ടും കണ്ടിട്ടുണ്ടെന്നു മാത്രമല്ല പതിമൂന്നു കൊല്ലം മുമ്പെ അവിടുത്തെ ചെറുപ്പത്തിൽ തലശ്ശേരി കപ്പലിറങ്ങുമ്പോഴും കണ്ടിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ മുഖത്തോടുമുഖം നോക്കിനില്പാൻ ഇതുവരെ ഇടയായിട്ടില്ല. ഇരുനീറത്തിൽ തടിച്ചു ആജാനുബാഹുക്കളോടുകൂടിയ അവിടുത്തെ കുറുത്തു് ഉരുണ്ട കണ്ണുകൊണ്ട് ഒരു നോക്കു നോക്കിയാൽ മുട്ടുകത്തി വീഴാത്തവർ ഉണ്ടോ? എഴുന്നള്ളി ആട്ടുകുട്ടിലിന്നേൽ ഇരിക്കുയാണ്. ഒരു മേനോൻ എന്തോ എഴുതുന്നുണ്ട്. എന്നെ കണ്ടപ്പോൾ അല്പം സന്തോഷത്തോടെ ഒന്നു നോക്കി. ഞാൻ കൈകൂട്ടി തൊഴുതു വായ്ക്കുവെത്തി നിന്നു.

“ഇപ്പോൾ എഴുതിയതൊക്കെ മതി. പുറത്തേക്കു പോ. എനിക്കു വേറെ അല്പം കാർയ്യമുണ്ട്.” എന്നു കല്പിച്ചപ്പോൾ മേനോനും പള്ളിയറക്കാരനും ഒക്കെ പുറ

ത്തേക്കു പോയി. തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് എന്തെ ആവാട
ചൂഡം ഒന്നു നോക്കി.

തമ്പുരാൻ—കുങ്കൻ എന്നാണു പേരു് അല്ലേ? താൻ
എന്റെ വാൾക്കാരടെ ഇടയിൽ സമത്വനായ ഒരു
വനാണെന്നു് ഏമൻ പറകയുണ്ടായി.

ഞാൻ ഉചിതമായ ഒരു മറുവടി തിരുമനസ്സുണ
ത്തിക്കേണമെന്നു് ആലോചിച്ചു് ആലോചിച്ചു പല്ലുർ
യജമാനന്റെ “പെണ്ണും മദ്യവും” എന്ന ദിക്കിൽ എ
ത്തിയപ്പോൾ ഭ്രമിച്ചു വല്ലാതെയായി.

തമ്പുരാൻ:—അതേ, തന്നെക്കൊണ്ടു് എനിക്ക് ഒരു കാ
യ്ക്കും നിവൃത്തിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. ധൈര്യശാലികളും ശക്തി
മാന്മാരും ഇവിടെ ധാരാളം ഉണ്ടു്. ‘പക്ഷേ’ എന്നു പ
റഞ്ഞു തമ്പുരാൻ ആ വാചകം പൂർത്തിയാക്കാതെ അ
വസാനിപ്പിച്ചുകളഞ്ഞു. ‘തിരുമനസ്സിലേക്കുവേണ്ടി
ജീവനെ കളവാൻ അടിയൻ ഇപ്പോൾ ഒരുക്കമാ
ണു്.” എന്നൊക്കെ ഞാൻ എന്തൊക്കെയോ ‘പയ്യാ
രം’ പറഞ്ഞു. അതൊന്നും അവിടുത്തെ ചെവിട്ടിൽ
പോകുന്നില്ല.

തമ്പുരാൻ:—കുങ്കൻ നല്ല വാൾക്കാരനാണു് അല്ലേ?

ഞാൻ:—റാൻ, ഒരുവിധമൊക്കെ പഠിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

തമ്പുരാൻ:—പയ്യാർമ്മലയിൽവെച്ചു കഴിഞ്ഞ ഭാണ
ക്കുൾം നടത്തിയ പോരാട്ടത്തിൽ വയനാട്ടുകാരൊ
ക്കെപ്പറ്റി കങ്കനെയല്ലേ മത്സരപരീക്ഷയച്ചതു്?

ഞാൻ:—അടിയന്റെ ചങ്ങാതികൾ അടിയനെ അ
പ്രകാരം ബഹുമാനിക്കയുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്.

തമ്പുരാൻ:—കുറുപ്പൻ ഇവിടെ വന്നതിനുശേഷം എത്ര പ്രാവശ്യമാണ് എന്റെ കോട്ടകാവല്ക്കാരനായ വില്ല നാമെ രാത്രി തെണ്ടോൻ പുറത്തു വിടാത്തോരുത് ബുദ്ധിമുട്ടിച്ചിട്ടുള്ളത്?

ഞാൻ:—ചില വിശ്വീതപങ്ങൾ അടിച്ചൻ ഒന്നുണ്ടു തവണ പ്രവർത്തിച്ചുപോയിട്ടുണ്ട്.

തമ്പുരാൻ:—കുറുപ്പൻ യോഗ്യതകൾ ഏന്റെ പടയാളികളോടല്ല കാണിക്കേണ്ടത്. ഈ സമ്പ്രദായമൊന്നും ഞാൻ സമ്മതിക്കുകയില്ല. കറുപ്പനാട് അണ്ണൻ, ഈസ്റ്റിന്ത്യാക്കമ്പനി, അറക്കൽ ബീബി, ടിപ്പുസുൽത്താൻ, പോരൈകിൽ കുടകരും, ഇവരൊക്കെ നാലു ഭാഗത്തുനിന്നും എന്തെ നശിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. നിങ്ങളൊക്കെ തമ്മിൽ തല്ലി മരിക്കാൻ തുടങ്ങിയാൽ എന്താണ് എന്റെ ഗതി? കുറുപ്പൻ പറ്റി ഇനി ഇങ്ങിനെ വല്ല ആക്ഷേപവും ഇവിടെ എത്തിയാൽ—

എന്നു വാഞ്ഞു കണ്ണൊന്നു ഉരുട്ടിയപ്പോൾ എന്റെ ദേഹം ആസകലം ഒന്നു വിചിത്രം കലിമുപോയി. ചെറുപ്പക്കാരനും ജനങ്ങളുടെ തലവനായിരിപ്പാൻ പ്രത്യേകം യോഗ്യതയുള്ളൊളം ആയ ഈ വെറുപ്പൻ തമ്പുരാൻ ഇരുപതു കൊല്ലംമുമ്പു ജനിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ കേരളം ഇന്ന് ആരാണു ഭരിക്കുക എന്ന് എനിക്കു നല്ല നിശ്ചയമുണ്ട്. കുറെ നേരത്തേക്കു തമ്പുരാൻ ഒന്നും കല്പിച്ചില്ല. സമീപാൻ കഴിയാത്ത ദേഷ്യം അവിടു

കുടുംബാംഗങ്ങൾക്കു നേർത്തു നൽകുന്ന പണം എടുക്കുന്നതുകൊണ്ട്.

(പേജ് 80)

ഞെ മനസ്സിൽ കിടന്നു കളിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലായി.

തമ്പുരാൻ—അതൊക്കെ പോട്ടെ. കക്കനെക്കൊണ്ട് ഇന്ന് എനിക്ക് ഒരു കാര്യം സാധിപ്പാനുണ്ട്. വാളിന്റെ പ്രയോഗം നല്ലവണ്ണം അറിയുന്ന ഒരുവനാണ് എനിക്ക് ആവശ്യം. അതിനായിട്ടാണു കക്കനെ വരുത്തിയത്. കാര്യം വളരെ ഗോപ്യമാണ്. നാമല്ലാതെ വേറെ ആരും അറിയരുത്.

ഇപ്പോഴാണ് എനിക്കു പല്ലുതൃശ്ശി യജമാനനോടും കനോത്തു നമ്പ്യാരുടേയും സംഭാഷണം കാമ്ബവന്നത്. ഞാൻ 'കല്ലിക്കമ്പോലെ' എന്നു പറഞ്ഞു.

തമ്പുരാൻ—ഒന്നാമതു കക്കന്റെ അഭിപ്രായവും ഉച്ചാരണവും ഒന്നും എനിക്കാവശ്യമില്ല. ആ പന്നിയൊക്കെ ഞാൻ കഴിച്ചുകൊള്ളാം. തന്റെ വാളുകൊണ്ടുള്ള പ്രവൃത്തിയാണ് എനിക്കു വേണ്ടത്. തലച്ചോറുകൊണ്ടുള്ള പ്രവൃത്തി എനിക്ക് ആവശ്യമില്ല. പറഞ്ഞതു പ്രവർത്തിക്കുക. എങ്ങനെ, മനസ്സിലായോ?

ഈ കല്ലനക്കും ഞാൻ തല താഴ്ന്നു കല്ലിക്കമ്പോലെ എന്നു മറുപടി പറഞ്ഞു.

തമ്പുരാൻ— വെങ്കാട്ടിലെ ആൽത്തറ കക്കൻ കണ്ടിട്ടുണ്ടോ? ഇതിനിടെ അവിടെ വെച്ച് ഒന്നാണ്ടു പേരെ കഴുപിന്മേൽ കയറിയതു കക്കന്റേ കാമ്ബയില്ലേ?

ഞാൻ—ഈ സ്ഥലം നല്ലവണ്ണം അറിയും. നാലു ദിവസം സാമൂഹ്യ കോട്ടയത്തങ്ങാടിക്കാരൻ ഒരു മാപ്പിള

യെ കഴുവിന്മേൽ കയറിയതു് അടിയന്നു നല്ല കാർമ്മ്യം
യുണ്ടു്.

തമ്പുരാൻ—നല്ലതു്. അവിടെ ഇന്നു രാത്രി 10 മണി
കൂടാതെ ആയുധപാണിയായി കർക്കൻ ഉണ്ടായിരിക്കണം.
നാം തമ്മിൽ അവിടെവെച്ചു് ഒന്നും സംസാരിക്കരു
തു്. അവിടെനിന്നു് ഒരു ദിക്കിലേക്കു ഞാൻ പോ
കും. കർക്കൻ മിണ്ടാതെ എന്റെ കൂടെ ദേഹരക്ഷക
നായി പോരണം. കറച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ ഒന്നോ ര
ണ്ടോ ആൾ അവിടെ വരും. ഞാനും അവരുമായി
സംസാരിച്ചു് ഒടുവിൽ ലൌകികത്തിൽ പിരിയാൻ
ല്ല ഭാവം എന്നു കണ്ടാൽ അവരെ രണ്ടു പേരേയും
ജീവനോടെ മടക്കി അയക്കരുതു്. ഞാനും കർക്കനെ
സഹായിക്കാം.

ഞാൻ— ഇതൊക്കെ കേട്ടു് അമ്പരന്നുപോയി ഇടയ
നൊരു കഥയാണല്ലോ, രണ്ടുമൂന്നുളോടു പൊരുതാ
നൊക്കെ അടിയൻതന്നെ മതി. അതുകൊണ്ടല്ല തി
രുമനസ്സുണ്ടാകുന്നതു്. തിരുമേനി! ഈ അവകാ
ശത്തിൽ ചാടുന്നതിന്നു പകരം അടിയൻ ഒരു വാൾ
കാരനേയും രാത്രി കൂടെ കൂട്ടുകയല്ലേ നല്ലതു്?

തമ്പുരാൻ—എങ്ങോ, ഞാൻ രാജാവായെന്നെങ്കിലും ഒരു
വാൾകാരനും കൂടിയാണ്. കർക്കൻ അതു മനസ്സിലാ
ക്കിയിട്ടില്ലായിരിക്കാം. തന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളെല്ലാം
എനിക്കാവശ്യമില്ലെന്നു ഞാൻ മുമ്പുതന്നെ പറഞ്ഞി
ല്ലേ? ഞാൻ പറയുംപോലെ പ്രവൃത്തിക്കൂ. വാൾ പ്ര

യോഗിക്കേണം എന്നു തീർച്ചയാക്കിയാൽ പിന്നെ അവർ രണ്ടുപേരും ജീവനോടെ മടങ്ങിപ്പോകരുത്.

ഞാൻ—ഒരു കാലത്തും അവർ മടങ്ങിപ്പോകയില്ല തീർച്ചമേനി!

“എന്നാൽ കക്കൻ ഇപ്പോൾ പൊയ്ക്കോളൂ” എന്നു കല്ലിക്കയും ഞാൻ പള്ളിയറയിൽനിന്നു പുറത്തേക്കു കടക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾതന്നെ എനിക്ക് ഒരു കാർഷ്യം കാഴ്ചവന്നു. പള്ളിയറക്കുള്ളിൽ വീണ്ടും കടന്നു.

ഞാൻ—ഈ കാര്യത്തെപ്പറ്റി ആലോചിക്കുന്നതോടും അടിയന്നു തോന്നുന്നത്—

ഞാൻ ഈ വാചകം പൂർത്തിയാക്കുന്നതിന്നു മുമ്പായി തമ്പുരാൻ ആട്ടുകുട്ടിയിന്മേൽനിന്നു നരിയെപ്പോലെ ഏകദേശം നോക്കി ഒരു ചാട്ടം ചാടി.

തമ്പുരാൻ—വീ ആലോചിക്കുന്നു! നിന്നോട് ആലോചിപ്പാൻ ആരാണ് ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്? ക! മോ! വീ ആലോചനക്കു വലിയ കേൾവിയേറേണം! നിന്റെ ആലോചനാശക്തി അറിഞ്ഞിട്ടാണു നിന്നെ ഞാൻ വരുത്തിയതെന്നു വിചാരിക്കുന്നുണ്ടോ? പറഞ്ഞുപോലെ മാത്രം വെങ്കാട്ടിൽ വരണം, ഇപ്പോൾ പോവാം.

ഇതൊക്കെ കല്ലിച്ചുരീകുമ്പോഴേക്കു ഞാൻ കാരോ അടി പിന്നോക്കം നടന്നു പള്ളിയറയിൽനിന്നു പുറത്തു് എത്തിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അപ്പോഴേ എനിക്ക് ആയുസ്സു കറച്ചുകൂടിയുണ്ടെന്നു വിശ്വാസം വന്നുളളു. ഞാൻ ചേഗം കൊട്ടാരത്തുനിന്നു പുറത്തു് എത്തി. പല്ലൂർ യജമാനനും കോട്ടാരത്തു നമ്പ്യാരും അവിടെ എ

ഒന്നു കാത്തു നില്ക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ഏതൊക്കെയാണു വെങ്കാട്ടിന്റെ? എന്നും ചോദിച്ചു രണ്ടാളും എന്തെ വന്നു വെങ്കാട്ടിന്റെ. 'കൊണ്ടിട്ടു' എന്നു ഞാൻ മറുപടി പറഞ്ഞു. 'തെമ്പാൻ ഒന്നും സംസാരിച്ചിട്ടില്ല?' എന്നായി പിന്നെ ഞെട്ടി ചോദ്യം. 'ചിലത്തൊക്കെ സംസാരിച്ചു' എന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ 'കേൾക്കട്ടെടോ പറയൂ. എന്താണു കല്പിച്ചതു?' എന്നായി എന്റെ യജമാനന്മാർ!

ഞാൻ—എല്ലാം ഗോപ്യമായി വെങ്കാട്ടിനെപ്പറ്റി പ്രശ്നം കല്പിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് എനിക്ക് അതൊന്നും നിങ്ങളോടു പറയാൻ വയ്യ.

കനോത്തുനമ്പ്യാൽ—തമ്പാന്റെ വിശ്വസ്തന്മാരായ ചങ്ങാതങ്ങളായ ഞങ്ങളോടു പറയരുതെന്നു 'ഗോപ്യം' എന്നതിൽ അർത്ഥമില്ല. ഞങ്ങൾ അറിഞ്ഞാൽ തന്നെ ഈ കാര്യം ചേരും ഒരാൾ അറിയുന്നതു മല്ല.

ഞാൻ—വേഗം പള്ളിയറയിൽ പോയി ചോദിച്ചാൽ ചങ്ങാതങ്ങളായ നിങ്ങൾക്ക് ഇതൊക്കെ അറിയാംല്ലോ. എന്തെ എന്തിന്നു അവർ വിശ്വസ്തന്മാരല്ലേ?

ഇതു പറഞ്ഞപ്പോൾ നമ്പ്യാർ സാമാന്യത്തിലധികം ദേഷ്യം വന്നു. ഈ യജമാനന്മാർ കോവിലകത്തുള്ളവരെക്കൊണ്ടു ചോദ്യം ചെയ്തു. 'നിങ്ങളുടെ വെങ്കാട്ടിന്റെ കൈൽ ഒരു വാൾക്കാൻ മുഖത്തു നോക്കി ഇങ്ങിനെ പ്രത്യേകം ഉടനടി പറഞ്ഞതു വെങ്കാട്ടിന്റെ അധികപ്രസംഗമായി തോന്നി. ഒടുവിൽ പല്ലർ യജമാനൻ കേൾക്കുന്ന പറയുന്നതു ശരിയാണ് അവനോടു നാം തിരക്കി ചോ

ഭിക്ഷണതു തെറ്റാണോ? എന്നും പറഞ്ഞു നമ്പ്യാരുടെ കയ്യും പിടിച്ചു പോയി.

ഒന്നും ആലോചിക്കേണ്ടതില്ലെന്നും ആ പണിതാൻ കഴിച്ചുകൊള്ളാമെന്നും തമ്പുരാൻ കല്പിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും രാത്രി എന്തൊക്കെയാണാവോ വരാൻപോകുന്നതെന്നുള്ള ആലോചന എന്റെ മനസ്സിൽ കടന്നു വല്ലാതെ കളിച്ചു. എന്തിന് അധികം പറയുന്നു? രാത്രി പത്തുമണി കൃത്യത്തിനു ഞാൻ വാളൊക്കെ നല്ലവണ്ണം വൃത്തിയാക്കി അരയ്ക്കു കച്ചയും മുറുക്കിക്കെട്ടി വെകാട്ടിൽ യാത്രയായി.

വെകാട്ടിൽ ആൽത്തറക്കൽ എത്തിച്ചപ്പോൾ അവിടെ തമ്പുരാൻ എഴുന്നള്ളിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. കുറേക്കൂടി ചന്ദ്രികയുള്ളതുകൊണ്ട് അവിടുത്തെ എനിക്കു നല്ലവണ്ണം കാണാമായിരുന്നു. അവിടുന്നു മുട്ടോളം എത്തുന്ന ഒരു വില്പിസ്സുകപ്പായം ഇട്ടിട്ടുണ്ട്. തലയിൽ ഒരു മഞ്ഞിൻതൊപ്പിയും ഇട്ടിട്ടുണ്ട്. എന്തോ ഒരു ആയുധം കയ്യിൽ പിടിച്ചിട്ടും ഉണ്ട്. ഞാൻ നാലഞ്ചു വാര ദൂരം ഓട്കൊണ്ടു വന്നു. ഒരുക്കുരംപോലും എന്തോടു മിണ്ടിയില്ല. ഒന്നും സംസാരിക്കരുതെന്നല്ല നിശ്ചയം? അവിടുന്നു മുന്പോട്ടു നടന്നു. ഞാനും പിന്നിൽ അല്പം ദൂരം വിട്ടു വാളും കയ്യിൽ പിടിച്ചു നടന്നു. കുറെ നടന്നപ്പോൾ ഞങ്ങൾ വേറെ ഒരു ആൽത്തറക്കൽ എത്തി. പറഞ്ഞുപോലെതന്നെ മണ്ടാൾ അവിടെ ഇരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ഇവരിൽ ഒരുവൻ ഒരു മാപ്പിളയും മറ്റൊ

ആൾ ഒരു നായരുമാണെന്ന് എനിക്കു വേഗം മനസ്സിലായി. ഞാൻ തമ്പുരാന്റെ അടുത്തുകൂടി. അവർ രണ്ടുപേരും ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരും മുഖത്തോടുമുഖം നോക്കി അല്ലാറില്ല. ഇവർ ടിപ്പുസുൽത്താനെന്നും, നെപ്പോളിയനെന്നും, കുറുപ്പുനാട്ട് അണ്ണനെെന്നും കൈപറഞ്ഞുതുടങ്ങി. ഒടുവിൽ ചതിയൻ എന്നും കള്ളനെെന്നും മുഷ്ട്യനെെന്നും കൈപറഞ്ഞുതുടങ്ങി. ഞാൻ ഇതിന്റെ കൈ അർത്ഥം ആലോചിക്കുന്നതിലൊട്ടും മാപ്പിള ഒരു കാര്യംകൊണ്ടു തമ്പുരാന്റെ ഹൃദയത്തിൽ ഒരു കുത്തു കുത്തുകയും തമ്പുരാൻ താഴെ വീഴലും കഴിഞ്ഞു.

എന്റെ ഇശ്ശപരാ! എന്റെ സ്ഥിതി പിന്നെ എന്താണ്? ഞാൻ ഇതു കണ്ടുകൊണ്ടു സ്തംഭിച്ചു മരിച്ചു പോയില്ലല്ലോ എന്നാണു വിചാരിക്കാറ്. ഞാൻ വാളുകൊണ്ടു മാപ്പിളയുടെ കഴുത്തിൽ വെട്ടി അവനെ രണ്ടു കണ്ണുമാക്കിയതും മറ്റൊരാളുടെ നേരെ വാളുകൊണ്ടു കാടിയതും ഒപ്പം കഴിഞ്ഞു. നായർ ഭാടി. ഞാനും പിന്നാലെ ഭാടി. കാട്ടിൽകൂടി ഏതാണ്ടു രണ്ടു വിളിപ്പാട് കാടിയപ്പോൾ ഞാൻ വിടുന്നതല്ലെന്നു നായർക്കു മനസ്സിലായി. പിന്തിരിഞ്ഞുനിന്നു ദ്വന്ദ്വമുഖമായി. നായരെ കൊല്ലുവാൻ എനിയ്ക്കു് അധികം അധ്വാനം ഉണ്ടായില്ല. എന്റെ മനസ്സൊക്കെ തമ്പുരാൻ വീണുകിടക്കുന്ന ദിക്കിലേക്കാണ്. അവിടെക്കു് ഭാടി എത്തി. കഷ്ടം! തമ്പുരാൻ ഒരു ഭാഗം, മാപ്പിള വേറെ ഒരു ഭാഗം, വീണുകിടക്കുന്നു. തമ്പുരാൻ ജീവനുണ്ടോ എന്നു നോക്കി. എനിക്കു് ഇതെല്ലാം പറയുമ്പോൾതന്നെ ഉള്ളുകയറുന്നു.

തമ്പുരാൻ മരിച്ചു വിളിയിരിക്കുന്നു. ഞാൻ ഇനി ജീവിച്ചിരുന്നിട്ട് എന്താണു പ്രയോജനം? പല്ലൂർ യജമാനനും കനോത്തു നമ്പ്യാരും ഈ വിവരം അറിഞ്ഞാൽ പിന്നെ എന്റെ ഗതി എന്താണു്? കല്പിച്ചുപോലെ ഞങ്ങളെയും ഞാൻ ജീവനോടെ വിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ടായോ? ഞാൻ ശത്രുക്കളുടെ ഭാഗം നിന്നു തമ്പുരാനെ കൊല്ലിച്ചുവെന്നു വരികയില്ലേ? ആത്മഹത്യ ചെയ്തു തമ്പുരാനോടോപ്പം മരിക്കുതന്നെ എന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി. അതിന്നു വട്ടം കൂട്ടുമ്പോൾ,

പിന്നിടാനിന് — കർമ്മങ്ങൾ പരാക്രമങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണ്? മറ്റി അധികമായി വല്ലതും പററിയോ?

ഈ ശബ്ദം എന്റെ തമ്പുരാന്റെതായിരുന്നു. തമ്പുരാന്റെ പ്രേതം എങ്ങാടു സംസാരിക്കയാണെന്നു ഞാൻ തീർച്ചയാക്കി. തിരിഞ്ഞുനോക്കുവാൻ തന്നെ എനിക്കു ധൈര്യമുണ്ടായില്ല. എങ്കിലും തിരിഞ്ഞുനോക്കി. അശ്ചര്യം! എന്റെ തമ്പുരാനുണ്ടു ചിരിച്ചുകൊണ്ടു്, എന്നെ കടാക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു് എന്റെ പിന്നിൽ നില്ക്കുന്നു. തമ്പുരാൻ—വീ കരവനെ കൊന്നിട്ടുണ്ടു്. ഇതു് ആ മാ

പ്പിള്ളയുടെ ശവമല്ലേ? മരോവനോ?
ഞാൻ—മരോവനേയും അല്പം അല്പാന്തളവെച്ചു ഞാൻ കൊന്നിടിക്കുന്നു.

തമ്പുരാൻ—എന്തു്? കർമ്മങ്ങൾ ഞങ്ങളേയും കൊന്നുവെന്നോ?

എന്നും പറഞ്ഞു തമ്പുരാൻ എന്റെ ചുമലിൽ കയ്യിനെക്കെ വെച്ചു. അപ്പോഴാണു തമ്പുരാന്റെ സ്വപ്നശരീ

മരതന്നെയാണു ഞാൻ കാണുന്നതെന്നു തീർച്ചയാക്കിയതു്. ഇതെന്തൊരു മായമാണ്? ഈ ചത്തുകിടക്കുന്നതാരാണ്? എന്റെ തെയത്തൽ ഭഗവതി! ഞാൻ വല്ലാതെ പരുങ്ങലിലായി.

തമ്പുരാൻ—ചങ്ങാതി! ഞാൻ പ്രേതവും മറ്റുമല്ല. കഷ്ടം! ഇവൻ ഇന്നലെ ക്ഷൺ പള്ളിയറയിൽ കണ്ട കണ്ണേരി അമ്പുമാണ്. നല്ല വിശ്വസ്തനായിരുന്നു. അവൻ എന്റെ വേഷം നല്ലചണ്ണം കെട്ടി. ഓരോ യോഗം എന്നല്ലാതെ എന്താണു പറയേണ്ടതു്? ഇനി ക്ഷണനകമാണ് ഇപ്പോൾ കാൽമൊന്നു മിട്ടു. പോയി അല്പം കിടന്നുറങ്ങാം.

എന്നും പറഞ്ഞു ഞങ്ങൾ മടക്കമായി. വഴിയിൽ വെച്ചു തമ്പുരാൻ:—

കുറുപ്പനാട് അണ്ണനും ആലിരാജാവുംകൂടി ഈ സ്കീന്ത്യാക്കമ്പനിക്കാക്കു വേണ്ടി എന്നെ കൊല്ലുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതു വളരെക്കാലമായി. പ്രഞ്ചരാജാവും, റെപ്പോളിയനും, ടിപ്പുസുൽത്താനും, കമ്പനിക്കാരോടു യുദ്ധത്തിന് കരുങ്ങുന്നുണ്ടെന്നും അതിൽ എന്റെ സഹായം വേണമെന്നും അതിലേക്കു കാൽപ്പറഞ്ഞു ശട്ടംചെല്ലാൻ പാലിയം വീട്ടിൽ ചത്തുവും താലിബ് കട്ടിയാലിയും എന്തെ കാണാൻ വരുമെന്നും കാൽപ്പറഞ്ഞു ഗോപ്യമായ സ്ഥലത്തുവെച്ചു സംസാരിച്ചു തീർച്ചയാക്കേണമെന്നും മറ്റും കാണിച്ച് ഇന്നു രവിലെയാണ് ഏഴുത്തുകിട്ടിയതു്. വെങ്കാട്ടിലെ കഴുവിന്മേൽ ഇന്നും മാപ്പിളമാരുടെ ശവം തൂങ്ങുന്നുണ്ട്. ആ കള്ളന്മാർക്കും കോട്ടയം

ജ്യാധികാരം കൈവശമാക്കാൻ അത്യാർത്ഥിയോടെ നില്ക്കുന്ന കുറുവ്വനാട് അണ്ണനും എന്നെ കൊന്നു സുഖമായി വിപ്പാൻ വലിയ മോഹമുണ്ട്. അവർ കമ്പനിക്കാരും സഹായം നിലകുന്നു. കമ്പനിക്കാർ ഇത്ര കൃതാപ്തന്മാരാണെന്നു ഞാൻ മുമ്പ് അറിഞ്ഞിരുന്നവെങ്കിൽ.....
 .....എന്നു പറഞ്ഞ് അവിടെ സംസാരം അവസാനിപ്പിച്ചു. കാൽക്കെ എനിക്കു മനസ്സിലായി. പക്ഷേ മനസ്സിലായി എന്നു പറയാൻ പാടുണ്ടോ? എനിക്കു മനസ്സ് എന്ന് ഒന്ന് ഇല്ലെന്നും ആലോചന പാടില്ലെന്നു മല്ലേ കല്പിച്ചിട്ടുള്ളത്? എങ്കിലും ഈ സംഭവം കഴിഞ്ഞ മുതൽ ഞാൻ തമ്പുരാന്റെ ചങ്ങാതങ്ങളിൽ ഒരാളായി.

.

വയനാട്ടിലെ കലക്കം III.

കാലം കൈക്കൊണ്ടു മാറിത്തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. കാലത്തിനൊത്ത കോലം കെട്ടുവാൻ പയശ്ശിത്തമ്പുരാനും മന്ത്രിമാരും തീർച്ചപ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും അവിടുത്തെ അശ്രിതന്മാരായ ഞങ്ങളും ഇസ്തിന്ത്യാകമ്പനിക്കാരുടെ പലവിധമായ നയങ്ങളെ എത്രത്തുനില്പാൻ അശക്തന്മാരായിത്തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. അധികാരങ്ങളും ധനവും കിട്ടുമെന്ന വിചാരത്തോടെ സ്വപുണകാംക്ഷികളായ ചില രാജ്യദ്രോഹികൾ 'ചോറിങ്ങും കൂറങ്ങും' എന്ന് മട്ടിൽ ചാരന്മാരായി കൂടി ഞങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശങ്ങളെപ്പറ്റി പല തെറ്റായ ധാ

രണകളും കമ്പനിക്കാരിലും ഞങ്ങളുടെ ഉറം ബന്ധുക്കളുടെ ഇടയിലും ഉണ്ടാക്കിത്തീർത്തുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. മൈസൂർരാജാക്കന്മാർക്കാവട്ടെ ഇന്ത്യന്ത്യാക്കമ്പനിക്കു ക്കാവട്ടെ ഒരു കാലത്തും കീഴടങ്ങി വഴിപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്തതും കോട്ടയംകോവിലകത്തേക്കു മേല്പോയു അവകാശമുള്ളതും ആയ വയനാടുരാജ്യത്തെ തട്ടിപ്പറിച്ചു കയ്യാക്കുന്നമെന്ന ഉദ്ദേശം ജീവനുള്ളപ്പോൾ സമ്മതിക്കയില്ലെന്നുള്ള തിരുമനസ്സിലെ വാഗ്ദാനം വയനാടന്മാരായ ഞങ്ങളുടെ പ്രോണകൂടി കൂടിയപ്പോൾ അതിശക്തിയോടെ വളർച്ചവന്നതേയുള്ളൂ. ഇതിലിടക്കു ടിപ്പുസുൽത്താനും മരിച്ചു. ടിപ്പുസുൽത്താനെൻ്റെ പടിഞ്ഞാറെ കരയിലുള്ള എല്ലാ സ്ഥലങ്ങളും അവകാശങ്ങളും ഇന്ത്യന്ത്യാക്കമ്പനിക്കു ക്കു ലയിച്ചു കൂട്ടത്തിൽ വയനാടു രാജ്യവും അവർക്കു് അധീനമാക്കേണ്ടതാണെന്നു് അവരും, ഒരു കാലത്തും ആർക്കും വഴിപ്പെട്ടു കൈവശം കിട്ടിയിട്ടില്ലാത്ത ഒരു രാജ്യം അവകാശവഴിക്കു വേറെ ഒരാൾക്കു കിട്ടുവാൻ സ്രായമില്ലെന്നും, വിട്ടുകൊടുക്കുന്നതല്ലെന്നും തമ്പുരാനും തമ്മിൽ വലിയ വാദമായി. കാര്യം ഇംഗ്ലണ്ടിൽ കമ്പനിഡയറക്ടർമാരുടെ മുന്തിലത്തുകയും ഒടുവിൽ ഇന്ത്യഗവണ്ണർജനറാളുടെ അഭിപ്രായമനുസരിച്ചു വയനാടുഭരണം തമ്പുരാനു് തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കമ്പനിക്കു ക്കു വിട്ടൊഴിഞ്ഞു കൊടുക്കേണ്ടതാണെന്നു കമ്പനിക്കാർ എല്ലു് പ്പാർട്ടിയായി ഒരു വിധിയും കല്പിച്ചു. മൈസൂരിനും കുടകിനും തൊട്ടുകിടക്കുന്ന വയനാടുരാജ്യം

അന്യനായ ഒരാളുടെ രാജ്യംധികാരത്തിൻകീഴിൽ ആയാൽ അതുകാണുമായി എപ്പോഴും ഓരോ തകരാറുകൾ മലയാളത്തിൽ ഉണ്ടായിത്തീരമെന്ന ഭയത്തോടെയാണു കമ്പനിക്കാർ വാസ്തവത്തിൽ അടിസ്ഥാനമായിരമായ ഈ അടങ്കലും പുറംപുറമായിട്ടു കടക്, മൈസൂർ, നീലഗിരി, കറമ്പനാട്, കോഴിക്കാട്, ഏറണാട് തുടങ്ങിയ പ്രദേശങ്ങളുടെ നടുനായകമായി കിടക്കുന്നതും വളരെ ഫലപുഷ്ടിയുള്ളതുമായ വയനാടിനെ കൈവശപ്പെടുത്തുവാൻ കച്ചവടക്കാരായ ഇന്ത്യൻ കമ്പനിക്കാർക്ക് ആഗ്രഹം ഉണ്ടായതിൽ എന്താണ് ആശ്ചര്യം തോന്നുവാനുള്ളത്? കോട്ടയത്തുള്ള രാജാധികാരം രമ്പുരാനെ അപമാനിച്ചാനോ എന്നു തോന്നുമാറു കറമ്പനാടരമ്പുരാനെ എല്ലിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. കറമ്പനാടരമ്പുരാൻ ആവുന്നതൊക്കെ നോക്കിട്ടുകാൽ വൈസ രാജഭാഗം കോട്ടയത്തിൽനിന്നു പിരിപ്പാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. കമ്പനിക്കാർ രമ്പുരാനെ ഒരു പാഠം പഠിപ്പിക്കണമെന്നു നിലയിൽ സൈന്യശേഖരം തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. വയനാട്ടിൽ 1801-ൽ നികുതി പിരിപ്പാൻ ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനെ നിയമിച്ചു് ആർക്കാരെയും സഹായത്തിന്നു കൈടുത്തിരിക്കുന്നു. ചിലമ്പനാരായ പല ബന്ധുക്കളും ശത്രുവർക്കത്തിൽ യോജിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

1801 ജനുവരിമാസത്തിൽതന്നെയാണു പല്ലൂർ യജമാനനെ വയനാട്ടിലെ സൈന്യനായകനാക്കി.

സൈന്യശേഖരംചെയ്യാനായി വയനാട്ടിലേക്കും അയച്ചിരിക്കുന്നത്. ചടമുവത്തു വാൾക്കാരനായ വയനാടന്മാരുടെ യജമാനനായി എന്തെ കല്പിച്ചു നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു. ഞാനും എന്റെ വാൾക്കാരും അടുത്ത അവസരത്തിൽ തമ്പുരാണൊന്നിച്ചു വയനാട്ടിലേക്കു പോകേണ്ട കാര്യത്തെപ്പറ്റി സംസാരിച്ചും ഒരുക്കങ്ങൾ ആലോചിച്ചും ഇരിക്കുകയായിരുന്നു. അപ്പോഴാണ് കനോത്തു നമ്പ്യാരു വാളിടുന്നുണ്ടെന്നും പറഞ്ഞ് കരാൾ ഓടിവന്നത്. തമ്പുരാന്റെ പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ നിലയിൽ ഈ കലാപകാലങ്ങളിൽ എപ്പോഴും വിട്ടുപിരിയാതെ കനോത്തു നമ്പ്യാരു കൊട്ടാരത്തിൽ തന്നെ തിരുമേനിയൊന്നിച്ചു താമസിക്കുയാണു പതിവ്. ഞാൻ ഉടനെ കൊട്ടാരത്തിൽ എത്തി പള്ളിയറക്കു മുൻവശം തളത്തിൽ എത്തിയപ്പോൾ കല്യാട്ടു നമ്പ്യാരും നാരങ്ങോളി നമ്പ്യാരും അവിടെ മുന്മുതന്നെ എത്തിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇരുളുകാരായ പടയാളികളുടെ നായകനായ കല്യാട്ടു നമ്പ്യാരേയും പാണ്ടുകാരായ പടയാളികളുടെ നായകനായ നാരങ്ങോളി നമ്പ്യാരേയും കണ്ടപ്പോൾ എന്തോ ചില പോരാട്ടങ്ങൾക്ക് അടുത്തു് ഒരു അവസരം വന്നിട്ടുണ്ടെന്നു ഞാൻ രീച്ചുപെടുത്തി. കല്യാട്ടുനമ്പ്യാരു് എന്റെ കീടകാരനാണു്. തമ്പുരാന്റെ ആൾക്കാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ കങ്കനോട്ടു് ഒന്നു മല്ലിട്ടനോക്കിയാൽക്കൊള്ളാമെന്നു ഡെയ്യുപെടുത്തുവർ വല്ലവരും ഉണ്ടെങ്കിൽ ആയതു കല്യാട്ടു നമ്പ്യാർ മാത്ര

മറയിടുന്നു. നാരങ്ങോളി നമ്പ്യാരും യുദ്ധസാമന്ത്രിയും പല ദിക്കിലുംവെച്ചു പ്രദർശിപ്പിച്ചു കരാളാണ്.

നാ: നമ്പ്യാർ — അല്ല! ത്രിപുരനാരേയും വിളിച്ചുവരുത്തിട്ടുണ്ടല്ലോ. സംഹാരമുദ്രന്റെ ഉദ്ദേശം എന്തായിരിക്കും?

ഈ സംശയംതടന്നുയാണു ഞങ്ങൾക്കും ഉണ്ടായിരുന്നത്. ഇതിലിടക്കു പള്ളിയറക്ക് ഇടത്തുവശമുള്ള അറയിൽനിന്നു കനോത്തു നമ്പ്യാരുടെ തലമാത്രം ഞങ്ങൾ നിന്നിരുന്ന തളത്തിലേക്കു കടത്തി കണ്ടു. ആ ധീരപുരുഷനെ കണ്ടപ്പോൾ ഒരു വലിയ കാരണവരെ കണ്ടോലുള്ള ഭക്തിവിനയങ്ങൾ ഞങ്ങൾ എല്ലാവരും കാണിക്കാറു പതിവാണ്.

കേകൻനായരേ! ഇങ്ങട്ടു വത്ര. കന്നു പറയട്ടെ' എന്നു പറഞ്ഞതിനുശേഷം ആ തല കാണാതേയും ആയി. ഞാൻ വേഗം കനോത്തു നമ്പ്യാർ സാധാരണ കാൽപ്പാലോചനചെയ്തുവരാറുള്ള അകത്തേക്കു കടന്നുവന്നു. നമ്പ്യാർ ഭയപ്പെട്ടുവശമുള്ള ജനലിന്റെ ചെട്ടിക്കലേക്ക് എഴുന്നെട്ടുകൊണ്ടുപോയി.

ക: ന — എനിക്കു കേകൻനായരോടു പറയാനുള്ളതു പറയുന്നതിനു മുമ്പായി ഒരു തറവാടിയുടെ നിലയിലും ഒരു പോരാളിയുടെ നിലയിലും ഒരു വാഗ്ദത്തം ചെയ്യണം. നാം തമ്മിൽ ഇപ്പോൾ സംസാരിക്കുന്നത് മൂന്നാമത്ത് കരാൾ അറിയരുത്.

അമ്പ! പ്രാർത്ഥന വളരെ നന്നായിട്ടുണ്ട്. വാഗ്ദ

ത്തംചെയ്തല്ലാതെ അവിടെ ഗത്യന്തരം ഒന്നും ഉണ്ടാ
യില്ല.

ക: ന—എന്നാൽ പറയാം. നമ്മുടെ തമ്പുരാന്റെ കാ
യ്ക്കുമരക്കെ വലിയ അവതാളത്തിലായിരിക്കുന്നു. ചി
റക്കൽ കടത്താനാടു് എന്നീ രാജാക്കന്മാരെക്കെ അ
വിടത്തേക്കു യാതൊരു സഹായവും ചെയ്തയില്ലെന്നു
തീർച്ചയാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഇരിക്കൂറും പാണ്ടരും കമ്പ
നിക്കാരുടെ സൈന്യങ്ങൾ കൈവശപ്പെടുത്തിക്കഴി
ഞ്ഞിരിക്കുന്നു. രണ്ടു ദിവസത്തിലകം കൂത്തുപറമ്പിൽ
വലിയ ഒരു സൈന്യം എത്തിച്ചേരും. വയനാട്ടിൽ
കുപ്പത്തോടു നായർ ശത്രുവക്ഷുമാണെന്നു സംശയി
പ്പാനും വഴിയുണ്ടു്. ഈ സ്ഥിതിക്കു കമ്പനിക്കാരുമാ
യി ഇനി എത്രത്തുനിന്നിട്ടു യാതൊരു ഫലവുമില്ല.
അതുകൊണ്ടു ക്കൻനായരോടു് എനിക്കു സ്വകാര്യ
മായി പറയാനുള്ളതു നമ്മുടെ തമ്പുരാനെ കാത്തുനി
ല്ക്കുന്നതുകൊണ്ടു നമുക്കു് ഇനി യാതൊരു പ്രയോജ
നവുമില്ല എന്നാണു്. തമ്പുരാനെ വിടിച്ചു കമ്പനി
ക്കാക്കു് ഏല്പിച്ചുകൊടുത്താലോ? ഈ കലാവമൊ
ക്കെ ഒതുങ്ങുമല്ലോ.

തമ്പുരാന്റെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു ആശ്രിതൻ! അ
വിടുത്തെ ചെറുപ്പമുതൽ ചങ്ങാതിയുടെ നിലയിൽ വ
ളൻ ഒരേൾ! അവിടുത്തെ പ്രധാനമന്ത്രി! ഈ നിലയി
ലൊക്കെ അവിടത്തോടു വിടാത്ത ബന്ധത്തോടുകൂടിയ
ഒരു വിദ്വാൻ വിചാരിക്കുകൂടിയൊത്ത ഈ അഭിപ്രാ

യം പറഞ്ഞപ്പോൾ ആശ്ചര്യത്തോടെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖത്തു തുറിച്ചുനോക്കി നില്ക്കുകയല്ലാതെ ഒന്നും പറയാൻ എനിക്ക് ചോന്നിയില്ല. കനോത്തു നമ്പ്യാർ തന്റെ പ്രസംഗവും കഴിച്ച് എന്റെ കാലിന്റെ വിരലിന്റെ ഭംഗി നോക്കിയും ഇടക്കിടക്കു കള്ളക്കണ്ണിട്ട് എന്റെ മുഖത്തു നോക്കിയും ഗൗരവമായിത്തന്നെ നില്ക്കുന്നു.

ക: ന—എന്താടോ മറുപടിയൊന്നും പറയാത്തത്?

ഞാൻ—എന്റെ ഒരു ചെകിട് അല്പം പതുക്കെയാണു്. ചിലതൊക്കെ പറഞ്ഞാൽ ഞാൻ കേൾക്കാറില്ല. ഞാൻ പോയി എന്റെ പണി നോക്കട്ടെ.

ക: ന—എടോ അപകടത്തെ കണ്ടാലറിയണം. കേരളത്തിലെ എല്ലാ നാടുവാഴികളും ദേശവാഴികളും ഇപ്പോൾ കമ്പനിക്കാങ്ക് കീഴടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. നമുക്ക് ആരും സഹായം നില്ക്കയില്ല.

എനിക്ക് സാമാന്യത്തിലധികം ദേഷ്യമുണ്ടു വന്നതു്. നീങ്ങൾ ഒരു കൂട്ടം ഭാക്കണം. എനിക്ക് നീങ്ങൾ പറയുന്ന നാടുവാഴികളേയും ദേശവാഴികളേയും എന്റെ അധോരോമത്തിനു വിലയില്ല. അതു നീങ്ങളറിവുമോ?

ക: ന—എന്നാൽ കകൻനായങ്ക് ലോകത്തിൽ വിലയുള്ളതു് എന്താണു്?

ഞാൻ—എന്റെ പൊന്നുതമ്പുരാനും എന്റെ മാനവും.

ക: ന—എടോ ഇതൊക്കെ നല്ല മധുരമായ വാക്കു

തന്നെയാണ്. കായ്മംചൊക്കെ കായ്മംപാലേ കലാശി കയ്യള്ളു. നാട്ടിൽ സമാധാനം ഉണ്ടാകട്ടെ, കലാപം കറെ കാലമായി. ഇശ്ശാമരം, ഇതൊക്കെ ഒന്നൊന്നായിട്ടെ എന്നു പ്രാർത്ഥിക്കുന്ന കേരളീയരുടെ ഇഷ്ടത്തിന്നു വിവരീതമായിട്ടാണോ നാം പ്രവൃത്തിക്കേണ്ടത്? നമ്മുടെ കയ്യുകാലത്തിന്നു പുറമെ നാട്ടിൽ കലാപം ഇനിയും ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കണോ? പോരെങ്കിൽ തമ്പുരാന്റെ ഭാഗക്കാരായ നമ്മുടെ എണ്ണം ദിനംപ്രതി ചുരുങ്ങിക്കൊണ്ടാണു വരുന്നത്. ഒരു നാഴിക കഴിയുന്നോടും ഭാരതത്തിലായി നമ്മെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നു. തമ്പുരാനെ പിടിച്ചു എല്ലിപ്പുകൊടുത്താൽ നമുക്കു വലുതായ സമ്മാനവും സ്ഥാനവും കിട്ടും.

എന്റെ ദേഷ്യം മുർച്ഛിച്ചുതുടങ്ങി. ഞവിടെ അടുത്തു വല്ല ആയുധവുമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ ഞാൻ കനോത്തു നമ്പ്യാരെ എന്തെങ്കിലും കോട്ടിച്ചിരുന്നു.

ഞാൻ — കനോത്തുനമ്പ്യാന്മാർ വലിയ മാനശാലികളാണെന്നാണു ഞാൻ കേട്ടിരുന്നത്. നമ്മുടെ രാജ്യരാന്റെ ചോറ്റു തിന്നുന്ന നായ്ക്കൾക്കു ഇതിലും കൃതജ്ഞതയുണ്ടാവും. ഈ കായ്മം എന്നോടു പറവാൻ നിങ്ങൾക്കു ധൈര്യം വന്നതിലാണു ഞാൻ ആശ്ചര്യപ്പെടുന്നത്. നിങ്ങളുടെ മനോഹരമായ ഞാൻ തൊറിക്കുന്നില്ല. പക്ഷേ എന്റെ ചൊന്നതമ്പുരാൻ വിരോധിക്കുന്ന സമയംവരെ എന്റെ വാളു് അവിടു

ത്തെയും അവിടുത്തെ ശത്രുക്കളുടേയും മദ്ധ്യത്തിലായിരിക്കും.

കോപത്തോടെ ഇത്രയും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ എന്റെ കണ്ണിൽനിന്നു വെള്ളം ധാരയായി ഒഴുകിത്തുടങ്ങി. 'കേകൻനായർ ഇടനാഴിയിൽ ഇരിക്കൂ, പോവാൻ വരട്ടെ' എന്നും പറഞ്ഞ് എന്തെ പിന്നിലുള്ള ഇടനാഴിയിലേക്കു നമ്പ്യാരുതന്നെ പിടിച്ചുകൊണ്ടാക്കി.

കനോത്തു നമ്പ്യാരുടെ ദുരുപദേശം എനിക്കു വലുതായ അസഹനം ഉണ്ടാക്കിത്തീർത്തു. അവിടം വിട്ടു വെളിയിൽ ഇറങ്ങിയാൽ മതി എന്നു മട്ടിലായിരിക്കുന്നു. കാൽ മണിക്കൂർ കഴിയുന്നതിനു മുമ്പേ നാരങ്ങോളി നമ്പ്യാരും ഞാൻ ഇരിക്കുന്ന ഇടനാഴിയിൽ എത്തിയിരിക്കുന്നു. മൃഗങ്ങളുടെ മുഖം വല്ലാത്ത വിചിത്ര വിചിത്രങ്ങളാണു മാത്രമല്ല, 'ഹോ! വല്ലാത്ത വിഷം! സപാമിദ്രോമി!' എന്നൊക്കെ വിറുവിറുക്കുന്നുമുണ്ടായിരുന്നു. എന്റെ നേരെ പ്രയോഗിച്ച നയം നാരങ്ങോളി നമ്പ്യാരോടും പ്രയോഗിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു എനിക്കു മനസ്സിലായി. ഞങ്ങൾ അന്വേഷിച്ചു കണ്ടു സംസാരിക്കുന്നില്ല. 'പോയാൻ കൊള്ളിച്ചു. അതികഠിനം' എന്നൊക്കെ നമ്പ്യാർ ഇടക്കിടെ കണ്ണുരുട്ടിക്കൊണ്ടു പറയുന്നതും ഉണ്ടു്. അതിലിടയ്ക്കു 'ഓ' എന്ന് ഒരു അടിയുടെ ശബ്ദവും കേൾക്കാൻ നിലത്തു വീഴുന്ന കച്ചയും 'അയ്യോ' എന്നു അത്തനാദവും കേട്ടപ്പോൾ ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരും വെട്ടുന്നു കനോത്തു നമ്പ്യാരുടെ മുറിയിൽ ഓടിയെത്തി. ക

ല്യാട്ട നമ്പ്യാരം കനോത്തു നമ്പ്യാരംകൂടി മേല്ക്കുമേൽ നിലത്തു വീണ മല്ലയുലം ചെയ്യുന്നതാണ് അവിടെകണ്ടത്.

‘ഇവൻ കലിയുടെ അധാരമാണ്! എന്തെ കലി ബാധിച്ചിരിക്കുന്നു! മഹാപാപി!’

എന്നും പറഞ്ഞു കനോത്തു നമ്പ്യാരം കഴുത്തിൽ പിടിച്ചു പിടിയും വിട്ടു കല്യാട്ട നമ്പ്യാരം ഏഴനേരം ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ വന്നു. സാധു! കനോത്തു നമ്പ്യാരം വീണ ദിക്കിൽനിന്നു നാലഞ്ചു് ഉരുണ്ടു ശ്വാസം ക്രമത്തിൽ വരാതെ കുറെ ബുദ്ധിമുട്ടിയതിനുശേഷം തന്റെ അകത്തേക്കു പള്ളിയറയിൽനിന്നുള്ള വാതിൽ ഉന്തിത്തുടങ്ങി. വാതിൽ പെട്ടെന്നു തുറന്നു തമ്പുരാൻ തിരുമേനി അകത്തു കടന്നപ്പോഴാണ് ഞങ്ങൾ മൂന്നുപേരും അമ്പരന്നുപോയത്. ഇതെന്തൊരു പുതുമയാണപ്പോ! പള്ളിയറയെന്നും തിരുമേനിയെന്നും ഉള്ള കാമം ഞങ്ങൾക്കു് ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. കനോത്തു നമ്പ്യാരം പിന്നെ അപകടത്തിൽ ഞങ്ങൾ രസിക്കുകയായിരുന്നു. തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു് അകത്തു കടന്നു ഉടനെ ഞങ്ങളെ മൂന്നുപേരെയും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം കരുണയോടെ കടാക്ഷിച്ചു. അതിനുശേഷം കനോത്തു നമ്പ്യാരം ചുമലിൽ കൈ വെച്ചു പെരടിക്കു് അടി കിട്ടുമ്പോൾ കോപം വന്നിട്ടു ഫലമില്ല. ‘അതു നമ്പ്യാരം സ്ഥാനസ്വത്തല്ലേ?’

അതിമധുരമായ നിലയിൽ വളരെ കാരുണ്യത്തോ

ടെ നമ്പ്രാഓ തലോടിക്കൊണ്ട് ഇപ്രകാരം സംസാരിച്ചപ്പോൾ “പയശ്ശിത്തമ്പുരാനോ, സിംഹം?” എന്നൊക്കെ ജനങ്ങൾ പറയുന്നതിന് എന്താണ് അർത്ഥം എന്ന് ഞങ്ങൾക്കു തോന്നിപ്പോയി.

കനോത്തു നമ്പ്രാട്— ഈ പാപി എന്തെ കൊല്ലമായിരുന്നു.

തമ്പുരാൻ— മേ! മേ! കങ്കനം നാരായണനും ഇവിടെ ഇല്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ നമ്പ്രാടെ നിലവിളികേട്ടാൽ അപ്പോൾ ഞാൻ ഓടിവരുമായിരുന്നു. ആട്ടെ, പഠിക്കാനും പററിയില്ലല്ലോ?

തമ്പുരാനും കനോത്തു നമ്പ്രാട് കണ്ണിലുണ്ണിയാണ്. ഇപ്രകാരം തമ്പുരാൻ അവടുത്തെ ആശ്രിതന്മാരിൽ ആരെയെങ്കിലും സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ടോ എന്ന കാര്യം സംശയമാണ്. അതുകൊണ്ടു നമ്പ്രാട് വല്ലതും വരുമ്പോൾ തമ്പുരാൻ നന്നേ വ്യസനമുണ്ടായിരുന്നുവെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

തമ്പുരാൻ— അല്ല! കല്യാട്ടു നമ്പ്രാട് ആൾ ചില്ലറയൊന്നുമല്ലല്ലോ. കൂടാതെ ഇവിടെയിൽ കാണിച്ചു ചൊടിയും സമത്ത്വവും ഇനിയും ബാക്കിയുണ്ടു്, അല്ലേ? നാരങ്ങാളി നമ്പ്രാട് തമ്പുരാൻ ദേഷ്യമായി സംസാരിക്കുന്നതു കേൾക്കുകതന്നെ വയ്യ, അല്ലേ? കങ്കൻറെ വാൾ എന്റേയും എന്റേ ശത്രുക്കളുടേയും മദ്ധ്യത്തിലാണ്. വളരെ നന്നായി. ചില കപടസമ്പ്രദായം എന്റേ സേവകന്മാരിലുണ്ടായിരുന്നു.

ആരൊക്കെയൊന്നു നമുക്കു വേണ്ടപ്പെട്ട വിശ്വസ്തന്മാർ എന്ന് എനിക്കു നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലായി.

കേരളത്തിൽ അന്നുള്ള രാജാക്കന്മാരിൽ എല്ലാം കൊണ്ടും ഒന്നാമതായി നില്ക്കുന്ന എന്റെ പൊന്നുതമ്പുരാൻ ഇങ്ങിനെ ഒരു അഭിപ്രായം പറഞ്ഞപ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ നില എന്താണ് എന്ന് ഉറപ്പിക്കുകയാണു നല്ലത്.

തമ്പുരാൻ—കൂട്ടരേ, പള്ളിയറയിലേയ്ക്കു വരുവിൻ! എനിക്കു കാര്യമായി പലതും പറയാനുണ്ട്. കനോത്തുനമ്പ്യാരു പുറമെ ഇരിക്കൂ. ഞാനും ഉള്ളിൽ കടന്നു ഞങ്ങളുടെ ആലോചനയെ തടസ്സപ്പെടുത്തരുത്.

കുറോസിസ്സുകേതം.—IV.

പയശ്ശിയിൽനിന്നു പയനാട്ടിലേയ്ക്കു കടപ്പാൻ കാലം വൈകീട്ടുണ്ടെന്നും ഒരു നാഴിക കഴിയുന്നതാറും തമ്പുരാനേറയും ബഹുശ്രീതന്മാരായ ഞങ്ങളുടേയും സ്ഥിതി പള്ളി അപകടത്തിലായി വരികയായിരുന്നുവെന്നും പറഞ്ഞുവല്ലോ. പയനാട്ടിൽ അധികപക്ഷക്കാരും തമ്പുരാനെ ആഗമനം പ്രതീക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും കല്ലത്തോടു നായരുടെ നയം എന്താണെന്നു നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാവാത്താൽ ചില അപകടങ്ങൾ പിണയുവാനുണ്ടെന്നു ഞാൻ മുമ്പു തിരുമനസ്സുണർത്തിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. പയനാട്ടിലേയ്ക്കു ഏഴുനൂറ്റാണ്ടുനൂറ്റാണ്ടു മുമ്പായി ഈ

വക ഗൗരവങ്ങളായ കാര്യലോചനകൾ ചെയ്യാനാണു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കല്യാടം, നാരങ്ങോളിയും നമ്പ്രാണാരെയും എന്നേയും പള്ളിയറയിലേയ്ക്കു കല്പിച്ചു വിളിച്ചത്.

തിരുമേനി—പ്രധാനമായി മൂന്നു കാര്യമാണ് ഇപ്പോൾ ആലോചിച്ചാനുള്ളത്. ഒന്നാമതു കപ്പത്തോടു നായരെ ചെന്നു കണ്ടു് അയാളുടെ സഹായം നമുക്കു് എത്രത്തോളം ഉണ്ടാവുമെന്ന് അറിയണം. രണ്ടാമതു കുറുപ്പു നാടു പോയി എന്റെ ഭാര്യയെ ആരും അറിയാതെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോരണം. മൂന്നാമതു കമ്പനിയുടെ സമ്പന്നരെ വന്നു വരുത്തുന്നതിനു മുമ്പായി പയശ്ശായിൽനിന്നു നാമെല്ലാവരും നാളെ രാത്രി പുറപ്പെട്ടു കൊട്ടിയുരു ജനബാധയില്ലാത്ത കാട്ടിൽ ചിടത്തു തമ്പടിച്ചു കൂടണം. അതോടുകൂടി ഒന്നരണ്ടു മാസത്തേയ്ക്കു നമുക്കു് ആവശ്യമായ ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ ശേഖരിച്ചു നമ്മുടെ കൂടെ കൊണ്ടുപോകയും വേണം. ഇതിൽ ഓരോ കാര്യം നിങ്ങൾക്കാരോടത്തർ ഏല്ക്കുന്നുണ്ടു്. കാര്യം വളരെ അടിയന്തരമാണു്. ആലോചിച്ചു വേണ്ടവിധം വേഗം തീർച്ചയാക്കിക്കൊള്ളുവിൻ.

തിരുമേനി ഇതു കല്പിച്ചു കഴിയുമ്പോഴേക്കും ഞങ്ങൾ മൂന്നുപേരും അന്യോന്യം നോക്കിക്കൊണ്ടു നില്പായിരുന്നു. ഈ മൂന്നു കാര്യങ്ങളും സാധിക്കുന്നതു വളരെ എളുപ്പമല്ല. വയനാട്ടിലേയ്ക്കു കടപ്പാനുള്ള പ്രധാന

നമാശ്ശങ്ങളിലൊക്കെ കമ്പനിക്കുടേ വെള്ളപ്പൊക്കം പാരാവുണ്ട്. വയനാട്ടിൽ കടക്കാതെ കപ്പത്തോടു നായരെ കാണാനും താമില്ല. തിരുമേനിയുടെ കെട്ടിലമ്മ ശത്രുപക്ഷത്തിൽ പ്രധാനിയായ കുറുപ്പനാട്ടുതമ്പുരാന്റെ അധീനത്തിലാണ് ഇപ്പോഴുള്ളതു്. അവിടെ ചെന്ന് ഉപയത്തിൽ കെട്ടിലമ്മയെ കൊണ്ടുവരുന്ന കായ്കയും എഴുപ്പമല്ല. രണ്ടു മാസത്തെ ഭക്ഷണസാധനം ഒരുക്കു കൂട്ടേണമെങ്കിൽ കോട്ടയത്തങ്ങാടിയിൽ കടന്നല്ലാതെ യാതൊരു നിവൃത്തിയുമില്ല. അവിടെയാണെങ്കിൽ, കമ്പനിപട്ടാളക്കാരെ കാവലും ഉണ്ടു്. പയശ്ശിത്തമ്പുരാന്റെ അറുപതാക്കു് സാമാനം വില്ക്കുന്ന കച്ചവടക്കാരെ വെടിവെച്ചു കൊല്ലുവാനാണു കമ്പനിക്കാരുടെ കല്പന. ഞങ്ങളെ ഭക്ഷണം കിട്ടാതെ പട്ടിണിയിട്ടു കൊല്ലണമെന്നാണ് അവരുടെ നിശ്ചയം. വയനാട്ടിൽ കടന്നാൽ ഉപ്പും വെളിച്ചെണ്ണയും ഒഴികെ മറ്റു സകല സാധനവും നാലോ അഞ്ചോ കൊല്ലത്തേയ്ക്കു ശേഖരിപ്പാൻ യാതൊരു പ്രയാസവുമില്ലെന്ന് എനിക്കു നല്ല ധൈര്യമുണ്ടായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടായോ? കൊട്ടിയൂർ കാട്ടിൽ താമസിപ്പാൻ നിശ്ചയിച്ചു് ഒരു മാസക്കാലത്തേയ്ക്കു വേണ്ടുന്നതു സംഭരിക്കുന്നതു് അത്ര എഴുപ്പമല്ല. ഇതിൽ ഏതേതു് ആറാണ് ഏല്ക്കേണ്ടതു് എന്നു ആലോചനയോടെയാണു ഞങ്ങൾ മുഖത്തോടുമുഖം നോക്കി നിന്നതു്. എന്നതാണു പറയേണ്ടതു് എന്ന് ആർക്കും നിശ്ചയമില്ലാതെ കരേ നേരത്തേയ്ക്കു വരുന്നിനി

നാ. കുറേ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കല്യാട്ട് നമ്പ്യാർ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു.

‘വേനാട്ടിലേയ്ക്ക് ഒരാളെ കല്പിച്ചു’ അയയ്ക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതു കർക്കൻ നായരെത്തന്നെയാണു വേണ്ടത്. ശത്രുവർഷത്തിൽ കടന്നുകൂടി കാർത്തികം നേടി തന്നിരിക്കാനും പറ്റാതെ രക്ഷ പ്രാപിച്ചു മടങ്ങാവരുവാൻ കർക്കൻ നായർ പ്രത്യേകം വാസനയുണ്ട്. കുറുപ്പനാട്ടു ചെന്നു കെട്ടിലമ്മയെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുന്ന കാർത്തികം നാരങ്ങോളി നമ്പ്യാരു നിവൃത്തിയുണ്ടാകും. അടിയൻ കൊട്ടിയുരേയ്ക്കു യാത്രയ്ക്കുള്ള കെക്കങ്ങൾ കൂട്ടിക്കൊള്ളാം.’

കല്യാട്ടു നമ്പ്യാരുടെ ഈ അഭിപ്രായം തിരുമനസ്സിലേയ്ക്കു വളരെ രൂപീകരമായിട്ടുണ്ടെന്ന് അവിടുത്തെ മുഖത്തന്നെ വെളിവാക്കിയിരുന്നു. “കുപ്പത്തോടു രയാപ്പൻ ഞാൻ ഒരു എഴുത്തഴിയിക്കുകയാം” എന്നും കല്പിച്ചു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടുതന്നെ കാലയും എഴുത്താണിയും എടുത്ത് എഴുതിത്തുടങ്ങി.

“തോമരശ്ശേരി ചുരമോ അല്ല കുറുപ്പാടി ചുരമോ എന്താണു കർക്കൻനായരുടെ മാറ്റം?” എന്നു നാരങ്ങോളിനമ്പ്യാർ ഇതിലിടയ്ക്കു എന്തോടു സ്വകാര്യമായി ചോദിച്ചു. ഈ ചോദ്യത്തിന്റെ ഉത്തരം എന്താണെന്ന് എനിക്കുതന്നെ നിശ്ചയമില്ലാത്തതുകൊണ്ടു “അലോചിക്കാം” എന്നു ഞാൻ മറുപടി പറഞ്ഞു. അപ്പോഴേയ്ക്കും തമ്പുരാൻ കാലയും എഴുത്താണിയും ചാരപടിമേൽ വെച്ചു;

“കുറുപ്പൻ വയനാട്ടിലേയ്ക്കും, നാരായണൻ കുറുപ്പനാട്ടേയ്ക്കും പോകാമെന്നല്ലേ നിശ്ചയിച്ചത്? കുറുപ്പനാട്ടു പോകുന്നാൾ അവിത്താട്ട് എളമയെ കണ്ടാൽ മതി എഴുത്താനും വേണ്ട. കുറുപ്പൻ പതിരടി കഴിഞ്ഞു എന്ന് വന്നു കണ്ടതിനുശേഷം പുറപ്പെട്ടാൽ മതി. നിങ്ങൾ ഇപ്പോൾ പോയി അവരവരുടെ യാത്രയ്ക്കുള്ള കരുക്കൾ കൂട്ടുകതന്നെ.”

എന്നു കല്പിച്ചു. ഞങ്ങൾ പള്ളിയരികിൽനിന്നു പിൻവാങ്ങി.

നാരായണൻ നമ്പ്യാൽ—എത്ര ചുരം വഴിയാണു കുറുപ്പൻനായരു വയനാട്ടിലേയ്ക്കു കടക്കുന്നതെന്നു ഞാൻ ചോദിച്ചതിനു് അർത്ഥമില്ലെന്നല്ല. താമരശ്ശേരിക്കാണെങ്കിൽ ഒപ്പം കുറുപ്പൻ കൂടെയ്ക്കു ഞാനും കൂടെ വരാമെന്നു വെച്ചാണ്.

ഞാൻ—നമ്പ്യാക്കു കാര്യം സാധിച്ചില്ലല്ലോ എന്നു ഇല്ലാതെഗണിന്നല്ലാതെ, ജീവൻ കളയേണ്ടിവരുമെന്ന ഭയത്തിനു് അവകാശമില്ലല്ലോ. എന്റെ സ്ഥിതിയെന്താണ്? എന്തിനു പല കാര്യവും ആലോചിച്ചു തീർച്ചപ്പെടുത്തുവാനുണ്ടു്. എന്റെ കൂടെ വേറെ ഒരാൾ കൂടി ഉണ്ടാകുന്നതിൽ ഒരു പ്രതിബന്ധമാണ്. നാം ഒരുമിച്ചു വഴിയാത്രചെയ്യുന്ന കാര്യം അത്ര യുക്തവുമല്ല.

എന്നും പറഞ്ഞു ഞാൻ എന്റെ സ്ഥാനത്തേയ്ക്കു പോയി. എന്തൊരു വേഷത്തിലാണു വയനാട്ടേയ്ക്കു പുറപ്പെടേണ്ടതു്, എന്തൊക്കെ ആയുധങ്ങളാണു കയ്യിൽ

എടുക്കേണ്ടതു്, ആയുധപാണിയായി കാണുന്നവരെ തടങ്ങൽചെയ്തു നിർത്തുന്നതിനു ന്യായം അധികം ഉണ്ടാവില്ലേ? അന്യന്മാർ കണ്ടാൽ എന്തെ മനസ്സിലാവാതെ കഴിച്ചുകൂട്ടുവാൻ എന്താണു വിദ്യ? ഈ വക ആലോചനയോടുകൂടിയാണു നേരം പതിരടിയാകുന്നതുവരെ ഞാൻ കഴിച്ചുകൂട്ടിയതു്.

ഏതെങ്കിലും കല്പനപോലെ സമയത്തിനു ഞാൻ തിരുമന്മാരെ ചെന്നു. കുപ്പത്തോടു നായകുള്ള തിരുവെഴുത്തു് എഴുതിവെച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു.

തിരുമേനി—ഈ എഴുത്തു കുപ്പത്തോടു രയരപ്പൻറെ കയ്യിൽ എതു വിധമെങ്കിലും എത്താതെ തരമില്ലെന്നു കേൾക്കാതെ പരയേണ്ടതില്ലല്ലോ. തിരുമുണ്ടേകിൽ മടക്കത്തിൽ അവിത്തോടു് എളമയകുണ്ടു് ഈ എഴുത്തു് അവിടേയും കൊടുക്കണം. നായനായന്നൻ കുറുപ്പു നാട്ടുക്കു പോകുന്നുണ്ടെങ്കിലും അവന്നു വല്ല സമാഹരണം വേണ്ടി ചരാതെ ഇരിയ്ക്കില്ല.

ഞാൻ— അഭിപ്രായമൊന്നും വിടുകൊള്ളരുതെന്നു കല്പിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അടിയന്നു് ഒന്നു തിരുമനസ്സണത്തൊന്നുണ്ടു്. കെട്ടിലമ്മയെ ഇപ്പോൾ കൂടെ കൂട്ടുന്നതായാൽ പാല പ്രതിബന്ധങ്ങളും ഉണ്ടായിത്തീരുമെന്നാണു് അടിയൻറെ വിശ്വാസം. 'സ്രീനാമ ചിത്തം' എന്നുണ്ടല്ലോ.

ഇത്രത്തോളംതന്നെ അപ്പോൾ തിരുമനസ്സറിയിപ്പാൻ ഞാൻ ധൈര്യമുറപ്പിച്ചു് എങ്ങിനെയാണെന്നു പി

നീടു പലപ്പോഴും ഞാൻ ആലോചിക്കാറുണ്ട്. അല്ലനേരത്തേയ്ക്ക് എന്റെ മുഖത്തു നോക്കി തിരുമേനി യൊന്നും മിണ്ടാതെ നിന്നു പിന്നെ:—

* സ്രീനാഞ്ച ചിത്തവും പുരുഷസ്വ ഭാഗ്യവും' രണ്ടും പരീക്ഷിക്കേണ്ട ഒരു അവസരമല്ലേ ഇപ്പോൾ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്? ആദ്യേ, കർക്കന എല്ലിച്ച കാര്യത്തെപ്പറ്റി മാത്രം ആലോചിച്ചാൽ മതി. ഏതന്റെ വിവരമൊന്നും കറച്ചു ദിവസമായി വയനാട്ടിൽനിന്ന് ഇല്ല. ഞാൻ—തിരുമനസ്സിലെ അനുഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ കരാഴ്ചകളും എല്ലാ വിവരവും ശേഖരിച്ച് അടിയൻ മടങ്ങിയെത്തിക്കൊള്ളാം.

എന്നും പറഞ്ഞു തിരുവെഴുത്തുകളും വാണി പുറത്തേയ്ക്കു പോന്നു. കറുവാടി ചൊരംവഴിക്കു ചെന്നു അവിടെ കമ്പനിപ്പട്ടാളക്കാരുടെ സ്ഥിതി അറിഞ്ഞതിന്നുശേഷം മറ്റു കാര്യങ്ങൾ ആലോചിക്കുമെന്ന നിലയിൽ സന്ധ്യക്കു മുമ്പായിത്തന്നെ ഞാൻ പുറപ്പെട്ടു.

കാട്ടുപ്രദേശങ്ങളിൽ എത്തുന്നതുവരെ പകൽ അധികം സഞ്ചരിക്കാതെ വഴിയൊരൂ രാത്രിയിൽ കഴിച്ചുതുകൊണ്ടു പയശ്ശിയിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടു വിരോ ദിവസം രാത്രി ഏകദേശം പത്തു നാഴിക രാജ്യല്ലമ്പോൾ കറുവാടിയിൽ വടകരയ്ക്കും മദ്ധ്യേ ഒരു ദിക്കിൽ ഞാൻ എത്തിച്ചേർന്നു. വല്ല തണ്ണിർവനതലും കണ്ടാൽ അല്പം വിശ്രമിക്കുമെന്ന നിലയിൽ ഉഴുവഴിയിൽകൂടി ജാഗ്രതയായി നടക്കുന്ന എന്റെ കാലിന്മേൽ വഴിയിൽ രണ്ടു

മരങ്ങിലായി കെട്ടിയിരുന്ന ഒരു കയർ തടയുകയും ഞാൻ കമിഴ്ന്നു വീണു നാലഞ്ചുരുളുകയും ചെയ്തു. തല നിലത്തുവെച്ചുവെച്ചതിനാൽ അല്പനേരത്തേയ്ക്ക് എനിയ്ക്കു ബോധംതന്നെയുണ്ടായിരുന്നില്ല. എനിക്കു ബോധം വന്നപ്പോഴേക്കും നാലഞ്ചുപേർ എന്നെ വളഞ്ഞു എന്റെ കാലും കയ്യും കെട്ടിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇതിലിടക്കു ഞാൻ കിടന്ന ദിക്കിൽനിന്നു എന്റെ കൈ പിടിച്ചു കെട്ടുവാൻ ശ്രമിച്ചവന്റെ ചെങ്കിട്ടത്തു് ഒരു പ്രഹരം കൊടുത്തുവെങ്കിലും വീഴ്ചയുടെ ക്ഷീണംകൊണ്ടു് ഈ നാലഞ്ചുപേരോടു് എതിർപ്പാൻ ഞാൻ അപ്പോൾ അശക്തനായിരുന്നു.

ഈ പന്നീനെ കിട്ടാൻ എത്ര നിലാവായപ്പോൾ തിടലാക്കുന്നു. കാന പിടിഞ്ഞുടോ! മൂപ്പന്റെ ആടെ കൊണ്ടുപോ' എന്ന് ഒരു വിദ്വാൻ കൂട്ടത്തിൽനിന്നു പറഞ്ഞു. ഈ പറഞ്ഞവൻ ഒരു മാപ്പിളയാണെന്നു ഞാൻ എടുപ്പത്തിൽ മനസ്സിലാക്കി. ഒന്നും മിണ്ടാതെ കൂടുകയാണു നല്ലതെന്നു നിലച്ചിട്ട് ഞാൻ അന്നങ്ങാതെ കൂടി. എന്റെ കൈ നല്ലവണ്ണം കെട്ടിയതിനുശേഷം കാലിന്റെ കെട്ടു് അഴിച്ചു രണ്ടു പേർ എന്റെ ഇരുവശവും നിന്നു 'നട' എന്ന് ആജ്ഞാപിച്ചു. കാട്ടിൽകൂടിയും കമ്പൽകൂടിയും ഏകദേശം രണ്ടു നാഴിക നടന്നപ്പോൾ ഒരു റ.ലിയ കുന്നിൻചെരുവിൽ ഒരു ഗുഹയ്ക്കരികെ ഞങ്ങൾ എത്തി. അവിടെ പത്തുപതിനഞ്ചുപേർ വെട്ടും ഉണ്ടും മറ്റുമായി കൂടിയിരിയ്ക്കുകയാണു്.

പേടച്ചേർന്റെ കൊണോണ്ടായി ഈ പന്നീനെ വിടികിട്ടിയതു ഞമ്മേന്റെ ബല്യ പാശ്ചംതന്നെ. ഒണ ക്കാ! ഈ പന്നീന്റെ മോനെ നല്ലോണം മംട്ടിവിട്?'

എന്നു് ഇവരുടെ പ്രധാനിയുടെ കല്പനയുമായി. ഇവർ ഉണ്ണിമുത്തമൂപ്പന്റെ നായകതപത്തിൻകീഴിൽ മുമ്പു് എപ്പെട്ടത്തിയ കൊള്ളകാരാണെന്നാണു് ആദ്യം ഞാൻ ശങ്കിച്ചതു്. പക്ഷേ അവിടേയും ഇവിടേയും ചാക്കിൽ കെട്ടിക്കൂട്ടിയിടുന്ന കരുമുളകും കാപ്പിക്കുരുവും കണ്ടപ്പോൾ കമ്പനി ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ കബളിച്ച് ആ പ്രദേശങ്ങളിലെ വിളവുകൾ കയ്യാലക്കുവാൻ വന്നവരാണെന്നു ക്ഷണത്തിൽ എനിക്കു മനസ്സിലായി. കമ്പനിക്കാരെ കബളിച്ചു കടൽവക്കത്തുനിന്നു കളു്, റാഷു്, ശക്കര, വെളിച്ചെണ്ണ, ഉപ്പു് മുതലായവ ഗുഹ്യമായി നാട്ടുപുറത്തു് എത്തിച്ചുകൊടുത്തു പ്രതിഫലമായി കരുമുളകു്, കാപ്പി, മുതലായതു വാങ്ങി പ്രബുക്കാഷം മറ്റും കൊണ്ടുകൊടുത്തുവരുന്ന ഒരു തരം തിയ്യരും മറപ്പിച്ചു മാരും ധാരാളം വലിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും ഇവരെ അറച്ചു ചെമ്പ്രാൻ കുറെ കോല്ലാരന്മാരേയും അവരുടെ മേലധികാരിയായി കണാരമേനോൻ എന്ന ഒരു കോഴിക്കാട്ടുകാരൻ ഉദ്യോഗസ്ഥനെയും നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും ഞാൻ മുമ്പുതന്നെ കേട്ടിരുന്നു. ഈ കൊള്ളക്കാർ എടന്നു അഭവക ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരിൽ ഒരുവനാണെന്നു ശങ്കിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും എനിക്കു മനസ്സിലായി.

‘നീ ഏടുന്നു് വരുന്നു്? നിന്റെ പേരെന്തു്?’ എ

ന്നു കണക്കൻ എന്ന സംബോധന കിട്ടിയ വിദ്വാൻ എന്തോടു ചോദിച്ചു.

“എന്റെ പേരു കർക്കൻനായർ എന്നാണ്. ഞാൻ കോട്ടയത്തുനിന്നാണ് വരുന്നത്.”

കരുവൻ—“പച്ചക്കൂട്ടം. നിന്റെ പേര് കണാരമേനോൻ എന്നാണ്. നീ ഇന്നു കുറുപ്പാടി ചുരത്തിലേക്കു രാത്രി കടന്നു പോകുമെന്നു ഞങ്ങൾക്കു ശരിയായ ബിബരം കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്—നേരു പറ” .

ഞാൻ ഇതിനു് ഉത്തരം പറയുന്നതിന്നു മുമ്പായി അല്പം ഭൂമിയിൽ കരു ലക്ഷ്യ കേട്ടു് എല്ലാവരും അങ്ങട്ടു തിരിഞ്ഞുനോക്കി. നാലഞ്ചു പേർ എന്നെപ്പോലെ വേറെ ഒരു വിദ്വാനെ കെട്ടിയെടുത്തുകൊണ്ടു വരുന്ന ലക്ഷ്യമാണ് ആ കേട്ടതു്. ഒരു നിമിഷം കഴിയുമ്പോഴേക്കും അവർ അടുത്തെത്തിക്കഴിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു.

“കണാരമേനോൻ ഇതാ. ഈ കള്ളന്റെ കൂടെ യുണ്ടായിരുന്നവർ കാടിക്കളഞ്ഞു” എന്നു വന്നവരിൽ കരുവൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ എല്ലാവരും കൂടി എന്റെ മുഖത്തു നോക്കി.

കണാരമേനോൻ—ഇന്ത്യക്കമ്പനിക്കാരുടെ വിളംബരത്തിലെ നാലാം വകുപ്പിൽ പ്രസ്താവിച്ചപ്രകാരം നിങ്ങളെയൊക്കെ കള്ളന്മാരെന്ന നിലയിൽ പിടിച്ചാണുള്ള വാറണ്ടു് എന്റെ കയ്യിലുണ്ടു്. എല്ലാവരും ആയുധം താഴെ വെച്ചു വഴിപ്പെട്ടുകൊള്ളുവിൻ!

അയ്യോ നിന്റെ നെഞ്ചത്താടം വെള്ളനാട്ട് എന്ന് പറഞ്ഞു ഗടികൊണ്ട് ഒരുവൻ കണാരമനവന്റെ ഞാഞ്ഞത് ഒരു കത്തുകൊടുത്തപ്പോൾ ഒരു സാധു മലൻ നിലത്തു വീണു. യഥാർത്ഥത്തിൽ ഈ കള്ളന്മാർ കമ്പനിക്കാക്കു വിരോധികളായതുകൊണ്ട് എനിക്ക് യാതൊരു ഉപദ്രവവും ഉണ്ടാകയില്ലെന്ന് ഒരു സമാധാനം എനിക്കുണ്ടായി. എന്നോടായി ഇതിലിടയ്ക്കു, മൂപ്പൻ—നീ എടുത്തെ കർന്നായരാ? രാജ്യം എടയോ?

ഞാൻ—വയനാട്ടിൽ എടുത്തുനത്താചാട്ടിലെയാണു്. പയശ്ശിത്തമ്പുരാന്റെ അശ്രിതനാണു്. കപ്പത്തോടു നായരുടെ അടുക്കെ ഒരു തിരുവെഴുത്തുകൊണ്ടു പോകയാണു്.

എന്തു്! ആ ആൺകുട്ടി നീയോ? വിശ്വാസമായില്ല എന്ന് പറഞ്ഞു മൂപ്പനും കുറെ പേരും അശ്ചര്യത്തോടെ വിചക്ഷണം കൊണ്ടുവന്നു എന്റെ മുഖത്തു നോക്കി. കണാരമനവൻ കിടന്ന ദിക്കിൽനിന്നു് ഒരു നോക്കു് എന്നു കണ്ടപ്പോൾ ചെട്ടന്നു് എഴുന്നേറ്റു ഇരുന്നു. കർന്നായരെ പിടിച്ചു് എല്ലിക്കുന്നവന്നു് 10000ക. സമ്മാനം കിട്ടും. ഇവൻ ഒരു രാജദ്രോഹിയാണു്. ഇവനെ സഹായിച്ചാൽ നിങ്ങളെയൊക്കെ കമ്പനിക്കാർ വെടിവെച്ചു കൊല്ലും. ഇവനെ കമ്പനിക്കാക്കു് ഇപ്പോൾ എല്ലിച്ചുകൊടുത്താൽ നിങ്ങളുടെ മിക്ക കുറങ്ങളും അവർ ക്ഷമിച്ചു നിങ്ങൾക്കു നല്ല സമ്മാനം തരും.

മുപ്പൻ—മതി പന്നി. ചെലക്കാതെ ആട കെടുന്നോ. ഇവൻ നല്ല ഒരു ആൺകുട്ടിയാണ്. നാട്ടുകാരെ ദ്രോഹിച്ച കമ്പനിക്കാക്കുക കൊണ്ടോ ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുന്ന നിനക്കുള്ള പിച്ച ഞാൻ കണ്ടുവെച്ചിട്ടുണ്ട്. കുക്കൻനായർ ഏമാനനെ കെട്ടഴിച്ചു വിട്ടു. പയച്ചിത്തമ്പുരാൻ ഞാൻതന്നെ തമ്പുരാനാണ്. ഈ കമ്പനിക്കാരെ ഇഴുടന്നു തച്ചോടിച്ചാൽ തമ്പുരാൻ നമുക്കു വേണ്ട കൊണ്ടോ കൈക്കൊള്ളാം.

എന്നു പറഞ്ഞപ്പോഴേക്കു ഞാൻ സാമാന്യം സ്വാതന്ത്ര്യത്തിലായിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പിന്നെ അവർ അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഒരുവനെപ്പോലെ എന്നെ സ്നേഹിച്ചുവെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. കൊള്ളക്കർ കണാരമേനോനെ അടുത്തുള്ള ഒരു പൂക്കത്തോടു കെട്ടിയിട്ടു പ്രഘോഷിക്കുകയും കരേ കുടിപ്പിച്ചു, ആ നിലയിൽത്തന്നെ നിർത്തി അവർ ഭക്ഷണത്തിനുള്ള ഒരുക്കമായി. കുറച്ചൊഴിച്ചുരത്തിന്നരികേയും പയനാട്ടിലുമായി നാലായിരത്തിലധികം പട്ടാളക്കാരും പുതുതായി എടുത്തുവെച്ച വളരെ കോലുമാരനാലും ഉണ്ടെന്നും അതിലെ കൂടി പയനാട്ടിൽ കടക്കുന്ന കാര്യം വളരെ അപകടമാണെന്നും പയനാട്ടിൽ നിന്നുപിരിച്ചു കമ്പനിക്കാർ മുറയ്ക്കുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നുവെന്നും ചുങ്കം കുത്തക മുതലായ കമ്പനിക്കാരുടെ പുതിയ നിശ്ചയങ്ങൾ സാധുക്കൾക്കു വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാക്കിത്തീർത്തിരിക്കുന്നുവെന്നും കിഴക്കൻ പയനാട്ടുകാർ മുഴുവനും കമ്പനിക്കാർക്കു കാൽ ചെല്ലു

ഖോലും കരം കൊടുക്കാതെ വിരോധമായ പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്ത് എതിർത്തുനില്ക്കുകയാണെന്നും, കുപ്പത്തോടു നായരുടെ സഹായത്താൽ മാത്രം പടിഞ്ഞാറൻവയനാട്ടിൽ കമ്പ നിക്ഷാഷ് ഇരിക്കപ്പെടുത്തി കിട്ടിയതാണെന്നും ഈ കള്ളന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ചിലർ താമരശ്ശേരി സ്റ്റുടുകെ ഒരു ശുശ്രൂഷമായ വഴിയിൽകൂടി രണ്ടു ദിവസത്തിലകം വയനാട്ടേയ്ക്കു പോകുന്നുണ്ടെന്നും വേണമെങ്കിൽ ബുദ്ധിമുട്ട് അധികംകൂടാതെ എന്നെ വയനാട്ടിൽ ഉപായവഴികളിൽകൂടി കടത്തിവിടാമെന്നും തമ്പുരാന്റെ ആൾക്കാരനെ തടങ്ങൽചെയ്തതിൽ തങ്ങൾ വ്യസനിക്കുന്നുവെന്നും മറ്റും മൂപ്പൻ വളരെ ദയയോടെ ഏഴുനാട് പാഞ്ഞു. അവസരം കിട്ടിയാൽ ഏഴുനാട് കാണിച്ച ഈ കൗടന്ത്യത്തിനു പ്രതിഫലം എന്റെ തമ്പുരാൻ ചെയ്യാതിരിക്കയില്ലെന്നും എന്നെ തടങ്ങൽ ചെയ്തതു നന്നാവുകയാണു ചെയ്തതെന്നും അല്ലെങ്കിൽ കണാരമേനോനും ആൾക്കാരും വഴിയിൽ വെച്ചു പക്ഷേ എന്നെ കണ്ടുപിടിച്ചു ബുദ്ധിമുട്ടിൽ ആക്കുമായിരുന്നുവെന്നും ഞാനും മറുവടി പറഞ്ഞു.

ഞാൻ — 'ഈ കണാരമേനോനെ നിങ്ങൾ കൊല്ലരുതു'. ഈ വിദ്വാൻ കമ്പനിക്കാരുടെ ഒരു കറുകാരനാണെന്നു ഞാനറിയും. ഇയാൾ എന്നെ കണ്ടപ്പോൾ ആളെ മനസ്സിലാക്കി. ഇയാളുടെ കയ്യിലുള്ള എഴുത്തുകൾ മുതലായതു പരിശോധിച്ചെടുത്തു നോക്കിയാൽ അറക്കേണ്ടില്ല. ഒരു മാസക്കാലത്തേയ്ക്കു പുറത്തു വി

ടാതെ ഇയാളെ ഇവിടെ തടഞ്ഞ്ചെയ്തു നിർത്തിയാൽ തമ്പുരാൻ അയത്ത് ഒരു സഹായവുമായിത്തീരും'

ഇതു പറഞ്ഞതീരുംമുമ്പെ രണ്ടുമൂന്നു പേർ കണാരമേനോന്റെ കപ്പായകീഴെയും അരയിൽ കെട്ടിയ ഭാണ്ഡവും പരിശോധിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. കുറെ എഴുത്തുകളും ഒരു നല്ല കയ്ത്തോക്കും, കുറെ വെടിസ്സാമാനങ്ങളും, ഒരു കട്ടാരവും കണാരമേനോന്റെ കയ്യിൽനിന്നു കിട്ടി. ഇതൊക്കെ ഞാനും മൂപ്പനും ഇരിക്കുന്നിടത്തിൽ കൊണ്ടുവെച്ചു. എഴുത്തുകളുടെ കൂട്ടത്തിൽ 'വളരെ അടിയന്തരം' എന്നു വെച്ച് ഒരു എഴുത്തു കണ്ടു. ഈ എഴുത്തു വളരെ ഭദ്രമായി ഒരു ചരടുകൊണ്ടു കെട്ടി സൂക്ഷിച്ചിട്ടും ഉണ്ടായിരുന്നു. ചരട് കെട്ടഴിച്ച് ആയതു വായിക്കാമെന്നൊച്ച നോക്കിയെങ്കിലും ഡാരം ഒന്നും എനിക്കു മനസ്സിലായില്ല. എഴുത്തിലെ വാചകം ഇതായിരുന്നു.

അന്തമിണ്ടുഷ് ഉന്യാചിരിസുക്ഷു ഉഴെ ലൈറ്യപ്പെ കച്ചുശപ്പെഷ് ഒഞ്ചുതോഫൻ കാശോടിക്കമ്മു. കമിശമെ കെമ്മൽ തിവി ഇച്ചും. ഷശഷത്തൻ കമിശമേത്രും കാറക്കാഷേത്രും ഫശമാച്ചിഭവഷ് അചല്ലിഫിചഷുപ്പ്. അച്ചിസന്നശചെ ആർശ്ശം യച്ചും ടെശ പിച്ചുബ്ബ്. കവ കെസ്സാം ഒഞ്ചും ലചാശനാശിപ്പീഷും. ടെസ ഫിസെഷ് ഉന്യാചിസുക്ഷു. അർത്തൽ 1000 അ. അഫിചെപ്പഷും കീ കെറുപ്പ് ഒഞ്ചുഫഷമ്മ അഷുഞൊ അഷൻ ഫില്ലല്ലമാണ്... ' (ശങ്കരവർമ്മ.)

ഇതിന്റെ തലയും വാലും മനസ്സിലാവാതെ ഞങ്ങളുടെ ബുദ്ധിമുട്ടി. ഒരു അക്ഷരാർത്ഥം പകരം മറ്റൊരു അക്ഷരാർത്ഥം പ്രയോഗിച്ചും മറ്റുപ്രകാരങ്ങളും എഴുതൂത്ത് എഴുതുന്ന ആൾക്കും വായിക്കുന്നവർക്കും മാത്രം കാര്യം മനസ്സിലാവുന്ന മട്ടിൽ സ്വകാര്യമായ കത്തെടുവാകൾ കേരളത്തിലെ രാജാക്കന്മാർ തമ്മിൽ നടത്താറുണ്ടെന്ന് എനിക്കു 'വിവരമുണ്ടായിരുന്നു. ഇതിൽ മൂലമന്ത്രിക, നാമമന്ത്രിക, അഷ്ടമന്ത്രിക എന്നൊക്കെ കാര്യം സമ്പ്രദായഭേദമുള്ളതായും ഞാൻ ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ എഴുത്തിലെ വാചകം കണാരമേനവനുതന്നെ നിശ്ചയമുണ്ടോ എന്നു സംശയമായിരുന്നുവെങ്കിലും മൂപ്പൻ കൊല്ലമെന്നു ഭയപ്പെടുത്തിയാൽ ഒരു സമയം കാര്യം സാധിച്ചുവെങ്കിലോ എന്നുള്ള എന്റെ സംശയം മൂപ്പനെ അറിയിച്ചു. വിചാരിച്ചുപോലെതന്നെ ഭേദിച്ചെടുത്തപ്പോൾ താഴെപ്പറയുന്ന ഒരു ശ്ലോകം കണാരമേനോൻ വളരെ ഗോപ്യമായി കുപ്പായത്തിൽ കരിടത്തു തൂന്നിക്കെട്ടിയത് എടുത്തുതന്നു.

അതുകൊണ്ട് വലോലങ്ങളെല്ലാം ചങ്ങാണി തപോനമയശോരരക്ഷാലസശൈവവചനങ്ങളുടനീളം ജന്മാദിപദാദിമിതിശ്ലോകം ഇത്യേതേ മൂലമന്ത്രികാ?

എന്നായിരുന്നു ആ ശ്ലോകം. ഈ ശ്ലോകം കിട്ടിയപ്പോൾ മേല്പറഞ്ഞ എഴുത്തു വായിപ്പാൻ എനിക്കു വളരെ എളുപ്പമായി.

കേന്ദ്രനിക്കാർ കാര്യാടിയിലുള്ള കരേ സൈന്യത്തെ കോട്ടയത്തേക്കു കൊണ്ടുപോവാൻ ആലോചിക്കു

നം. അനിയനെ എന്നാൽ പിടിച്ചുടം. മയരപ്പൻ അനി യനേയും ആറുകാരേയും വയനാട്ടിലുള്ള കടത്തിവിട രുത്. കെട്ടിലമ്മയുടെ കായ്തം ചട്ടം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അത് എല്ലാംകൊണ്ടും സഹായമായിത്തീരും. ചെലച്ചിലയ്ക്കു കുറച്ചാടിയിലുള്ള കണ്ണൽ 1000 ക. അവിടെ തരം. ഈ എഴുത്തുകൊണ്ടുവരുന്ന ക.ജനാകരൻ വിശ്വസ്തനാ ണ്" (ശങ്കരവർമ്മ)

കുറച്ചുനാട് രമ്പുമാൻ കമ്പനിക്കാരുടെ ആവശ്യ പ്രകാരം എഴുതിയ എഴുത്താണ് ഇതെന്നു പറയേണ്ടതി ല്ലല്ലോ. ഇതുകൊണ്ടു കപ്പത്തോടു നായർ സഹായിക്കുന്നതായാൽ രമ്പുമാനും ആറുകാർക്കും കുറച്ചാടിമാർക്കും വയനാട്ടിൽ കടപ്പാൻ ഒരു പ്രയാസമുണ്ടാകയില്ലെ ന് എനിക്കു നല്ല ബോദ്ധ്യമായി. കെട്ടിലമ്മയുമായുള്ള ശട്ടം മാത്രമാണു മനസ്സിലാവാത്തത്. തന്നേയുംകൂടെ കൊണ്ടുനടക്കേണമെന്നു കെട്ടിലമ്മയുടെ കത്തുകൾ ഇട ക്കിടെ രമ്പുമാനും കിട്ടിയിരുന്നു. ആ മാർഗ്ഗമായി എന്തൊക്കെ അപകടമാണു വരുന്നതെന്ന ഭയത്തോടെ എനിക്കു യാതൊരു സമുദാനവുമില്ലാതെയായി.

കയ്ത്തോക്കും വേടിമരന്നസാമാനങ്ങളും മൂപ്പൻ എനിക്കു സമ്മാനിച്ചു. ആയത് ഉപയോഗമായിത്തീ രമെന്ന നിലയിൽ ഞാൻ സ്വീകരിച്ചു. പുലരുന്നതി നു മുമ്പായി മൂപ്പന്റെ ആറുകാരും ഞാനും താമരശ്ശേ റിവഴി വയനാട്ടിൽ കടപ്പാൻ പുറപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

II കണ്ണിപ്പറമ്പിലെ കൊലപാതകൻ.

ചീക്കലോടൻ കൃഷ്ണൻനായരെ അറിയാത്തവർ കിഴക്കുവശത്തും കോഴിക്കോട്ടും ആരംഭിക്കുന്ന ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. കണ്ണിപ്പറമ്പു കളപ്പാടും സ്വത്തുക്കളും ജനം വാങ്ങിയ മുതലേ കൃഷ്ണൻനായരുടെ പേർ എല്ലാവരും കേട്ടുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. കുട്ടിച്ചാത്തന്റേയും ഭൂതത്താനാരുടെയും അധിവാസഭൂമിയാണെന്നു നാടെങ്ങും ശ്രുതിപ്പെട്ടതും, കുട്ടികളെ ഭയപ്പെടുത്താൻ തള്ളമാർ 'അനന്തൻകാടാ'യി ഉപയോഗിക്കുന്നതുമായ കണ്ണിപ്പറമ്പു കന്നം, കന്നിന്മലുള്ള കളപ്പുരയും, അതിന്നു ചുറ്റുമുള്ള ചുള്ളിക്കാടും എന്നു പറഞ്ഞു കേൾക്കുമ്പോൾതന്നെ ഒന്നു തെട്ടാത്തവർ കണ്ണിപ്പറമ്പു പ്രദേശത്തുണ്ടായിരുന്നില്ല. ചാത്തപ്പണ്ണി പണിപ്പാൽ കണ്ണിപ്പറമ്പു കളപ്പുരയിൽ താമസിച്ചിരുന്ന കാലത്തു് അദ്ദേഹത്തേയും, ഒന്നൊന്നായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ മക്കളേയും കൊന്നതു കുട്ടിച്ചാത്തന്മാരോ അല്ല ഭൂതത്താനാമരോ എന്നു മാത്രമേ സംശയമുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. പിന്നെ പൊളീസ്സുകാർ തിരഞ്ഞാൽ കൊലപാതകനെ എങ്ങിനെ കാണും? ഈ കൊലക്കേസും വേറെ ഒന്നുമുണ്ടു ദുർമ്മരണങ്ങളും കൂടെ കണ്ണിപ്പറമ്പു കളപ്പുരയിൽവെച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഈ സ്ഥലത്തിന്റെ പേരു നാടെങ്ങും മുഴങ്ങിത്തുടങ്ങി. കണ്ണിപ്പറമ്പു കളപ്പുരയും സ്വത്തും കയ്യിൽനിന്നു പോ

യാൽ മതിയായിരുന്നു എന്നായി ഉടമസ്ഥന്മാരുടെ നില. ആൾ താമസിക്കാതെ പൂട്ടിയിട്ട കളപ്പുരയിൽ രാത്രികാലങ്ങളിൽ ആൾപ്പെരുമാറ്റമുണ്ടെന്നു സംശയിക്കത്തക്ക സ്ഥിതിയിൽ ചില ശബ്ദങ്ങളും അസമയത്തു ചിലപ്പോൾ വെളിച്ചവും ഉണ്ടാകാറുണ്ടെന്ന് അത്യാവശ്യം ചിലർ മുക്കിലും മൂലയിലുംനിന്നു പറഞ്ഞുതുടങ്ങി. സാധുക്കളായ കണ്ണിപ്പറമ്പുകാരുടെ ശനിദശ മൂലം സ്രത്തിലെത്തി. സന്ധ്യ കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ ഒരു കുട്ടിയെ പ്പോലും ആ പ്രദേശത്തൊന്നും വെളിയിൽ കാണാതായിത്തുടങ്ങി.

ഈ കളപ്പുരയുടെ ചരിത്രം ആദ്യവസാനം അറിവുള്ളവർ ആരെങ്കിലും ജീവനോടെ അന്ന് ആ പ്രദേശത്തു് ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ അതു താച്ചനായരു മാത്രമായിരുന്നു. കണ്ണിപ്പറമ്പു കുന്നം, കളപ്പുരയും, താഴത്തെ പാടവും, പാടത്തിന്റെ രണ്ടു കരയ്ക്കുമുള്ള തോട്ടങ്ങളും ഒരു കാലം കണ്ണിയാറമ്പുവീട്ടുകാരുടെ പുരാതനസ്വത്തായിരുന്നു. കണ്ണിയാറമ്പു വീട്ടുകാർ ധനികന്മാരായ ഒരു ഇടപ്രഭുക്കന്മാരായിരുന്നു. ഉണ്ണിക്കുട്ടിനായർ തറവാട്ടിൽ കാരണവനായ മുതൽക്കൂയം തുടങ്ങി. മൂപ്പരുടെ അന്ത്യമാകുമ്പോഴേക്കു പിന്നത്തെ കാരണവർ താച്ചനായർക്കിരിപ്പാൻ കളപ്പുരക്കു താഴെ പുരാതനമായുണ്ടായിരുന്ന ഒരു പത്തായപ്പുരയും രണ്ടു കണ്ണി പറമ്പും മാത്രമേ ശേഷിപ്പുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. താച്ചനായർക്കിപ്പോൾ എണ്ണതിലധികം ചയസ്സു മതിക്കും. കറുത്തു നീണ്ടു ത

16

ടിച്ച ദേഹവും തീർത്ഥവാസിയുടെ നിലയിൽ താടിയും തലയും നീട്ടി, ചുക്കുന്ന ചെറുപ്പം തൊട്ടു, കയ്യിൽ ഒരു മുണ്ടൻവടിയോടുംകൂടി താച്ചുനായരെ ഒന്നു കണ്ടാൽ സാമാന്യക്കാരെക്കൊണ്ടു പേടിക്കും. താൻ ഒരു തറവാട്ടുകാരനാണെന്നും മുൻപു വളരെ ഐശ്വര്യത്തോടുകൂടി കഴിഞ്ഞ കേരള തറവാട്ടിന്റെ പാടുകക്കല്ലു പൊരിപ്പാൻ ദാരിദ്ര്യം മൂത്തിടത്തായി അവതരിച്ചു ഉണ്ണിക്കുട്ടിനായരുടെ അടുത്ത പിൻഗാമിയാണെന്നും താച്ചുനായർക്കുതന്നെ ബോധമുണ്ട്. കണ്ണിപ്പറമ്പു കന്യാശ്ശേരിയിലുള്ള നാലുകെട്ടു കളപ്പുരയും താഴ്വരയിലുള്ള തോട്ടങ്ങളും അതോടു ചേർന്നു രണ്ടായിരം പാടുകളുള്ള നിലവും ചുള്ളിക്കാടും ചെറുമക്കളും ഒക്കെ ഒരു കാലം തന്റെ തറവാട്ടിലേക്കുള്ളതായിരുന്നുവെന്നു താച്ചുനായർ ചിലപ്പോൾ ഒരു ദീർഘനിശ്വാസത്തോടുകൂടി അഭിമാനിക്കാറുണ്ട്. ലജ്ജകൊണ്ടോ എന്നു തോന്നുമൊരു താച്ചുനായർ പുറത്തിറങ്ങി സഞ്ചരിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം അധികം ഇല്ല. ഇയാളുടെ കഴിച്ചിലിന് എന്താണു വക എന്നു പലരും സംശയിക്കാറുണ്ട്. അട്ടപ്പാടിയിൽ പോയി മന്ത്രവാദം കുറച്ചു പഠിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും, സ്വപ്നം ഉണ്ടാക്കേണ്ടതിനുള്ള ചില ഉപദേശങ്ങൾ മൂപ്പർക്കു കിട്ടിയിട്ടുണ്ടെന്നും ചിലർ പറയുന്നുണ്ട്. തന്റെ വീട്ടിൽ അന്തരാളത്തിൽ ഒരു മൂലയിൽ ചില ഗ്രന്ഥങ്ങളും കാലയും ഏഴുത്താണിയും ചെമ്പുതകിടമായി അധികം നേരവും താച്ചുനായരുടെ കഴിച്ചു കൂട്ടം. ആകപ്പാടെ കണ്ണിപ്പറമ്പുകൾക്കു താച്ചുനായർ.

എന്തൊരു മാതിരിക്കാരനാണെന്നു വിവരമില്ലാതെ അയാളെ അല്പം ഭയമില്ലെന്നിട്ടു കണ്ണിയാറമ്പു കളപ്പുരയിൽ അര ഡജൻ ദുർമ്മാണങ്ങളും കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കു അത്യാവശ്യം ചിലർ താച്ചുനായർ മാമണംചെയ്തു കൊന്നതായിരിക്കുമോ എന്നു പുറത്തു പറഞ്ഞും പറയാതെയും കഴിച്ചുകൂട്ടി. ക്ഷയിച്ച തറവട്ടിനെ പൂർവ്വസ്ഥിതിയിൽ ആക്കിയാൽ കൊള്ളാമെന്നുള്ള ആഗ്രഹം കാരണവസ്ഥാനം കിട്ടിയ മുതൽ താച്ചുനായർക്കുണ്ടെന്നു സ്ഥാപിപ്പാൻ ചില തെളിവുകൾ ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നും പല്ല.

ഞങ്ങളുടെ കലദേവതയായ തിരുവളയനാട്ടു ഭഗവതിയെ കാരണവന്മാരുടെ കാലത്തു കളപ്പുരയിൽ കുടിവെച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഭഗവതിയെ പരിചരിക്കാത്തതാൽ വരുന്ന ഭവിഷ്യത്താണിതു് എന്നോ മറ്റോ കളപ്പുരയിൽ വെച്ചു ചില ദുർമ്മരണങ്ങൾ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ താച്ചുനായർ അഭിപ്രായം പറയാതെയുമിരുന്നിട്ടില്ല തന്നെപ്പോലെ ഏതാണ്ടു വാല്കൃത്തിൽ എത്തിയ ചെകിടനും കണ്ണിനു കാഴ്ചക്കുറവുള്ളൊരുമായ അനുജൻ കോത്തുനായരും ഇവരെ രണ്ടു പേരെയും പരിചരിപ്പാൻ ഒരു മാധവിക്കുട്ടിയും മാത്രമേ പത്തായപ്പുരയിൽ താമസമുള്ളു. മാധവിക്കുട്ടിയുടെ രാജ്യം ഏതാണെന്നോ അച്ഛനമ്മമാർ ആരാണെന്നോ കണ്ണിപ്പുറമ്പുകാക്കു വിചരമില്ല. ഒരു കുറി എവിടെയോ മന്ത്രവാദിത്തം പോയി വരുമ്പോൾ താച്ചുനായർ കൂടെ കൊണ്ടുവന്നവളാണു മാധവിക്കുട്ടിയെന്നു എല്ലാവർക്കും അറിയാം. അന്നു മാധവിക്കുട്ടിക്ക് എട്ടു വയസ്സാണു്. കൊല്ലം ഇപ്പോൾ പന്ത്രണ്ടു കഴിഞ്ഞിരിക്കു

ന്നു. മാധവിക്കുട്ടിയെ അധികമായി ആരും പുറത്തു കാണാറില്ല. അടുക്കളയും അന്തരമുറയുമായിട്ടാണ് അയാൾക്ക് അധികം പരിചയം. അവസരം കിട്ടിയാൽ തന്നെ പുറത്തിറങ്ങി അയൽവക്കുകാരനായി പരിചയം കൂടുന്നതു താച്ചു അമ്മാമൻ (മാധവിക്കുട്ടി ഇങ്ങിനെയാണു വിളിക്കാറ്) ഇഷ്ടമല്ല. അത്യാവശ്യം ചില ചെറുപ്പക്കാർ ചുറ്റിപ്പറ്റിക്കൂടി, പടിക്കൽ നിന്നു എത്തിനോക്കാറുണ്ടെങ്കിലും താച്ചു അമ്മാമന്റെ മുഖം ഒരിക്കൽ കണ്ടാൽ പിന്നെ ആ പ്രദേശത്തേക്കു വീണ്ടും ആരും കടന്നു ചെല്ലുകയില്ല.

ഇങ്ങിനെയിരിക്കുന്ന കാലത്താണ് ചീക്കിലോടൻ കൃഷ്ണൻനായരും, മക്കളും, ഭൃത്യന്മാരും, വണ്ടിയും, കുതിയും ഭാഷ്യവും, കൈക്കൂടി കണ്ണിപ്പറമ്പു കളപ്പുരയിൽ താമസിപ്പാൻ വന്നത്. കൃഷ്ണൻനായർ കിഴക്കൻഭിത്തിയിൽ എന്തോ ഒരു വലിയ ഉദ്യോഗം ഭരിച്ചു, പണം വേണ്ടുപോളും സമ്പാദിച്ച ഒരു മനുഷ്യനാണ്. കുട്ടികളുടെ അമ്മ മരിച്ചതിന്നു ശേഷം സംബന്ധം കഴിച്ചിട്ടില്ല. പ്രായം അമ്പതിൽ കടന്നിട്ടു ഉള്ളവെങ്കിലും ശരീരം ഇളകിയാൽ വാതത്തിന്റെ ശല്യം ഉണ്ടാകുമെന്നു ഭയപ്പെട്ടാണ് നാടുപുറങ്ങളിൽ എവിടെയെങ്കിലും താമസമാക്കിയോൽ കൊള്ളാമെന്നു വെച്ചത്. വക്കീൽ മിസ്റ്റർ ശേഷയ്യൻ മുഖാന്തരം കണ്ണിപ്പറമ്പു കളപ്പുരയും വസ്തുക്കളും അധികം അലപാനം കൂടാതെ അട്ടിപ്പേറു കിട്ടി. കളപ്പുരയിൽ താമസം തുടങ്ങിയതിന്നു ശേഷമാണ്, കളപ്പുര ഭൂതസഞ്ചാരമുള്ള എടുപ്പാണെന്ന് ആരോ പറഞ്ഞു

റിഞ്ഞത്. എത്രയോ നൂറാണ്ടു പഴക്കമുള്ള ഒരു എടുപ്പിനെപ്പറ്റി ജനങ്ങൾ ഇപ്പോൾ പഠിക്കുന്നുണ്ടെന്നതു സാധാരണയാണ്. നാമിപ്പോൾ വെള്ള വീശി ചില റിപ്പോർട്ടുകൾ കഴിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഏതെങ്കിലും അമ്മക്കുട്ടിയെ ഈ വിവരം പഠിക്കുവാൻ കേൾക്കുന്നുണ്ട്. അമ്മക്കുട്ടൻ ഒരു പുരുഷനാണല്ലോ. പത്തിരപത്തഞ്ചു വയസ്സും ആയി. അവൻ 'ഇതിലൊന്നും കൂസലില്ല.' ഇത്രമാത്രമാണു കൃഷ്ണൻനായർ, ഭൂതത്താന്നാരുടെ കഥ കേട്ടപ്പോൾ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്.

കൃഷ്ണൻനായർ കണ്ണിപ്പറമ്പു കളപ്പുരയിൽ താമസമാക്കിയിട്ട് ഇപ്പോൾ ഏതാണ്ട് ആറുമാസം കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. വളരെ ധനികൻ, ധർമ്മിഷ്ഠൻ, സൽസ്വഭാവിയായ ജമാനൻ എന്തൊക്കെയുള്ള അഭിപ്രായം താമസിയാതെ നാട്ടിൽ പരന്നു. അമ്മക്കുട്ടന്മാരോട് നല്ല പ്രകൃതക്കാരനായ ഒരു ആൺകുട്ടി, നല്ല ബുദ്ധി, അതിസാമർത്ഥ്യം, കണ്ടാലും കോമളൻ, നല്ല കായബലമുള്ള ഒരു മനുഷ്യൻ, കോഴിക്കോട്ട് അരികുചുവടമാണു ജോലി, കതിരസ്സുവാരി അറിയാം, വണ്ടിയുണ്ടുതാനും. ഒരു ദിവസം രാത്രി എട്ടുമണിക്ക് അമ്മക്കുട്ടന്മാരോട് തന്റെ വണ്ടിയിൽ കോഴിക്കോട്ടുനിന്നു വരികയാണ്. താമസനായരുടെ പടിക്കൽകൂടി കളപ്പുരയിലേക്കു വെട്ടിപ്പോകുന്നതുവേണ്ടി എത്തിയിരിക്കുന്നു. അപ്പോഴാണ് താമസനായരുടെ പത്തായപ്പുരക്കു പിന്നിലുള്ള ഒരു കണ്ടുകൊള്ളത്തിന്റെ പടവിന്മേൽ ഒരു കോലുവിളക്കു കത്തിച്ചുവെച്ചു യെഴുവനയുക്തയായ ഒരു സ്ത്രീ കളിപ്പാൻ ശ്രമി

ക്ഷണതായിക്കണ്ടു് . . കണ്ടമാത്രയിൽത്തന്നെ അവയെ
 വണ്ടുകൾ പൂണ്ണതപം സിദ്ധിച്ച സാമാന്യത്തിലധികം
 സെന്ററു മുളളവളാണെന്ന് അപ്പുകുട്ടമേനവനു മനസ്സിലാ
 യി. കണ്ണിപ്പറമ്പിൽ വന്നിട്ട് അഞ്ചാറു മാസമായെ
 കിലും അധികസമയവും കോഴിക്കോട്ടു കച്ചവടമായി
 കഴിച്ച മേനവനു താച്ചനായരുടെ ചിട്ടിൽ ഇങ്ങിനെ ഒരു
 സ്രീയുണ്ടെന്നു മനസ്സിലായതു് ഇപ്പോൾ മാത്രമാ
 യിരുന്നു. രാത്രി ഉറങ്ങു കഴിഞ്ഞു കിടക്കുന്നതിന്നു മുമ്പാ
 യിത്തന്നെ തന്റെ വിശ്വസ്തനായ വാലിയക്കാരൻ കി
 ടൻ മാധവി അമ്മയെപ്പറ്റി അറിവുള്ളടത്തോളമുള്ള
 വിവരങ്ങൾ പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.
 സഹോദരി അമ്മക്കുട്ടി ഇടക്കിടെ നടക്കാൻ പുറത്തിറ
 ങ്ങിയാൽ താച്ചനായരുടെ പടിക്കൽ ചെല്ലാറുണ്ടെന്നും
 മാധവിഅമ്മയുമായി സംസാരിച്ചുനില്ക്കാറുണ്ടെന്നും ഒരു
 ദിവസം താച്ചനായർ യദൃച്ഛയാ അതു കണ്ടത്തുക
 യും അന്നുണ്ടായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണുരുട്ടലും മറ്റും
 കണ്ടതിന്നുശേഷം അവർ തമ്മിലുള്ള കൂട്ടിക്കാഴ്ച ഒന്നു
 കുറഞ്ഞിരിക്കയാണെന്നും ദാസി ഉണ്ണലി മുഖാന്തരം ക
 തെടവാടുകൾ നടത്താറുണ്ടെന്നും മറ്റും അപ്പുകുട്ടമേ
 നവനു കിട്ടവിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കുവാൻ പ്രയാസമു
 ണ്ടായില്ല. മുഴുവന്റെ കൂടെ താമസിക്കുന്ന അനന്ത
 യായ മാധവിയെപ്പറ്റി ആകപ്പാടെ ഒരു അനുഭവ
 യും എന്തെന്നറിയാത്ത ഒരു വികാരവും അപ്പുകുട്ടമേന
 വനിൽ ഉണ്ടായി. മാധവിയെ ഒന്നു നല്ലവണ്ണം കാ
 ബ്ബാനെന്താണു വഴിയെന്തേ മേനവന്നാലോചനയു

ബോയിരുന്നള്ളി. കൃഷ്ണൻനായരുടെ മകൻ 'കണ്ടാൽ ചൊങ്കള്ള നായർ' പടിക്കൽകൂടി പോകുമ്പോൾ ദൃഷ്ടി പത്തായപ്പുരയിലേക്കു വിടാറുണ്ടെന്നു യദുക്കുമാ മനസ്സിലാക്കിയതാണെങ്കിലും മേനവന്റെ പോക്കുവരവു സമയത്ത് എങ്ങിനെയെങ്കിലും കിണറുപുരയുടെ വാതുക്കൽ ഫാജർ കൊടുപ്പാൻ മധ്യവിഷു സാധിക്കാതെ വന്നില്ല. വയസ്സ് ഇരുപതായില്ലേ? കായ്മമൊന്നുമില്ലെങ്കിലും കാണുന്നതുകൊണ്ട് എന്താണു വിരോധം? ഇങ്ങിനെ കാണൽ ഹലിച്ചു. പുഞ്ചിരിയാൽ അന്യോന്യം അറിയുമെന്നും ഉറപ്പിച്ചുതുടങ്ങി. ഒരു ദിവസം തമ്മിൽ കണ്ടു സംസാരിപ്പാൻ കിട്ടാൻ മാറ്റവും ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുത്തു. താച്ചുഅമ്മാമനും കോത്തു അമ്മാമനും നല്ലോണം വെളിച്ചായലേ കരിമ്പടത്തിന്റെ ഉള്ളിൽനിന്ന് എഴുന്നേൽക്കുകയുള്ളൂ. അതിലിടക്കു വേണമെങ്കിൽ എത്ര നേരമെങ്കിലും സംസാരിക്കാം. ഇങ്ങിനെ കൂടിക്കാഴ്ചയും കഴിഞ്ഞു. അപ്പുക്കുട്ടമേനവൻ അടുത്ത പിറേം ദിവസം തന്നെ സംബന്ധമാകുന്നതിന്നു വിരോധമില്ലെന്നു മട്ടിലായി. താച്ചുഅമ്മാമനെ കണ്ടു നിങ്ങൾ നേരിട്ടു പറഞ്ഞാൽ വിരോധം പറകയില്ലെന്നുണ്ടു തോന്നുന്നത്. നിങ്ങളുടെ അച്ഛനു പിന്നെ നിങ്ങൾ പറഞ്ഞതല്ലേ ഉള്ളൂ? അമ്മുക്കുട്ടിക്കു നല്ല സന്തോഷവും ആയിരിക്കും.' എന്നാണു മധ്യവിഷു ഒരു ദിവസം രാവിലെ പറഞ്ഞത്. താച്ചുനായരെ കാണാൻ നിശ്ചയിച്ച്, ഒരു ദിവസം വൈകുന്നേരം അപ്പുക്കുട്ടമേനവൻ പത്തായപ്പുരയിൽ ചെന്നു. കാരണവൽ അ

ന്തരാളത്തിലാണ്. ചെകിടൻ കോത്തുനായർ മേനവനെ താച്ചനായരുടെ മുഖിൽ കൊണ്ടുവിട്ടു. ഒരു പുല്ലുപായയും കൊടുത്തു. താച്ചനായർ ഒരു അളുമാറയുടെ അടുക്കെ വടക്കോട്ടു തിരിഞ്ഞിരുന്ന് എടനാഴിയിലെ ജനലിൽക്കൂടി വരുന്ന വെളിച്ചത്തിന്റെ സഹായത്തോടുകൂടി ചില ഗ്രന്ഥങ്ങൾ അഴിച്ചു കെട്ടുകയായിരുന്നു.

താ_നാ—ഉം—കൃഷ്ണൻ നായരുടെ മകനാണ് അല്ലേ? ഇരിക്കിൻ.

അ_മേ—അതേ. അയൽവക്കത്തായിട്ടും കാണേണ്ടതെങ്കിലും ഇതിലിടക്കു വന്നു കാണാൻ സാധിച്ചില്ല. അപ്പൻ അധികം പുറത്തിറങ്ങാറില്ല. ഞാൻ പകൽ സമയം അധികവും കോഴിക്കോട്ടായിക്കുഴിയും.

താ_നാ—കാലം ഒക്കെ മാറിയില്ലേ? ഞങ്ങൾക്കൊക്കെ വയസ്സുചെയ്തി. കളപ്പായിൽ വെച്ചുണ്ടായ മുൻരണങ്ങളും അതിനെപ്പറ്റിയുള്ള സംസാരങ്ങളും കൃഷ്ണൻനായരെ അറിയിക്കുതെക്കേണ്ട വക്കീൽ കാൽമൊക്കെ പാഠിച്ചതു്. കണ്ണും തുറിച്ചു നാവും പുറത്തിട്ടു ചത്തു കിടക്കുന്ന ഉണ്യാതി അമ്മയെ കണ്ട ആലാഭം കളപ്പായിൽ പിന്നെ കാലെടുത്തു വെക്കയില്ല. കളപ്പായിൽ കണ്ണിയാറമ്പു തറവാട്ടുകാരല്ലാതെ ആരെങ്കിലും താമസിച്ചിട്ട് അനന്തം കൂടാതെ മടങ്ങിപ്പോയതു കേട്ടിട്ടുണ്ടോ? എത്ര പണക്കാരാണ്? എത്ര പണക്കാരെ പോയി? താച്ചവിന് അതൊ

കൈ നിശ്ചയമുണ്ട്. കൃഷ്ണൻ നായർക്കു ഭൂതപ്രേതത്തിലൊന്നും വിശ്വാസമില്ല അല്ലേ?

താച്ചുനായർ ഇത്രയും പറഞ്ഞപ്പോഴാണ് കൃഷ്ണൻ നായരുടെ മകൻ അല്പകൂട്ടമേനവനോടാണു താൻ സംസാരിക്കുന്നതെന്ന് കാമ്മയായത്.

താ-നാ-ഞാൻ എന്തൊക്കെയോ പറയുന്നു. അതൊന്നും കേട്ടു നിങ്ങൾ ഭയപ്പെടേണ്ട. കണ്ടാലറിയാം. അല്ല! നിങ്ങൾ വന്നതു വിശേഷിച്ചൊന്നുമല്ലല്ലോ.

പറയുന്നോളയും, പറയുന്ന സ്ഥലവും, പറയുന്ന വിഷയവും കൈ ആലോചിച്ചാൽ മിസ്റ്റർ മേനോൻ ഒന്നു വിചിന്ത വിചിന്തയിൽ ആശ്ചര്യമില്ല. ഏതെങ്കിലും ഡയറ്റ് അലംബിച്ചു മറുവടി പറഞ്ഞു.

അ-മേ-വിശേഷിച്ചും അല്പം ഒന്നില്ലെന്നില്ല. കാരണവരോടു പറയാൻ അല്പം ലജ്ജയും മടിയുമുണ്ട്. അച്ഛനും വരുവാൻ സൗകര്യമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ ഈ ബുദ്ധിമുട്ടുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഞാൻ ഇതുവരെ സംബന്ധം കഴിച്ചിട്ടില്ല. നാം അയൽവക്കുകാരാണ്. അമ്മ മരിച്ചത് അമ്മുക്കുട്ടിക്കാണു വലുതായ ഒരു നഷ്ടമായത്. വീട്ടിൽ പ്രാപ്തിയുള്ള സ്ത്രീകളുമില്ല. മാധവിക്കുട്ടിയെ സംബന്ധം ചെയ്യാൻ ഞാൻ തീച്ചപ്പെടുത്തുന്നതായാൽ അമ്മാമന്ത് അതിൽ വിമോഹാഭിപ്രായത്തിന്നു വകയില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഇതു കേട്ടപ്പോഴാണ് താച്ചുനായർ തന്റെ ജീവദശയിൽ ഒന്നാമതു് ഒന്നു ഞെട്ടിയത്. “ആ മൃഗേച്ചി എവിടെ? സംബന്ധക്കാരനില്ലാത്ത കുമാരൻ ഇ

പ്പോൾ ഉള്ളത്. എച്ചിലിലെയും നക്കിയിരിക്കുമ്പോൾ
 ഏതോ മോട്ടലിൽനിന്ന് ഇവിടെ പിടിച്ചുകൊണ്ടോ
 ക്കി തീരറിപ്പോറി ആളാക്കിയതിന്റെ പ്രതിഫലം ത
 രക്കേടില്ല. ഞങ്ങൾക്കു രണ്ടാൾക്കും വാല്യം. ഞങ്ങ
 ളെ ശുശ്രൂഷിപ്പാൻ ആമാണ്? ഞാൻ മരിക്കുന്നതുവരെ
 നിങ്ങൾ അവളോടുകൂടി സംബന്ധം ചെയ്യുന്നത് എ
 നിക്ക് ഇഷ്ടമല്ല. നിച്ചത്തിയുണ്ടെങ്കിൽ ഞാനതു സമ്മ
 തിക്കുന്നതുമല്ല. എന്നും പറഞ്ഞു ക്രോധതാമ്രാക്ഷണാ
 യി താമസനായത് ഇരുന്ന ദിക്കിൽനിന്ന് ഏഴുനേരം.
 അപ്പകുട്ടിമോവൻ വല്ലാതെ അമ്പരന്നുവശായി.

അ. മേ—അല്ല! കാരണവർ എന്തൊക്കെയോ തെറ്റി
 ലഭിച്ചു. മാധവിക്കുട്ടി ഈ കായ്ത്തിൽ നിർദ്ദോഷി
 യാണ്. അവളുടെ നേരെ കോപിച്ചിട്ടു ഫലമില്ല.
 ഏന്റെ സപന്തം ആവശ്യത്തെയാണു ഞാനിപ്പോൾ
 പറഞ്ഞത്. കാരണവർ ആലോചിച്ചു മറുവടി പ
 റഞ്ഞാൽ മതി. തീരറിപ്പോറിയ ഒരാളോടു കൃതരല്ല
 ത കാട്ടുന്ന പ്രകൃതമാണു മാധവിക്കുട്ടിയുടേതെന്ന് എ
 നിക്കു തേന്നുനില്ല. അഥവാ ഏന്റെ സംബന്ധം
 കാരണവരുടെ ദിനചയ്ക്കു വില്ലും വരുത്തുമെങ്കിൽത
 നെ അതിനു നിവാരണമാർഗ്ഗങ്ങൾ ഞാൻ വിചാരി
 ച്ചാൽ ഉണ്ടാകാൻ കഴിയുമെന്നു കാരണവർക്ക് അറി
 യാമല്ലേ. ഏതെങ്കിലും ഇപ്പോൾ ഞാൻ അധിക
 മൊന്നും പറയുന്നില്ല. കാരണവർ ആലോചിച്ചു മ
 റുവടി പറഞ്ഞാൽ മതി.

ഇത്രയും പറഞ്ഞു് അപ്പുക്കുട്ടമേനോൻ യാത്ര പറയാതെ പുറത്തേക്കിറങ്ങി വീട്ടിലേക്കു യാത്രയായി. കിണാറുപുരയുടെ വാതിൽക്കൽക്കൂടി മാധവീണമ്മ അപ്പുക്കുട്ടമേനവന്റെ മുഖം ഒന്നു കാണാതിരുന്നിട്ടില്ല. കാര്യം അപജ്ഞമായിട്ടാണു കലാശിച്ചതെന്ന് അപ്പോൾതന്നെ ഉറപ്പിച്ചുവെങ്കിലും കുറച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കാരണവൽ വിളിച്ചു് ഭരതപടി ശകാരിച്ചപ്പോൾ ഒക്കെ തീർച്ചയായി.

മാസം രണ്ടു കഴിഞ്ഞു. കർക്കടകമാസം കുറുത്തുവാവു്. കലശലായ മഴ. രാത്രി ഭയമ്പതരമണി സമയം. കളപ്പായുടെ വടക്കിനിയിൽ കൃഷ്ണൻനായരും അപ്പുക്കുട്ടമനവനും അമ്മുക്കുട്ടിയും, കഞ്ഞികുടിപ്പാൻ ഇരുന്നിരിക്കുന്നു. വാലിയങ്കാരൻ കിട്ടൻ വിളമ്പുന്ന ശ്രമം. അപ്പോൾ തെക്കിനിയുടെ മാളികമേൽനിന്നു കണ്ണിമാങ്ങ എടുക്കാൻ പോയിരുന്ന ദാസി കഞ്ഞിക്കുട്ടിയുടെ 'അയ്യോ എന്നു കൊല്ലൂ' എന്ന ഒരു നിലവിളിയും വീഴുന്ന ശബ്ദവും കേട്ടു. വിളക്കുമായി എല്ലാവരുംകൂടെ കാടി തെക്കിനിയുടെ മുകളിലെത്തി. കണ്ണിമാങ്ങയുടെ ഭരണിയും കഞ്ഞിക്കുട്ടി എന്ന സ്ത്രീയും അവിടെ വീണ്ടുകിടക്കുന്നതാണു കണ്ടതു്. കോലുവിളക്കു കയ്യിൽനിന്നു തെരിച്ചു കുറെ അകലെയായി കമിഴ്ന്നു കിടക്കുന്നു. സ്ത്രീക്കു ബോധമുണ്ടായിരുന്നില്ല. കുറെ പച്ചവെള്ളം കൊണ്ടുവന്നു മുഖത്തൊഴിച്ചപ്പോൾ കഞ്ഞിക്കുട്ടി എഴുന്നേറ്റു. 'അയ്യോ എന്റെ അമ്മുക്കുട്ടി അമ്മേ! ഈ വീ'

ട്ടിൽ ഭൂതത്താന്നാരുണ്ട്? ഞാനിപ്പോൾ മാങ്ങയും എടുത്തു എടുത്താഴിയിൽ ഇറങ്ങിയപ്പോൾ ഒരു ഭൂതം മുമ്പിൽ വന്നു കണ്ണുരുട്ടി കയ്യടക്കി കുത്താൻ നോക്കി. പിന്നെ ഒന്നും എനിക്കു നിശ്ചയമില്ല എന്ന് രണ്ടു നിമിഷംകൊണ്ടു പറഞ്ഞുതീർത്തു. സോരമിട്ടു. അവൾക്ക് എന്തോ സുഖക്കേടുണ്ട്? എന്നോ പറഞ്ഞു കൃഷ്ണമേനവൻ മക്കളോടുകൂടി കഞ്ഞികുടിച്ചു കിടപ്പാനും പോയി. കൃഷ്ണമേനവൻ തെക്കിനിയുടെ മാളികമേലാണു കിടക്കാറ്. അമ്മുക്കുട്ടിയും ദാസിയും ആ മാളികമേൽ തന്നെ വേറെ ഒരു മുറിയിലും കിടക്കും. അപ്പുക്കുട്ടമേനോൻ താഴെ കിഴക്കിനിയുടെ തെക്കെ അകത്താണു കിടപ്പ്. കിട്ടനും ചില കാവല്ക്കാരും ഒക്കെ പുറത്തു വൃഥവത്തും കിടക്കും. ഇങ്ങിനെയാണു പരിചു്.

മേൽപറഞ്ഞ സംഭവം നടന്നതിനു പിറ്റേ ദിവസം രാവിലെ കിട്ടൻ യജമാനനു പല്ലുതേപ്പാൻ ഉമിക്കുറിയും വെള്ളവും കൊണ്ടു തെക്കിനി മാളികമേൽ പോയി തട്ടത്തിൽ കുത്തിച്ചുള്ളതൊക്കെ വെച്ചു കുട്ടിലിന്നുൽ കിടക്കുന്ന യജമാനനെ ഒന്നു നോക്കിയപ്പോഴാണു സ്കന്ദിപ്പോയതു്. യജമാനൻ കണ്ണു തുറിച്ചു നാവും പുറത്തു നിട്ടി കയ്യും ചുരുട്ടിപ്പിടിച്ചു മേലോട്ടു നോക്കി കിടക്കയാണു്. കുറച്ചു സൂക്ഷിച്ചപ്പോൾ ജീവൻ പോയതായി മനസ്സിലായി.

കളുപ്പായിൽ പിന്നെയുണ്ടായ ബഹളങ്ങളൊന്നും പായാനില്ല. നിലവിളിയും മുറവിളിയും ഒക്കെ കഴിയുന്നതിനു മുമ്പെയിത്തന്നെ ധോക്തരും വൊല്ലീസ്സുകാരും

എത്തി. വർത്തമാനം നാടൊട്ടു വരണം. ആളുകൾ കൂടി. രാത്രി എല്ലാ വാതിലും അടച്ചിരിക്കണം. വാതിലും, ജനലും, ചുവരും ഭേദിച്ച രാത്രി ആരും അകത്തുകടന്നിട്ടില്ല. കൃഷ്ണൻനായരെ ആരോ ഉറങ്ങുമ്പോൾ കഴുത്തു പിരിച്ചു നെക്കിടക്കാനിരിക്കുകയാണ്. കൊലപാതകൻ ഏതിൽകൂടി വന്നു, എങ്ങിനെ പുറത്തു പോയി, ആർക്കും വിവരമില്ല. കണ്ണിയാറമ്പു കളത്തിൽവെച്ച് ഇതു' ഏഴാമത്തെ കൊലകണ്ണാണ്. ഒന്നും ഇതുവരെ തെളിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഭൂതത്താനാരു കൊന്നതാണെന്നും അപ്പക്കട്ടമേനവനും പെങ്ങളും ഉടനെ അവിടം വിട്ടു വേറെ വീടു' അന്വേഷിക്കുകയാണു നല്ലതെന്നും മറ്റും പെണ്ണുങ്ങൾ തമ്മിൽ സംസാരിക്കുന്നുണ്ട്. പൊലീസ്സുകാർ എന്താണു വേണ്ടതെന്നറിയാതേയും കാട്ടു കിട്ടാൻ വഴിയെല്ലാത്തതും കളിക്കുന്നു. അപ്പന്റെ കൊലപാതകനെ കണ്ടുപിടിച്ചാൽ 1000 ക. ഇനാം കൊടുക്കാമെന്നും അപ്പക്കട്ടമേനോൻ ഗജട്ടിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താൻ എഴുതി. അയക്കുകയും ചെയ്തു.

കൃഷ്ണൻനായരുടെ പിണ്ഡവും മറ്റും ലോഹമായി കഴിച്ചു. കളപ്പുരയും സ്വത്തും അപ്പക്കട്ടമേനവനും അമ്മക്കുട്ടിക്കും പുത്രാവകാശമായി സിദ്ധിച്ചു. മാധവീ അമ്മയെ സംബന്ധം കഴിക്കേണ്ട കാര്യം വീണ്ടും ആലോചനയായി. അതു' ഒരു ആവശ്യമായി. താമസനായരുടെ മരണപ്പിടുത്തം ആകപ്പാടെ ശത്രുതയിൽ കലാശിച്ചു. മാധവീ അമ്മയെ ശകാരവും തല്ലും കത്തുമായി. അപ്പക്കട്ടമേനോൻ കുറെ മുതലുള്ളൊരാളാണെന്നു

വിചാരത്തിന്മേൽ മറയവിടുന്ന ഭൂമിച്ച് അടിമയായിട്ടുണ്ടെന്നാണു മൂപ്പരുടെ പക്ഷം. അപ്പക്കുട്ടമേനവനെ ശകാരിക്കുമ്പോൾ എന്തോ ചിലതു ഭാഗം പിടിച്ചു മാധവിടുന്ന പഠങ്ങുപോയി. അതാണു താച്ചനായരുടെ കോപകാരണം. സംബന്ധസംസാരം മൂത്തുവരുന്നു. മാധവിടുന്ന ഒരു സമയം തന്റെ അറുവാദം കൂടാതെ ചാടിച്ചപ്പാകമെന്നു താച്ചനായർക്കു ഭയമായിത്തുടങ്ങി. ഇതിലിടക് ഒരു ദിവസം രാത്രി കൂളപ്പാക്കൽ തെക്കിനിയിൽവെച്ച് വാലിയക്കാരുൻ കിട്ടൻ ഒരു ഭൂതത്താണെ കണ്ടുപോ എന്ന് ഒരു ശങ്ക. കിട്ടന്നു ഭൂതത്തേയും പ്രേതത്തേയും പഠങ്ങു ചേടിയില്ല. മേപ്പടി സംഭവം കഴിഞ്ഞ മുതൽ കിട്ടന്നും മനസ്സ് കണ് ഇളകിട്ടുണ്ടു്. “കിട്ടാ! നമ്മുടെ വീട്ടിൽ ഇങ്ങിനെ ഒരു ഭൂതമുണ്ടെങ്കിൽ നമുക്ക് ഒരു ദിവസം പിടിച്ചു കെട്ടണം. നീ ദിവസേന തെക്കിനിയുടെ മാളികമേൽ കിടക്കണം. അമ്മുക്കുട്ടിക്കു പേടി കലശലാണു്. ദാസിമാരും വെണ്ണങ്ങളല്ലേ? ഭീരുക്കൾ” എന്ന് അപ്പക്കുട്ടമേനോൻ പറയുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. അപ്പക്കുട്ടമേനോൻ അപ്പന്റെ മരണത്തിന്നുശേഷം തെക്കിനിയുടെ മാളികമേലാണു കിടക്കാറു്. അടുത്ത ഒരു മുറിയിൽ കിട്ടന്നും കിടപ്പാണു്. താഴെ ഭൂതന്മാരും കാവൽക്കാരും വണ്ടിക്കാരും മറ്റും ഉണ്ടുതാനും.

തുലാമാസം കറുത്തവാവു ദിവസമാണു്. (കൂളപ്പ. രയിൽ വിശേഷസംഭവങ്ങൾ കൈ വാവുദിവസമാ

ണ പതിവു.) എല്ലാവരും സന്ധ്യക്കു മുമ്പേ ഭക്ഷണം കഴിച്ചു രാത്രി പത്തുമണിക്കുമുമ്പേ കിടപ്പായി. നിദ്രയും സാധാരണത്തിൽ ബാധിച്ചിരുന്നില്ല. അപ്പോൾ ആരോ വന്നു വാതിൽ മുട്ടി വളിച്ചു. വാലിയകാർ വാതിൽ തുറന്നു നോക്കിയപ്പോൾ. മാധവിനമ്മയേയും കണ്ടു. മാധവിനമ്മ കരയുന്നുമുണ്ട്. വിവരം മുകളിൽ അറിയിച്ചപ്പോൾ അപ്പക്കൂട്ടമേനവനും അമ്മക്കൂട്ടിയും ഉടനെ വളക്കുമായി താഴെ എത്തി. താഴ്ന്നുനായരുടെ വല്ലാതെ ശകാരിച്ചു പ്രയത്നിച്ചു വീട്ടിൽനിന്നു പുറത്താക്കി വാതിലടച്ചു. രാത്രി ഒരു ദിക്കിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടേണമല്ലോ. അമ്മക്കൂട്ടി അമ്മ സഹായിക്കുമെന്നുവെച്ചു വന്നതാണെന്നാണു മാധവിനമ്മയുടെ ഗൽഗടയാക്രമം കോരും ഒക്കെ നാളെ ആലോചിക്കാം. അസമയമായി. അമ്മക്കൂട്ടി! മാധവി അമ്മക്കു മുകളിൽ നിന്നു അറയിൽ കിടക്കാൻ കൊടുക്കൂ” എന്നും പറഞ്ഞു അപ്പക്കൂട്ടമേനവൻ തന്റെ മുറിയിലേക്കു പോയി.

താൻ ഭാര്യയാക്കി സ്വീകരിപ്പാൻ നിശ്ചയിച്ച സ്ത്രീ, തേടിയ വള്ളി കാലിൽ ചുറ്റി എന്നുപോലെ തന്റെ ഭവനത്തിൽ എത്തിയല്ലോ എന്ന ഒരു കൃതാർത്ഥതയാണ് അപ്പക്കൂട്ടമേനവൻ ഉണ്ടായത്. താഴ്ന്നുനായരുടെ പ്രകൃതം അറിയുന്നവർക്ക് അയാൾ കാട്ടിയ ക്രൂരകൃത്യത്തിൽ ആശ്ചര്യത്തിനും വഴിയില്ല. നേരം രാത്രി ഒരുമണി സമയമാണ്. അപ്പക്കൂട്ടമേനവനു നല്ല സുഷുപ്തി കിട്ടിയില്ല. ആരോ തന്റെ കഴുത്തിൽ പിടിച്ചു

ഞെക്കുന്നുണ്ടെന്നു സ്വപ്നത്തിൽ തോന്നി. ശ്വാസം മുട്ടി തുടങ്ങിയപ്പോൾ ഒന്നു പിടഞ്ഞു. അപ്പോൾ കഴുത്തിൽ ആരോ പിടിച്ചു പിടി ഒന്ന് ഇളകി കിടക്കയും താനും കൈക്കൂടി കട്ടിലിന്മേൽനിന്നു താഴെ വീണു. വെട്ടു നെഴുനേരപ്പോൾ ഒരു സ്വരൂപം തന്റെ മുറിയിൽ നിന്നു പുറത്തേക്കിറങ്ങുന്നതാണു കണ്ടത്. ഉറക്കഭ്രാന്തുണ്ടെങ്കിലും സ്വരൂപത്തെ പിടിപ്പാൻ മേനോൻ പിന്നാലെ മാടി. അപ്പോഴേക്കും സ്വരൂപം കോണിയിറങ്ങിത്തുടങ്ങി. മേനോനും കോണിയിറങ്ങി. തെക്കിനിയിൽ കോണിക്കു ചോടെയുള്ള വിറകുമുറിയിലേക്കുണ്ടാണു സ്വരൂപം കടന്നത്. പിന്നെ സ്വരൂപത്തെ കാണാനും ഇല്ല. യാതൊരു ശബ്ദവും ഇല്ല. മേനവൻ വേഗം മുകളിൽ വന്നു വീളുകു കത്തിച്ചു കിട്ടനെ വീളിച്ച്, ശബ്ദമുണ്ടാകരുതെന്നു കയ്യുകൊണ്ടു ആംഗ്രം കാട്ടി തന്റെ പിന്നാലെ വരുവാൻ പറഞ്ഞു. മേനവന്റെ ധൈര്യം ഈ അവസരത്തിലാണു കിട്ടന്നു നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലായത്. കോണിയിറങ്ങി അതിന്റെ ചുവട്ടിലെ ചെറിയ മുറിക്കകത്തേക്കു വെളിച്ചത്തോടുകൂടി കടന്നു. ആരുമില്ല. തന്റെ കഴുത്തു പിടിച്ചു ഞെക്കിയവനും അച്ഛനെ കൊന്നവനും വെറുപ്പിന്മേൽ അന്വേഷിച്ചു തുറന്നുണ്ടാക്കുവാൻ സാധിക്കാത്തവനുമായ ആൾ ഈ മുറിക്കകത്തു കടന്നു അദ്ദേശ്യനായി എന്നും ഈ മുറിയിൽകൂടി പുറത്തേക്കു വല്ല മാറ്റവും ഉണ്ടോ എന്ന് ഇപ്പോൾ പരിശോധിക്കണമെന്നും മേനവൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തി. മുറിയുടെ ചുവരൊക്കെ തപ്പി നോക്കിയപ്പോൾ മരപ്പലക

കൊണ്ടു ചുമരുകെട്ടിയ ഒരു ഭാഗം ഒരിടക്കുമുള്ളതായി തോന്നി. പലകയിൽ ഒന്നു കിട്ടണം മേനവനുംകൂടി വലിച്ചുനോക്കി. ഒരു ആണിയുടെ അടുക്കെവെച്ചു വെട്ടുന്നു പലക തുറന്നു. നോക്കിയപ്പോൾ കണ്ടതു കല്ലു കൊണ്ടു കിഴ്‌പട്ടേക്കു പടുത്ത ഒരു കോണിപ്പടിയാണ്. ഇതിൽ കൂടിയാണു കൊലപാതകൻ പുറത്തേക്കു പോയതെന്നും ആയാളു പിന്തുടന്നു പോകേണമെന്നും നിശ്ചയിച്ചു. ആയുധവും വെളിച്ചവുമെടുത്തു മേനവനും കിട്ടണം പടിയിറങ്ങി. കുറേ താഴത്തെത്തിയപ്പോൾ കണ്ടത് ഒരു വിലപാരമാണ്. അതിഭീഗ്ലത്തിൽ പോകുന്നുണ്ട്. ഒരാൾക്കു സെറുകയ്ക്കുശ്ശതിൽ നടക്കാം. അപ്പക്കുട്ടമേനോൻ മുമ്പിലും കിട്ടൻ പിന്നിലുമായി നടന്നു. കുറേ ദൂരേ എത്തിയപ്പോൾ മേൽഭാഗത്തുനിന്ന് ഒച്ച കേൾക്കുന്നുണ്ട്. തങ്ങൾ കുതിരവണ്ടിയുടെ ചോട്ടിലാണെന്നും കുതിരയുടെ കാൽച്ചവിട്ടിന്റെ ഒച്ചയാണെന്നും കിട്ടൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. വിട്ടിൽനിന്ന് ഒരു ഫർല്ലാങ്ങി അപ്പുറമാണു കുതിരപ്പന്തി. പിന്നേയും ഗൂഢയിൽക്കൂടി നടന്നു. കുറേക്കൂടി ചെന്നപ്പോൾ ഒരു താടി ക്കാരൻ വീണു കിടക്കുന്നതായിട്ടാണു കണ്ടത്. തല്ലാലം ഒന്നു ഞെട്ടിയെങ്കിലും വിളക്കു് അടുക്കെ കൊണ്ടുവന്നപ്പോൾ എന്താണു കഥ! താച്ചനായരുടെ ശവശരീരമാണ്. ഇതു കണ്ടപ്പോൾ കാര്യമൊക്കെ മേനവനു മനസ്സിലായി. തന്നെ കൊല്ലാൻ വന്നു മടങ്ങി പോകുമ്പോൾ എങ്ങിനെയോ മരിച്ചുപോയതാണ്. അന്ത്രമാ ചിന്തിതം കുറേം ദൈവമന്ത്രചിന്തയേൽ്

ച്ചു. ഹൃദയരോഗംകൊണ്ടു ചെട്ടെന്നു മരിച്ചതാണെന്നു ധോക്ടർ സർട്ടിഫിക്കറ്റും കൊടുത്തു. കോത്തനായരെ തന്റെ രക്ഷയിലാക്കി പത്തായപ്പുരയും മിസ്റ്റർ മേനവൻ വിലയ്ക്കു വാങ്ങി. മാധവി അമ്മയുടെ സംബന്ധം വളരെ ഘോഷമായി കഴിച്ചു. പാല ഭർമ്മരണങ്ങളും നടന്ന സ്ഥലം തനിക്കു താമസിപ്പാൻ നല്ലതല്ലെന്നുവെച്ചു മേനവൻ കോഴിക്കോട്ടു നല്ല ഒരു വീടു എടുത്തു താമസമാക്കി. ഉപായത്തിൽ കിട്ടുന്നതൊക്കെ കളിപ്പറക്കും പത്തായപ്പുരക്കും തീക്കൊടുപ്പിച്ചു. ഇപ്പോൾ ഈ സ്ഥലങ്ങൾ കടം പുറം വന്നു കിടക്കുന്നതായി കാണാം. ഗൃഹ ഇപ്പോഴും ഉണ്ട്. ഈ വിലപാരം കണ്ണിയറമ്പു രാവപ്പുകാർ കലാപകാലത്തു മുതൽ കളിച്ചുവെക്കുവാൻ ഉണ്ടാക്കിയതായിരുന്നു ഏന്ദ്രാണിയെന്നത്.

III തിരുവലയം.

കേരളചരിത്രം അറിവുള്ളവരോടു 'തിരുവലയം'ത്തിന്റെ കഥ പറയേണ്ടതില്ല. സാമൂതിരിപ്പാടു തമ്പുരാൻ ഭഗവതയെ ഭജിച്ചു പ്രത്യക്ഷമാക്കി, ശത്രുക്കളെ സഹമരിക്കുന്നതിനായി തന്നെ സഹായിക്കണമെന്നു് അപേക്ഷിച്ചതും ഭഗവതിയുടെ കരം കടന്നുപിടിച്ചു 'തിരുവലയം' കരസ്ഥമാക്കിയതും, തിരുവലയം കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന കാലമാക്കെ സാമൂതിരിവംശക്കാരുടെ

ടെ ഐശ്വര്യം വലിച്ചുവന്നതും, തിരുവലയത്തിന്റെ
 കാർഷികമായി തിരുവലയനാടു കാവു' ഉണ്ടാക്കി ഭഗവ
 തിയെ പ്രതിഷ്ഠിച്ചെങ്കിലും, തിരുവലയം മോഷണം ചെ
 യ്തപോയതിനുശേഷം സാമൂതിരിക്കു നേരിട്ട തോൽവയും
 പാരമ്പര്യമായി പറഞ്ഞുവരുന്ന കഥയാണ്. ഈ ശ്രു
 തിപ്പെട്ട തിരുവലയത്തിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ ഇരിപ്പിടം
 എവിടെയാണെന്നറിയുള്ളവർ കേരളത്തിൽ അധിക
 മുണ്ടോ?

ക്രിസ്താബ്ദം 1766 ഫിബ്രുവരി മാസത്തിലാണ് ഉ
 ത്തരകേരളത്തിൽവെച്ചു കോലത്തിരി, കടത്തനാടു', മു
 തലായ രാജാക്കന്മാരേയും അറവടടെ സൈന്യങ്ങളേയും
 ജയിച്ച് 'ഇസ്ലിന്ത്യാകമ്പനിക്കു'ടെ തലശ്ശേരിക്കോ
 ടു ആക്രമിച്ച മയ്യഴിമാറ്റം മൈസൂർ രാജാവായ ഹൈ
 ദരാലി വടകരയിൽ എത്തിയതു്. ഹൈദരാലി മല
 യാളക്കര ആക്രമിച്ചതിന്റെ പ്രധാനമായ് ഉദ്ദേശം,
 കൊള്ളയിട്ടു കരേ ധനം ഉണ്ടാക്കേണ്ടമെന്നല്ലാതെ,
 രാജ്യം കീഴടക്കി ഏകപട്ടമ്രാധിപതിയായിരുന്നുവെന്നു
 മെന്നായിരുന്നില്ല. നാലു ലക്ഷം ഉറപ്പികയും എട്ടു
 ആനയും കൊച്ചിരാജാവും, ചതിനഞ്ചുലക്ഷം ഉറപ്പി
 കയും ഇരുപതു് ആനയും തിരുവിതാംകൂർ രാജാവും കൊ
 ടുത്തില്ലെങ്കിൽ അറവടടെ രാജ്യം ആക്രമിക്കുന്നതാണെ
 ന്നു് ഓരോ കത്തുകൾ ഹൈദരാലി എഴുതി അയച്ചിര
 ന്നു. അപ്രകാരം സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലേക്കും ഒരു ഭീഷണി
 കത്തു് അന്നുതന്നെ അയച്ചിരുന്നു. ഈ കത്തു കിട്ടിയ
 തിനുശേഷം അധികം താമസിയാതെ ഹൈദരാലി

വടകരയിൽ എത്തിയ വിചരം സാമൂതിരിപ്പാടു കേട്ടു
 വെങ്കിലും വടക്കെ മലയാളത്തിൽ കോലത്തിരിയോടു
 കളിച്ചതുപോലെ തന്നോടു കളിച്ചാൽ വാറുകയില്ലെ
 ന്ന രഹസ്യംഭാവംനിമിത്തം സാമൂതിരി, ഫൈദരിനെ
 എതിർപ്പാൻ മതിയായ വട്ടങ്ങളെന്തും കൂട്ടിയില്ലെന്നുമാ
 ത്രമല്ല, ഫൈദരിന്റെ ആവശ്യത്തെ നിവൃത്തിപ്പാൻ ഭ
 രതങ്ങളും ചെയ്തില്ല. അന്നത്തെ സാമൂതിരിയുടെ രാ
 ജധാനി, ഇപ്പോൾ കോഴിക്കോടു സ്ത്രീകളുടേയും, കുട്ടിക
 ളുടേയും ആസ്വരൂപി പണിചെയ്തിട്ടുള്ള സ്ഥലത്തിന്നരി
 കെയുള്ള കോട്ടപ്പുറവിലായിരുന്നു. ഈ കോട്ടയിൽ
 നിന്നു തളിയിൽ അമ്പലംവരെ ദീർഘത്തിൽ ഒരു വില
 ദപാരം ഇപ്പോഴും നോക്കിയാൽ കാണാനുണ്ടാവാം. ഈ
 വിലദപാരമോടുകൂടുന്നയാണു കോട്ടയിൽനിന്നു വേണ്ടി
 വന്നാൽ രക്ഷ പ്രാപിക്കുന്ന പതിവെന്നു പറയേണ്ടതില്ല
 ല്ലോ. തിരുവലയം തിരുവളയനാട്ടുകാവിൽ സ്ഥാപിച്ചി
 രിക്കയാണെന്ന് ഐതിഹ്യമുണ്ടെങ്കിലും യഥാർത്ഥത്തിൽ
 അതു് ഒരു വീരാളിപ്പട്ടിൽ ചൊതിഞ്ഞു നവരത്നാചി
 തമായ ഒരു സ്വർണ്ണച്ചെപ്പിൽ അടക്കംചെയ്തു വെള്ളി
 കൊണ്ടു വിചിത്രാകൃതിയിൽ കെട്ടിച്ച ഒരു ചന്ദനപ്പെട്ടി
 യിൽ വെച്ചു സാമൂതിരിപ്പാടു തമ്പുരാൻ സ്വന്തം വാസ
 സ്ഥലത്തു വെച്ചു പുഴു ചെയ്തിരുന്നുവെന്നും, ഈ തിരുവ
 ലയവും സാമൂതിരിപ്പാടും എവിടെയെങ്കിലും എന്തു കാര്യ
 ത്തിനായും എഴുന്നള്ളുമ്പോൾ കൂടെ കൊണ്ടുപോകാറു
 ണ്ടെന്നും, സാമൂതിരിപ്പാടന്മാരുടെ സർവ്വവിജയങ്ങൾക്കും
 കാരണഭൂതമായിരുന്നതു് ഈ തിരുവലയമാണെന്നും,

അതു കൈവശപ്പെടുത്തുവാൻ സാമൂതിരിയുടെ ശത്രുവ് ക്ഷുക്കാർ ആവുന്നതൊക്കെ പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും, വാസ്കോഡിഗാമ ഈ തിരുവലയത്തിനും അതു സൂക്ഷിച്ചു വെട്ടിക്കും കൂടി പത്തുലക്ഷം ഉറപ്പികവരെ വിലമതിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും മറ്റും, പരമ്പരയായി പറഞ്ഞും വിശ്വസിച്ചും വരുന്ന ഐതിഹ്യമാണ്. ഫൈദാലിയുടെ സൈന്യങ്ങൾക്കു ചെന്ന ദിക്കിലൊക്കെ ജയമാണു കാണുന്നതെന്നും, അവനുമായുള്ള യുദ്ധം കലാശിക്കുന്നതുവരെ ഈ വിലപിടിച്ച തിരുവലയം എവിടെയെങ്കിലും സൂക്ഷിക്കുയാണു നല്ലതെന്നും മങ്ങാട്ടച്ചൻ മുതലായ മന്ത്രിമാരുടെ ഉപദേശംനിമിത്തം എന്തെങ്കിലും ഒരു മാർഗ്ഗം ആലോചിക്കേണ്ട നിലയായി.

ദിവസം ചെല്ലുംതോറും ഫൈദാലിയുടെ സൈന്യങ്ങൾ കോഴിക്കോട്ടേക്കടുത്തുതുടങ്ങി. അറക്കൽ ആലിരാജാവും 600 മാപ്പിളമാരും കോയിലാണ്ടിയിൽ എത്തിക്കഴിഞ്ഞുവെന്നും, കലാപം പേടിച്ച ഭടന്മാരല്ലാത്തവർ ഓട്ടവും ചാട്ടവും ആയിച്ചെന്നും സാമൂതിരിപ്പാടിറങ്ങു. തിരുവലയം എങ്ങിനെയെങ്കിലും സൂക്ഷിക്കണമെന്നു തീർച്ചയാക്കി. തലശ്ശേരിയിലുള്ള ഈസ്റ്റിന്ത്യാകമ്പനിക്കാരുടെ പാണ്ടികശാലയിലോ അല്ലെങ്കിൽ ചൊവ്വരക്കാരൻ കേയിയുടെ പാണ്ടികശാലയിലോ എത്തിച്ചാൽ പിന്നെ ഭയപ്പെടാനില്ലെന്ന് ഇംഗ്ലീഷ്കാരുമായി അന്നു നിലവുള്ള സഖ്യംനിമിത്തം സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലേക്കു ബോധ്യം വരികയാൽ വിശ്വസ്തനായ ഒരാളെ ഈ വെട്ടി ഏല്പിച്ചുകൊടുത്തു് അവിടെ എത്തിപ്പാൻ തീർച്ച

യാക്കി. പള്ളിയറ കായ്തുമ്മനാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ വിശ്വസ്തനായ ഒരുവനെ ഈ പെട്ടി എല്ലിച്ച്, താമരശ്ശേരിയിൽ കൂടി വയനാടുമാറ്റം തലശ്ശേരിയിൽ കൊണ്ടുപോയി ഈ പെട്ടി എങ്ങിനെയെങ്കിലും ഈസ്റ്റിന്ത്യാക്കമ്പനിക്കാരുടെ കോട്ടയിലെ പ്രധാന ഉദ്യോഗസ്ഥനെ എല്ലിക്കേണമെന്നു ഗുഡ്മായി തമ്പുരാൻ പറഞ്ഞല്ലിച്ച് ആരും അറിയാതെ രാത്രി അസമയത്തു വിലപാഠത്തിൽ കൂടി പുറത്തേക്ക് അയക്കുകയും ചെയ്തു. അന്നത്തെ സമ്പ്രദായത്തിന്നനുസരിച്ച് ഈ വിശ്വസ്തൻ കല്പനപ്പടി കായ്തും നടത്തുന്നുണ്ടോ എന്ന് അന്വേഷിച്ചു വിചാരിച്ചാൽ വേറെ ഒരു വിശ്വസ്തനേയും തമ്പുരാൻ അയക്കാതിരുന്നില്ല.

ഈസ്റ്റിന്ത്യാക്കമ്പനിക്കാരുടെ അന്നത്തെ തലശ്ശേരിക്കേട്ട ഫൈസറാലി ആക്രമിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും ഒടുവിൽ ഒരു ഡിഡം ലൌകികത്തിലാണു പിരിഞ്ഞത്. കോലത്തിരിരാജാക്കന്മാർ തമ്മിലുള്ള ഗ്രാമപുരംനിമിത്തം കമ്പനിക്കാർക്ക് എന്തെങ്കിലും ഒരു ഭാഗക്കാരെ സഹായിക്കാതെ നിവൃത്തിയില്ലാതെ വന്നതിനാൽ ഈ വക രാജാക്കന്മാർ മുഖേനയുള്ള അക്രമവും കൊള്ളയും ഇടക്കിടെ ഉണ്ടാകാറുള്ളതുകൊണ്ടു നല്ല ഒരു സൈന്യത്തെ എപ്പോഴും കോട്ടകാവലിന്നു നിർത്താറുണ്ടായിരുന്നു.

തിരുവലയവുംകൊണ്ടു പുറപ്പെട്ട പള്ളിപ്പാട്ടു പണിക്കർ വലിയ ബുദ്ധിമുട്ടൊന്നും കൂടാതെ തലശ്ശേരിയിൽ എത്തി ചൊവ്വരക്കാരൻ കോയസ്സൻ കേയിയെ കണ്ടു വിവരം പറഞ്ഞു. രാജാക്കന്മാരേയും പ്രഭുക്കന്മാ

രേയും മൈസൂർ മുഹമ്മദീയസൈന്യങ്ങളുടെ പീഡയിൽ നിന്നു രക്ഷിപ്പാൻ ചെറുവക്കാരൻ സ്വന്തകപ്പലിൽ കയറി അവരെ തിരുവിതാംകൂറിലേക്കുയച്ചു വിവരം കേട്ട ഹൈദർ സാമാന്യത്തിലധികം കോപിച്ചുവശായിരുന്നു. ഇനി സാമൂതിരിക്ക് ഒരു സഹായം ചെയ്തതു കേട്ടാൽതന്നെ ഉപദ്രവിക്കാതെ വിട്ടുകയില്ലെന്ന ഭയത്തോടുകൂടി തിരുവലയം ഇംഗ്ലീഷ് കരളുടെ കോട്ടയിൽ സൂക്ഷിക്കയാണു നല്ലതെന്നും സന്ധ്യ മയങ്ങിയാൽ ഉപായത്തിൽ കോട്ടയിൽപോയി കണ്ണൽ മക്രോഡ് സായ്യിനെ ഏല്പിച്ചുകൊടുക്കണമെന്നു നല്ലതെന്നും കേൾക്കുകയും ഉപദേശിച്ചു. അന്നു രാത്രി തലശ്ശേരിക്കോട്ടയുടെ കിഴക്കേ വാതിൽ കാത്തിരുന്നതു കപ്പോട്ടു ശങ്കരൻനായരായിരുന്നു. കലാപകാലമായതുകൊണ്ടു സന്ധ്യമയങ്ങിയാൽ ആരും പുറത്തിറങ്ങുന്ന സമ്പ്രദായമില്ല. കയ്യിൽ ഒരു തോക്കും പിടിച്ചു തെക്കും വടക്കുമായി നടക്കുന്ന ശങ്കരൻനായർക്ക് ഇരുട്ടിൽകൂടി കോട്ടക്കുള്ളിൽനിന്ന് ആരോ പുറത്തുവന്നുതന്നെ തുറിച്ചുനോക്കിക്കൊണ്ടു നില്ക്കുന്നുണ്ടെന്നു മനസ്സിലായി. തന്നെപ്പോലെ ഉരുടെനായ ഇരുട്ടടി മൂസ്സാൻ കുട്ടിയായിരുന്നു അത്.

ശങ്കരൻനായർ—അല്ല! മൂസ്സാൻകുട്ടി! താനെന്താടൊ ഇങ്ങിനെ തുറിച്ചു നോക്കുന്നതു്. നീയെന്താടൊ ഒരു ഹോല് എങ്കിലുമൊന്നു കൂട്ടു കളിക്കുന്നതു്?

മൂസ്സാൻകുട്ടി—അല്ല! ബലാഃഖ! മലാമക്കുണ്ടൊടൊ പുത്തീം അക്കത്തും സൂറുള്ളൊ! അയ്യല്ലം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടൊ

ടോ വേണ്ടി. പന്നിയൊളയൊക്കീം മുരിയിച്ചി ബയി
പ്പിച്ചിപ്പേ? അല്ല പന്നി! നിനിക്കി പൊയിസ്സു ബേ
ണോ? സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലെ കോളം കൊണ്ടു് ക
ര കാപ്പു് ഇപ്പം കൊട്ടെക്കു ബതം. ബേണകി മാ
ട്ടിക്കൊ.

ശങ്കാ — അല്ലപ്പാ! പിറക്കെവിടുന്നാടൊ ഈ വത്തമാ
നം കിട്ടിയതു്? നീ വല്ലാത്ത ഒരു പകേനാണു്.

മു — കേയിന്റെ പാണ്ടാലേന്നു സൂപ്പിക്കുട്ടികൾക്കു സ്വ
ബൈം വന്നപ്പല്ലെ ഞമ്മക്കു ബിബരം പുടിയായ
തു്. പടച്ചോനാണു സത്യം.

ശങ്കരൻ — ഈ നിധി കൊണ്ടുവരുന്ന വിവരം സാസ്തു്
അറിയില്ലേ?

മു — ഇല്ല സുവരൊ!

ഇത്രയും പറയുമ്പോഴേക്കു കരാൾ തങ്ങൾക്കു് അ
ഭിമുഖമായി വരുന്നണ്ടെന്നു തോന്നി. സ്വരൂപം അടു
ത്തെത്തി. മുസ്സാങ്കുട്ടിയുടെ തോക്കിന്റെ ചട്ടുകൊണ്ടു്
കരടി കൊണ്ടതും വീണതും മാത്രമേ പള്ളിപ്പാട്ടുവണിക്ക
കു് കാമ്പുള്ളൂ. കാര്യം അചകടത്തിലായപ്പോൾ ശങ്ക
രൻനായക്കും അയ്യടാ എന്തായി. പറഞ്ഞിട്ടു ഫലമില്ല
ല്ലൊ. പണിക്കരുടെ കയ്യിലുള്ള പെട്ടി കയ്യിലാക്കി,
കോട്ടക്കുള്ളിൽ കരടത്തു് അടയാളം വെച്ചു കഴിച്ചിട
ലും പണിക്കരുടെ ശവം എടുത്തു കടലിൽ ഇടലും ക
ക്കെ അഞ്ചു നിമിഷംകൊണ്ടു കഴിഞ്ഞു. നേരം പുലർന്ന
പ്പോൾ സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലെ ഒരുകയ്യസ്ഥൻ ശമുപ്പട്ട

ര കണ്ണൽസായ്യിനെ കണ്ടു തിരുവലയത്തിന്റെ കാൽക്കൽ ചോദിച്ചപ്പോഴല്ലേ സായ്യി അമ്പരന്നത്! തിരുവലയം കൊണ്ടു തലേന്നു രാത്രി എട്ടു മണിക്കു പള്ളിപ്പാട്ടു പണിക്കർ കോട്ടയിലേയ്ക്കു വരുന്നതു താൻ കണ്ടിരിക്കുന്നു എന്നു ശാമുപ്പട്ടർ ധൈര്യമായി പറഞ്ഞു. ഒരു ശവം കടൽക്കരയിൽ ഇടിച്ചു കേറീട്ടുണ്ടെന്നും അതു പണിക്കരുടെ ശവമാണെന്നും തീർച്ചയാക്കി. കേസ്സു തുന്ദുണ്ടാകുന്നതുവരെ കോട്ടപ്പടികാവൽ ശങ്കരൻ നായരെ ഇരുട്ടായിൽ പിടിച്ചിടുവാനും കല്പനയായി.

രണ്ടു കഴിഞ്ഞു. ഇരുട്ടി മൂസ്സാങ്കുട്ടി പട്ടാളത്തിൽ പിന്നെ ചാടിപ്പോയിരിക്കുന്നു. എവിടെയാണെന്നു അറക്കും വിവരമില്ല. കാൽക്കൽ നായരേക്കു നിശ്ചയമുള്ളു. മൂസ്സാങ്കുട്ടി തോല്പിക്കുമെന്നു നായരേക്കു ഭയമുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും ആയാളിൽനിന്നു തിരുവലയത്തിനെപ്പറ്റിയാകട്ടെ പണിക്കരുടെ മരണത്തെപ്പറ്റിയാകട്ടെ യാതൊരു വിവരവും കണ്ണൽസായ്യിനു കിട്ടിയില്ല. ശങ്കരൻനായരെ സംശയിച്ചു ഉദ്യോഗത്തിൽനിന്നു പിരിക്കുക മാത്രമാണു കണ്ണൽ ഒരു ശിക്ഷയായി കല്പിച്ചത്. ഇതിനിടക്കു സാമൂതിരിപ്പാടുതമ്പുരാൻ പള്ളിയറക്കു തീക്കൊടുത്തു് ആത്മഹത്യ ചെയ്തു വിവരം നാടെങ്ങും പരന്നു. ശാമുപ്പട്ടർ എവിടെയാണെന്നു വിവരം അറക്കും ഇല്ല. കോവിലകം കത്തായപ്പോൾ വിലപിടിച്ചു വളരെ പിന്നാർട്ടുകളും ധനങ്ങളും നശിച്ചു കൂട്ടത്തിൽ “തിരുവലയവും” നശിച്ചുവല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചു; സാമൂതിരിപ്പാട്ടി

ലെ അനന്തിരവനാർ നന്നേ വ്യസനിച്ചു. ആക്ഷേപത്തിനുള്ളിലാത്തതുകൊണ്ടു രാജശ്ശരി കോട്ടയിലും പിന്നെ അന്വേഷണം നടത്തിയില്ല.

ഇങ്ങിനതൊക്കെ പത്തു മുപ്പത്തഞ്ചു കഴിഞ്ഞു. ടിപ്പുസുൽത്താന്റെ മരണത്തോടുകൂടി മലയാളജിപ്പു ഈ സ്തിത്യാക്കമ്പാറുകൾക്കു മുമ്പായി കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ ശാമുപ്പട്ടർ കല്ലാത്തിയിൽ ഒരു പ്രസിദ്ധ പണം ഇടവാട്ടുകാരനാണ്. ഇദ്ദേഹത്തിന് ഇത്രയൊക്കെ ഐശ്വര്യം വലിച്ചത് എങ്ങിനെയാണെന്ന് ആരും വിവരമില്ല. നാലഞ്ചു ദിവസമായി ശാമുപ്പട്ടർ നല്ല ദേഹസുഖമില്ല. രാത്രിയായാൽ എന്താ പുറത്തുനിന്നു ശബ്ദം കേൾക്കുന്നത്? എന്നൊക്കെ മകളോടു ചോദിക്കും. ഉറക്കമില്ല. സുൽത്താൻപട്ടയിൽവെച്ച് ഒരു താടിക്കാരൻ മാപ്പിളയെ കണ്ടുവെന്നും, അപ്പോൾ ശാമുപ്പട്ടർ മോഹാലസ്യമായിരുന്നുവെന്നും, വാല്യക്കാരൻ വെള്ളം കൊണ്ടുവന്നു മുഖത്തു തളിച്ചു, മോഹാലസ്യം തീർന്നപ്പോൾ ഒന്നാമതു ഭയത്തോടെ ചോദിച്ചതു മാപ്പിള എവിടെ പോയെന്നായിരുന്നുവെന്നും വാല്യക്കാരൻ മറുപടിയിൽവെച്ചു പറയുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഒരു ദിവസം രാവിലെ ശാമുപ്പട്ടരെ ആരോ കത്തികൊന്നുവെന്നും, ശാമുപ്പട്ടർ വളരെ ഭക്തിയോടെ വെച്ചുവരുന്ന ഒരു വിഗ്രഹപ്പെട്ടി കളവുചെയ്തു പോയെന്നും, കള്ളനെ പിടി കിട്ടിയില്ലെന്നും ഉള്ള ധർമ്മ പാലക്കാരെപ്പോലും പരന്നു. തിരുവിലപാലക്ഷേത്രത്തിൽ പരമേശ്വരയുടെ വേഷം എടുത്തു പാത്തിരുന്ന ശങ്കരൻനായരെ പിറേറുന്നതുകണ്ടു. പാലക്കാരനാണ്. ശാമുപ്പട്ടരുടെ വാല്യക്കാരൻ

നെ കണ്ട മാപ്പിളയുടെ പ്രകൃതം ചോദിച്ച മനസ്സിലാക്കുവാൻ അധികം ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടായില്ല. അന്വേഷിച്ചതിൽ, ശാമുവട്ടർ മരിച്ചതിനു പിറേറ ദിവസം ഒരു മാപ്പിള മണ്ണാക്കാട്ടേയ്ക്കുള്ള നിരത്തിൽകൂടി പോകുന്നതായി കണ്ടുവരുന്നു. മണ്ണാക്കാട്ടു നിന്നു് അങ്ങാടിപ്പാത്തേയ്ക്കും അവിടെ നിന്നു പട്ടാമ്പിയിൽകൂടി തൃത്താലവഴി പൊന്നാനിവരേയും ഇരുട്ടി മൂസ്സാങ്കുട്ടിയെ ശങ്കരൻനായർ പിന്തുടൻ. മൂസ്സാങ്കുട്ടി തോണിക്കടുവിൽവെച്ചു ശങ്കരൻനായരുടെ വരവു കണ്ടു. മൂപ്പത്തഞ്ചു കൊല്ലമായി തമ്മിൽ പിരിഞ്ഞതൻറെ കൂട്ടാളിയെ കണ്ടപ്പോൾ ഒന്നു നെട്ടി. വേഗം അഴിമുഖം കടപ്പാൻ പോകുന്ന ഒരു തോണിയിൽ കയറി. അടുത്ത മറൊരൂ തോണിയിൽ ശങ്കരൻനായരും കയറി. മൂസ്സാങ്കുട്ടി കയറിയ തോണിക്കടുത്തെത്തിച്ചാൽ ഇനാമം കൊടുക്കുമെന്നായി ശങ്കരൻനായർ. പുഴമദ്ധ്യത്തിൽ വെച്ചു തോണി രണ്ടും കൂട്ടിമുട്ടി.

ശങ്കരൻനായർ— അല്ല! മൂസ്സാങ്കുട്ടി! മൂപ്പത്തഞ്ചു കൊല്ലമായി തെരഞ്ഞു് ഇന്നു കണ്ടുമുട്ടിയല്ലോ. താൻ ഇത്ര നീചനാണെന്നു വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല.

മൂ—താമരച്ചേരി ചൊരത്തിൻറാടുന്നല്ലെ ആ ഹബുജാല പുടിച്ചു പട്ടുടീ് ഞമ്മളെ ബായിൽ മണ്ണാക്കി കടിക്കളഞ്ഞതു്, ബിന്ദുപില്ലാ! പിന്തു ആ ചെയിത്താ നെ ധനിയറവിൻറാത്തു് ഏടെല്ലാം തെരഞ്ഞി. ഇ

പ്പല്ലെടൊ പൊയിസ്സ കൊടുക്കണ്ടി. കല്ലുത്താനും ഉണ്ടാക്കണ്ട. ഇതു ഞമ്മക്ക തന്നെ ബേണം.

ശ - നം—ബെന്തലനായ തനിക്ക് അതുകൊണ്ടു് ഉപയോഗമില്ല. അതു് എനിക്കു തന്നേക്ക!

ഇത്രയും പറയുമ്പോഴേയ്ക്കു വേറെ ഒരു തോണി വന്നു മൂസ്സാങ്കുട്ടി നില്ക്കുന്ന തോണിക്കു മുട്ടി. മൂസ്സാങ്കുട്ടി കാലുതെറ്റി വെള്ളത്തിൽ പീണപ്പോൾ പിന്നാലെ ശങ്കരൻനായരും ചാടി. 'തിരുവലയംപെട്ടി' രണ്ടോളം മുറുക്കിപ്പിടിച്ചു. ജീവൻ രക്ഷിക്കേണ്ട മാർഗ്ഗമല്ല നോക്കിയതു്. തോണിക്കാരൻ വിചാരിച്ചിട്ടു യാതൊരു ഫലവുമുണ്ടായില്ല. ഭാരതപ്പുഴയും പൊന്നാനിക്കടലും കൂട്ടിമുട്ടുന്ന അഴിമുഖം ചിലപ്പോൾ അങ്ങിനെയാണു്. മൂസ്സാങ്കുട്ടിയേയും ശങ്കരൻനായരേയും പിന്നെ ജീവനോടെ അത്രയും കണ്ടിട്ടില്ല. തിരുവലയം അവരോടുകൂടി അഴിമുഖത്തു തറണപോയിട്ടുണ്ടെന്നാണു് ഇപ്പോഴത്തെ വിശ്വാസം.

കുടിപ്പക.

കൊല്ലവർഷം ഇപ്പോൾ രണ്ടു നൂറ്റാണ്ടു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എന്നാലും, 858-ാമാണ്ടിൽ (1683) മകരം 8-ാംനൂ- മുതൽ തിരുനാവായെ വെച്ചു നടത്തിയ മഹാമലമെന്ന തയ്പ്പയോഗസവം മറക്കുറായിട്ടില്ല. മറമാക്കം എന്ന ക്രിയ തിരുനാവായെ വെച്ചു കന്നേ പിന്നെ കഴഞ്ഞിട്ടുള്ളു. സാമൂതിരിയും, മങ്ങാട്ടച്ചനും, തെന്നിയഞ്ചേരിയും, അകമ്പടിജനവും, ലോകരും, 'ചാവർ'മാരും ഒന്നും അതിനുശേഷം തിരുനാവായെ വെച്ചു ഒത്തുകൂട്ടുകയുണ്ടായിട്ടില്ല. ഒടുവിലത്തെ മറമാക്കത്തിനുശേഷം വല്ലതും 'കിഞ്ചൽശേഷ'മായി നിന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതു കുടിപ്പക മാത്രമായിരുന്നു. 858-ാമാണ്ടു മകരത്തിൽ നടത്തിയ മറമാക്കത്തിനു ചാവർവ്രതം (1) ഏടുത്തുപോയ ചന്ദ്രാട്ടിൽ കണ്ടരുമേനവനേയും അകമ്പടിക്കാരേയും വഴിയ്ക്കൽ തടഞ്ഞു പിടിച്ചുകെട്ടി മറമാക്കം കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം അവരെ വാളിന്തിരിയാക്കിയതു സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലെ പ്രധാനമന്ത്രി മങ്ങാട്ടച്ചനച്ചൻമാർ കല്പനപ്പടിയിരുന്നവരത്രെ. കണ്ടരുമേനവനെ ചതി

(1) മറമാക്കത്തിനു വജ്രവനാട്ടുകാരായ 1 ചന്ദ്രാട്ടിൽപണിക്കർ, 2 പുതുമണ്ണ പണിക്കർ, 3 കോപ്ലാട്ടു പണിക്കർ, 4 വേർക്കോട്ടു പണിക്കർ ഈ നല്ല വീട്ടുകാർ ചാവർവ്രതം ഏടുത്തതായി റിക്കാർട്ടുണ്ട്.

മൂ കൊന്നതിനു പക വീട്ടുവാൻ പിന്നെ ആമാണ് ഉള്ളൂ? അക്കാലത്തൊക്കെ ഒരുവൻ മറ്റൊരുവനെ ധർമ്മയുദ്ധത്തിലല്ലാതെ കൊന്നാൽ, മരിച്ചവന്റെ ശവം കൊന്നവന്റെ വീട്ടിൽ കൊണ്ടിട്ടു വീടിനു തീക്കൊടുത്തു ശവദഹം കഴിപ്പിക്കുകയായിരുന്നു നാട്ടുനടവടി. നാടു വാഴുന്നതു സാമൂതിരിപ്പാടും, കണ്ടരുമേനവനെ വെട്ടിക്കൊല്ലാൻ കല്പന കൊടുത്തതു മങ്ങാട്ടച്ചൻ. വെട്ടിക്കൊല്ലാച്ചതു മങ്ങാട്ടച്ചന്റെ ചകൻ ധർമ്മത്തു ചെറിയ ചണിക്കകം ആണെന്നു വന്നാൽ പിന്നെ അവിടെയുണ്ടോ വള്ളുവനാട്ടുകാരനു 'കുടിപ്പുക' വീട്ടാൻ തരം കിട്ടുന്നു!

കാരണവൻ കണ്ടരുമേനവന്റെ മരണവത്തമാനം അനന്തിരവൻ ഇട്ടിരാരിശ്ശൻ കേട്ടതു നാലഞ്ചു ദിവസം കഴിഞ്ഞതിനുശേഷമാണ്. താൻ പത്തുപതിനാറു വയസ്സു മാത്രം പ്രായം ചെന്ന ഒരു ചെറുപ്പക്കാരനാണെങ്കിലും ഈ ചതിക്കു പ്രതിക്രിയ ചെയ്തല്ലാതെ താവട്ടിൽ കയറുന്തല്ലെന്നു പ്രതിജ്ഞയും ചെയ്തു വീട്ടിൽനിന്നു പടിയിറങ്ങി. അമ്മയായ ഉണ്ണുലി അമ്മയുടെ മുറവിളിയും ഉപദേശവുമൊന്നും മകന്റെ ചെവിയൽ കടന്നില്ല. കൊല്ലം പിന്നേയും പന്ത്രണ്ടു കഴിഞ്ഞു. ഒടുവിലത്തെ മാമാകും കഴിഞ്ഞു. ഇട്ടിരാരിശ്ശന്റെ കുടിപ്പുക മാത്രം പിന്നേയും ബാക്കിയായി കിടക്കുന്നു.

പറങ്കികൾ എന്നു പറയപ്പെട്ടിരുന്ന പോത്തുഗീസുകാരുടെ ആധിപത്യം ക്രമേണ കുറയിച്ചു ലന്തകാ

ഞാനു പറയപ്പെട്ടിരുന്ന ഡച്ചുകാരുടെ ഐശ്വര്യം മൂല്യം
 നൃത്തിലെത്തിയിരിക്കുന്നു. കച്ചവടത്തിനായി മലയാ
 ഉക്കരയിൽ കുയറിക്കൂടിയ ഈ വിദേശീയർ, കച്ചവട
 ത്തിൽ അപരവർഷം ജയം നേടണമെന്ന നിലയിൽ
 അന്യോന്യം മത്സരിച്ചു കേരളീയരെ ഇവരുടെ മത്സരക്ക
 ളിയിൽ ഭാഗഭാഷകളായി തമ്മിൽ തല്ലിച്ചും പരിഷ്കൃ
 തരീതിയിലുള്ള യുദ്ധസാമഗ്രികൾ ഇറക്കുമതിചെയ്തു ശ
 രൂപക്കുക്കാരെ കഴിക്കുകയും ദേശവാഴിയെ നാടുവാഴിയോ
 കിയും, നാടുവാഴിയെ രാജാവായിക്കിയും, രാജാക്കന്മാരെ
 ഇരപ്പാളികളാക്കിയും, ഇങ്ങിനെ കേരളമെങ്കെ കൂട്ടിക്ക
 ലക്കി മരിച്ചു കാലമായിരുന്നു ഇത്. 1661 മുതൽ പര
 കിടകളുടെ ആധിപത്യത്തിനു ക്ഷയം തുടങ്ങി. അക്കാല
 ത്തെ കൊച്ചിത്തമ്പുരാനെ രാജ്യഭ്രഷ്ടനാക്കി അവിടു
 ത്തെ ഇളയമ്മത്തമ്പുരാനെ റാണിയായി പോത്തുശ്ശി
 സ്സുകാരോടെതിപ്പാൻ ഇക്കാലത്താണല്ലോ പാലിയത്ത
 ചുനൂർ തമ്പുരാന്റെ ഭാഗം നിന്നു ലത്തക്കാരെ കൊച്ചി
 യിൽ കടത്തിയതും, മട്ടാഞ്ചേരിയിൽവെച്ചു റാണിത്ത
 മ്പുരാട്ടിയെ തടവുകാരിയാക്കി പിടിച്ചതും, തമ്പുരാൻ
 രാജ്യം കീഴടക്കി കൊടുത്തതും. അന്നുമുതൽ പോത്തുശ്ശി
 സ്സുകാരുടെ രക്ഷയിൽ കിടന്നിരുന്ന കൊച്ചിരാജ്യം ല
 ത്തക്കാക്കുധി നമായി. ലത്തക്കാരുടെ ഐശ്വര്യം വർദ്ധി
 ച്ചു, 1680-ൽ മൂല്യം നൃത്തിലെത്തി. പിന്നെ ക്രമേണ അ
 ധഃപതനമാഴ്ത്തിലേക്കു കാൽവെച്ചു. ഈ അവസര
 ത്തിൽ ഇംഗ്ലീഷുകച്ചവടക്കാർ അഞ്ചുതെങ്ങി, കോഴി
 കോടു, തലശ്ശേരി, കണ്ണൂർ ഇവിടങ്ങളിൽ കാരോ പാണ്ടി

കശാലകൾ കെട്ടിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ബിലാത്തിയിൽ ലന്തക്കാരും ഇംഗ്ലീഷുകാരും യുദ്ധം തുടങ്ങിയാൽ മലയാളത്തിലെ ലന്തക്കാരും ഇംഗ്ലീഷുകാരും നായയുടേയും പൂച്ചയുടേയും മട്ടിലായി. ഒരു പക്ഷക്കാർ സാമൂതിരിയെ വാട്ടിലാക്കും; മറേറ പക്ഷക്കാർ കൊച്ചിത്തമ്പുരാനെ കൈവശപ്പെടുത്തും. ബിലാത്തിയിൽ നടത്തുന്ന യുദ്ധം പോലെ, ലന്തക്കാർക്കും ഇംഗ്ലീഷുകാർക്കും വേണ്ടി കൊച്ചിത്തമ്പുരാനും സാമൂതിരിപ്പാടും തമ്മിൽ ഇവിടേയും യുദ്ധം തുടങ്ങും. ഇങ്ങിനെയുള്ള തമ്മിൽത്തല്ലുകാലത്താണ് നമ്മുടെ കഥ നടന്നത്.

1691-ൽ ചേറുവായ ലന്തക്കാർ സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലേക്കു വിട്ടൊഴിഞ്ഞു കൊടുക്കേണ്ടിവന്നു. ചേറുവായ കീഴടങ്ങിയമുതൽ സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലേക്കു കൊച്ചിത്തമ്പുരാനെ രാജ്യങ്ങൾ ആക്രമിപ്പാൻ നല്ല സൗകര്യവുമായി. കൊച്ചിത്തമ്പുരാനെ സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലെ ആക്രമത്തിൽനിന്നു രക്ഷിപ്പാൻ ലന്തക്കാർ ചേറുവായ അതിർത്തിക്കു തെക്കുവശം വൈപ്പു ദ്വീപിൽ ഒരു കോട്ട കെട്ടിയുണ്ടാക്കേണ്ടിവന്നു. അവിടെ കൊച്ചിത്തമ്പുരാനേറയും ലന്തക്കാരുടേയും കുറെ സൈന്യങ്ങളെ എപ്പോഴും വാപ്പിക്കുകയും പതിവായി. സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലേക്കു ഇംഗ്ലീഷുകുച്ചവടക്കാരുടെ മേധാവിയായ റോബർട്ട് ആഡം സായ്വു പിന്നിലുമുണ്ട്.

കൊല്ലം 872-മാണ്ടു വൃശ്ചികമാസമാണ്. തുലാവഷം കഴിഞ്ഞു അല്പം മഞ്ഞും തണുപ്പും തുടങ്ങിയിരി

കുന്നു. ഇട്ടിരാരിശ്ശമേനവൻ ഗുരുവായൂർ ക്ഷേത്രത്തിലെ ഒരു ഭജനക്കാരനാണ്. ഈ ഭജനം ഈശ്വരനെ പ്രത്യക്ഷമാക്കാനോ, അല്ല ചന്ദ്രാട്ടിൽ കണ്ടുമേനവനെ കൊന്ന ധർമ്മത്തു ചെറിയ പണിക്കരെ കാണാനോ, അതല്ല ഉള്ളനാട്ട് ഇട്ടിക്കോമപ്പണിക്കരുടെ മകൾ കമ്മിണിക്കുട്ടിയെ സംബന്ധം കഴിപ്പാനോ, അതു മല്ല പാലിയത്തച്ചന്റെ ഭൃതനായി സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലെ തന്ത്രങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുവാനോ എന്നോ അത്രയും നിശ്ചയമില്ല. ധർമ്മത്തു ചെറിയ പണിക്കരെ, ചേരറുവായ നിന്തിയ നായന്മാരായ ഭടന്മാരുടെ നായകനായി സാമൂതിരിപ്പാടു നിശ്ചയിച്ചിട്ട് ഇപ്പോൾ മരണം അറു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ധർമ്മത്തുപണിക്കർ ചേരറുവായക്കു വരുമ്പോൾ അച്ചനോട്ട് (മങ്ങാട്ടച്ചനോട്ട്) ഉള്ളനാട്ടു മുത്ത പണിക്കർ ഒരു ശിവാശിഷ്യത്തും കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ധർമ്മത്തു പണിക്കർ ലുതക്കാരടെ കോട്ടയാക്രമിച്ചാൻ തക്കം നോക്കുകയാണിരുന്നു. ഇയിടയിൽ പുനത്തുർ തമ്പുരാന്റെ കാണാൻ കോട്ടപ്പടിക്കും, ആ വഴിക്ക് അച്ചന്റെ സ്നേഹിയനായ ഉള്ളനാട്ടു പണിക്കർ താമസിക്കുന്ന ഗുരുവായൂരമ ഭവനത്തിലും വോഴ പതിവായിരുന്നു.

കമ്മിണിക്കുട്ടിയുടെ കുളിച്ചുതൊഴാൻ പോക്കിന്നു കുറച്ചു ദിവസമായി നല്ല കൃത്യമുണ്ടായി വന്നിട്ടുണ്ട്. വാകച്ചാത്തലിന് എങ്ങിനെയായാലും ഗുരുവായൂരമ്പലത്തിൽ എത്താതിരിക്കയില്ല. തണുപ്പു നന്നെയുണ്ടെങ്കി

ലും ഇട്ടിരാരിയ്ക്കുമേനവനെ കണ്ടു സാംസാരിപ്പാനുള്ള അ
 വസരം വേറെ കിട്ടാൻ തരമില്ല. എല്ലാവരും ജപിച്ചു പ്ര
 ദക്ഷിണം വെക്കുമ്പോൾ കമ്മിണിക്കുട്ടിയും ഇട്ടിരാരിയ്ക്കു
 മേനവനും തമ്മിൽ ഏന്താ ഗൗരവമായി സംസാരി
 ച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതായി കാണാം. താടിയും തലയും
 വളർത്തി സമ്പ്രാസിയായി നടക്കുന്ന ഇട്ടിരാരിയ്ക്കു
 മേനോൻ പതിനെട്ടു വയസ്സായ കമ്മിണിക്കുട്ടിക്കു മുക്തി
 മാറ്റം ഉപദേശിച്ചുകൊടുക്കുകയാണെന്നല്ലാതെ മരി
 ച്ചു വല്ലതും സംശയിപ്പാൻ തരമുണ്ടോ? ഇട്ടിരാരിയ്ക്കു
 മേനവന്റെ കഥയൊക്കെ കമ്മിണിക്കുട്ടി അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.
 അയാളുടെ സ്ഥിതി എങ്ങിനെയെന്നും എന്തിനായിട്ടാ
 ണ ഭജനക്കാരന്റെ വേഷം കെട്ടിയതെന്നും അവൾക്കു
 റിയാം. കൊച്ചിത്തമ്പുരാനും ലാതക്കാരും കൂടി ചാവ
 കാട്ടുവണ്ഡം ഉടനെ പിടിച്ചടക്കുമെന്നും, പിന്നെ
 സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലേയോ ആൾക്കാരേയോ ഭയപ്പെടേണ്ട
 തില്ലെന്നും, തങ്ങൾക്കു സുഖമായി കൂടാമെന്നും കമ്മി
 ണിക്കുട്ടിയെ പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പാവം!
 ചെൺകുട്ടിയല്ലേ, എന്തു ചെയ്യും?

ഇട്ടിരാരിയ്ക്കുമേനോൻ—വീട്ടിന്റെ പടി കയറിട്ടു കൊ
 ലും പതിനാലായി. ധർമ്മാന്തുപണിക്കരുടെ നെ
 ണത്തു് എന്റെ കട്ടാരം ഏല്പിക്കലും പാലിയത്ത
 ചന്റെ ആവശ്യം നിവൃത്തിക്കലും കഴിഞ്ഞാൽ, ക
 മ്മിണിക്കുട്ടിയുടെകൂടെ ഇവിടെ സുഖമായി താമസി

കേണമെന്നേ എറിക്കു മോഹമുള്ളു. ഗുരുവായുരപ്പൻ
അതിനു കടാക്ഷിക്കാതിരിക്കുമോ?

കമ്മിണിക്കുട്ടി -- ആവോ, എറിക്കൊന്നും അറിഞ്ഞു
ടേ ഈശ്വര! അച്ഛനും ധർമ്മോത്തുചണിക്കരും വല്ല
ലോഗ്യത്തിലാണ്. അമ്മാളു ഏറ്റത്തിക്കും പണിക്ക
രെ വല്ല പത്മ്യമാണ്. ഈ കൂട്ടത്തിനും കുറിക്കൊ
ന്നും ഞാനാളല്ലപ്പോ. അച്ഛൻ ഇതൊക്കെ അറി
ഞ്ഞാൽ എന്തെ കൊന്നുകളയും.

ഇട്ടിരാരിശ്ശമേനോൻ -- കമ്മിണിക്കുട്ടി ഇത്ര ഭീരുവാനെ
ന്നറിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ -- ഉം, പെണ്ണുങ്ങളുടെ കാ
യ്ക്കും അങ്ങിനെയൊന്നു തരമുള്ളു. ഞാൻ കണ്ടു
മേനച്ചന്റെ മരുമകനാണെന്നും പാലിയത്തച്ചന്റെ
ഭൃതനാണെന്നും ഇന്നതന്നെ അച്ഛനെ അറിയിക്കുക
കൂടി വേണം. എന്നാൽ പിന്നെ ഞാളെ രാവിലെ മ
മ്മിയർപാടത്തു എന്റെ ശവസംസ്കാരം കാണാൻ
കമ്മിണിക്കുട്ടി വന്നാൽ മതി.

ഈ പറഞ്ഞതു കറെ കടന്നുപോയെന്ന് ഇട്ടിരാരി
ശ്ശമനവന്നു തോന്നി കമ്മിണിക്കുട്ടിയുടെ കണ്ണിൽ വെ
ള്ളം നിറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. തൊണ്ട ഇടറി ഒന്നും മറുവടി
പറയാൻ വയ്യാതെയായി. ഞാൻ എത്രയോ വിശ്വസിച്ചി
ട്ട്, അച്ഛനേയും ജ്യേഷ്ഠത്തിനേയും കബളിച്ചു പലേ
ഗോച്യമായ വർത്തമാനങ്ങളും പറഞ്ഞുകൊടുത്തിട്ടുള്ള
തിന്റെ പ്രതിഫലം ഇതാണോ എന്നു പശ്ചാത്താപ
ത്തോടുകൂടി അഭയ മുഖിയായി നിലുണന്നതിനിടയിൽ

ദാസി തീർത്ഥാടനത്തിനായി കൊണ്ടുപോയ അടുത്ത അടുത്തായി. ദാസി തീർത്ഥാടനത്തിനായി കൊണ്ടുപോയ അടുത്ത അടുത്തായി. ദാസി തീർത്ഥാടനത്തിനായി കൊണ്ടുപോയ അടുത്ത അടുത്തായി. ദാസി തീർത്ഥാടനത്തിനായി കൊണ്ടുപോയ അടുത്ത അടുത്തായി.

ഈ സംഭവം കഴിഞ്ഞിട്ട് നാലഞ്ചുദിവസം കഴിഞ്ഞതിനു ശേഷം ഒരു ദിവസം അമ്മയുടെയും അമ്മയുടെയും കമ്മിണിക്കുട്ടിയും വടക്കിനിയിൽ ഉണ്ണാനിരിക്കുന്നു. ഇവരുടെ അമ്മയായ ശ്രീദേവി അമ്മ കളിയും ജപവും കഴിഞ്ഞു ധർമ്മോത്തപണിക്കരുടെ വാല്യക്കാരനായ ചോറുകൊടുത്തുപോ? എന്ന ചോദ്യവും ചോദിച്ചു വടക്കിനിയിൽ കടന്നു. ധർമ്മോത്തപണിക്കർ എന്ന പേരു കേട്ടപ്പോൾ അമ്മയുടെയും കമ്മിണിക്കുട്ടിയും രണ്ടരും ഒന്നു തെറ്റി. ഇവർ രണ്ടരും ഇമ്മയുടെ പേരു രണ്ടു വിധത്തിലാണ് വികാശമുണ്ടാക്കിയത്. പണിക്കർ എവിടെ? എന്നു രണ്ടു മക്കളും കൂടി ഒപ്പം അമ്മയോടു ചോദിച്ചു. അമ്മയുടെ ഉണ്ണാൻ വന്നപ്പോൾ ഒന്നും പറഞ്ഞില്ലേ? എന്നും പാഞ്ഞു ശ്രീദേവി അമ്മ അടുക്കളയിലേക്കു പോയി.

കമ്മിണിക്കുട്ടി—ധർമ്മോത്തപണിക്കരുടെ ഈ പോക്കു വരവും തലപ്പിള്ളി നായരുടെ ഒരുക്കവും ഒക്കെക്കൊണ്ടുപോൾ എന്തൊക്കെയോ കലാപം അടുത്തു വരുമ്പോഴേക്കു തോന്നുന്നു. അങ്ങനെയൊരു രാമൻനാ

യാല്ലേ ഇന്നലെ അച്ഛന്റെ ലന്തത്തോക്കുകൾക്കൊക്കെ തുടച്ചു വൃത്തിയാക്കി കോട്ടയിലേക്കു കൊണ്ടുപോയത്? ഇതൊന്നും എനിക്കു മനസ്സിലാവുന്നില്ല.

അമ്മാളു.- ഇതൊന്നും നിനക്കും എനിക്കും മനസ്സിലാ കേണ്ടതല്ല. നീ ചിലപ്പോൾ കാരോന്നു ചോദിക്കുന്നതു കേട്ടാൽ ഞാൻ ഇതൊക്കെ അറിഞ്ഞോളണമെന്നുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു.

കമ്മിണിക്കുട്ടി.- ഇന്നാളല്ലേ ഏതത്തി അച്ഛനും പണിക്കരും കാരോന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ എന്നെ അടുക്കളയിൽ ആക്കി തെക്കിനിയിൽ പോയി നിന്നത്? ഏതത്തി അറിഞ്ഞുപോലും അറിഞ്ഞില്ല പോലും—എനിക്കുന്താ?

അമ്മാളു.- നിന്നെ പറഞ്ഞു ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്താൻ ഞാൻ വിചാരിച്ചാൽ നിച്ചത്തിയില്ല. ലന്തക്കാരടെ പാണ്ടികൾക്കുമിടയിൽനിന്നു നിനക്കും എനിക്കും ഒരു പുതിയതരം വസ്ത്രം വരുത്തുവാൻ പണിക്കരെ അച്ഛൻ പറഞ്ഞല്ലോ, ആ വസ്ത്രത്തിന്റെ നിലവും വീതിയും പറയാൻ എന്നെ വിളിച്ചിട്ടു ഞാൻ പോകുകയാണുണ്ടായത്.

ഇത്രയും പറഞ്ഞപ്പോൾ പണിക്കരും ധർമ്മത്തു പണിക്കരുടെ വാല്യക്കാരൻ ഇലയും വെച്ച ശ്രീദേവിനമ്മതന്നെ ചോറ്റു വിളമ്പാൻ വന്നുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. പണിക്കർ വൈകുന്നേരം ഉണ്ണാൻ അവിടെ എത്തുമെന്നും, അടിയന്തരമായി ചിലർ കോഴിക്കോട്ടുനി

ന്നു വന്നിട്ടുണ്ടെന്നും, അച്ഛൻ പുനത്തുർ തമ്പുരാനെ കാണാൻ പോയിരിക്കുകയാണെന്നും അമ്മാളുവും കുമ്മിണിക്കുട്ടിയും വേഗത്തിൽ മാനുസിലാക്കി. കുമ്മിണിക്കുട്ടിയുടെ നെഞ്ചു് ഇടിച്ചുതുടങ്ങി. എന്തോ ചില ആവത്തുകൾ സംഭവിപ്പാൻ പോകുന്നുണ്ടെന്ന് ഒരു സംശയം ഉള്ളിൽ കടന്നുകൂടി.

സന്ധ്യ മയങ്ങിയപ്പോഴേക്കും ധർമ്മോത്തു പണിക്കരും രണ്ടകമ്പടിക്കാരും എത്തിക്കഴിഞ്ഞു. ഉളനാട്ടു മുത്തപണിക്കരും ധർമ്മോത്തു ചെറിയ പണിക്കരും തെക്കിനിമാളികമേലിരുന്ന് 'എന്തൊക്കെയോ സ്വകാര്യം പറകയായിരുന്നു. 'കുട്ടികൾ കുളിച്ചവന്നാൽ പടിവാതിലടയ്ക്കണം' എന്നു മുത്ത പണിക്കർ മുക്കുളിൽനിന്നു വിളിച്ചുപറയും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. കുളിച്ചവരുമ്പോൾ പടികടന്നു് ഒന്നാമതു കുമ്മിണിക്കുട്ടിയായിരുന്നു. പിന്നാലെ അമ്മാളുവും കടന്നു. പടിവാതിലടയ്ക്കുമ്പോൾ ഒരു ഓലക്കുപ്പണം താഴെ വീണു. ഉടനെ കുമ്മിണിക്കുട്ടി അതു കയ്യിലെടുത്തു് അകത്തു പോയി ഇഴാൻ മറ്റൊമ്പോൾ പെട്ടിപ്പുറത്തു വെച്ചു. ഇതിലിടയ്ക്കു ശ്രീദേവി അമ്മ അകത്തു കടന്ന് ഒരു തൂക്കുവിളക്കു കത്തിച്ചു കുമ്മിണിക്കുട്ടിയുടെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു തെക്കിനിമാളികയുടെ മുക്കുളിൽ കൊണ്ടുവെക്കുവാൻ പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഈ ഓലക്കുപ്പണം കുമ്മിണിക്കുട്ടി എടുക്കുന്നതും പെട്ടിപ്പുറത്തു വെക്കുന്നതും കൂടെയുണ്ടായിരുന്ന അമ്മാളു കണ്ടിട്ടുണ്ടെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഇഴാൻ മറ്റിയതി

ന്നശേഷം കുമ്മിണിക്കുട്ടി മടങ്ങിവരുന്നതുവരെ തനിക്കു പ്രത്യേകം ജോലിയൊന്നും ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ട്, ഈ കാലഘട്ടം എന്നതാണെന്നു വിളക്കിന്മറികെ കൊണ്ടുവന്നു വായിച്ചുനോക്കി.

‘ശ്രീ, ഇന്നു രാത്രി അവിടേയാണു കിടപ്പ്. കയ്യിലുള്ള റിക്കാർട്ട് കിട്ടിയാൽ ഞാൻ കൃതാത്മനായി. പടിവാതിലും തെക്കിനിയുടെ വാതിലും തുറന്നു വെക്കണം. രാത്രി പരിനഞ്ചു നാഴിക — എന്ന് ഇ.’

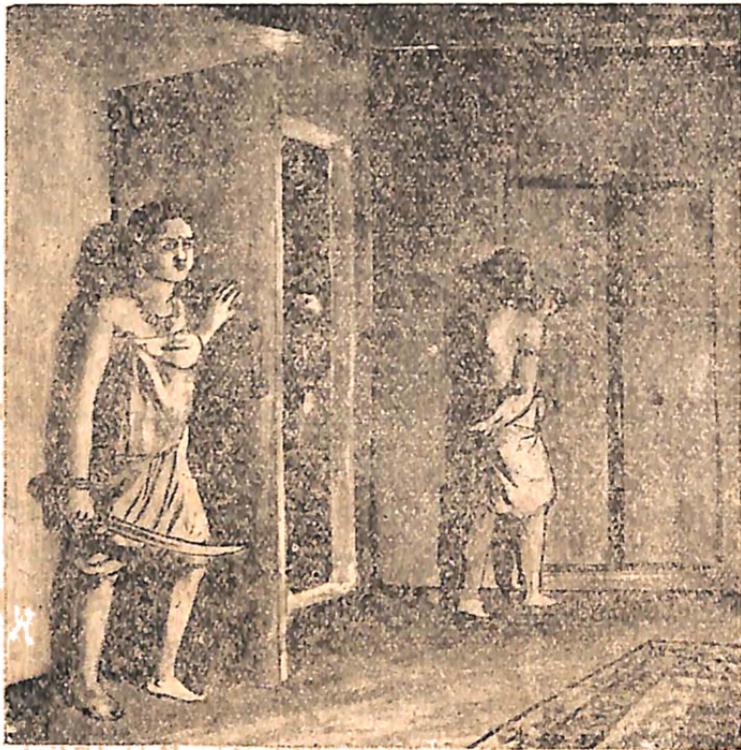
ഇത്രമാത്രമേ എഴുത്തു്. ഈ എഴുത്തു വേഗം പെട്ടിപ്പൊതു വെച്ചു് അടുത്തുള്ള കട്ടിലിന്മേൽ കമിഴ്ന്നു കിടന്നു് അമ്മാളു ആലോചനയായി. കുമ്മിണിക്കുട്ടി അകത്തു കടന്നു ഉടനെ പെട്ടിപ്പൊതുക്കു നോക്കുന്നതും അവിടെ കിടന്നിരുന്ന കത്തെടുത്തു മടിയിൽ വെക്കുന്നതും അമ്മാളു കണ്ടിരിക്കുന്നു. ‘എന്താ ഏട്ടത്തി കിടക്കുന്നു?’ എന്ന ചോദ്യവും, ‘ഏ! ഒരു തലവേദന, സാരമില്ല’ എന്നു മറുവടിയും കഴിഞ്ഞ വേഗം ഈ എഴുത്തു വായിക്കേണ്ട ഗൃതഗതിയോടുകൂടി കുമ്മിണിക്കുട്ടി മറ്റൊരകത്തേക്കു പോകയും ചെയ്തു.

ഈ എഴുത്തിലെ വാചകം ആലോചിക്കുന്നതോടും അമ്മാളുവിന്നു വ്യസനം വർദ്ധിച്ചുതുടങ്ങി. ‘ഈ എഴുത്തു്’ ആരെഴുതി, ആക്കെഴുതി, ഈ എഴുത്തു പടിവാതിലിന്മേൽനിന്നു വീണപ്പോൾതന്നെ കുമ്മിണിക്കുട്ടി എടുപ്പാനും പിന്നെ പെട്ടിപ്പൊതുവെച്ചു ദിക്കിൽനിന്നു് എടുത്തുകൊണ്ടു പോകുവാനും എന്നതാണു കാരണം? ഇവളുടെ കൂട്ടുകെട്ടു് ആരറിഞ്ഞു?’ ധമ്മോത്തു പണിക്കരെ

സംബന്ധിച്ചാണ് ഈ എഴുത്ത് എഴുതിട്ടുള്ളതെന്നതിന്നു യാതൊരു സംശയവുമില്ല. അച്ഛന്റെ മിത്രവും സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലെ ആളും, മങ്ങാട്ടച്ചന്റെ മകനും തന്റെ ധർമ്മത്തു ചെറിയ പണിക്കരാനെങ്കിൽ കണ്ടാൽ കോളർ, 35 വയസ്സിൽ അധികം പ്രായം ചെന്നിട്ടുമില്ല. അമ്മാളുവോട് ഒന്നുണ്ടു തവണ സംസാരിപ്പാൻ അവസരമായപ്പോൾ അസാധാരണമായ ഒരു കാര്യം കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്തെങ്കിലുമൊട്ടെ കമ്മിണിക്കുട്ടി ഇതിനെപ്പറ്റി വല്ലതും സംസാരിക്കുമോ എന്നു നോക്കുകതന്നെ, എന്നു പറഞ്ഞു സമാധാനിച്ചു. അച്ഛന്റെയും പണിക്കരുടേയും ഉൾക്കണ്ണുകൾ കഴിഞ്ഞു. ധർമ്മത്തു പണിക്കർ തെക്കിനി മാളികയിലേക്കും മൃത പണിക്കർ കിഴക്കിനി മാളികയിലേക്കും കിടപ്പാൻ പോയി. അമ്മാളും കമ്മിണിക്കുട്ടിയും ശ്രീദേവി അമ്മയൊപ്പം ഉണ്ണാനിരുന്നു. കമ്മിണിക്കുട്ടിയുടെ മുഖം അപ്പം വിളരിയതായും ഭക്ഷണം സാധാരണപോലെ കഴിക്കുന്നില്ലെന്നും എന്തൊ കലശലായ വിചാരം അവളുടെ മനസ്സിൽ കിടന്നു കളിക്കുന്നുണ്ടെന്നും അമ്മാളുവെന്നു മനസ്സിലായി. രാത്രി നടപ്പാൻ പോകുന്ന നാടകത്തിൽ കമ്മിണിക്കുട്ടി എന്തൊ ഒരു ഭാഗം എടുപ്പാൻ തീർച്ചയാക്കിട്ടുണ്ടെന്നുപോലെ അമ്മാളുവെന്നു തോന്നി. ഇതിന് എന്താണ് ഒരു പ്രതികൃത ചെന്തേണ്ടത്? എങ്ങനെയൊരു ധർമ്മത്തുപണിക്കരെ വിവരം അറിയിക്കേണ്ടത്? പണിക്കരുടെ ശത്രുവും കമ്മിണിക്കുട്ടിയെ വശീകരിച്ചു വിദ്വാനും ആരാണു? കമ്മിണിക്കുട്ടിയെ ഇ

പ്രകാരം സംശയിക്കുന്നത് ഒടുവിൽ തെറ്റാണെന്നു ദൃഷ്ടാന്തപ്പെട്ടാൽ എത്ര കഷ്ടമായി? ഇപ്രകാരമുള്ള വിചാരത്തിൽ മുങ്ങി അമ്മാളു വല്ലാതെ കഴങ്ങി. കമ്മിണിക്കുട്ടി ഉറങ്ങ കഴിഞ്ഞ ഉടനെ വാലിയകാക്കും ഓസികൾക്കും ധമ്മോത്തു പണിക്കരുടെ അകമ്പടിക്കാക്കും ഭക്ഷണം കൊടുക്കുന്ന ജോലിയിൽ ഉത്സാഹിച്ചു. ഇതിലിടക്ക്, അമ്മാളു അറുപ്തന്നു കുടിപ്പാൻ കാച്ചിത്തയ്യാറാക്കിയ പാലുംകൊണ്ടു കിഴക്കിനി മാളികയിലേക്കു പോയി. തെക്കിനി മാളികമേൽ എങ്ങിനെ കയറി ചെല്ലും? അത്രേ വയ്യ. എന്തെങ്കിലുമാകട്ടെ. അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്ന ഒരു വാൾ ഉപായത്തിൽ എടുത്തു താൻ കിടക്കുന്ന മുറിയിൽ കൊണ്ടുവെച്ചു പടിവാതിൽ അടയ്ക്കുന്ന കാൽത്തലും വാതിലുകൾ അടക്കുന്ന കാൽത്തലും താൻ പ്രത്യേകം ശുഷ്ണാന്തിവെച്ചാൽ ഒരു സമയം കമ്മിണിക്കുട്ടിക്കു സംശയം തോന്നി കാൽക്കും ഒക്കെ അവതാളത്തിലാക്കുമോ എന്ന ഭയംനിമിത്തം അമ്മാളു ഉറങ്ങാനുള്ള അകത്തേക്കാണ് പോയതു്. കമ്മിണിക്കുട്ടി സംശയാരണനിലധികം താമസിച്ചാണു കിടപ്പാൻ അകത്തേക്കു പോയതെന്ന് അമ്മാളുവിനു മനസ്സിലായി. വീട്ടിൽ ശബ്ദം ഒക്കെ കേട്ടുങ്ങി എന്നു കണ്ടപ്പോൾ അമ്മാളു മെല്ലെ എഴുന്നേറ്റു. അറുപ്തന്റെ മുറിയിൽനിന്നെടുത്തുകൊണ്ടുവന്ന വാൾ കയ്യിലെടുത്തു. മെല്ലെ നാലുകെട്ടിൽ കടന്നു. തെക്കിനിയിൽനിന്നു പുറത്തേക്കുള്ള വാതിൽ നോക്കിയപ്പോൾ അത്ര സാക്ഷ്യം ഉണ്ടല്ലെന്നു കണ്ടു കമ്മിണിക്കുട്ടി കയ്യിൽ പറ്റിച്ചുവെന്നു മനസ്സിലാ

ക്കി; മെല്ലെ കോണി കയറി ധമ്മോത്തു പണിക്കർ കിടക്കുന്ന മുറിയുടെ മുൻവശത്തു തളഞ്ഞൽ ഒരു മൂലയിൽ ചെന്നുനിന്നു. ദേവമാത്രം. ധമ്മോത്തു പണിക്കർ വാ

ധമ്മോത്തുപണിക്കർ കിടക്കുന്ന മുറിയുടെ മുൻ
വശത്തു് ഒരു മൂലയിൽ ചെന്നു നിന്നു.

തിൽ തഴുതിട്ടിരുന്നു. അകത്തു വിളക്കു കത്തുന്നുണ്ടു്. പണിക്കർ കിടക്കുന്ന മുറിയുടെ മറ്റേ വശം വേറെ ഒരു മുറിയിൽ അകമ്പടിക്കാതെ വാല്യക്കാരനും കിടക്കുന്നു

ണ്ടായിരുന്നു. ആരോ കരാൾ കോണി കയറി വരുന്നുണ്ടെന്ന് അമ്മാളുപിന്നെ തോന്നി. വാൾ നല്ലവണ്ണം മുറുകെ പിടിച്ചു. കോണി കയറി ചെല്ലുന്നത് ഒരു തളത്തിലേക്കാണ്. ആ തളത്തിൽ നിന്നാണ് പണിക്കർ കിടക്കുന്ന മുറിയിലേക്കു കടക്കേണ്ടത്. ആ മുറിയിൽ ഒരു മൂലയ്ക്കാണ് അമ്മാളു നില്ക്കുന്നതും ഈ വന്ന ആൾ വാതലിന്നു മുട്ടി വിളിച്ചു. ധർമ്മാത്തു ചെറിയ പണിക്കർ ഉണർന്നു വാതിൽ തുറന്നതും, പുറത്തു നിന്നാൾ കട്ടാരംകൊണ്ട് ഒരു കത്തു കത്തിയതും, അദ്ദേഹം ചതിച്ചുവല്ലോ' എന്നു പറഞ്ഞത് അമ്മാളു വാൾകൊണ്ടു കട്ടാരം പിടിച്ചു കൈക്ക് ഒരു വെട്ടു വെട്ടിയതും ഒക്കെ ഒരു നിമിഷംകൊണ്ടു കഴിഞ്ഞു ഭാഗ്യവശാൽ കട്ടാരത്തിന്റെ കത്തു പണിക്കരുടെ കയ്ക്കാണ് കൊണ്ടത്. അമ്മാളു ചിന്താ വെട്ടു കട്ടാരം പടിച്ചു കൈ ഏതാണ്ടു രണ്ടു കണ്ണുമാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഇട്ടിരാരിശ്ശമേനവൻ തിരിയുന്നതിന്നു മുമ്പായി വേറെ ഒരു വെട്ടും അമ്മാളു കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. ഇട്ടിരാരിശ്ശമേനവൻ ബോധംകെട്ടു തളത്തിൽ വീഴലും, കോണിപ്പടിയിൽനിന്നു ദീർഘശ്വാസത്തോടു കൂടി വേറെ ഒരു ദേഹം ഉണ്ടുണ്ടുണ്ടു താഴെ വീഴലും ഒപ്പം കഴിഞ്ഞു. വീട്ടിൽ ഏല്പാവരം ഉണർന്നു. വിളക്കും ഓട്ടവും ഒക്കെയായി. കമ്മിണിക്കുട്ടി കോണിപ്പടിക്കു താഴെ മരിച്ചുകിടക്കുന്നു. ഇട്ടിരാരിശ്ശമേനവൻ മരണമേദിയോടെ കിടക്കുന്നു. അമ്മാളു സർപ്പംഗം തരിച്ചു നില്ക്കുന്നു. ധർമ്മാത്തു ചെറിയ പണിക്കർ കാ

യ്ക്കുമൊക്കെ മനസ്സിലായി. പോരാത്ത വിവരം ഒരു ദിവസം അമ്മാളു രഹസ്സല്ലാപാവസരത്തിൽ പറഞ്ഞുകൊടുത്തു. ചന്ദ്രാട്ടിൽ ഇട്ടിരാരില്ലമേനവന്റെ “കുടിപ്പക”യും ഇങ്ങിനെ അവസാനിച്ചു. *

---

* സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലെ ആൾക്കാർ കൃഷി ചെയ്യുന്നതിനായുള്ള വേഷമെടുത്തു് ലത്തക്കോട്ടയിൽ കടന്നുകൂടിയതും, പട്ടാളക്കാർ പയക്കമില്ലാത്ത അവസരം നോക്കി സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലെ പട്ടാളക്കാരെ കോട്ടയിൽ കടത്തി ലത്തക്കാരെയൊക്കെ പിടിച്ചു കോട്ട അധീനമാക്കിയതും, ഈ അവസരത്തിൽ ധർമ്മത്തു പണിക്കർ കാണിച്ച ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യവും മറ്റും ചരിത്രപ്രസിദ്ധമായതുകൊണ്ടു് ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതില്ലല്ലോ.

മണിമഞ്ചത്തിലെ നിരീക്ഷണം.

ആദ്യ മാസത്തിനുള്ളിൽ ആരായിരം പ്രാവശ്യം ഈ കാലക്കണ്ണിം ഞാൻ വായിച്ചിട്ടുണ്ട്. തിരിച്ചും, മറിച്ചും, മറിച്ച്, തിരിച്ചും വായിച്ചു നോക്കിട്ടും ഒരന്തവും കന്തവും തിരിയാതെ മനോരാജ്യത്തിൽ മുങ്ങിപ്പൊങ്ങി കാലം കഴിച്ചുകൂട്ടി.

മേണിമഞ്ചത്തിടകു മലളയിൽ നിതികോൽ അടത്രണിക്കാഭായിൽ നിപ്ലധണിക്കിനം— മൂരണ്ടാറുക്ക മൂന്ന്—' ഈ വാചകം തെക്കുവടക്കും വടക്കുതെക്കുമായി അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും വായിച്ചാലുണ്ടോ അന്തം കിട്ടുന്നു? മൂരണ്ടാറുക്ക മൂന്ന്—' ഇതിന്റെ അർത്ഥമെന്താണ്? സാമാന്യം അർത്ഥവ്യക്തിയുള്ള ഈ വാചകവും അതിനടുത്തുള്ള മറ്റു വാചകവുമായുള്ള സംബന്ധം എന്താണ്? ഞാൻ വല്ലാതെ കുഴങ്ങിയെന്നു പറഞ്ഞാൽ മതിയല്ലോ.

കഴിഞ്ഞ കൊല്ലത്തെ സരസ്വതീപൂജക്കു ഗ്രന്ഥക്കെട്ടുകൾ അടുത്തുനിന്നു പുറത്തെടുത്തപ്പോൾ ആ കെട്ടിൽ ഒരു വാളൊര കണ്ടെത്തി. എന്റെ മുത്തശ്ശിയുടെ പഴമക്കഥകളിൽ പ്രധാനമായൊന്ന് ഈ വാളൊരയുടെ ചരിത്രമാണെന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഒരു നൂറ്റാണ്ടിലധി

കും കാലത്തെ വഴക്കം ചെന്ന ഈ വാളോര മുത്തശ്ശി യുടെ അച്ഛനും ഒരു പ്രസിദ്ധി നേടിയ പ്രഭുക്കുടുംബത്തിലെ ഒരു ശൈശവമായ മണിമഞ്ചത്തു കുഞ്ചുപ്പണിക്കരടേതാണെന്നും എന്റെ തറവാടും മണിമഞ്ചത്തു തറവാടും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തിന്റെ ഒരു സ്മാരകം ഈ ഒരു വാളോര ചരിത്രമാണെന്നും വീട്ടിലുള്ളവർ പറയുന്നു. ഇത്ര വിലവിലാച്ച ഒരു സ്മാരകത്തെ നശിപ്പിക്കുവാൻ എനിക്ക് കഴിയുമായിരുന്നില്ല. സംസ്കൃതപുസ്തകങ്ങളുടെ ഗ്രന്ഥശാലയിൽ തന്നെ വാളോരയും പുഴുക്കു വെച്ചു.

മാസം ഒന്നു കഴിഞ്ഞു. ഇതിലിടക്കാണ് എന്റെ ഒരു പത്രത്തിൽ ഇന്ത്യാഗവണ്മെന്റിന്റെ ആക്ഷിയാച്ഛജിക്കൽ (പുരണവസ്തു അന്വേഷണം) ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റ് ഭരണാപ്പോർട്ടിന്റെ ഒരു നിരൂപണം കണ്ടത്. ഈ നിരൂപണത്തിൽ പുതിസ് ബി. എ. കാരായ ഇന്ത്യക്കാരെ ഒരുപടി ശകാരിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഞാനും ഒരു പുതിയ ബി. എ. ആണ്. ബി. എ. പാസ്സായാൽ ഗവണ്മെന്റ് ഉദ്യോഗത്തിനു തെണ്ടുന്നവരേയും വകീൽ പരീക്ഷകൾ പഠിക്കുന്നവരേയും ആക്ഷേപിച്ച കൂട്ടത്തിൽ ചരിത്രാനുഭവങ്ങളിൽ അതേയും ചിലപ്പോൾ ചെറുപ്പക്കാരുടെ ഇടയിൽ കാണുന്നില്ലെന്നും താമ്രലിഖിതങ്ങളായും താളിയേലഗ്രന്ഥങ്ങളായും മറ്റും വളരെ പ്രാചീനങ്ങളായ എഴുത്തുകൾ വായിച്ചാൽ ചരിത്രശകലങ്ങൾ ശേഖരിപ്പാനുണ്ടാകുമെന്നും മറ്റും വിശ്വരിച്ച പ്രസ്താവപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പടവെട്ടുകാലത്തു കേരളത്തിലെ ചില പലിശ ധനികന്മാർ ഉള്ള മുതലാളികൾ നിഷേധിച്ചു.

ചുട്ട 'ഇങ്ങിനി വരാത്തവണ്ണം' പല രാജ്യങ്ങളിലുടനീളം
 കോടികളായി അഭയം പ്രാപിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും ഈ വക
 നിക്ഷേപങ്ങൾ ആരാഞ്ഞതിന്തു കണ്ടെടുപ്പാൻ ആളി
 ല്ലെന്നും മറ്റൊരു പത്രത്തിലും വായിക്കുകയുണ്ടായി. ഇ
 തൊക്കെ വായിച്ച മുതൽക്കുതന്നെ ഒരു പുരാണവസ്തുപ
 നേപഷണക്കാരനായി പുറപ്പെട്ടാലോ എന്ന വിചാരം
 എന്റെ മനസ്സിൽ കടന്നു സ്ഥലംപിടിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇ
 തിലയ്ക്കു വേഷം കെട്ടി പുറപ്പെട്ടാൽ ചോറു തരാനാ
 ണ് എന്നു സംശയവും ഉണ്ടാവാനിടയുണ്ടല്ല. ബിലാ
 ത്തിയിലെക്കെ 'റിസച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്' എന്നു പറയു
 ന്നു എപ്പാടുകകളുണ്ട്. അവിടെ ഉത്സാഹമുള്ള ചെറുപ്പ
 കാക്കു നല്ല മാസ്സി കൊടുത്ത് അന്വേഷണം നടത്തി
 ക്കുന്ന പതിവുണ്ടു്. ഈ ദിക്കിലെ ഗവണ്മെണ്ടും മറ്റാ
 നുഭാവനാരുമുണ്ടോ ഇപ്രകാരം വല്ല എപ്പാടും ചെയ്യു
 ന്നു? ഈ വക ആലോചനകളുടെ ഇടയിലാണു കണ്ടു
 പ്പണിക്കരങ്ങോരുടെ വാളൊരയുടെ കാൽ വന്നതു്. ഇ
 ത്രു സ്വാധീനത്തിൽ കിടന്നിരുന്ന പുരാണവസ്തുവെത്ത
 നെ ഒന്നാമത്തെ അന്വേഷണവിഷയമാക്കാനെന്ന
 തീർച്ചയാക്കി. ലാങ്കോളജിൽ ചേരണ്ടമാ, ചേരേണ്ട
 യേ എന്ന കാര്യം തീർച്ചപ്പെടുത്തുമ്പോഴേക്കും ഈ ച
 രിത്രാനേപഷണം നടത്തിക്കളയാമെന്നുവെച്ചു ഗ്രന്ഥ
 കെട്ടഴിച്ചു വാളോര കയ്ക്കുലാക്കി തിരിച്ചും മറിച്ചും നോ
 കിത്തുടങ്ങി. ഒരു ചരിത്രശകലവും വാളോരയിൽ ക
 ണ്ടില്ല. 'പുല്ലുപിടിച്ചു' ഏതാണ്ടു് ഉണങ്ങിയ പിന്നാക്ക
 പോലെ കിടക്കുന്ന ഉറയ്ക്കുകളിൽ വല്ലതും കിടപ്പുണ്ടോ

എന്നു നോക്കുവാൻ ഒരു തടിച്ച ഈർപ്പം ഉള്ളിൽ കടത്തി ചില വിദ്യകളൊക്കെ പ്രയോഗിച്ചു. അപ്പോഴെല്ലാം വാളൊരയുടെ ഒരു ഭാഗം അടന്നു താഴത്തു വീണു. ഈ പുരാണവസ്തു നശിപ്പിച്ചുവെന്ന ആക്ഷേപം കൂടാതെ കഴിപ്പാൻ പശുപ്രയോഗം വേണമെന്നു കരുതി വാളൊര നടുവെ പിടന്നു രണ്ടാക്ഷുവാൻള്ള ശ്രമമാണു പിന്നെയുണ്ടായതു്. അപ്പോഴല്ലെ എന്റെ വലിയ കണ്ടുപിടുത്തമുണ്ടായതു്! വാളൊരയിൽ ഒരൊത്തു്, അതാ, ഒരോലകുണ്ണും പൂപ്പോടു കൂടി ഒട്ടിപ്പിടിച്ചു കിടക്കുന്നു! ഈ കാലകുണ്ണത്തിൽ എഴുതിക്കണ്ട വാചകമാണു മേൽ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

ചരിത്രാനുഭവങ്ങളാൽ പുറപ്പെട്ട മാത്രയിൽ തന്നെ ഇങ്ങിനെ ഒരു പുരാതനസാധനം കണ്ടുകിട്ടിയതിൽ അല്പം ചാരിതാത്മ്യം തോന്നിയെങ്കിലും ആയതു വായിച്ചപ്പോൾ ഒരു വാലും തലയും മനസ്സിലാവാനു കഴിഞ്ഞുണ്ടാവുന്നതിൽ വലുതായ ഇച്ഛാഭംഗമുണ്ടായി. മണിമഞ്ചത്തു കാരണവരുടെ വാളൊരയ്ക്കുള്ളിൽനിന്നു കിട്ടിയ കാലകുണ്ണത്തിൽ എഴുതിയിരിക്കുന്ന ഈ വാചകം മണിമഞ്ചത്തു വിടിയെടുത്തു എന്തോ ആണെന്നു് ആ വാചകത്തിന്റെ ആരംഭംകൊണ്ടു് ആർക്കും മനസ്സിലാക്കാം; എന്തെല്ലാമുള്ള ചരിത്രാനുഭവങ്ങളുടെ ബുദ്ധിശക്തിയൊന്നും പ്രയോഗിക്കാതെതന്നെ ഇതു മനസ്സിലാക്കാം. അതുകൊണ്ടോ? ഈ വാചകത്തിലുള്ള അർത്ഥങ്ങൾ ക്രമപ്പെടുത്തിയാൽ അത്മമുള്ള ഒരു വാചകം ഉണ്ടാവുമെന്നും അതുണ്ടാകുവാൻള്ള താക്കോ

ലാണു 'മൂരണ്ടാറുക്കു മൂന്ന്' എന്നും കഷ്ടിച്ചു മനസ്സിലാ
യി. പക്ഷെ, ഇതുകൊണ്ടു മാത്രമായില്ല; വാചകത്തി
ന്റെ ആകെയുള്ള അർത്ഥം മനസ്സിലാക്കുവാനാണു പി
ന്നത്തെ എന്റെ ശ്രമം. ഈ ശ്രമമാണു ഫലവത്തായാ
തെ 'വന്നതു'. ഒരു ദിവസം വൈകുന്നേരം ഉണ്ടാണിരു
ന്തപ്പോൾ അമ്മയും ഞാനുമായി താഴെ ചരയുന്ന സം
ഭാഷണം ഉണ്ടായി:

ഞാൻ—അമ്മേ! മണിമഞ്ചത്തു പണിക്കന്മാരുടെ കടം
ബങ്കാർ എവിടെയാണു താമസിക്കുന്നതു്?

അമ്മ—കട്ടനെന്താ മണിമഞ്ചത്തുകാരുടെ കാർമ്മ ഇ
പ്പോൾ വന്നതു്? ആ തറവാടു് അന്യം വന്നുപോയി
രിക്കുന്നു എന്നാണു ഞാൻ കേട്ടിട്ടുള്ളതു്. മുത്തച്ഛൻ
പടയാൽ പെട്ടതിന്നു ശേഷം മണിമഞ്ചത്തു വീട്ടുകാ
രുടെ വിവരം ആരും ഒന്നും കേട്ടിട്ടില്ല. മുത്തച്ഛന്റെ
ഒരു മരുമകളും സഹോദരനും പടവെട്ടുകലാപത്തി
ൽ നശിച്ചുപോയിട്ടുണ്ടത്രേ. നല്ല വിവരം ആർക്കും
ഇല്ല.

ഞാൻ—മണിമഞ്ചത്തു തറവാടു് ഏതു പ്രദേശത്താ
ണ്? മുത്തച്ഛൻ മരിച്ചിട്ടു് എത്ര കൊല്ലമായി?

അമ്മ—ഇതിന്റെയൊന്നും ശരിയായ വിവരം എനി
ക്കില്ല. ഇവരുടെ തറവാടു മാക്കുട്ടം ദേശത്തായിരുന്നു
വെന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ടു്. ആ തറവാടും സ്ഥലവും ഒക്കെ
എവിടെയാണെന്നു് എനിക്കു വിവരമില്ല. മരം
കൊല്ലമായിരിക്കുന്നു അദ്ദേഹം മരിച്ചിട്ടു്.

ഞാൻ—മാക്കുട്ടം ദേശത്തേക്കു് ഇവിടുന്നു് ഇരുവതു നാ

ശിക്ഷിച്ച് അധികമുണ്ടല്ലോ. അവിടെ ഈ വീട്ടുകാർ
പെറ്റപ്പാറി നല്ല വിവരമുള്ളതാരൊക്കെയാണുള്ളതാ
മോ?

അമ്മ — എന്താ കട്ടനാ? ഇപ്പോൾ മണിമഞ്ചത്തു രാ
വാട്ടുകാർപ്പാറി ഇത്ര അന്വേഷണം? മുത്തച്ഛൻ ഇ
വിടുന്നാണത്രെ പടക്കു പുറപ്പെട്ടു പോയതെന്നു കേട്ടി
ട്ടുണ്ട്. നവരാത്രികാലത്തു കട്ടൻ എടുത്തു കാട്ടിയ വാ
ളൊരാ മാത്രമാണു ഗർഭപാത്രത്തിൽ കിടക്കുന്ന എ
ന്തൊ അമ്മയ്ക്ക് ഒരു വിശ്വസ്തരായി കിട്ടിയിട്ടുള്ളതെ
ന്നു പറഞ്ഞു മുത്തശ്ശി പറഞ്ഞു വലപ്പോഴം കരയുന്നതു
കണ്ടിട്ടുണ്ട്.

ഈ സംഭവങ്ങൾ കഴിഞ്ഞ അന്നു രാത്രി ഞാൻ
ചിന്താമഗ്നനായി കിടക്കുകയായിരുന്നു. കണ്ണുപ്പണി
ക്കർ മുത്തച്ഛൻ മുത്തശ്ശിക്കു കൊടുത്ത ആകെ മുതൽ വാ
ളൊരയാണെന്നും, ആ വാളൊരയിൽ ആകെക്കൂടി എ
ന്തൊ തലയെ പുകയ്ക്കുന്ന ദോഷക്കണ്ണി മാത്രമാണെ
ന്നും കൂടി അറിഞ്ഞപ്പോൾ ഈ കാലക്കണ്ണിത്താൽ എന്താ
ണ് എഴുതിയിട്ടുള്ളതെന്ന് അറിയാനുള്ള ഒരു സൂക്ഷ്മം അ
ധികമായിത്തുടങ്ങി. ഇംഗ്ലീഷിൽ 'പേർമുട്ടേപ്പൻ കോ
മ്പിനേഷൻ' എന്നു പറയുന്ന ക്രമത്തെ അനുസരിച്ച്
അക്ഷരങ്ങൾ പലപ്രകാരമേനയും സ്വന്തം ഇളക്കിയെ
ത്തു ശരിയായ ഒരുതരം കിട്ടത്തക്കവണ്ണമുള്ള ഒരു വാച
കം ഉണ്ടാക്കുവാനുള്ള എന്റെ ശ്രമം അതു മുതൽ ഒന്നു
ദിനമുണ്ടായി. ഈ വിഷയം രലയിൽ കിടക്കുന്നേട
ത്തോളം ഉറക്കിന്റെ കാഴ്ചം പൊങ്ങൽ തന്നെ. ചന്ദ്ര

ത്രാനോപഷകന്മാർക്കു തലച്ചോറ്റു പുകയ്ക്കത്തക്കവണ്ണമുള്ള ഇത്തരം പണിയൊന്നെങ്കിൽ പുരാണവസ്തുപരിശോധനയും ചരിത്രാനുസന്ധ്യയും വേണ്ടെന്നുവെക്കുകയാണു നല്ലതെന്നു കൂടി എനിക്കു തോന്നി. ഇടയ്ക്കു മൂരണ്ടോറു കൂ മൂന്നു? എന്നു താക്കോലിനെപ്പറ്റി ഒന്നുകൂടി ആലോചിച്ചു. രണ്ടുക്കൾ വീതം മൂന്നു ഭാഗത്തിന്നു് അടുത്തു മൂന്നുക്കൾ ഓരോന്നു വീതിച്ചു ക്രമപ്രകാരം ഭാഗിച്ചുനോക്കുവാൻ തീർച്ചയാക്കി. ഈ വിദ്യ പ്രയോഗിച്ചപ്പോൾ അതുവരെ അസാധ്യമായിത്തോന്നിയ കാര്യം വളരെ സുസാധ്യമായിത്തീർന്നു. നിരതമകമായിത്തോന്നിയ പാചകം അതമസംപൂർണ്ണമായി. മണിമഞ്ചത്തിലടക്കിയതിൽ നിരൂപിക്കാനിടയാക്കിയ അടക്കാഭരണയിൽ 'പിഷിപ്പിപ്പിപ്പി' എന്നായിത്തീർന്നു. മുത്തശ്ശിക്ക് അതുകൊടുത്ത സമ്പത്തു് ഈ വാളൊരയാണു്. ഇതിൻ പ്രകാരം ഒരു കാലത്തുണ്ടും കണ്ടുകിട്ടുകയും ചെയ്തപ്പോൾ മണിമഞ്ചത്തിലെ അടക്കുകളും അടക്കാഭരണിയും കാണാനുള്ള അഗ്രഹം വളർന്നു. എന്തിനു പറയുന്നു? പിറേറു ദിനം രാമിനെ മക്കളുടേതിലേക്കു പുറപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

* * * * *

മാക്കുട്ടം എന്ന പ്രദേശത്തു മണിമഞ്ചത്തു വീട്ടുകാർ ഒരു കാലം ശ്രമിച്ചുപ്രദേശത്തും യോഗാകളുമായിരുന്നു. കലാപകാലത്തു ദൈവങ്ങൾ അക്രമികളുടെ നിർദ്ദാക്ഷിണ്യമായ പ്രവൃത്തികളാൽ ഈ പ്രദേശം സാമാന്യം ഒരു വിജനസ്ഥലമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. വീട്ടു

കുടും ഷേരൂങ്ങളും ഒക്കെ നശിപ്പിച്ചുകളഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ആ പ്രദേശങ്ങളിലുള്ള കുടും കിണറുകളൊക്കെ പരിശോധിച്ചാൽ മനുഷ്യരുടെ ശവശരീരത്തിന്റെ അവശിഷ്ടങ്ങളാണു കണ്ടെത്തുന്നത്. അതിനിഷ്ഠാനാരായ മുഹമ്മദിയർ എന്തൊക്കെ ഭയങ്കരകൃത്യങ്ങളാണ് ഈ പ്രദേശത്തിൽ നടത്തിയിട്ടുള്ളതെന്നതിന് ഭയ കയ്യും കണക്കുമില്ല. കുറച്ച കാലമായി ആ പ്രദേശത്ത് അവിടവിടെ കൃഷിപ്രവൃത്തിക്കാരായ ചില മുഹമ്മദിയർ കുടികളി പാർത്തുവരുന്നുണ്ട്. ഇവർക്കൊന്നിൽ ഈ പ്രദേശത്തിന്റെ യാതൊരു ചുറ്റും ചരിത്രവും നിശ്ചയിച്ചില്ല. ഇങ്ങിനെയുള്ള പ്രദേശത്താണ് ഏതാനു വൈകുന്നേരം നാലുമണിക്കു ഞാൻ എത്തിച്ചേർന്നത്. അവിടെ റിന്നു രണ്ടോ മൂന്നോ നാഴിക അകലെച്ചെന്നല്ലാതെ ഹിന്ദുക്കളായവർ താമസിക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ കണ്ടെത്തുവാനുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഏതെങ്കിലും ചരിത്രാനുപേഷണത്തിനു പുറപ്പെട്ട ഞാൻ മണിമഞ്ചത്തു വിട്ടു കണ്ടല്ലാതെ പിന്നാറുകയില്ലെന്നു തീർച്ചയാക്കി. ഈ വീടിനെപ്പറ്റി പലപ്പോഴും അന്വേഷിച്ചിട്ടും യാതൊരു ഫലവുമുണ്ടായില്ല. ഒടുവിൽ നിറുത്തുമ്പോൾ മടങ്ങിപ്പോകേണമെന്നു തീർച്ചയാക്കിയിരിക്കുന്നതിൽ മദ്ധ്യേ ഒരു വഴിയൊഴുക്കാനായ വയസ്സുനെ കണ്ടെത്തുകയും ആ വയസ്സന്റെ ഉപദേശമനുസരിച്ചു ശരിയായ വിവരങ്ങൾ സമ്പാദിപ്പാൻ മറ്റൊരു പ്രദേശത്തേക്കു പോകാമെന്നു തീർച്ചയാക്കുകയും ചെയ്തു. മേൽപ്രകാരം കാച്ചു ദിവസത്തെ അനുപേഷണത്തിന്റെ ഫലമായി ചില ചില്ലംവിവര

ങ്ങൾ കിട്ടിയില്ലെന്നില്ല. ഒന്നാമതു മണിമഞ്ചത്തു തറവാട് എന്നൊരു വീട് ഇപ്പോൾ തീരെ ഇല്ലെന്നും മണിമഞ്ചത്തു വീട്ടിൽ കടന്നു മുഹമ്മദീയർ ധനമൊന്നും കിട്ടാത്തയാൽ വീട്ടിലുള്ളവരെ തടവുകാരാക്കിപ്പിടിച്ചു വീട്ടിനു കൊള്ളിവെക്കുക കാരണമായി ഇപ്പോൾ ആ വീട് ഇടിഞ്ഞുപൊളിഞ്ഞു വീണുകിടക്കയാണെന്നും മണിമഞ്ചത്തു തറവാട്ടിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന കുടുംബങ്ങൾ പടയോട്ടത്തിൽ തീരെ നശിച്ചുപോയിരിക്കുന്നുവെന്നും, ആ വീട്ടുകാരുടെ ആശ്രിതനായിരുന്ന ഒരാൾ കുറച്ചുകാലം മുമ്പ് ഈ പാഴായികിടക്കുന്ന പറമ്പും അതോടു തൊട്ടു കിടക്കുന്ന മറ്റുള്ള സ്വത്തുകളും ഏറ്റാട്ടുകാരൻ ഒരു മാപ്പിളക്കു മുമ്പു വാറു വഴിക്കു മണിമഞ്ചത്തു വീട്ടു പറമ്പ് ആ മുഹമ്മദീയന്റെ അവകാശികൾ കയ്യാശം വെച്ചു വരികയാണെന്നും മറ്റും ഞാൻ ഗ്രഹിച്ചു. ഇത്രത്തോളം കേൾക്കുവാൻ മനസ്സിലായ സ്ഥിതിക്ക് ഈ പറമ്പും വീടുനിന്നിരുന്ന സ്ഥലവും കണ്ടല്ലാതെ മടങ്ങുന്നതു നന്നല്ലെന്ന് ഒരഭിപ്രായം എനിക്കുണ്ടായി. കൂടാതെ ഇപ്പോൾ ആ സ്ഥലത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥനായ ഏറ്റാട്ടുകാരൻ മാപ്പിളയെ കണ്ടു മണിമഞ്ചത്തു വീട്ടുകാരുടെ ആശ്രിതനായ ആ ആളെപ്പറ്റി വല്ല വിവരവും കിട്ടുവാനുണ്ടോ എന്ന് അന്വേഷിച്ചറിയുവാനും തീർച്ചയാക്കി.

മണിമഞ്ചത്തു തറവാടു നിന്നിരുന്ന പറമ്പു കണ്ടു ചാടിപ്പറമ്പ് പ്രയാസമുണ്ടായില്ല. പ്രായം ചെന്ന കുറെ മാവും പ്ലാവു കറിക്കാടുകളും നിറഞ്ഞു പശുക്കൾ

മേയുന്ന ഒരു പറമ്പാണ് എന്റെ ഭൃഷ്ടിയിൽ ചെട്ടതു്. ഈ പറമ്പിന്റെ ഏതാണ്ടു മദ്ധ്യത്തിൽ 'മമ്പു' ഒരു വലിയ വീടുണ്ടായിരുന്നുവെന്നു തോന്നത്തക്ക വിധത്തിൽ ഏതാനും കല്ലുകളൊക്കെ പൂഴക്കി എടുത്ത സ്ഥിതിയിൽ വളരെക്കാലത്തെ വെള്ളിലിനോടും മഴയോടും എതിർത്തുനിന്നിട്ടുള്ള ഒരു വീടിന്റെ തറയും കറുപ്പുവെള്ളമുടിയ ഒരു കിണറും ഉണ്ടായിരുന്നു ഞാനും എന്റെ കൂടെയുണ്ടായിരുന്ന ഒരു ചെക്കനും ഈ പറമ്പൊക്കെ നല്ല 'പുണ്ണം' ചുറ്റി നടന്നുനോക്കി. കറുപ്പുവെള്ളമുടിയ കിടക്കുന്ന തറയിൽ കയറുവാൻ വളരെ ഞെരുങ്ങി. ഒരു നാലുകെട്ടിന്റെ ഭാഷയിലുള്ള വീട്ടിൽ കിണറിനെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി അടുക്കളയെ കുറിക്കുവാൻ വളരെ പ്രയാസമുണ്ടായില്ല. നിമിരുകോണം കണ്ടു. പക്ഷെ അടക്കാ ഭരണിയുടെ സ്ഥാനം എവിടെയാണെന്നു കിട്ടുമ്പോഴുണ്ടാവാതെ, നിഷേധം ഉണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്ന സംശയം തീർക്കുവാനോ ഈ യാത്രയിൽ തരമായില്ല.

ഏറാട്ടുകാരൻ അസ്സൻകട്ടിയാജിയെ കണ്ടതും, വിവരമെന്നും മനസ്സിലാക്കാതെ മണിമഞ്ചത്തു പറമ്പു് ഒരു കൊല്ലത്തേക്കു നല്ല മുമ്പാട്ടും കൊടുത്തു പാട്ടുശ്ശീട്ടിന്മേൽ ഏറുവാങ്ങിയതും, ഈ പറമ്പു മാപ്പിളക്കുവിരം മണിമഞ്ചത്തുകാരടെ ആശ്രിതനായ ഉണിക്കമാരൻ നായരുടെ ഇപ്പോഴത്തെ അവകാശിയായ കുമാരൻ നായരെ മഞ്ചേരിയിൽചെച്ചു കണ്ടുപിടിച്ചതും ഒക്കെ ഒരു മാസത്തിലകം കഴിഞ്ഞു. കുമാരൻനായർ ഇ

പ്പോൾ ഒരു അംശം കോൽകാരനാണ്. തെക്കേപ്പുറത്തുനായർതറവാട്ടിലെ ഒരുഗമം എന്ന് എന്ന് മനസ്സിലായപ്പോൾ കുമാരൻനായർ എന്നു തെളിയിച്ചതായി എനിക്കു തോന്നി. എങ്കിലും എന്റെ ചോദ്യങ്ങൾക്കെല്ലാം ശരിയായ മറുപടി കിട്ടുവാൻ പ്രയാസമുണ്ടായില്ല. മണിമഞ്ചത്തു പണിക്കന്മാരുടെ വംശപരമ്പരയിൽ പെട്ട ഒരു പെൺകിടാവു ഒരു ആൺകുട്ടിയും ഇപ്പോൾ ജീവനോടെ ഇരിക്കുന്നുണ്ടെന്നും, ഇവർ രണ്ടുപേരും പൊന്നുണിയോടു മനസ്സു ഭാസീഭാസന്മാരായി കൂടിയിരിക്കയാണെന്നും പടവെട്ടുകാലത്തു മണിമഞ്ചത്തു തറവാട്ടിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ഏകസന്താനത്തെ കുമാരൻനായരുടെ അമ്മാമൻ ഏറാട്ടു കാട്ടിൽകൂടി കൊണ്ടുവന്നു രക്ഷിച്ചുവെന്നും, പക്ഷെ ഈ അമ്മാമൻതന്നെ ദാരിദ്ര്യനിമിത്തം മണിമഞ്ചത്തു തറവാട്ടിലേക്കുണ്ടായിരുന്ന ഭൂസപത്തുകൾ വിറ്റു നശിപ്പിച്ചുവെന്നും മറ്റും കുമാരൻനായർ മുഖേന മനസ്സിലായി.

പുതുതായി പാട്ടത്തിടന്നടുത്തു മണിമഞ്ചത്തു വളപ്പിൽ പ്രവേശിച്ച് അടക്കാഭരണിയുടെ സ്ഥാനം കണ്ടുപിടിപ്പാൻ ഒട്ടധികം വിഷമിച്ചു. രാജ്യസമ്പ്രദായത്തിന്റേ സമീപം അടക്കാഭരണി ഭൂമിയിൽ സ്ഥാപിച്ചതായിരിപ്പാനേ താമുളു. ഇത് അന്യന്മാരെ അറിയിക്കാതെ കിളിച്ചെടുത്തു പരിശോധിപ്പാനും തെരക്കും. അഥവാ വല്ലതും കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞാൽതന്നെ അവകാശം പറഞ്ഞുവരുവാൻ ഗവണ്മേണ്ടും ഉണ്ടാവും. എന്റെ പക്കലാണെങ്കിൽ ഇനി അധികം പണവുമില്ല. ഇത്ര

ത്തോളം കാരോ ചിലവുകൾ ചെയ്തതുതന്നെ കാരണവരുടെ അറിവോടുകൂടിയല്ലതാനും. ഏതെങ്കിലും പുരാണവസ്തുപരിശോധനക്കു പുറപ്പെട്ട ഞാൻ രണ്ടിലൊന്ന് അറിഞ്ഞല്ലാതെ പിൻമടങ്ങുകയില്ലെന്നു പിന്നെയും തീർച്ചയാക്കി. പുരത്താമേലുള്ള കാട്ടു വെട്ടിത്തെളിയിച്ചു പുതിയ ഒരു പുര കെട്ടുവാണെന്നു വ്യാജേന ഒരു നെടുമ്പുര കെട്ടിയിട്ടു. ഉഴുത്ത് കരിടത്തും, കിടപ്പു നെടുമ്പുരയിലുമാക്കി. വാലിയകാരൻ രാമനും ഞാനും രാത്രിയിൽ അടുക്കളയിലെ നിർവൃതികോണിൽ കിട്ടിച്ചു താഴ്ന്നിറങ്ങി. ചുരമൊക്കെ വീണു തറക്കുലിതെ ഒന്നരണ്ടു കോലിലധികം മണ്ണുണ്ടായിരുന്നു. ശബ്ദമുണ്ടാകാതെ ഒന്നരണ്ടു രാത്രികൊണ്ടു് അടുക്കളനിലം കണ്ടുവെന്നു മാത്രമല്ല അടക്കുഭരണിയാണെന്നു സുശ്രയിക്കത്തക്കവിധം മണ്ണു കിട്ടിയപ്പോൾ ചില ശബ്ദം കേട്ടുതുടങ്ങി. പിറ്റേന്നു രാത്രി രാമനോടു് ഉറങ്ങിക്കൊള്ളുവാൻ പറഞ്ഞു ഞാൻ താമിച്ചു പ്രയത്നിച്ചു. പ്രയത്നത്തിന്നു ഫലവും കിട്ടി. ഭരണിക്കുള്ളിൽ കയ്യിട്ടു് ഒരാൾക്കു് ഇറങ്ങിനിൽക്കും. നല്ല ചീനഭരണി. അതിന്നുള്ളിൽ നല്ല ചെമ്പുമോന്ത നിറയെ വില്ലാശ്ശും പൊൻപണവും കിടക്കുന്നു. ഒരു ചെല്ലത്തിൽ പലതരമായ വിലപിടിച്ചു സുപണ്ണാഭരണങ്ങളും പലതരം വിലപിടിച്ചു രത്നങ്ങളും കിടക്കുന്നു. ഒരു ഭഗവൽഗീതയും രാമായണം ഗ്രന്ഥവും ഇതിന്നു പുറമേയും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇതൊക്കെ കണ്ടപ്പോൾ എനിക്ക് ഒരു മോഹാലസ്യം വരുന്നതുപോലെ തോന്നി. എന്നുതന്നെയല്ല, സുപ്ത

ത്തിലാണു ഞാൻ ഈ കാണുന്നതെന്നും തോന്നി. ചില ഭൂതപ്രേതങ്ങൾ പല്ലിളിച്ചു കാണിക്കുന്നുണ്ടെന്നും തോന്നി. പാമ്പുകൾ ഫണമുയർത്തി കടിക്കുവാൻ വരുന്നുണ്ടോയെന്നും തോന്നി. ഈ വക തോന്നലുകൾ അധികനേരത്തേക്ക് ഉണ്ടായില്ല. ഇതൊക്കെ താൽക്കാലികമായ ഭ്രമം മറയ്ക്കുമായിരുന്നു. കിടക്കുവാൻ വിരിച്ചിട്ടുള്ള ടത്തു പോയി എന്റെ വലിയ പോർട്ടുമാണ്ടോ എടുത്തുകൊണ്ടുവരുവാൻതന്നെ എനിക്കു വിശ്വാസമുണ്ടായില്ല. അതിലിടക്ക് ഇക്കണ്ട നാലഞ്ചുലക്ഷം ഉറപ്പികയുടെ മുതൽ ആരെങ്കിലും രട്ടിക്കൊണ്ടുപോയാലോ എന്ന ഭയം. എന്തെങ്കിലും പോർട്ടുമാണ്ടോവിലുള്ള മുണ്ടും കപ്പായവുമൊക്കെ പുറത്തേക്കാക്കി എല്ലാംകൂടി ഒരു ഭാഗ്യമാക്കിയിട്ടു, നിക്ഷേപങ്ങളൊക്കെ പോർട്ടുമാണ്ടോവിൽ കയ്യാക്കിയെടുക്കുവു പൂട്ടി. കഴിച്ചു കഴി തുറന്നു. അർക്കം സംശയത്തിന്നവകാശമുണ്ടോവാതിരിപ്പാൻ കുറെ കാലയും വിരകം കൈ ഈ കിളിച്ച മണ്ണിന്റെ മുകളിൽ ഇട്ടു കത്തിച്ചു വെണ്ണീറാക്കി. അത് ഉറങ്ങിയില്ല. കാലത്തു വീട്ടിലേക്കു യാത്രയും ആലി. കാള പണ്ടായിച്ചും തീവണ്ടിയിലുമായി താമസിക്കാതെ വീട്ടിലെത്തി. എന്നു കാണുന്നവരെക്കൊണ്ടു എന്താ മുഖം വല്ലാതിരിക്കുന്നത്? സർക്കിട്ട് അത്ര നന്നായില്ലെന്നുണ്ടോ? എന്നൊക്കെ ചോദിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതൊന്നും എന്റെ തലയിൽ കയറുന്നില്ല. ഇവയൊക്കെ എന്റെ പോർട്ടുമാണ്ടോ കണ്ടു പഠിപ്പാടിപ്പാൻ പറകയാണു ചേണ്ടത്. അത്ര കണ്ടുവീട്ടില്ല. കറുത്തു കഴിഞ്ഞു. നാലു ദിവസത്തെ ഭ്രമം

മുക്തിയും, സുഖമായ ഉറക്കവും, ദിനചെയ്യയും ഭക്ഷകഴിഞ്ഞപ്പോൾ എന്റെ സങ്കീർണ്ണങ്ങളും അതിന്റെ ഫലത്തോടൊപ്പവും ആരോടൊരിക്കലും സംസാരിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നായി. അടുത്ത ദിവസം വൈകുന്നേരം ഊണു കഴിഞ്ഞു' ഉറങ്ങുന്നതിനു മുമ്പായി എനിക്കു കിട്ടിയ നിക്ഷേപത്തിൽ നിന്നു സപ്ലൈമെന്റൽ കോർത്തിട്ടുള്ള ഒരു വില്ലാഗ്രാമം എടുത്തു' അമ്മയ്ക്കു തിരുമുൽക്കാഴ്ചയായി വെച്ചു. കണക്കുകൾക്കിടയിലും വില പിടിച്ചു ഈ തിരുമുൽക്കാഴ്ച കണ്ടപ്പോൾ അമ്മയ്ക്കു വല്ലാത്ത ഭ്രമമായി. 'എന്താ കുട്ടാ! കുട്ടൻ ഇയ്യുടെ ചുമരു തുറക്കാനൊന്നും പോകാറില്ലല്ലോ? അമ്മയ്ക്കു സമ്മാനിക്കത്തക്കവണ്ണം ഇത്ര വിലപിടിച്ചു ഒരു പണ്ടം എവിടെനിന്നു കിട്ടി?'

എന്റെ ഒരു മാസത്തെ സങ്കീർണ്ണചരിത്രം മുഴുവനും അമ്മയോടു പറയാതെ ഈ ചോദ്യത്തിനു സമാധാനം പറയാൻ തരമില്ലല്ലോ. എല്ലാം വളരെ ശ്രദ്ധയോടെ അമ്മ കേട്ടു. ഈ വർത്തമാനമൊക്കെ ആരേയും അറിയിക്കാതെ കഴിക്കണമെന്ന് എനിക്കു വിചാരം ഉണ്ടായിരുന്നു. ഗവൺമെന്റും, മേനിയെത്തു പാമ്പിന്റെ ഉടമസ്ഥൻ മാപ്പിളയും തീരെ അറിയാതെ കഴിക്കണം. വാസ്തവത്തിൽ ഈ കിട്ടിയ മുതലിന്റെ അവകാശി ഞാനാണ്. ഇതിൽ യാതൊരു പ്രാജഡിക്ടും ഇതു മുത്തശ്ശൻ മുത്തശ്ശിക്കു കൊടുപ്പാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതിനു യാതൊരു സംശയവുമില്ല. പക്ഷെ മുത്തശ്ശന്റെ അവകാശികളായി രണ്ടു പേർ ജീവ

നോടെ ഉണ്ടെന്നല്ല എന്റെ അറിവ്? അതുകൊണ്ട് അമ്മയോടു പിന്നെ ഞാൻ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു.

ഞാൻ—അമ്മേ! പൊന്നണിയോടു മനസ്സുൽനിന്നു ആ രണ്ടു കുട്ടികളേയും അമ്മ ഇങ്ങോട്ടു ക്ഷണിച്ചുവരുത്തുമോ? പുരാതനബന്ധം കേൾത്ത് ഒന്നു കാണുവാൻ മാത്രമാണെന്നു പറഞ്ഞയച്ചാൽ മതി. വഴിച്ചിലവും കൊടുത്തു നാളെത്തന്നെ കമാളെ അയക്കുകതോ? ആ ചെറുപ്പക്കാരനെ വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യിച്ചും ആ പെൺകിടാവിന്നു ദാസ്യവേല കൂടാതെ കഴിപ്പാൻ മുതലുകൊടുത്തും അവരെ സഹായിക്കുണ്ടാമെന്നു നമുക്കുണ്ട്.

അമ്മ—കുട്ടന്റെ ഈ ആലോചന വളരെ നന്നായിട്ടുണ്ട്. ഈശ്വരധീനംകൊണ്ട് ഈ നിക്ഷേപം കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽതന്നെ നമുക്കു പട്ടിണിയില്ല. ദാസ്യവേല ചെയ്യുന്ന കുട്ടികളുടെ കാര്യം ഒരിക്കലും, ഇപ്പോൾ പ്രത്യേകിച്ചും, നമുക്കു ഭയപ്പെടാൻ പാടുള്ളതല്ല.

എന്താ കുട്ടാ! ശങ്കരനെ സ്കൂളിൽ ചേർത്തു. ശ്രീദേവിയെ എന്താ ചേണ്ടത്? ഇവിടെ യാതൊരു വേലയും കൂടാതെ തിന്നുകൂടുന്നതിന് അവൾക്കു മനസ്സില്ല. ആഭിജാത്യം നിമിത്തം ഇവിടെ ദാസ്യപ്രവൃത്തിയിൽ അവൾ ഇരിക്കുന്നതുമല്ല. നമുക്കത് ആവശ്യവുമില്ല. മനസ്സുലേയ്ക്കുതന്നെ മടങ്ങിപ്പോവാൻ അവൾ ധൃതികൂട്ടുന്നു. കുട്ടൻ കോളേജ് തുറന്നാൽ മദിരാശിക്കു പോക

നങ്ങളോ? അമ്മയുടെ ഈ ചോദ്യങ്ങൾക്കു പെട്ടെന്ന് ഒരു മറുപടിയും പറയാനില്ലാതെ ഞാൻ കഴങ്ങി. ശ്രീദേവി ഇപ്പോൾ ഒരു കുട്ടിയല്ല. പത്തുപതിനെട്ടു വയസ്സു പ്രായം ചെന്ന ഒരു സ്ത്രീയായിരിക്കുന്നു. എനിക്കു വിദ്യാർത്ഥിയുടെ നില വിട്ട് ഒരു ഗൃഹസ്ഥനായി എന്റെ ചരിത്രാനുഭവണം തന്നെ ഒരു ജോലിയാക്കിയാൽ കൊള്ളാമെന്നു മുണ്ടു്. മണിമഞ്ചത്തു പറമ്പിലുള്ള വീട്ടിന്റെ ജീണ്ണോദ്ധാരണം കഴിച്ച് അവിടെ കുറെ വസ്തുക്കൾ സമ്പാദിച്ച ശ്രീദേവിയും ഞാനും അമ്മയോടു കൂടി അവിടെ താമസമാക്കിയാൽ കാരണവക്കു് എത്രത്തോളം രസിക്കുമെന്നു വിചാരിച്ചു. ശ്രീദേവിക്ക് രസിക്കുമോ അതും അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഒരു ശ്രീദേവി എന്നെ വരിച്ചു് ഒരു വലിയ ധനികനാക്കി. ഈ ശ്രീദേവി എന്നെ വരിച്ചു ധന്യനാക്കിയില്ലേ?

ഞാൻ—അമ്മേ! എനിക്കിനി പറിക്കാൻ കഴികയില്ല. ഉള്ള പഠിച്ചുകൊണ്ടു് ഉപയോഗമെന്താണെന്നു നോക്കുവാനാണു ഞാൻ തീർച്ചയാക്കിട്ടുള്ളതു്. ഇതിലേക്കു് എനിക്ക് ഒരു സംഠായിയായി ശ്രീദേവിയെ കൂട്ടുവാനാണു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നതു്. ഇനിയൊക്കെ അമ്മയുടെ ഇഷ്ടംപോലെയാകാം.

അമ്മ — അങ്ങിനെ വരട്ടേ! ഇതു ഞാൻ രണ്ടു ദിവസമായി ശങ്കിക്കുന്നു. നിന്റെ കണ്ണും നോട്ടവുമൊന്നും എനിക്കത്ര പിടിച്ചിട്ടില്ല. ശ്രീദേവി കണ്ടാലും നന്നു്, തറവാട്ടുകാരിയുമാണു്. പക്ഷേ ഈ സംബന്ധം നടന്നാൽ ആളുകൾ ഇതിന്റെയൊക്കെ കാരണം മന

സ്സിലാക്കാതെ ഓരോന്നു് ഉഴമിച്ചുപറഞ്ഞു് അവ
പ്രാതിയുണ്ടാക്കും.

ഞാൻ—ജനങ്ങൾ പറയുന്നതിനെല്ലാം നാം സമാധാ
നം പറയാൻ പുറപ്പെട്ടാൽ അവസാനമില്ല. ശ്രീദേ
വിയെ ക്രമത്തിൽ ഞാൻ പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കി
ക്കൊള്ളാം.

* * * * *

കൊല്ലം ഒന്നു കഴിഞ്ഞു. ഞാനിപ്പോൾ മക്കളു
ത്തിലെ ഒരു വലിയ ജന്മിയും കൃഷിക്കാരനാണു്. മ
ണിമഞ്ചത്തു പറമ്പിലെ നാലുകെട്ടിന്റെ പണി രക്ത
തിയായി നടക്കുന്നുണ്ടു്. ഞാൻ ഇവിടെ കെട്ടിച്ചുണ്ടാ
ക്കിയ ഒരു ചെറിയ ബംഗ്ലാവിലാണു ഞാനും അമ്മയും
എന്റെ ഭാര്യയായ ശ്രീദേവിയും താമസിക്കുന്നതു്. ശ
ങ്കരൻ—ശങ്കരപ്പണിക്കർ (ശ്രീദേവിയുടെ അനുജൻ ഇ
ടക്കിടെ വരും. അവനെ ബി. എ. ക്ലാസ്സുവരെ പഠിപ്പി
ക്കാൻ ഞാൻ രീച്ചയാക്കിട്ടുണ്ടു്. മണിമഞ്ചത്തു പറ
മ്പും വീടും അതോടു തൊട്ടുകിടക്കുന്ന ഭൂസ്വത്തുകളും
എല്ലാം എന്റെ ഭാര്യക്കും മക്കൾക്കും എന്റെ കാലാ
നന്തരം ലയിക്കുന്നതിനുള്ള റിപ്പാർട്ടും ഉണ്ടാക്കിവെച്ചി
ട്ടുണ്ടു്. യഥാർത്ഥത്തിൽ ഈ മുതലാകെ അവർക്കു ചേരേ
ണ്ടതുതന്നെയല്ലേ?

മാളികമുകളേറിയ മന്നന്റെ
തോളിൽമററാപ്പുങ്ങാക്കുന്നതും ഭവാനു
രണ്ടുനാലുദിനംകൊണ്ടൊരത്തനെ
രണ്ടിലേറി നടത്തുന്നതും ഭവാനു.

എന്നു് എല്ലാ ദിവസവും ശ്രീദേവി അവളുടെ മധ്യ രസപരത്തിൽ ഈശ്വരസ്തുതി പാടുന്നതു ഞാൻ കേൾക്കാറുണ്ടു്. പക്ഷേ എന്റെ പുരാണവസ്തുവിശോധനയിലുള്ള സാമന്ത്യാഭാവം സമ്മതിക്കുന്നില്ല. ഈ ഇച്ഛാശക്തി മാത്രമാണു് എന്റെ മനസ്സിൽ ഇച്ഛാശക്തി കിടന്നു കഴിയുന്നതു്.

മച്ചൊട്ടുമലയിലെ ദൂതം.

അക്കാലം ചേരാനു വീഥിയിലെ കായ്കാരന്മാർ, അയ്യഴി പടനായർ, വടക്കുന്നമ്പിടി തെക്കുന്നമ്പിടി കിണറുകൾ നായർ എന്നിവരും ഇവരുടെ തലവനായ 'തലശ്ശേരിനായർ'നും സ്ഥാനപ്പെടുത്തേണ്ട തോട്ടാശ്ശേരിപിള്ളാശ്ശേരിയും ആയിരുന്നു. പെരുമ്പടപ്പു മൂപ്പിൽനിന്നു വന്നേരി ചിത്രകൂടത്തിൽ എഴുന്നള്ളുന്നു. പെരുമ്പടപ്പു മൂപ്പിലെ കണ്ണിലുണ്ണിയായ തലശ്ശേരിനായരുടെ ഭൃതവദേശ മനുസരിച്ചു, അതിരൂരൂ നാട്ടിലെ നാടുവാഴിയായ മനക്കോട്ട നായരെ രാജദ്രോഹകരം ചുമത്തി കഴുവിയേൽ കയറി അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുളകൂടം കോട്ടയും നാടുവാഴിസ്ഥാനവും പാലിയത്തച്ഛൻ കയ്യിൽ അധികമായിട്ടില്ല. വൃശ്ചികം ധനുമാസം കാലം. സൂര്യോസ്തമയം അടുത്തു തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ചേരാനു വീഥിയിലേക്കു ചേർന്നു മച്ചൊട്ടു മലയുടെ കിഴക്കേ അടിവാരത്തിൽ, ഇരുപുറവും വലുതായ വൃക്ഷങ്ങളാൽ നിറയപ്പെട്ട കാട്ടിന്നുളളിൽ തെക്കുകിഴക്കോട്ടു പോകുന്ന ഉടുവഴിയിൽക്കൂടി ഒരു യുവാവു കുതിരപ്പുറംമേറി തന്നിയേ ചേലക്കരയ്ക്കു പോകുന്നു. ഈ യുവാവിന്റെ വലത്തുവശം വൊക്കമുള്ള വൃക്ഷങ്ങളും, അതിനെ തുടർന്ന് ആകാശത്തിലേക്കു പടപടിയായി കെട്ടിക്കയറിയതോ എന്നു തോന്നാമാ

റു പച്ചിലകളാൽ മൂടപ്പെട്ട പൊക്കമുള്ള മലയും ആയ തുകൊണ്ട് ഈ താഴ്വരയിൽ ഏതാണ്ടു സന്ധ്യാസമയത്തിലെന്നുപോലെ കഷ്ടിച്ചു പകൽ വെളിച്ചം ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.

മച്ചാട്ടു മലയിൽ അടുത്തകാലത്തിനുള്ളിൽ ഒരു ഭൂതസഞ്ചാരം തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടെന്നു പേരാറുവീഥിക്കാരും, അയൽപ്രദേശക്കാരായ അധിരൂരു നാട്ടുകാരും പറഞ്ഞുവരുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ഈ ഉഴുവഴിയിൽക്കൂടി മുളക്ക്കുറുപ്പും ചേലക്കുറുപ്പും സഞ്ചരിച്ചിട്ടുള്ളവരിൽ ചിലരെക്കൊക്കെ മരങ്ങളുടെ ഇടയിൽക്കൂടി നിശ്ശബ്ദമായി പറ്റുപറ്റുകൾ കൂടി ഒരു ഭൂതം സഞ്ചരിക്കുന്നതായി കണ്ടിട്ടുണ്ടത്രെ. ഈ ഭൂതസഞ്ചാരത്തെ ഭയന്നു തനിയെ ആരും ഈ ഉഴുവഴിയിൽക്കൂടി പോകാറില്ല ഈ വിചരമൊക്കെ വഴിയാത്രക്കാരനായ റമ്മുടെ യുവാവിന്നു റല്ലപോലെ വിചരമുണ്ടു. ഭൂതത്തിന്റെ വർത്തമാനം അലോചിച്ചുകൊണ്ടു യാത്രചെയ്യുന്ന റമ്മുടെ യുവാവിന്നു അല്പം അകലെ കാട്ടിൽ മരങ്ങളുടെ ഇടയിൽക്കൂടി ഒരു നിഴൽപ്പെരുമാറ്റം കണ്ടുപോലെ തോന്നി. കുതിയെ വെട്ടുന്നു നിത്തി വീണ്ടും സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. അതാ! കറുത്തിരുണ്ട ഒരു ഭൂതം വൃക്ഷങ്ങളുടെ ഇടയിൽക്കൂടി മലകയറുന്നു! ഈ യുവാവു രല്ലാലം ഒന്നു ഭയന്നുവെങ്കിലും വടരുകയ്യിൽ ഉഴുവഴിയിൽ, ഈ ഭൂതത്തെ കുറച്ചു പിന്തുടന്നാലോ എന്നാലോചിച്ചു കുതിയെ തിരിച്ചു ഭൂതത്തെ പിന്തുടന്നു കണ്ടില്ലേക്കു കടന്നു. ഭൂതം അതിന്റെ ഗതിവേ

ഗം ഒന്നു മുറുക്കി. യുവാവും ഗതി വേഗത്തിലാക്കി. കുറച്ചുനേരം ഇങ്ങിനെ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വലുതായ ഒരു വൃക്ഷത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽവെച്ചു ഭൂതം അപ്രത്യക്ഷമായി. അപ്പോഴാണ് യുവാവിനു് അല്പം ഭയം തോന്നിയത്. ഏതെങ്കിലും ഈ വലിയ വൃക്ഷത്തിന്റെ ചുവട്ടിൽ കുതിയെ നിർത്തി താഴത്തിനിന്നി ആ വൃക്ഷത്തെ പരിശോധിച്ചുതുടങ്ങി. അതിലിടയ്ക്ക് ആ വൃക്ഷത്തിന്റെ ഒരു വശത്തുനിന്നു് ആ ഭൂതം പുറത്തേക്കു ചാടി കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന വില്ലിന്മേൽ ശരംതൊടുത്തു പിടിച്ച്,

നോക്കിക്കൊൾവി റ! ഇനി ഒരടി
മുമ്പോട്ടുവെച്ചാൽ ഈ ശരം വിടും'

എന്നു പറഞ്ഞു ഈ സംഭവം ഒരു നിമിഷത്തിലകം കഴിഞ്ഞു. കരിമ്പടംകൊണ്ടു ദേഹമാസകലം മൂടത്തക്കവിധത്തിൽ ഒരു പുതപ്പുണ്ടാക്കി, കണ്ണുകൾചാത്രം മൂടാത്തവിധത്തിൽ കരിമ്പടംകൊണ്ടുതന്നെ ഒരു മൂടുപടം ഇട്ടു നില്ക്കുന്ന ഈ ഭൂതം സംസാരിക്കുന്ന ഭൂതമായതുകൊണ്ടു നമ്മുടെ യുവാവിനു കരേക്കൂടി ധൈര്യം ഉണ്ടായി.

യുവാവു്—നീ ആരാണ്? ഈ കാട്ടിൽ ഇപ്രകാരം ഒരു ഭയങ്കരവേഷവും കെട്ടി ജനങ്ങളെ ഭയപ്പെടുത്തി നടക്കുന്നതിന്റെ അർത്ഥമെന്താണ്?

ഭൂതം—നിങ്ങൾ അയ്യഴി പടനായരല്ലേ? അതെ, ഒരു നാടുവാഴി. തന്റേടമുള്ള ഒരു പുരുഷൻ. കണ്ണും മുഖഛായയും കണ്ടാൽ അകാരണമായി ആരേയും ഉപദ്രവിക്കുന്ന ഒരാളല്ലെന്നു തോന്നും. വിശ്വസിക്കുന്നവ

റെ ചിത്രീകരിച്ചു. അല്ലേ? ഞാൻ ഭാഗ്യം, ഈ വൃക്ഷത്തിന്റെ പൊത്തിൽ താമസിക്കുന്നു. അപ്പോൾ എന്തെങ്കിലും ഉപദ്രവമില്ല. നിങ്ങൾ എന്തിന് വല്ല ഉപകാരവും ചെയ്യാമെന്നു വിചാരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ ഈ നടന്ന സംഭവം ആരോടും പറയാതിരിക്കുകയാണു വേണ്ടതു്. നന്നം ഇപ്പോൾ ഇരുട്ടാവും; വേഗം മടങ്ങിപ്പോയ്ക്കൊളു.

ഇത്രയും പറഞ്ഞതിനുശേഷം ആ ഭൂതം വീണ്ടും അയ്യപ്പി പടനായരുടെ - നമ്മുടെ യുവാവിന്റെ - ദൃഷ്ടിക്കു് അഗോചരമായിത്തീർന്നു. അയ്യപ്പി പടനായർക്കു് ഈ സംഭവങ്ങളെല്ലാം ഭയഭക്തകാർ ആത്മയുക്തന്മാരാണ് ഉണ്ടാക്കിത്തീർത്തതു്. ഈ സംസാരിക്കുന്ന ഭൂതത്തെപ്പറ്റി മുഴുവൻ വിവരം കിട്ടുവാൻ അടുത്ത അവസരത്തിൽ ശ്രമിക്കാമെന്നും വെച്ച് അപ്പോൾതന്നെ സ്വഗൃഹത്തിലേക്കു മടങ്ങി ഏതായാലും ഈ ഭൂതത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള അധികവിവരം സമ്പാദിച്ചു കഴിയുന്നതുവരെ അന്നു നടന്ന സംഭവങ്ങൾ ആരോടും പറയാതെ കഴിച്ചുകൂടുക തന്നെയെന്നു പടനായർ തീർച്ചയാക്കി.

പേരാറുവീഥിയിലെ നാട്ടുവാഴികളായ കാർക്കായരന്മാരായി അയ്യപ്പി പടനായർ ഉൾപ്പെടെ നാലഞ്ചു പേരുണ്ടെങ്കിലും പെരുമ്പടപ്പു മൂപ്പിലെ പ്രത്യേകസേവകന്റെ നിലയിൽ കാർക്കായരന്മാരുടെ തലവനായ തോട്ടാശ്ശേരി തലശ്ശേണാർ രാജ്യഭാണകാർക്കുണ്ടായിട്ടുള്ള അനാവശ്യമായ സ്വാതന്ത്ര്യം ഉപയോഗിച്ചുവന്നിരുന്നുവെന്നു മാ

ത്രമല്ല മറ്റുള്ള കായ്ക്കാരന്മാരെ ഒരുക്കി പേരറ്റു വീഥിയും, അടുത്ത അയിരൂർ നാടും തന്റെ ഏകശാസനയിൽ വരുത്തി, ചേണ്ടിവരുന്ന പക്ഷം പെരുമ്പടപ്പു മൂപ്പിലോടുതന്നെ മത്സരിക്കുവാനുള്ള ഒരുക്കങ്ങൾക്കൂടി ചെയ്തും വന്നിരുന്നു. നിർദ്ദയനും, ദൃഷ്ടനും അധർമ്മിയുമായ തലശ്ശേണോർ ഈ അത്യാഗ്രഹം കാരണമായി ജനങ്ങളുടെ അപ്രീതി വളരെ സമ്പാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. സ്രീജിതനാകയാൽ ദുർമ്മാറ്റിയായ തലശ്ശേണോർ ആ വിഷയത്തിലും ശത്രുക്കളെ ഉണ്ടാക്കിത്തീർത്തിയിട്ടില്ലെന്നില്ല. ജനസപാധീനം തനിക്കു കുറഞ്ഞുവയന്നുണ്ടെന്നു കണ്ടപ്പോൾ ജനങ്ങളെ ഒന്നു ഭയപ്പെടുത്തി കീഴടക്കുവാനും, വിശേഷിച്ചു മകളെ തനിക്കു ഭാര്യയായി കിട്ടാത്തയാലുണ്ടായ പക വീട്ടുവാനും ചേണ്ടി നിർദ്ദോഷിയായ അയിരൂർ നാടുവാഴിയായിരുന്ന മനക്കോട്ട നായരുടെ മേൽ രാജദ്രോഹകരവും ചുമത്തി, പെരുമ്പടപ്പു മൂപ്പിലെ തെരിമുരിപ്പിച്ച് ആ യോഗ്യനെ കഴുവന്മേൽ കയറ്റിപ്പു. തലശ്ശേണോരുടെ ശക്തിയോത്തു ജനങ്ങൾ ഭയന്ന്, ഈ ബകാസാന്റെ അധീനത്തിൽ നിന്ന് ഏതു പ്രകാരമാണു രക്ഷ പ്രാപിക്കേണ്ടതെന്നറിയാതെ വ്യസനിക്കുന്നു. ഈ വിവരമൊക്കെ ബുദ്ധിമാനും, ഭരണതന്ത്ര നിപുണനുമായ അരുഴി പടനായർക്കു നല്ലപോലെ അറിയാമായിരുന്നു. നായംകൊണ്ടും, വിവേകംകൊണ്ടും എന്നുവേണ്ട സഹജീവികളുടെ നേരെ ഇദ്ദേഹം കാണിച്ചിരുന്ന സ്നേഹംകൊണ്ടും അരുഴി പടനായർ, പേരറ്റുവീഥിയിൽ എന്നല്ല അയൽനാടുകളിലുംകൂടി ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ

വളരെ സമ്മതനായ ഒരാളായിരുന്നു. മനക്കോട്ടു നായരുടെ കേൾ തലശ്ശേനോർ ചെയ്ത ദോഷാരോഹണം കേവലം കളവാണെന്നു പടനായർക്കു നല്ല ബോദ്ധ്യമുണ്ടായിരുന്നു. ആ യോഗ്യപുരുഷനെ കഴുവിന്മേൽ കയറിയതു മുതൽ മനസ്സിന് അശേഷം സുഖമില്ലാതെ, കായ്ത്തിന്റെ യഥാർത്ഥസ്ഥിതി പെരുമ്പടപ്പു മൃഷ്ടിയെ എങ്ങിനെയാണു് അറിയിക്കേണ്ടതെന്ന വിചാരത്തോടെ അതിനുള്ള വഴികൾ ആലോചിച്ചുവരികയാണു പടനായർ ചെയ്തിരുന്നതു്. മുളുക്കുശിലേക്കു രണ്ടുതവണ ഈ അപസരത്തിൽ പോയതുതന്നെ ഈ സംഗതിയെപ്പറ്റി പാലിയത്തമുനുമായി സംസാരിപ്പാനായിരുന്നു.

പടനായരുടെ മനസ്സിന് അസഹായ്യം കൊടുപ്പാൻ ഇപ്രകാരം പല സംഗതികളും ഉണ്ടായിരുന്നു. വെങ്കിലും മച്ചാട്ടുമലയിലെ ഭൂതത്തിന്റെ സൂക്ഷ്മവിവരം അറിവാനുള്ള ഉല്ലാസ വിഹാരദിവസം ഒന്നുകൂടി വലിച്ചുതേയുളളു. അന്നു നോഞ്ഞേതന്ന മലയിലേയ്ക്കു പോകേണമെന്നൊച്ച. വേണ്ടപ്പട്ടു ആയുധങ്ങളും കയ്യിൽ കരുതി മലയിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു. ഭൂതത്തിന്റെ വാസസ്ഥലമായ വൃക്ഷം മനസ്സിലാക്കിത്തുറകൊണ്ടു വഴി വിഴക്കാതെ അവിടെ എത്തിച്ചേർന്നു. അവിടെ ഭൂതമുണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്നറിയാനുള്ള യാതൊരു ലക്ഷണവും കാണാനുണ്ടായിരുന്നില്ല. ചില ശബ്ദങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ചുനോക്കി. ഒരു ഫലവുമില്ല. കതിരയെ മേയുവാൻ പുല്ലുള്ള ഒരു ദിക്കിൽ കെട്ടി. ഈ ഭൂതം മടങ്ങിവരുമോ എന്നു പരീക്ഷിപ്പാൻ തീർച്ചയാക്കി. ഭൂതം മലയുടെ മറ്റു ഭാഗങ്ങളിലേക്കു സഞ്ചാരത്തിന്നു പോയിട്ടുണ്ടെങ്കിലോ എന്നു സംശയിച്ചു കാൽപ്പെരുമറ്റം കാണുന്ന ദിക്കിൽകൂടി

പടനായർ മല കയറിത്തുടങ്ങി. ഈ വഴി രണ്ടു കുന്നുകളുടെ ഇടയിലുള്ള ഒരു താഴ്വരയിലേക്കാണ് പടനായരെ എത്തിച്ചത്. അവിടെനിന്നു നോക്കിയാൽ താഴ്വരയിൽ കാണുന്ന കാഴ്ച വളരെ മനോഹരമായിരുന്നു. കുറച്ചുകൂടി നടന്നുചെന്നപ്പോൾ പടനായർ വെട്ടെന്ന് സ്കന്ദിച്ചു നിന്നുപോയി. ഉറവുവെള്ളത്താൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട ഒരു ചെറുവെള്ളച്ചാട്ടിന്റെ ഒരു ഭാഗത്തു യൗവനയുക്തയും അതിസുന്ദരിയുമായ ഒരു സ്ത്രീ കാലിന്റെ ഞെരിയാണിയോളം എത്തുന്ന തന്റെ തലമുടി അഴിച്ചുകെട്ടി ആ സംസ്ഥിയിലെ നിർമ്മലജലത്തെ കുണ്ണാടിയാക്കി തന്റെ സൗന്ദര്യത്തെ പ്രതിബിംബത്തിൽ വീക്ഷിക്കുന്നു. പലതരമായ വൃക്ഷങ്ങളാലും പുല്ലുകളാലും പുഷ്പലതാദികളാലും അലങ്കരിക്കപ്പെട്ട ഒരു പ്രശാന്താമണീയമായ താഴ്വരയിൽ ഒരു സംസ്ഥിന്റെ അരികിൽ അതിസുന്ദരിയായ ഒരു സ്ത്രീ ആരക്ഷാലും തന്നെ കാണുന്നുണ്ടോ എന്ന സംശയം കൂടാതെ സ്വപ്നമായി പെരുമാറുന്നതു കാണുമ്പോൾ ആകാഞ്ഠ ആശ്ചര്യവും ആനന്ദവും കരസമയത്തുതന്നെ ഉണ്ടാവത്തത്? നമ്മുടെ പടനായർ ആദ്യം ഈ കാഴ്ച ഒരു സ്വപ്നമായിട്ടാണു തോന്നിയത്. അതല്ല - ഈ താഴ്വര ദേവലോകത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗവും, ഈ തരുണി ഒരു ദേവംഗനയും ആയിരിക്കുമോ? എന്തെങ്കിലും കുറേക്കൂടി അടുത്തു ചെന്നു ഒരിടത്തിൽ കളിച്ചിരുന്നു ഈ യുവതിയുടെ ചേഷ്ടകളെ കാണുകതന്നെ എന്നു തീർച്ചയാക്കി.

ആ യുവതിയാകട്ടെ തല കെട്ടി, പുടവ മുറുകിയുടുത്ത്, കറുപ്പും മുഖവും കഴുകി തോർത്തി, അടുത്തുണ്ടായി

രണ്ടു കല്ലിടമൽ ചെന്തിരുന്ന' അവിടെ വെച്ചിടുന്ന വില്ലം ശരവു കയ്യിലെടുത്തു കറെ അകലെ നിന്നി

വില്ലം ശരവു കയ്യിലെടുത്തു.

രന്ന ഒരു വൃക്കുത്തെ ലാക്കുക്കി അസ്രം തൊടുത്തു വിട്ടു. ആ അസ്രം ഉദ്ദേശിച്ച ദിക്കിൽ തന്നെയുണ്ടോ കൊണ്ടിട്ടുള്ളതെന്നു ചെന്നുനോക്കി. വീണ്ടും വീണ്ടും സ്വപ്നമാനമായ കല്ലിന്മേൽ ഇരുന്ന അസ്രം തൊടുത്തു വിട്ടു. ഇങ്ങിനെ അഞ്ചുപത്താവൃത്തി പരീക്ഷിച്ചതിന്നു ശേഷം വില്ലും ശരവും താഴെ വെച്ച് എന്തോ കുറുത്ത ഒരു വസ്രം കനിയെത്തടുത്തു കടജുവാൻ ഭാവികുന്മാഴ്ചയ്ക്കും, പടനായർ അക്ഷമനായി ഏതാണ്ടു അടുത്തെത്തിയിരിക്കുന്നു. ഈ വരുന്നാൾ ആമാണെന്നു നല്ലവണ്ണം നോക്കാതെ തല്ലുപേമുണ്ടായ പരിഭ്രമംകൊണ്ടും ഭയംകൊണ്ടും ഈ യുവതി വില്ലും ശരവും വെട്ടുന്ന കയ്ക്കുലാക്കി, 'അവിടെ നിൽക്കൂ, എങ്ങട്ടാണു വരുന്നത്? അടുത്തു വരണ്ടോ' എന്നു പറഞ്ഞു അസ്രം തൊടുത്തു പിടിച്ചു പടനായരുടെ മുഖത്തു നോക്കി നില്പായി. രണ്ടുപേരും നിന്നേടുത്തു നിന്നു അന്വേഷം മുഖത്തോടുമുഖം നോക്കി നാലഞ്ചുനിമിഷം കഴിച്ചുകൂട്ടി. വില്ലിന്മേൽ തൊടുത്തു പിടിച്ചിരുന്ന അസ്രത്തുകാൾ മൂച്ചുയായി പടനായർക്കു തോന്നിയതു്, ആ തരണീതേത്തിന്റെ കുറുത്തു നീണ്ട കണ്ണുകളിൽനിന്നു പുറപ്പെടുന്ന കടാമുഖീക്ഷണമായിരുന്നു. ആളെ അറിഞ്ഞപ്പോൾ അവളുടെ രൌദ്രഭാവം ക്രമേണ കുറഞ്ഞു. സൗമ്യഭാവത്തിലേക്കു വരുന്നണ്ടെന്നു കണ്ടപ്പോൾ --

പടനായർ—നിന്നെ ഞാൻ മുന്പു ഏവിടെയോ വെച്ചു കണ്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഈ കുറുത്ത കവചത്താൽ മൂട

പ്പെട്ട നിലയിലല്ലതാനും. ഇതിന്റെയൊക്കെ അർത്ഥം മനസ്സിലാകുന്നില്ല.

യുവതി—നാസ്റ്റുകളുടെ ഇടയിലെമ്പോഴെല്ലാം മനുഷ്യരുടെ ഇടയിലും വിശ്വസിക്കത്തക്കവരായി ചിലരുണ്ടാവാം.

എന്നു പറഞ്ഞു ലജ്ജിച്ചു തലയൊന്നു ചെരിച്ചു അർവദം ഒരു പുഞ്ചിരിയിട്ടു.

പടനായർ—എന്റെ ചോദ്യത്തിന്നല്ല സീ സമാധാനം പറയുന്നത്. ഞാൻ നിന്നെ ചെറുപ്പത്തിൽ എവിടെയോ വെച്ചു കണ്ടതായി കോർമ്മിക്കുന്നു തനിയേ ഈ കാട്ടിൽ ഈ മേഖലത്തോടെ നടക്കുന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശം എന്താണ്? ഞാൻ ഈ പേരാറുവീഥിയിലെ കായ്കാരമ്പാരിൽ കരാളാണെന്നു സീ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഞങ്ങളുടെ ഈ കാട്ടിൽ ഒരു ഭൂതത്തെപ്പോലെ സഞ്ചരിച്ചു ജനങ്ങളെ ഭയപ്പെടുത്തുന്നത് നിന്റേതല്ലെന്ന് ചെല്ലേണ്ട ഭരണം ഞങ്ങൾക്കില്ലേ?

യുവതി—അയ്യോ പടനായർ ഒരു കോപിയല്ലെന്നു ഞാൻ കേട്ടിട്ടുള്ളതു്. നാം തമ്മിൽ മുമ്പു കണ്ടിട്ടില്ലെന്നു വാദിച്ചാൽ ഞാൻ ഒരുങ്ങുന്നില്ല. നിങ്ങൾ ഇവിടുത്തെ നാടവാഴികളിൽ കരാളാണെന്നും എന്നു ഈ കാട്ടിൽനിന്നു് അടുത്തു കാടിക്കുവാൻ നിങ്ങൾക്കധികാരമുണ്ടെന്നും എനിക്കറിയാം. ഞാൻ ഒരു അനാഥയാണു്. എനിക്ക് അച്ഛനും അമ്മയുമില്ല, ഭർത്താവും സഹോദരനുമില്ല, ബന്ധുക്കളും സ്നേഹിതന്മാരുമില്ല. ഞാൻ ഈ പ്രദേശക്കാരിയല്ല. ഞാനൊരു ഭൂതമാണെന്നു പറഞ്ഞോ, നാടിച്ചോ, നിങ്ങളു

ടെ നാട്ടുകാരെ ഭയപ്പെടുത്താറില്ല. നിങ്ങളുടെ മലയിൽ നിന്നു യാതൊരാദായവും ഞാൻ എടുക്കുന്നില്ല. പിന്നെ എന്നെ എന്തിനു് ആട്ടി കാടിക്കുന്നു? പടനായർ— ഹേ!, നിന്നെ ആട്ടി കാടിക്കുകയോ? കഷ്ടം! അതു ഞാൻ മനസ്സിൽ വിചാരിച്ചിട്ടുള്ളടിയില്ല. നീ ആരാണെന്നു സൂക്ഷ്മം പറയൂ. എന്റെ ചരിത്രം നിനക്കു് അറിയാമെന്നു വരുന്നു. ഞാൻ നിന്റെ ചരിത്രം മറന്നുപോയി. ഇപ്രകാരം തനിയെ ഈ കാട്ടിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നതെങ്ങിനെ? ഭക്ഷണം ആർ തരും? എവിടെ കിടന്നുറങ്ങും?

യുവതി— നിങ്ങൾ ജനസമ്മതമായ ഒരാളാണ്. അഗതിയായ ഒരു സ്ത്രീയെ നിങ്ങൾ ഉപദ്രവിക്കയില്ലെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിച്ചതിൽ തെറ്റില്ല. നിങ്ങൾ ഒരു വാഗ്ദാനം ചെയ്യുമെങ്കിൽ മാത്രം ഞാൻ നിങ്ങളുടെ ചില ചോദ്യങ്ങൾക്കു് ഉത്തരം പറയാം.

പടനായർ— ഈ അപകടത്തിൽ നിന്നു നിന്നെ രക്ഷിക്കുവാൻ ഞാൻ ശ്രമിക്കുകതന്നാണു വാഗ്ദാനം വേണ്ടതെങ്കിൽ അതിന്നു ഞാൻ ഒരുക്കുമില്ല.

യുവതി— എനിക്കു പറയാനുള്ളതൊക്കെ ഞാൻ പറഞ്ഞേക്കാം. ശേഷം നിങ്ങളുടെ ഇഷ്ടംപോലെ ചെയ്തുകൊള്ളുക. എനിക്കു് എത്രയും പ്രിയപ്പെട്ട മരിച്ചുപോയ ഒരാളെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ഒരു വ്രതമാണു ഞാൻ ഈ കാട്ടിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നതു്. നിങ്ങൾ ഇന്നലെ കണ്ട ആ വൃക്കത്തിന്മേൽ പ്രകൃതി ഉണ്ടാക്കിത്തന്നിട്ടുള്ള ഒരു വൊത്താണ് എന്റെ വീടു്. ഈ മല

യുടെ, പടിഞ്ഞാറുവശം താഴ്വരയിലുള്ള ഒരു വീട്ടു കാരനാണ് എറിക്കാവശ്യമായ ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിത്തന്നത്. ഞാൻ അനാഥയാണെങ്കിലും നിൽക്കുമല്ല. എന്റെ ഈ പ്രതഞ്ഞ മുടക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നവർക്കു തക്കതായ ദൈവശിക്ഷ ഉണ്ടാകാതിരിക്കുമല്ല.

ഇത്രയും പറഞ്ഞു് ആ യുവതി കറുത്ത കവചവും മുട്ടപടവും ധരിച്ചു, വില്ലാ ശരവും കയ്യിലെടുത്തു്, കാട്ടിൽ ഒരു ഭാഗത്തേക്കു് അതിവേഗത്തിൽ പോയി മരങ്ങളുകൂടുന്നതു. 'എന്റെ ഈ പ്രതഞ്ഞ മുടക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നവർക്കു തക്കതായ ദൈവശിക്ഷ ഉണ്ടാകാതിരിക്കുമല്ല' എന്നു ഹൃദയത്തിൽ തട്ടി ഭീനസ്വപംത്തിലാണു് ധാവരം പറഞ്ഞതു്. ആയതു പടനായരുടെ ഹൃദയത്തെയും വല്ലാതെ വേദനിപ്പിച്ചു.

'ഈ യുവതിയെ മുമ്പു് എവിടെവെച്ചാണു് ഈ ശപഥ! ഞാൻ കണ്ടതു്? എന്റെ കാമ്മു എന്താണു് എന്നു വഞ്ചിക്കുന്നതു്?' എന്നുള്ള വിചാരത്തോടെ ചിന്താമഗ്നനായി പടനായർ സാവധാനത്തിൽ സ്വഗൃഹത്തിലേക്കു മടങ്ങി. പടനായർക്കു് 'ആകപ്പാടെ മനസ്സിന്നു സുഖമില്ലാതെ ഏതാണ്ടു് ഒരു ഭ്രാന്തന്റെ നിലയിലാണു കറച്ചുദിവസം കഴിച്ചുകൂട്ടിയതു്.

തലശ്ശേനോരപ്പൊരിയുള്ള ആക്ഷേപങ്ങൾ യഥാവസരം ചെരുമ്പടപ്പു മൂപ്പിലേക്കു് അറിവായി നിർദ്ദോഷിയായ മനക്കോട്ടു നായരെ തലശ്ശേനോരുടെ ഏഷണി വിശ്വസിച്ചു കഴുചിന്മലേറ്റിനതിനെപ്പൊരി ചെരു

മ്പടപ്പു മൃപ്പിലേക്കു കലശലായ പാശ്ചാത്താപമായി. തലശ്ശേനോരുടെ മേലുള്ള ആക്ഷേപങ്ങളെ അറിഞ്ഞു ഗുഡമായി അന്വേഷണം ചെയ്തുവരുന്നുണ്ടെന്നു പടനായകു ബോധ്യപ്പെട്ടിരിക്കയാൽ ആ വിഷയത്തിൽ നായർ കുറച്ചുദിവസമായി മനസ്സു പുണ്ണാക്കാറില്ല. സാധാരണ നേരം പുലർന്നാൽ മലയിലേക്കു വെറുതെയെങ്കിലും ഒന്നു പേക്ഷണമെന്നു തോന്നും. ചില ദിവസങ്ങളിൽ ഭൂതത്തെ കണ്ടുവെന്നു വരും. ചിലപ്പോൾ രീമെ കാണാറില്ല. ചിലപ്പോൾ ഒന്നോ രണ്ടോ വാക്കു വല്ലതും സംസാരിച്ചുവെന്നു വരും. ചിലപ്പോൾ ഭൂതം ഒന്നും മിണ്ടാതെ വൃക്ഷത്തിന്റെ പൊത്തിൽ പോയിരിക്കും. ഒരു ദിവസം പടനായർ ഈ ഭൂതത്തെ കണ്ടപ്പോൾ താഴെ പറയുംപ്രകാരം ഒരു സാഭാഷണം നടന്നു.

പടനായർ— നീ എവിടെക്കാണ് ഒന്നും മിണ്ടാതെ കാട്ടുന്നത്? നാളെ തലശ്ശേനാർ ഈ കാട്ടിൽ നായാട്ടിനു വരവുണ്ടത്രേ. നിന്നെ ഭരസ്രുത്തിന്റേ ഇയോക്കിയാലോ?

ഭൂതം— നിങ്ങളുടെ നായാട്ടുകാരെയൊന്നും എറിക്കു ഭയമില്ല. എന്റെ വീടു് അവരെയാക്കെ കബളിക്കുവാൻ തക്കവണ്ണം അത്ര ഉറപ്പുള്ളതാണ്. നിങ്ങളോടു പൊരുതു നിലുപറന്നാണ് എന്റെ കോട്ടയ്ക്കു ശക്തിയില്ലാതെ വന്നിട്ടുള്ളതു്. നരകത്തിലും എന്നെ ഉപദ്രവിക്കുവാൻ നിങ്ങൾ വരുന്നുവല്ലോ. അതോ എന്നെ രക്ഷിക്കുവാനാണോ? ദയവുചെയ്തു മേലിൽ

കാട്ടിലേയ്ക്കുള്ള വരവ് കണ്ടു നിൽക്കുന്നു. ഞാൻ അതിലേയ്ക്കു നിങ്ങൾക്ക് ഒരു കയ്ക്കുള്ളി തരുവാൻ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ട്.

എന്നും പറഞ്ഞു് ഈ ഭൂതം മരത്തിന്റെ പൊത്തിനുള്ളിൽ പോയി പെട്ടെന്നു പുറത്തേയ്ക്കു വന്നു് ഒരു വാൾ പടനായകു് സമ്മാനിച്ചു. 'ശ്രാന്മാരും മാ നികളും ആയ വർ വളരെ കാർമ്മായി വിചാരിച്ചുവന്ന ഒരു വാളാണ് ഇതെന്നു മറന്നില്ലാകുന്നേ!' എന്നും പറഞ്ഞു് ആ ഭൂതം അവിടെ നിന്നു പോയി. ഈ വാൾ തനിക്ക് എത്രയും പ്രിയപ്പെട്ട ആ ഭൂതത്തിന്റെ കയ്യിൽനിന്നു കിട്ടിയതു കൊണ്ടു് ആയതു് ഒരു നിധിയായിട്ടാണു പടനായർ വിചാരിച്ചതു്. ഈ വാൾ തന്റെ ഖനനാഗത്തിന്റെ ഒരു സ്മാരകമായി വിചാരിച്ചു. സ്വഗൃഹത്തിൽ വന്നതിന്നുശേഷം രാത്രി സ്വസ്ഥനായിരിക്കുമ്പോളുണ്ടു പടനായർ വാൾ നല്ലപോലെ പരിശോധിച്ചു നോക്കിയതു്. വാളിന്റെ പിടിയിന്മേൽ 'മനക്കോട്ട നായർ' എന്നു വളരെ വെളിവായി എഴുതിയിരിക്കുന്നു. ഇതു കണ്ടപ്പോൾ പടനായർ കണ്ടു ഞെട്ടി. ഹോ! ആ കുട്ടിയോ?— ജീവനോടെയിരിപ്പുണ്ടെന്നോ? അതിന്നു തരമില്ല. എങ്ങനാക്കു തന്നെത്താനു കരോണു പറഞ്ഞു് ഒരു ഭ്രാന്തന്റെ മാതിരി താഹിരിക്കുന്ന മുറിയിൽ അങ്ങടും ഇങ്ങടും നടന്നു വളരെ നേരം കഴിച്ചുട്ടുട്ടി. ഏതെങ്കിലും നേരം പുലർന്നു, തന്റെ സംശയങ്ങളെല്ലാം തീർത്തുകഴിയുമെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി.

വിടര ദിവസം 10 മണി സമയമായപ്പോഴേക്കും തലശ്ശേനോരും, നായാട്ടുകാരും, നായ്ക്കളും കരട്രോവാൻ കരുങ്ങി പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പടനായകാണെങ്കിൽ ഭൂതത്തെ കണ്ടു ചില സംശയങ്ങളെല്ലാം തീർപ്പാണുണ്ട്. നായാട്ടിവിസമായതുകൊണ്ട് ഈ കൂടിക്കാഴ്ച ഭൂതത്തിനു ദോഷകരമായിത്തീരുമോ എന്നു ഭയം ഉണ്ട്. ഏതെങ്കിലും തന്റെ സംശയത്തിനു കാരണമായ് തീർന്നുവെങ്കിലും കയ്യെടുത്തു് അയ്യപ്പിപ്പടനായകം മലയേറി ഭൂതത്തിന്റെ വസതിയുടെ അരികെ ഒരു ദിക്കിൽ പതുങ്ങി കഴിച്ചുകൂടി. നായാട്ടുകാരിൽ നിന്നു യാതൊരു ഉപദ്രവവും തട്ടാതെ ഭൂതത്തെ രക്ഷിക്കേണമെന്നും അവസരം കിട്ടിയാൽ ഭൂതവുമായി സംസാരിച്ചു തന്റെ സംശയങ്ങൾ തീർക്കണമെന്നും വെച്ചാണു പടനായർ കാത്തിരിക്കുന്നതു്. ഭൂതം വസതിയിൽ ഉള്ളതായ ലക്ഷണങ്ങൾ കണ്ടു പുറമെ കാണാനില്ലെങ്കിലും രക്ഷക്കായി ഭൂതം അവുടെ എത്താതിരിക്കയില്ലെന്നു പരിചയംകൊണ്ടു പടനായകർ മനസ്സിലായിട്ടുണ്ട്. വളരെ നേരം ഇങ്ങിനെ കഴിഞ്ഞു. എങ്ങും നായാട്ടുകാരുടെ ശബ്ദവും അനക്കാച്ചുമില്ല. പടനായർ അക്ഷമനായിത്തുടങ്ങി. അപ്പോഴേക്കും അല്പം ദൂരെ വെച്ചു ചില നായ്ക്കളുടെ ശബ്ദവും കേട്ടുതുടങ്ങി. കുറുകൻ, മുയൽ മുതലായ ചില ചെറുമൃഗങ്ങൾ ഇടക്കിടെ ഓരോ ഭാഗത്തേയ്ക്കു് ഓടിത്തുടങ്ങി. ശബ്ദം അടുത്തടുത്തു് എത്തിത്തുടങ്ങി. നായാട്ടുകാർ പല ഭാഗത്തിൽ നിന്നുമായിട്ടാണു മലയിലേയ്ക്കു കയറീട്ടുള്ളതു്. അതിൽ ഒരു ഭാഗക്കാരാണു് അടുത്തുവരുന്നതെന്നു തീർച്ചയായി.

ആൾക്കാരെ അടുത്തത്തിട്ടുടങ്ങി. പടനായർ തന്റെ ഇരിപ്പിടം നല്ലവണ്ണം ഉറപ്പിച്ചു കളിച്ചിരിക്കുന്നു. ചെട്ടെന്നു വില്ലും ശരവും കയ്യിലെടുത്തു ഭൂതം അവിടെ പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു; നായാട്ടുകാരെ പടന്നു വഴിക്കരികെ ചെന്നു ഒരു വൃക്ഷം മറഞ്ഞു ഈ ഭൂതം നില്ക്കുന്നു. ഇതിന്റെ തത്വം മനസ്സിലാവാതെ പടനായർ ഈ ഭൂതത്തിന്റെ പ്രവൃത്തികൾ എന്താണെന്നറിയാൻ കുറേക്കൂടി അടുത്തുകൂടുന്നു. അല്പം ദൂരെ അതാ തലശ്ശേനോരുടെയും മറ്റും തലകൾ കാണുന്നു. തലശ്ശേനോർ കുറേക്കൂടി അടുത്തത്തി. ഭൂതം വില്ലു തൊടുത്തു അസ്രം കണ്ടു വിട്ടു. അതു തലശ്ശേനോരുടെ വലത്തെ കൈക്കു കൊണ്ടു വലുതായ ഒരു മുറിയുണ്ടാക്കി രക്തം പ്രവഹിപ്പിച്ചു തുടങ്ങി. 'അയ്യോ! ഭൂതം' എന്നു പറഞ്ഞു തലശ്ശേനോരുടെ കൂടെയുണ്ടായിരുന്ന രണ്ടു പേർ ജീവരക്ഷക്കായി ഓടുന്നു. അമ്പേററ വ്യാജത്തെപ്പോലെ കോപതഃശ്രോക്ഷനായി അസ്രം വന്നു വഴി നോക്കി ഭൂതത്തിന്റെ നേരെ വാളം കാണി തലശ്ശേനോർ കുതിച്ചു ചാടുന്നു. അതിലിടക്കു ഭൂതം വീണ്ടും ഒരു അസ്രം കൂടി വിടുന്നു. അസ്രം ലാക്കു തെററുന്നു. ഭൂതം പിന്നാറി ഓടാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. തലശ്ശേനോർ പിന്നാലെ ഓടിയെത്തുന്നു. മുട്ടുപടം വലിച്ചെറിഞ്ഞു തലമുടി കടന്നു പിടിക്കുന്നു.

എടീ ദുഷ്ടേ, എന്തു? റീയോ? എന്റെ ഏതുർ ഭഗവരീ! ഇവൾ ചത്തില്ലേ? കിണറുകര മാധവിയുടെ അസ്രത്തിന്നു ഞാൻ ഇരയാവുകയോ? നിന്റെ നയനാസ്രത്തിന്നു പക്ഷേ മുമ്പു ഞാൻ അടിച്ചെപ്പിട്ടിട്ടുണ്ടോ

യിരിക്കാം. അന്നു നീ കാട്ടിയ ഗർപ്പിന്റെ ഫലം നീന്റെ അച്ഛൻ മനക്കോട്ടു നായർ അനുഭവിച്ചു. ഇതാ: നീന്റെ അച്ഛനെ ഇപ്പോഴെങ്കിലും അനുഗമിക്കു' എന്നും പറഞ്ഞു. മാധവിയെ വെട്ടുവാൻ കാങ്ങിയ വാളിതാ അവളുടെ കഴുത്തിൽ വീഴാൻ ഭാവികുന്നു. പെട്ടെന്ന് കരാൾ തലശ്ശേനോരുടെ വെട്ടുവാൻ കാങ്ങിയ കരം തടങ്ങൽ ചെയ്യുന്നു.

‘പാപി! നീന്റെ വിഡ്ഢിത്വം പരമയോഗ്യനായ കരാളെ കഴുവിയേലേറി. ഇപ്പോൾ നീ ആ മഹാന്റെ മകളെ വധിക്കാനും തുടങ്ങുന്നു. ഈ വാൾ മനക്കോട്ടു നായരുടേതാണ്. ഇതു പ്രതിശാന്തിക്കായി നിന്റെ രക്തം കുറെ കുടിക്കൂട്ടു.’

എന്നും പറഞ്ഞു പടനായർ തലശ്ശേനോരെ വെട്ടുന്നു. തലശ്ശേനോർ താഴെ വീണു മരിക്കുന്നു. ഈ സംഭവങ്ങളൊക്കെ ഇത്രയും പാവമാണെന്നു സമയത്തിനുമുമ്പെ കഴിഞ്ഞു. ഈ സംഭവത്തിനുശേഷം മാധവിയും അയ്യപ്പി പടനായരും മുഖത്തോടുമുഖം നോക്കി നില്ക്കുകയാണ്. ഇവർ രണ്ടുപേരുടേയും മുഖത്തിൽ അപ്പോൾ ഇവരുടെ ഹൃദയം നല്ലവണ്ണം പ്രതിബിംബിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ആശ്ചര്യം, ഭയം, അനുരാഗം, ബഹുമാനം ഈ വക ബോധങ്ങളുടെ സമ്മുഖനമായിരുന്നു ഇവർ രണ്ടുപേരുടേയും മുഖത്തു വിളയാടിയിരുന്നതു്. ഈ അന്യോന്യമുള്ള ചിങ്കണം അധികനേരത്തേക്കു നിലനിന്നില്ല. മാധവി—നിങ്ങൾ എന്താണു കാട്ടിയതു്? പരലോക

ത്തേക്കുള്ള ഏന്റെ ഗർഭിയെ തടഞ്ഞതിന്നു നിങ്ങൾക്കു ശിക്ഷയൊന്നും ഇല്ലെന്നോ? നിങ്ങൾ ഈ കാട്ടിയ ക്രിയക്കുള്ള ശിക്ഷ എന്താണെന്നു നിങ്ങൾ ലേശം

ചിന്തിച്ചിട്ടുണ്ടോ? ഈ ദൃഷ്ടൻ വെരുമ്പടപ്പു മൂപ്പിലെ ഉറു മിത്രമാണെന്നും, ഇവനെ കൊന്നതിന്നു' അവിടുന്ന് ചെയ്യുന്ന പ്രതിക്രിയ എന്തായിരിക്കുമെന്നും നിങ്ങൾക്കറിഞ്ഞുകൂടെ? കാ! ശരിതന്നെ, ആ വാൾ ഇങ്ങോട്ടു തരൂ. നിങ്ങൾ നിർദ്ദോഷി, ഞാനാണു ത

വാളിങ്ങോട്ടു തരൂ.

ലശ്ശന്നോരെ വെട്ടിക്കൊന്നത്. എന്റെ അച്ഛനെ ച
തിച്ച കൊല്ലിച്ച ഈ പാപിയോടു പ്രതിക്രിയ ചെ
യ്ക്കുകൊള്ളുമെന്ന പ്രതിജ്ഞയോടെയാണല്ലോ ഞാൻ
ഈ കാട്ടിൽ തരം നോക്കി പാകുന്നതു്. നിങ്ങൾ നിർ
ദ്ദോഷി, ഞാൻ തന്നെയാണു കൊലക്കാരനും ചെയ്തതു്.
അതിന്നുള്ള ശിക്ഷ ഞാൻ തന്നെ അനുഭവിക്കണം.
വാളിങ്ങോടു തരൂ.

പടനായർ - ദിത്താവഹാരം സ്ത്രീകൾക്കായാലും ഭൃഷണ
മല്ല. തലശ്ശന്നോരെ കൊന്നതു ഞാൻ തന്നെയാണു്.
ഈ കയ്യുകൊണ്ടാണു കൊന്നതു്. ഈ ധാളിനും ഈ
കയ്യിനും നല്ല കൃതാത്മതയുമായി. ഇതുകൊണ്ടു വ
ന്നുചേരുന്ന ദോഷമൊക്കെ ഞാൻ അനുഭവിക്കുവാൻ
ഔക്കമാണു്.

എന്നും പറഞ്ഞു പടനായർ തലശ്ശന്നോരുടെ ഗൃത
ശരീരമെടുത്തു കുറച്ചുകലെ കാട്ടുകൊണ്ടു മൃടിയ ഒരു ക
ഴിയിൽ കൊണ്ടിട്ടു; മധ്യവിയുടെ അരികെ ചീണ്ടും വന്നു.
പടനായർ - നായാട്ടുകർ ഭാരോരുത്തരായി ഇവിടെ
ഇപ്പോൾ എത്തും; അതിലിടക്കു നാം ചിലതൊക്കെ
തിച്ചുപെട്ടുതുവാൻണ്ടു്. മധ്യചി എന്റെ ഒന്നി
ച്ചു് ഇപ്പോൾതന്നെ വിട്ടിലേക്കു വരിക. അല്ലെങ്കിൽ
വേഗം ഒരു മരത്തിന്റെ പൊത്തിൽ ചെന്നു് ഒളിക്കു
ക. ഞാനു തലശ്ശന്നോരെ കൊന്നു ഘാതകനാണെ
ന്നു് എല്ലാവരേയും അറിയിച്ചു് അതിന്നുള്ള ശിക്ഷ
നടവടിപ്രകാരം അനുഭവിക്കുക. ഇതിൽ ഏതു മാ
ർഗ്ഗമാണു നല്ലതു്?

മാധവി—നിങ്ങളുടെ ഈ വാക്കുകൾ ആരെക്കിലും വിശ്വസിക്കുമോ? ഞാനാണു കൊന്നതെന്നു സങ്കരണം ഞാൻ പോയി എല്ലാവരെയും പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കും. ഇതിനുള്ള ശിക്ഷ ഞാൻ ചെയ്യുന്തോടെ അനുഭവിക്കുകയും ചെയ്യും.

ഇപ്പറഞ്ഞതൊന്നും കേട്ടുവെന്നു നടിക്കാതെ പടനായർ മാധവിയുടെ കൈ കടന്നുപിടിച്ച് ‘എന്റെ കൂടെ ഇപ്പോൾ വത്ര. ശിക്ഷ നമുക്കു രണ്ടാൾക്കും കൂടി ഒന്നിച്ച് അനുഭവിക്കാം. എന്നാൽ സമാധാനമായില്ലേ?’ എന്നു പറഞ്ഞു ഉടുവഴിയിലേക്കു തിരിച്ചുതുടങ്ങി. എന്നാൽ പടനായരുടെ കരസ്ഥം തടങ്ങൽചെസ്റ്റാൻ മാധവി ഈ അവസരത്തിൽ ശ്രമിച്ചതേയില്ല.

മാ—നിങ്ങൾ എന്നെ എവിടെക്കാണ് കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകുന്നത്?

പ—എന്റെ ഭവനത്തിലേക്കു്.

മാ—നിങ്ങളുടെ ഭവനത്തിലേക്കോ?

പ—അതേ, എന്നാ സംശയം?

മാ—ഈ കാര്യത്തിൽ എനിക്കു യാതൊരു അഭിപ്രായവും പറയാനില്ലെന്നോ? ഞാൻ പോകുന്ന ദിക്കിലൊക്കെ അനന്തം എന്ന ദേവത എന്നെ പിന്തുടരും.

പ—ആ ദേവതയെ ഒഴിപ്പാനുള്ള ശക്തി എനിക്കുണ്ടോ എന്നു നോക്കട്ടെ. ദയവുചെയ്തു് ആരെക്കിലും കാണുന്നതിനുമുമ്പായി ഈ കമിമ്പടക്കുവചം ഭൂതങ്ങളുടേതോ?

മാ—വേണമെങ്കിൽ അതു കള്ളത്തരക്കാരം. എന്തെങ്കിലും എന്റെ ജീവനെ നിങ്ങളാണു പിടിച്ചുനിർത്തിയതു തന്നിരിക്കണം ആ ജീവൻ നിങ്ങളുടെ അടിമയുമായി. ആ ജീവനെപ്പറ്റി എനിക്കു യാതൊന്നും പറയാൻ അധികാരമില്ല. എന്റെ വീട്ടിൽ പോയി രണ്ടു നീ മിഷം വിശ്രമിച്ചു പോകുന്നതായാൽ എത്രത്തോളം ദോഷമുണ്ടു്?

പ—നായാട്ടുകാർ ഇപ്പോൾ ഇവിടെ എത്താതിരിക്കയില്ല. അതുകൊണ്ടു വിശ്രമം വേണ്ട. വേണ്ടതു വേഗം പ്രവൃത്തിക്കൂ.

മാധവിയെ കുറച്ചുകാലം കാത്തുരക്ഷിച്ചു ആ വൃക്കത്തിന്റെ പൊത്തിൽ പോയി വസ്തുങ്ങൾ മാറ്റി ഉള്ള കൈമുതലൊക്കെ എടുത്തു വൃക്കത്തോടു യാത്ര പറഞ്ഞു പുറപ്പെട്ടു. അയ്യപ്പി പടനായരും മാധവിയും സന്ധ്യകുമ്പു മേലകരയിൽ എത്തി. മാധവിയെ പടനായർ തന്റെ അമ്മയുടെ സഹായത്തോടെ അറക്കി. അമ്മയെ നടന്ന സംഭവങ്ങളൊക്കെ ചുരക്കത്തിൽ പറഞ്ഞു മാധവിയെ ലാഭി. വന്നാറിക്കും, മുളയ്ക്കുംകൂടം കാരോ എഴുത്തു വിശ്വസ്തനായവരെ എല്ലാമു് അടിയന്തരമായി അറയെ അന്നു മാത്രമെന്നു അയച്ചു. ഈ എഴുത്തിൽ അന്നു നടന്ന സംഭവങ്ങളൊക്കെ വളരെ വിവരമായി എഴുതിയിരുന്നു.

വിരോധി വസം നേരം പുലർന്നപ്പോഴേക്കും നായാട്ടിന്നു പോയ തലശ്ശേണോരെ കാണാൻില്ലെന്നു വർത്തമാനം പേരാറ്റു വീഥിയിലെങ്ങും പരന്നു. ഭൂതം പിടിച്ചി

ട്ടുണ്ടെന്നു ചിലർ പറയുന്നു. ജനങ്ങൾ പല ദിക്കിൽ നിന്നും ചേലക്കരയിൽ സ്വരൂപിച്ചതുടങ്ങി. കാട്ടിൽ വല്ല അപകടവും പററി കിടക്കുന്നുണ്ടോ എന്നു ചരിശോധിപ്പാൻ പലരും പുറപ്പെട്ടു പോയിരിക്കുന്നു. നേരം എന്താണ്ടു പന്ത്രണ്ടുമണി കഴിഞ്ഞു. നാട്ടാരൊക്കെ വന്നു നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. മറ്റുള്ള കായ്ക്കാരന്മാരൊക്കെ എന്നതാണു ചെടയുണ്ടാതന്നായിയാതെ അമ്പരന്നു നില്ക്കുന്നു. ഒരേ പിന്നെ ഒരു മഞ്ചലിന്റെ മുഴക്കവും, ഭടന്മാരുടെ ആല്പ്ചിട്ടിയും കേൾക്കുന്നു. പാലാത്തു വലിയച്ചൻ വരുന്നുണ്ടെന്നു വർത്തമാനം നാട്ടാർ കൂട്ടത്തിൽ പരക്കുന്നു. അയ്യഴി പടനായരെ ചേരാറുവീഥിയിലേയും അയിരൂർ നാട്ടിലേയും നാടുവാഴിയായി ചെരുമ്പടപ്പു മൃപ്പിൽനിന്നു നിശ്ചയിച്ചതും, മരിച്ച തലശ്ശേണോരുടെ സ്വത്തുക്കൾ പിഴയായി മാധവിക്കു ചേരേണ്ടതാണെന്നു തിരുമേനി തീരുമാനിച്ചതും ആയ വിവരങ്ങൾ അധികം പ്രയാസം കൂടാതെ നാട്ടാർകൂട്ടത്തെ വലിയച്ചൻ പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കി.

സർവ്വജനസമ്മതനായ പടനായരുടെ സ്ഥാനാരോഹണം എത്രത്തോളം ആഘോഷത്തോടുകൂടിയാണോ കഴിഞ്ഞതു് അത്രതന്നെ ആഘോഷം നായരും മാധവിയുമായുണ്ടായ സംബന്ധത്തിനുമുണ്ടായിരുന്നു. ഈ വക ശുഭകർമ്മങ്ങളൊക്കെ കഴിയുന്നതുവരെ വലിയച്ചൻ ചേലക്കരത്തന്നെ താമസിക്കയും ചെയ്തു.

ചങ്കരകോതകിഴുട്ടുടെ ഡയറി.

(931_ാമാണ്ടു ധനു 21_ാന്നു-)

മുരിയനാട്ടു നമ്പ്യാർ കാഴ്ചയിൽ ഒരു മൂകനാണെന്നു തോന്നും. ഒരു നായാട്ടിൽ നമ്പ്യാരുടെ ഒരു കണ്ണുപോയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, മറ്റേ കണ്ണു് അയാളുടെ പടന്നു പിടിച്ച കുടുമയുടെ ഇടയിൽക്കൂടി ലോകത്തിൽ നടക്കുന്നതൊക്കെ കാണുവാൻ മതിയായിരുന്നു. അദ്ദേഹം അണിനിരത്തിയിരിക്കുന്ന ഒരു നായർപടയുടെ മുമ്പിൽ നിന്നു് ഒന്നു നോക്കിയാൽ ആ പടയുടെ നടുവിൽ അംഗഭംഗം വന്നവരേയും, പടയ്ക്കു വേണ്ടുന്ന ഒരുക്കങ്ങൾ ചെയ്യാത്തവരേയും ഒരു നിമിഷംകൊണ്ടു കണ്ടുപിടിക്കും. പടയാളികൾക്കെന്നല്ല പടനായകന്മാർക്കുതന്നെയും ഇദ്ദേഹത്തെ വളരെ സ്നേഹമില്ല. അതിന്നു കാരണം നമ്പ്യാക്കു സഹജമായി പണത്തിന്മേലുള്ള പിടുത്തമല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമില്ല. എന്നാൽ, പോരാട്ടത്തിന്നു പുറപ്പെടുമ്പോൾ നമ്പ്യാരെ അനുഗമിക്കുവാൻ എല്ലാവർക്കും വലിയ ഉത്സാഹമാണു്. അദ്ദേഹത്തിന്നു പണത്തിലെന്നപോലെ പടയിലും ചില പിടുത്തവും വാശിയും ഉണ്ടു്. ഈ രണ്ടു പിടുത്തത്തിൽനിന്നും അദ്ദേഹം

ഞെ വിടുവിക്കുവാൻ സാമാന്യക്കാരെക്കൊണ്ടൊന്നും സാധിക്കുന്നതുമല്ല. ഇക്കിനെയൊക്കെയൊന്നെങ്കിലും എനിക്കു നമ്പ്യാരേയും നമ്പ്യാർക്ക് എന്നേയും വലിയ കാര്യമാണ്. അടിയന്തരമായി എന്നെ കണ്ടു കണ്ടെന്നമെന്നു നമ്പ്യാരുടെ ആൾ വന്നറിയിച്ചപ്പോൾ എന്നെങ്കിലും നല്ല ഒരു പോരാട്ടത്തിനു വകയുണ്ടാകുമെന്നു കരുതി ബഹു ഉത്സാഹത്തോടുകൂടിയാണ് ഞാൻ പുറപ്പെട്ടു ചെന്നത്. ഉള്ളുകയ്യിൽ മുഖവുണ്ടെല്ലെന്നുവരികെന്നതു കണ്ടപ്പോൾ, വല്ലവരും വല്ല സംഭാവനയും തരണമെന്നു ചോദിക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാവുന്ന ഭാവമാണ്, നമ്പ്യാരുടെ മുഖത്തു സ്വപ്നമിരിക്കുന്നത്. എങ്കിലും എന്നെ കണ്ടപ്പോൾ കണ്ടു പുഞ്ചിരിക്കാണ്ടു നമ്പ്യാർ ചോദിച്ചു:—

എന്താ കയ്യേഴു! സുഖംതന്നെയല്ലേ?

ഞാൻ—ദുഃഖമൊന്നുമില്ല.

നമ്പ്യാർ—നിങ്ങളുടെ പടമുഖത്തു നായന്മാരെങ്ങിനെ?

ഞാൻ—അവർ എഴുന്നൂപേരും എഴുന്നൂർപേർതന്നെ.

നമ്പ്യാർ—നിങ്ങൾക്കു പാറിയ പരുക്കോ? അത്രുന്നങ്ങിയോ?

ഞാൻ—അതു് ഒരിക്കലും ഉണ്ടാകുന്നതല്ല.

നമ്പ്യാർ—കാരണം?

ഞാൻ—എനിക്ക് എപ്പോഴും പുതിയ പരുക്കുകൾ ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടു ഇരിക്കുന്നുണ്ട്.

നമ്പ്യാർ—പഴയച്ചേരി നായർക്കു 'ശത്രുക്കളിൽനിന്നു' ഇരുപത്തൊന്നു മുറികൾ പററിട്ടുണ്ടെന്നു കേട്ടു. നിങ്ങൾ

കും മുറിയേറിട്ടുണ്ടെന്നറികയാലാണു കുറച്ചു ദിവസമായി ഞാൻ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കാഞ്ഞത്.

ഞാൻ—അതാണല്ലോ എനിക്കു വലിയ പങ്കു കേൾക്കുന്നത്.

നമ്പ്യാർ—അതു പോകട്ടെ, ലാതപ്പട്ടാളക്കാരെത്തിയതു മില്ല. സാമൂതിരിയുടെ പട കുന്നംകുളം കടക്കുകയും ചെയ്തു. നാം മുളുക്കുരയിൽ തടവുകാരെപ്പോലെ ഇരുന്നിട്ടു കായ്കമില്ല. എന്തെങ്കിലും ചിലത് ഉടനെ പ്രവർത്തിക്കണം.

ഞാൻ—പടയല്ലുകതന്നെയല്ലേ?

നമ്പ്യാർ—അല്ല. പിൻവലിക്കാനാണു ഭാവം.

ഇതു കേട്ടപ്പോൾ എനിക്കുണ്ടായ ആശങ്കയും മുഖത്തു നോക്കിത്തന്നെ അറിയേണ്ടതായിരുന്നു. എന്ത്! ഈ ധർമ്മത്തു പണിക്കരുടെ പടയാളികളോടെതിരൂർ പിൻവലിക്കുകയോ! ഞാൻ കരഞ്ഞിലെന്നു മാത്രമേയുള്ളൂ. നമ്പ്യാർ—എന്താ നിങ്ങളുടെ ആലോചന? ഇരുഭാഗത്തുനിന്നും ശത്രുക്കൾ എതിർത്ത് അപജയത്തിനു പഴി കാണുമ്പോൾ ആൾനഷ്ടം കൂടാതെ കഴിക്കുകയല്ലേ ഉത്തമം?

ഞാൻ—അല്ല മുമ്പോട്ടു കടന്നു ശത്രുക്കളുടെ അണി മുറിക്കുകയാണു വേണ്ടത്.

ഇതു കേട്ടപ്പോൾ നമ്പ്യാർ തലയൊന്നു കുലുക്കിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു. 'കയ്യൂട്ട! ധർമ്മത്തുപണിക്കരുടെ അണി മുറിപ്പാൻ നമ്മളാൽ ഇപ്പോൾ സാദ്ധ്യമല്ല. അ

തിനുള്ള ഒരുക്കങ്ങളും നമുക്കു പോര. മനക്കോട്ടച്ചന്റേ മരിച്ചു. നാം ഇവിടെ മുളളൂക്കരയിൽ ആറു മാസമായി എത്തിത്തുനില്ക്കുന്നു. ഭക്ഷണസാധനങ്ങളോ ഇഷ്ടംപോലെ കിട്ടുവാനുമില്ല. പിന്നെ എന്താണു ഭേദം? പിൻവലിക്കുകയല്ലേ?

ഞാൻ—കടവല്ലൂരിൽ ധാരാളം ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ കിട്ടും.

നമ്പ്യാർ—മരി! കന്നുകൂട്ടങ്ങൾ ശത്രുക്കൾ സ്വരൂപിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ അതു സാധ്യമല്ല. അതൊക്കെപ്പോട്ടെ. അതൊന്നും ആലോചിപ്പാനല്ല ഞാൻ നിങ്ങളെ വിളിച്ചത്. ഭാരമേറിയ ഒരു കാര്യം നിങ്ങളാൽ സാധിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. അതിനു മറ്റാരെയും കണ്ടില്ല.

ഇതു കേട്ടപ്പോൾ ഞാൻ ചെവി കൂപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു എന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

നമ്പ്യാർ—മാരീചൻനായരെ നിങ്ങൾ അറിയുമോ?

ഞാൻ—ഞാനറിയാത്ത സ്ഥാനിനായന്മാർ കൊച്ചിയിലും കോഴിക്കോട്ടും ഇല്ല. ഒന്നുകിൽ പുണങ്ങിട്ട്, അല്ലെങ്കിൽ പിണങ്ങിട്ട്.

നമ്പ്യാർ—മാരീചൻനായരെന്ന് പേർ അയാൾക്കു പഴയായികൾ കൊടുത്തതാണ്. വാസ്തവത്തിൽ അയാൾ സാമൂതിരിയുടെ പടനായകന്മാരിലൊരാളായ പനങ്ങട്ടു പണിക്കരാണ്. സ്ഥാനിയും തറവാട്ടുകാരനാണു്. അയാളുടെ ദുന്നടവടികളെക്കൊണ്ടു് ഇ

ങ്ങിനെയാരു പേരു കിട്ടിയെന്നേ ഉള്ളൂ. മൂണ്ടൽക്ക
ന്നിനാടുകെ അയാളിപ്പോൾ ഉണ്ടു്. അയാളെ ഞ
കണ്ടുവരണം.

ഞാൻ—ഒരു വിരോധമുണ്ടല്ല.

നമ്പ്യാർ—അയാളെ കണ്ടാൽ പിന്നെ കാണുന്ന മര
ത്തിന്മേൽ അയാളെ തൂക്കുകയും വേണം.

ഞാൻ—വളരെ സന്തോഷം.

ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു ഞാൻ എഴുന്നീറ്റു പുറപ്പാടായി.
നമ്പ്യാർ—അത്ര ധൃതിപ്പെടണ്ട. കാര്യം മുഴുവൻ മ
നസ്സിലാക്കിട്ടു പുറപ്പെട്ടാൽ മതി. ഈ മാതൃകയാ
യർ എന്നു പറയുന്ന പണിക്കർ ചില്ലറക്കാരനൊ
ന്നല്ല. അദ്ദേഹം സാമൂതിരിയുടെ സൈന്യത്തിൽ
ഒരു ശ്രുതിപ്പെട്ട പടനായകനായിരുന്നു. യുദ്ധമു
ത്തിനു വിരോധമായി ഏതൊ പ്രവർത്തിക്കയാൽ പ
ടയിൽ നിന്നു ഭ്രഷ്ടനാക്കിയിട്ടു. ഇപ്പോൾ അയാൾ ഒ
ട്ടുവളരെ പിൻഗാമികളോടുകൂടി കാട്ടിൽ കടന്നുകൂ
ടിയിരിക്കുകയാണു്. കൊച്ചിക്കാരും കോഴിക്കാട്ടുകാ
രും കൊളമ്പുകാരും ലാതക്കാരും മറ്റുമായി എല്ലാ
സൈന്യങ്ങളിൽനിന്നും ചോർച്ചയും വാട്ടോടിപ്പോക
ന്നവരൊക്കെ ഇയാളുടെ കൂട്ടത്തിൽ കൂടുകയാണു പ
തിവു്. അവർ അഞ്ഞൂറോളം പേർ ഉണ്ടെന്നാണു
കേൾവി. കൊലയും കൊള്ളയുംകൊണ്ടാണിവർ
അമർച്ചത്തി കഴിക്കുന്നത്. മൂണ്ടൽക്കന്നിന്റെ അ
ടുത്തുള്ള അലത്തൂർ നമ്പിയുടെ ഇല്ലം കൈവശപ്പെ

ദത്തി ഇവരുടെ സങ്കേതം ഉറപ്പിച്ചിരിക്കുകയാണ്.

‘അയാളെ തൂക്കിക്കൊല്ലുന്നതിന് ഇതിലധികം കാര്യം ചെയ്യേണ്ടതില്ല’ എന്നു പറഞ്ഞു വീണ്ടും ഞാനൊഴുനീറു.

നമ്പ്യാർ—നീക്കൂടെ, ഒന്നുകൂടി പാഞ്ഞുകൊള്ളൂടെ. ഇയാൾ ചെയ്ത വലിയ ഒരു കാര്യം കൂടി പറയാനാണ്. കോടനാട്ടു നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലെ ഭായ്യയും ഒരു നല്ല പണക്കാരത്തിയും ആയ ആലുകൾ കണ്ടുകൂട്ടിയമ്മ വെള്ളിക്കാട്ടാണു കണ്ണുകളത്തേക്കു പോകുമ്പോൾ വഴിക്കുവെച്ചു പണിക്കരുടെ അൾക്കാർ പിടിച്ചു തടവുകാരത്തിയാക്കിയിട്ടുണ്ടത്രേ. നമ്പിയുടേയും നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലേയും സങ്കടങ്ങൾ തിരുമുമ്പാകെ എത്തിട്ടുണ്ട്. ആ സ്ത്രീക്ക് അവിടെ ബന്ധനത്തിൽ വല്ല കഷ്ടതയുണ്ടെങ്കിൽ—

ഞാൻ—ആയതായുടെ പ്രായാധിക്യംതന്നെ ആയിരിക്കാം.

നമ്പ്യാർ—അല്ല, നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലേയും ആയതായുടേയും പണത്തിന്റെ ശക്തിതന്നെയാണ്. അതിനെക്കൂടെ. മൂന്നു കാര്യമാണ് ഇപ്പോൾ നമ്പൂതിരിക്കാരുള്ളത്. ഒന്നാമത്ത് ആ നാടാഗ്രയായ സ്ത്രീയെ ക്ഷണിക്കണം. മണ്ടാമതു കൊള്ളിക്കാരനെ ശിക്ഷിക്കണം. മൂന്നാമതു കൂട്ടാളികളെ അടിച്ചുകൊല്ലണം. ഏന്നിട്ടു നാളെ വൈകുന്നേരം കയ്യൂർ അൾക്കാരുടെ വടക്കുംബെരി ഏത്തുകയും വേണം. ഇതില

കായി പടമുഖത്തു നായന്മാരിൽ അമ്പതാളെ കൂടെ
അയയ്ക്കാംന ഇപ്പോൾ സാധിക്കുകയുള്ളൂ.

ഇതു കേട്ടപ്പോൾ ഞാനൊന്നു തെട്ടി. അത്തൂറാ
ളുടെ നേരെ അമ്പതാളെക്കൊണ്ട് എന്തു സാധിക്ക
വാനാണ്? ചുരുങ്ങിയത് എന്റെ പടമുഖത്തു നായ
ന്മാരിൽ പത്തത്തൂറുപേരെ എങ്കിലും കൂട്ടാമെന്നാണു
ഞാൻ കരുതിയത്.

നമ്പ്യാർ — കൂടെ അധികം ആളെ അയയ്ക്കാമായിരുന്ന.
പക്ഷേ നമ്മുടെ സൈന്യങ്ങളെ ഇന്നുതന്നെ വടക്കു
ഞ്ചേരിക്കു ചാൻവലിക്കണം. ധമ്മോത്തുപണിക്കരു
ടെ മുപ്പുള്ളിപ്പോൾ ഉള്ളടത്തോളം ആളുകൾ എ
ന്റെ കൂടെത്തന്നെ വേണം. എന്താലിനി നാളെ
വൈകുന്നേരം വടക്കുഞ്ചേരി കാണാം.

ഈ സംസാരം അവസാനിച്ചു പുറത്തിറങ്ങിയപ്പോ
ഴാണു ഞാൻ നിയുത്തികുണ്ടു കായ്ക്കത്തിലുള്ള വൈക്ക
മ്യങ്ങളെപ്പറ്റി എനിക്കുലോചിപ്പാനിടയായത്. വ
ലിയതമ്പാൻ തിരുമാസ്തിൽനിന്നു സ്ഥാനമാനങ്ങൾ
കിട്ടണമെന്നു വളരെക്കുറേയായി എനിക്കുണ്ടായിരുന്ന
മോഹം സാധിക്കാനുള്ള സമയമായി എന്നെന്നിങ്ങ
തോന്നിത്തുടങ്ങി. എന്റെ നായകത്വത്തിൻകീഴിൽ
പുറപ്പെടാനുള്ള ഭടന്മാരുടെ മുഖത്തു നോക്കിയപ്പോൾ
എനിക്കുണ്ടായ ഈ വിശ്വാസം ഒന്നുകൂടി ബലപ്പെട്ട
തേയുള്ളു. ഞങ്ങൾക്കു പോവാനുള്ള വഴി കുന്നംകുള
ങ്ങരെ കൂടിയിരിക്കുന്ന സാമൂതിരിസൈന്യങ്ങളുടെ അരി
കെ കൂടിയായതുകൊണ്ടും, അവരുടെ ഒരുകൾ നാട്ടി

ലെണ്ണം സഞ്ചരിച്ചിരുന്നതുകൊണ്ടും ഗുഡമായ വഴി കളിയിട്ടുപോയി പോവാറാണെന്ന് ഞങ്ങളോടൊപ്പം. നേരം പതിനൊന്നായതോടുകൂടി ഞങ്ങൾ പെരുമലക്കുന്നിന്മേൽ എത്തി. ആ കുന്നിന്റെ മുകളിൽ നിന്നു ദേശസ്ഥിതികൾ നോക്കിയറിയാനും ശത്രുക്കളുടെ സങ്കേതങ്ങൾ വല്ല ദിക്കിലുമുണ്ടോ എന്നു പരിശോധിച്ചു നോക്കി ഞാൻ ചില ഭടന്മാരോട് ആജ്ഞാപിച്ചു. കുറച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒരു ഭടൻ വന്നു തലപ്പള്ളി മേൽ വട്ടത്തുനിന്നു സാമൂതിരിയുടെ പടയാളികൾ വരുന്നുണ്ടെന്നുള്ള വിവരം അറിവുതന്നു. വിശ്വാസമാവാതെ ഞാൻതന്നെ ഒന്നു ചെന്നു നോക്കിയപ്പോൾ കാര്യം വാസ്തവമാണെന്നു കണ്ടു. പെരുമലക്കുന്നിന്റെ താഴ്വരയിലെത്തിയപ്പോഴേക്കും തലപ്പള്ളിമേൽവട്ടത്തുനിന്നു വരുന്ന പടയാളികൾ അടുത്തെത്തിക്കഴിഞ്ഞു. കൊച്ചിയും കോഴിക്കോടും സൈന്യങ്ങൾ കണ്ടുമുട്ടിയാൽ മെറ്റിയെ പിടിയുന്നതു സമ്പ്രദായവിധിയാണ്. എന്നാൽ, ഇതിലും ഗൗരവമേറിയ കാര്യങ്ങൾ സാധിക്കാനുള്ളതുകൊണ്ടു തൽക്കാലം അതിനുള്ള സമയവുമല്ല. ഈ ധർമ്മസങ്കടത്തിൽ എന്തോ ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് എനിക്കു വിചാരമായി. ഈ വിചാരത്തോടുകൂടി അധികനേരം നില്ക്കേണ്ടിവന്നില്ല. അപ്പോഴേക്കും ശത്രുസൈന്യങ്ങൾ വാളുമുറി അടുത്തെത്തിക്കഴിഞ്ഞു. ഇതു കണ്ടുകൊണ്ടു നില്ക്കുകയല്ലെന്നുവെച്ചു ഞങ്ങളും ഒരുങ്ങി. നല്ല യൗവനയുക്തനും ഒരു യോദ്ധാവിനത്രപമായ വേ

ഷത്തോടും എത്ര കായ്കത്തിലും ഒരു നിസ്സാരഭാവത്തോടും കൂടിയവനുമായ ആ പട്ടാളക്കാരന്റെ എഴുമാനൻ വരുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ എനിക്കു വാസ്തവത്തിൽ ആശ്ചര്യവും ബഹുമാനവുമുണ്ടായി. അല്പനേരം ഞാൻ ആ വരവു നോക്കിക്കൊണ്ടു നിന്നുപോയി. വാളും ഉൾകൊണ്ടു ഞാനും അയയ്ക്കോടെതിർന്നുവാൻ ചെന്നു. അപ്പോൾ ഇയാളെ ഞാൻ എവിടെ വെച്ചാണു കണ്ടിട്ടുള്ളത്? എനുള്ള വിചാരം എന്റെ മനസ്സിൽ ഉദിച്ചു. ശരി; ആളെ മനസ്സിലായി.

ഇതിനിടക്കു് അയാൾ തന്റെ വാൾ എന്തെ വെട്ടുവാനായി കാണിക്കഴിഞ്ഞു. അതു തട്ടത്തു വെട്ടുവാൻ ഞാനും നോക്കിയിരുന്നു. ഈ സന്ദർഭത്തിൽ കുറച്ചുനേരം ഞങ്ങൾ മുഖത്തോടുമുഖം നോക്കി നിലകയ്യണ്ടായി.

ഞാൻ—എന്തു്! ഉള്ളനാട്ടു പണിക്കരോ? എന്തൊരു പുത്രമ!

പണിക്കർ—അല്ല, ചകരകോത കയ്യളോ? ഇതു വിചാരിക്കാത്ത സംഭവമാണു്. ഞാൻ വിചാരിച്ചു, എന്തോ ചതിയുണ്ടെന്നു്.

ഇതു പറഞ്ഞപ്പോൾ പണിക്കരുടെ മുഖത്തുണ്ടായ സ്കോഭം നോക്കിയാൽ ഒരു സ്നേഹിതനെ കണ്ടതിലുണ്ടായ സന്തോഷത്തിന്നു ചകരം ശത്രുവിനെ കണ്ടുമുട്ടാത്തതിലുള്ള ഇച്ഛാഭംഗമാണു കാണാനുണ്ടായിരുന്നതു്.

ഞാൻ— നിങ്ങളുടെ ഈ പോരാട്ടത്തിൽ ചേർന്നു് ഇച്ഛാ

ഭംഗം കൂടാതെ കഴിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്ന് എനിക്കു നന്നേ മോഹമുണ്ട്. പക്ഷേ, എന്നെ ഒരിക്കൽ അപകടത്തിൽനിന്നു രക്ഷിച്ച സുഹൃത്തിന്റെ നേരെ ഹൃദയത്തുവാൻ എനിക്കു മനസ്സു വരുന്നില്ല.

പണിക്കർ—മേര, അതു സാരമില്ല.

ഞാൻ—അല്ല, സാരമുണ്ട്. എനിക്കതിനു് ഒരിക്കലും സമരധാനമില്ല.

പണിക്കർ—നിങ്ങൾ നിസ്സാരമായ ഒരു കാര്യം വളരെ സാരമാക്കിത്തീർക്കുന്നു.

ഞാൻ—എന്റെ അമ്മ നിങ്ങളെ കണ്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ എനിക്കു ചെയ്ത ഉപകാരത്തിനു് എന്തെന്നില്ലാത്ത കൃതജ്ഞത പറയാതിരിക്കയില്ല. നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ പ്രദേശത്തു് എപ്പോഴെങ്കിലും വരുമെങ്കിൽ—

പണിക്കർ—ഓരോ! അതുടനെ ഉണ്ടാവും. സാമൂതിരിപ്പാടും അയ്യപ്പതിനായിരവും താമസിയാതെ അവിടെ എത്തും.

ഞാൻ—എന്നാൽ അതിലൊരാളെങ്കിലും ജീവിക്കാതിരിക്കയില്ല. അതു പോട്ടെ; നിങ്ങളുടെ വാർ ഉറപ്പായിരിക്കട്ടെ.

ഇതു പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ പണിക്കർ അടുത്തുവന്നു് എന്റെ ചുമലിൽ കൈവെച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു—നിങ്ങൾ ഒരു നല്ലൊരാളെന്നെനിക്കു മുമ്പുതന്നെ അറിയാം. നമ്മളുടെ ഈ കളി കണ്ടാൽ ധർമ്മത്തുപണിക്കർ തല വെച്ചേക്കില്ല. കളിക്കാനല്ലാ ഞങ്ങളെ ഇങ്ങോട്ടയച്ചിട്ടുള്ളതു്.

ഞാൻ—വിന്നെ ഞാനെന്തു ചെയ്യണമെന്നാണു നിങ്ങളുടെ പരയുന്നതു്?

പണിക്കർ—കൊച്ചിയിലെ പടമുഖത്തു നായന്മാരും കോഴിക്കോട്ടെ പടമുഖത്തു നായന്മാരും തമ്മിൽ ചില കണക്കൊക്കെ പറയാനുണ്ട്. ഞങ്ങളും അയ്മ്പതു പേരുണ്ട്, നിങ്ങളും അയ്മ്പതു പേരുണ്ട്. വഴിയിൽ നിന്നല്ലം വിട്ടു നിന്നു നാം തമ്മിൽ ഒരു കയ്യുനോക്കുകതന്നെ. ഈ ശീതകാലത്തു ദേഹത്തിൽ നിന്നു കുറേ ശക്തിയും പുറപ്പെടുന്നതു നല്ലതാണ്.

ഈ പറഞ്ഞതു വാസ്തുവമാണെന്നെന്തിന്നും തോന്നി. ചുണ്ടൽക്കുന്നിന്മേൽ ചെന്നു മാരിചൻനായരെ തൂക്കിക്കൊന്നു കഞ്ഞിക്കുട്ടിയമ്മയെ ബന്ധനത്തിൽനിന്നു വിടുവിച്ചു കൊള്ളുകൊണ്ടു ആട്ടിയോടിച്ചതിന്നു ശേഷമാണെങ്കിൽ ഒരു കയ്യു നോക്കിക്കളയാമെന്നു് എനിക്കും ഉണ്ടായിരുന്നു.

ഞാൻ—തരക്കേടില്ല. പണിക്കരെ നിങ്ങളുടെ മുൻഭാഗം മല്ലേ ഇപ്പോൾ കണ്ടുള്ളു. പിൻഭാഗം കൂടി ഉടനെ കാണാൻ സഹഗതിവരുമല്ലോ.

പണിക്കർ — പറയം വെക്കുന്നുവോ?

ഞാൻ—കൊച്ചിയിലെ പടമുഖത്തു നായന്മാരുടെ പ്രശസ്തിതന്നെയാണു ഞങ്ങളുടെ പറയം.

പണിക്കർ—ശരി; എന്നാലെന്നു നോക്കുകതന്നെ. ഞങ്ങളുടെ നിങ്ങളെ തോല്പിച്ചാലോ ഞങ്ങളുടെ നന്നായി; അല്ലാ നിങ്ങളുടെ ഞങ്ങളെ തോല്പിച്ചാൽ മാരിചൻനായക്കും നന്നായി.

ഇതു പറഞ്ഞപ്പോൾ ഞാൻ വളരെ ആശ്ചര്യത്തോടെ 'എന്താ മാരിചൻനായർ?' എന്നു ചോദിച്ചു.

പണിക്കർ—മാരിചൻനായർ എന്നു പറയുന്നത് ഇപ്രദേശത്തെവിടെയോ താമസിക്കുന്ന ഒരു കൊള്ളക്കാരന്റെ പേരാണ്. അയാളെ പിടിച്ചു തൂക്കിക്കൊല്ലുവാനായി ധർമ്മേന്ദ്ര പണിക്കർ എന്നെ അയച്ചിരിക്കുകയാണ്.

ഞാൻ—എന്റെ തായംകാവിൽ ഭഗവതി! എന്നേയും ഈ ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടിത്തന്നെയാണല്ലോ മുരിയനാട്ടനമ്പ്യൻ അയച്ചിട്ടുള്ളത്.

ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേർക്കും വളരെ സന്തോഷമായി. പൊക്കിയിരുന്ന വാൾ ഉറയിലിട്ടു. ഇതു കണ്ടു ഞങ്ങളുടെ പിൻഗാമികളും ആയുധങ്ങൾ സ്വന്തമാക്കിത്തുടങ്ങി.

പണിക്കർ - നാമിപ്പോൾ സഖാക്കളാണ്.

ഞാൻ—ഒരു ദിവസത്തേക്കു മാത്രം.

പണിക്കർ—നാം യോജിച്ചു പ്രവർത്തിക്കണം.

ഞാൻ—അതിനെന്താ സൗകര്യം?

ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരും ഞങ്ങളുടെ പടയാളികളും കൂടി സമ്പ്രയോടുകൂടി തായക്കാവു ക്ഷേത്രത്തിനടുത്തെത്തി. ആലത്തൂർ നമ്പിയുടെ ഇല്ലവും കൊള്ളക്കാരൻ സങ്കേതം കൂടിയിട്ടുള്ള മൃഗങ്ങൾക്കു കോട്ടയും ദൂരത്തുനിന്നു തന്നെ ഞങ്ങൾക്കു നല്ലവണ്ണം കാണാമായിരുന്നു. ഈ സങ്കേതങ്ങൾ കണ്ടപ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ പരിശ്രമം പലിക്കുവാൻ കരേ പ്രയാസമാണെന്നു തോന്നിത്തുടങ്ങി.

കൊള്ളിക്കാൻ കൈവശം അത്യാവശ്യം ലന്തത്തോക്കുകളും കൂടിയുണ്ടെന്നു കേട്ടപ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ കൂടെ കരേ തോക്കുകാരെക്കൂടി കൊണ്ടുവരാത്തതു തെറ്റായിപ്പോയി എന്നു ഞാനഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

പണിക്കർ—അതൊന്നും നമ്മൾക്കിപ്പോൾ ആലോചിച്ചിട്ടു ഫലമില്ല. തോക്കുകാരെ അയയ്ക്കാതിരുന്നതിലുള്ള ന്യായം ധർമ്മോത്തപണികളും മുറിയനാട്ടു നമ്പ്യാരും തമ്മിൽ പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ.

ഞാൻ—അദ്ദേഹം വേണ്ടാ നിശ്ചയം. എന്റെ ഈ ചങ്ങാതി കണ്ടുണിനായർ അമ്പതു ലന്തത്തോക്കുകാരെ ഒരു തവണ പിടിച്ചു കെട്ടിയിട്ടു ആളാണ്.

പണിക്കർ—ഓഹോ! നിങ്ങളുടെ ചങ്ങാതിക്കു നൂറു കുതിരപ്പട്ടാളക്കാർകൂടി സഹായത്തിനുണ്ടെങ്കിൽ അയാൾ കോഴിക്കോട്ടു ചട്ടണംതന്നെ പിടിക്കില്ലേ? അതിരിക്കട്ടെ, ഞങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ പോക്കുളത്തിലുള്ള പരിചയംകൊണ്ടു നിങ്ങൾക്കാണു പ്രായം അധികം. അതുകൊണ്ടു ഇനി എന്തു പ്രവർത്തിക്കേണമെന്നുപദേശിക്കണ്ടതു നിങ്ങളാണ്.

ഞാൻ—ശരി, നാളെതു ചെയ്യുന്നതായാലും വേഗം ചെയ്യണം. എനിക്ക് നാളെ വൈകുന്നേരം വടക്കു ബേരി ഫാജർ കൊടുക്കാതെയാതെ നിവർത്തിച്ചു മില്ല. അതാ അവിടെ ഏതോ രണ്ടുപേർ നിലക്കുന്നു. സ്വഭാവം ചോദിച്ചറിയുക.

തായക്കാവമ്പലത്തിന്റെ നടയിൽ ഒരു ഭാഗത്തുള്ള ഒരു മഠത്തിന്റെ മുറ്റത്തു രണ്ടുപേർ സംസാരിച്ചു നിൽ

കുറഞ്ഞുവന്നു. പൂമുഖത്തു് ഒരു മടമ്പിയിലൂടെ കത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഞങ്ങൾ അടുത്തു ചെന്നപ്പോൾ, സംസാരിക്കുന്നതിൽ പൂണന്തൽക്കാരനല്ലാത്ത ഒരു കോട്ടുവാൻ ഭാവിച്ചു. ഭടന്മാരിലൊരാൾ അയാളെ കടന്നു പിടിച്ചുനിർത്തി. “അയ്യോ എന്തെ വിടണേ, എന്തെ രക്ഷിക്കണേ, കൊല്ലരുതേ! കൊച്ചിക്കാരൻ കോഴിക്കോട്ടുകാരനായ ഭടന്മാർ എന്റെ മുതലല്ലാം നശിപ്പിച്ചു. കൊള്ളക്കാരൻ എന്റെ കാലും ചുട്ടു പൊള്ളിച്ചിരിക്കുന്നു. തായക്കാവിൽ ഭഗവതി തന്നെയാണ് ഇതിൽ ഒരു കാക്കശുപോലുമാറ്റി. ഇതാ നില്ക്കുന്ന തിരുമേനി ആലത്തൂർ നമ്പിയാണ്. അവിടുത്തോടു ചോദിച്ചാലറിയാം. അവിടുത്തുതന്നെ ഇന്നു ജലപാനം കഴിച്ചിട്ടില്ല” എന്നയാൾ നിലവിളിച്ചു.

നമ്പി—ഈ വാരിയർ പറഞ്ഞതു യഥാർത്ഥമാണ്. ഈ അനന്തമായ യുദ്ധങ്ങൾക്കുവേണ്ടി വളരെ ബലികഴിക്കേണ്ടിവന്നവനാണ് ഇയാൾ. എന്റെ നഷ്ടം ആലോചിച്ചാൽ ഇയാൾക്കു വന്നതു ലാഭമാണ്. അയാൾ പൊയ്ക്കൊള്ളട്ടെ. പാവം! അയാൾക്ക് കാടണമെന്നു വിചാരിച്ചുണ്ടായാൽ തന്നെ അതിനു ശേഷിയില്ല.

ഞാനെന്റെ കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന പന്തം നമ്പിയുടെ മുഖത്തേക്കു കാട്ടി അദ്ദേഹത്തെ ആപാദിച്ചു. ഒന്നു നോക്കി. കടുത്തു തടിച്ചു നല്ല ആജാനുബാഹുവും ഭീമകായനുമായ അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടുകയും സംസാരം കേൾക്കുകയും ചെയ്തപ്പോൾ ഒരു രാജാവാണോ എന്നു തോന്നിപ്പോയി.

ഞാൻ—വാരിയരോ! ഒട്ടും ഭയപ്പെടേണ്ട. തിരുമേനിയുടെ ഇല്ലമല്ലേ കൊള്ളിക്കാർ കയ്യേറിയത്? ഇവിടുന്നു വിചാരിച്ചാൽ ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ട വിവരം തരാൻ കഴിയുമല്ലോ. ²

നമ്പി—എന്റെ സർവ്വസ്വവും നിങ്ങളുടെ ഇഷ്ടംപോലെ ഉപയോഗിക്കാം. പക്ഷേ, ഞാനിന്നു പട്ടിണിയാണ്. നിങ്ങൾക്കു ഭക്ഷണം തരാൻ മാത്രം എനിക്കു സാധിക്കയില്ല.

ഞങ്ങളുടെ കൈവശം ഒന്നരണ്ടു ദിവസത്തേക്കുള്ള ഭക്ഷണസാധനം കരുതിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഭക്ഷണത്തിന്നു പ്ലാട്ടു ചെയ്യാൻ അമ്പലപ്പറമ്പിന്റെ ഒരു ഭാഗത്തേക്കു ഞങ്ങൾ കുറെ പട്ടാളക്കാരെ വിടുകയും ചെയ്തിരുന്നു. കൂട്ടിച്ചു ചെയ്യുന്നവർ ഉത്സാഹമുണ്ടെങ്കിൽ സാധനത്തിന്നു കുറവൊന്നുമില്ലെന്നു നമ്പിയേയും അറിയച്ചു. നമ്പി ഒന്നും വേണ്ടെന്നു പറഞ്ഞു.

ഞാൻ—സമയം അധികമായി. കൊള്ളിക്കാരുടെ സ്വഭാവവും അവരുടെ തിപ്പാനുള്ള വഴികളും അറിവാൻ ഇനി താമസിച്ചുകൂട.

നമ്പി—തായക്കാവിൽ ഭഗവതിയെ ഭജിച്ചാൽ അതിന്റെ ഫലം അപ്പോൾത്തന്നെ കാണാതിരിക്കയില്ല. അല്ലെങ്കിൽ നിങ്ങളോക്കു ഇപ്പോൾ വരേണമെന്നുണ്ടോ? എന്റെ ഭഗവതി! ഈ കൊള്ളിക്കാർ എന്നെ എത്ര നഷ്ടപ്പെടുത്തി!

³ ഇതു പറഞ്ഞപ്പോൾ ആ ധീരപുരുഷന്റെ കണ്ണിൽ വെള്ളം നിറഞ്ഞതായി എനിക്കു തോന്നി.

ഞാൻ—മേര! തിരുമേനി അശേഷം വ്യസനിക്കേണ്ട. നാളെ സന്ധ്യയ്ക്കുമുമ്പായി അവിടുത്തെ സ്വസ്ഥാനത്തിലാക്കിക്കളയാം.

നമ്പി—ഞാനെന്റെ സ്വന്തം ഗുണത്തേയോ സ്വദേശികളുടെ ഗുണത്തേയോ മാത്രം ചിന്തിച്ചല്ലാ വ്യസനിക്കുന്നതു. എത്രയോ വിലപിടിച്ച പല ഗ്രന്ഥങ്ങളും ഇവർ നശിപ്പിക്കുന്നതിലുള്ള ഭയംകൊണ്ടാണ്.

പണിക്കർ—വേണ്ടാത്തതു സംസാരിച്ചു സമയം കളഞ്ഞിട്ടു ഫലമില്ല. തിരുമേനിക്കു കഴിയുമെങ്കിൽ കൊള്ളക്കാരുടെ സങ്കേതത്തിൽ കടപ്പാനുള്ള വഴി പറഞ്ഞു തരിക. ഇല്ലത്തു നിന്നവരുടെ ബാധ വേഗം ഒഴിച്ചു കളയാം.

നമ്പി തന്ന വിചാരംകൊണ്ടു ചൂണ്ടൽക്കോട്ട ഒരു വലിയ ഗുഹയുടെ മേലാണു കെട്ടിട്ടുള്ളതെന്നും, കൊള്ളക്കാർ കോട്ടയുടെ മതിലുകളിൽ ദ്വാരമുണ്ടാക്കി വിരോധികളായ വല്ലവരും വരുന്നതു കണ്ടാൽ വെടിവെക്കുകയാണു പതിവെന്നും, കൊള്ളച്ചെമ്പു മുതലാളെക്കു ഗുഹയിലാണു സൂക്ഷിക്കാനെന്നും, നമ്പിയുടെ ഇല്ലം ഏതാനും കൊള്ളക്കാർക്കു വെച്ചുണ്ടു കിടക്കുവാനുള്ള ഒരു സ്ഥലം മാത്രമാണെന്നും മനസ്സിലായി. പത്തുനൂറാളെക്കൊണ്ടെന്നും ഈ കോട്ട പിടിപ്പാൻ അത്ര എളുപ്പത്തിൽ സാധിക്കയില്ലെന്നു കണ്ടപ്പോൾ എന്ദിക്കു വലുതായ ഇച്ഛാഭംഗം വന്നു.

പണിക്കർ—നിങ്ങളെന്താ ഭരന്ധനെപ്പോലെ നില്ക്കുന്നതു? ഒന്നു പരീക്ഷിക്കാതെ പിൻവലിക്കുന്നതു നന്നല്ല.

ഞാൻ — കൊള്ളക്കാർക്കു നമ്മുടെ വരവിനെപ്പറ്റി ഒരു വിവരവുമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അവരുടെ റെറുകുറേയും നാം കണ്ടില്ലല്ലോ. നമ്മൾ കോട്ടയുടെ ചുറ്റും ഉപായത്തിൽ ഒളിച്ചുകൂടി പടിവാതിൽ തുരക്കുമ്പോൾ തുരുതുരെ കോട്ടയ്ക്കുള്ളിൽ കടക്കുകയാണുത്തമം.

എന്റെ അഭിപ്രായം പണിക്കർക്കും ബോധിച്ചു. പക്ഷേ നമ്പിക്ക് അതത്ര വിടില്ല.

നമ്പി — കോട്ട കുന്നിന്മേലായതുകൊണ്ടും ചുറ്റും വൃക്ഷങ്ങൾ കുറവായതുകൊണ്ടും ഒരു പ്രാണിയെങ്കിലും കോട്ടയുടെ അടുത്തു പ്രവേശിച്ചാൽ അവരുടെ നോട്ടക്കാർ കാണുന്നതിരിക്കയില്ല.

ഞാൻ — എന്നാലും ഇതല്ലാതെ മറ്റെന്തു വഴിയാണുള്ളത്? പത്തഞ്ഞൂറാൾ സങ്കേതം ഉറപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു കോട്ട കീഴടക്കുവാൻ നൂറു പേരെക്കൊണ്ടെങ്ങിനെ സാധിക്കും?

നമ്പി — എനിക്ക് ഈ കൊള്ളക്കാരെപ്പറ്റി നല്ല വിവരമുണ്ട്. നിങ്ങളുടെ സ്ഥാനത്തു ഞാനായിരുന്നുവെങ്കിൽ എന്താണു പ്രവർത്തിക്കുക എന്നു പക്ഷേ വേണമെങ്കിൽ പറയാം.

ഞാൻ — തിരുമേനിയുടെ അഭിപ്രായം വേഗം കേട്ടാൽ കൊള്ളാം.

നമ്പി — കൊച്ചിക്കാരും കോഴിക്കോട്ടുകാരുമായ ഭടന്മാർ കൂട്ടം വിട്ട് ആയുധങ്ങളോടുകൂടി കാടി പുല്ലോഴം ഇവരുടെ സംഘത്തിൽ വന്നു ചേർന്നുകൊണ്ടു ഇരിക്കുന്നുണ്ട്. നിങ്ങൾക്കും അങ്ങിനെയുള്ളവരാണെന്നു നടിച്ചു കോട്ടയിൽ കടന്നുകൂട്ടുന്നതിനെന്താ വിചാരം?

നമ്പി ഈ പറഞ്ഞ അഭിപ്രായം വളരെ നല്ലതാണെന്ന് എനിക്കു തോന്നി. അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി എന്തെന്തില്ലാഞ്ഞാലും ബഹുമാനവും എനിക്കുണ്ടായി. പക്ഷേ, പണിക്കർ് അതത്ര വിടിച്ചില്ല.

പണിക്കർ—നിങ്ങളുടെ വിദ്യയൊന്നും തരക്കേടില്ല. എന്താൽ ഈ കൊള്ളക്കാർ അത്ര ബുദ്ധിയില്ലാത്തവരല്ലെന്നാണ് ഏതാൻ അറിവ്. ആയുധപാണികളും പരിചയമില്ലാത്തവരുമായ നൂറുപേരെ അവരത്ര വേഗത്തിൽ കോട്ടയിൽ കടത്തിവിടുമോ?

ഞാൻ—ശരി; എന്നാലൊരു കാര്യം ചെയ്യുക. അവരാരും ഉള്ളിൽ കടക്കട്ടെ. അവർ നാളെ രാവിലെ മറ്റൊരു അമ്പതു പേർ കടപ്പാൻ കോട്ടവാതിൽ തുറന്നു തരട്ടെ.

ഈ കാര്യത്തെപ്പറ്റി ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരും വളരെ ഗാഢമായാലോചിച്ചു. ഒടുവിൽ പണിക്കരോ ഞാനോ ആരെങ്കിലും ഒരാൾ അമ്പതാളോടുകൂടി കോട്ടയ്ക്കുള്ളിൽ ചെല്ലേണ്ടതാണെന്നും രാവിലെ കോട്ടവാതിൽ തുറന്നു തരേണ്ടതാണെന്നും രീച്ചയാക്കി. നമ്പിയുടെ അഭിപ്രായം ഞങ്ങളുടെ സൈന്യത്തെ ഭാഗിക്കാൻ പാടില്ലെന്നും നൂറുപേരും ഒന്നായിരിക്കാമെന്നും ആയിരുന്നു. പക്ഷേ ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരും അഭിപ്രായക്കാരായതുകൊണ്ട് അതു മറ്റൊരു നമ്പിക്കു കഴിഞ്ഞില്ല.

നമ്പി—എന്തിനൊരു കാര്യം പറയാനാണ്? ആ ദൃഷ്ടിയായ മരീചൻ നായരെപ്പിടിച്ചാൽ നിങ്ങളെന്താണു കറുപ്പുക?

ഞാൻ — തൃക്കിക്കൊല്ലകുതന്നെ.

നമ്പി — ഹാ! അതെല്ലാമൊരു മരണം. എനിക്കധികം
മരണങ്ങളിൽ —

ഇതും പറഞ്ഞു നമ്പി അവിടെനിന്നു ബദ്ധപ്പെട്ടു പോയി. കോട്ടയ്ക്കുള്ളിൽ അദ്ദേഹം പോകേണ്ട അമ്പതു പേർ അരാണെന്നുള്ള തക്കം ഇനിയും തീർന്നിട്ടില്ല. ഞാനാ വേണ്ടെന്നു ഞാനും, താനാവേണ്ടെന്നു പണിക്കരും തന്നിട്ടുണ്ട്. ഒടുവിൽ പണിക്കർ വളരെ കാര്യമായി അപേക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു പണിക്കരവടെ എന്നു നിശ്ചയിച്ചു. ഞങ്ങൾ ഇങ്ങനെ തീർച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനിടയ്ക്ക് അമ്പലപ്പുറമ്പിയിൽനിന്നു ഒരു ലഹള കേട്ടു. ഞങ്ങളുടേതാണെന്നു കേട്ടപ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ കൂട്ടാളികൾ രണ്ടു പക്ഷമായി പോരാട്ടം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. കോഴിക്കോടൻ ഭടന്മാർ കൊച്ചിഭടന്മാരേക്കാൾ കണ്ടാൽ വേണ്ടില്ല എന്ന് നമ്പി ഒരഭിപ്രായം പറഞ്ഞതായിരുന്നുവത്രെ ഈ ലഹളക്കു കാരണം. ഏതെങ്കിലും ഞങ്ങൾ ചെയ്തപ്പോൾ ലഹളയൊന്നൊതുങ്ങി ഭക്ഷണം കഴിഞ്ഞു പണിക്കരും അമ്പതു പേരും കോട്ടയിലേക്കു പോയി. അവർക്ക് അകത്തു പ്രവേശനം കിട്ടിയെന്നും ഞങ്ങൾക്കു മനസ്സിലായി. എന്റെ കൂട്ടർ രാവിലെ കോട്ടയിൽ കടക്കാനുള്ള ഒരുക്കത്തോടുകൂടി അമ്പലപ്പുറമ്പിൽ കാത്തു നില്പായി. ഞാൻ വാറിയരുടെ ക്ഷണനമനസരിച്ചു മേന്തിൽ ഒരു കുട്ടിലിറങ്ങലും കിടന്നു.

ഞാൻ ഒരു മാതൃകാഭടനാണെന്നു കൊച്ചിത്തമ്പു

രാന്റെ പടയാളികളുടെ ഇടയിൽ ധാരാളം സംസാരമുണ്ടെങ്കിലും എനിക്കും ചില കുറവുകളുണ്ടെന്നു ഞാൻ തന്നെ സമ്മതിക്കേണ്ടിവന്നിരിക്കുന്നു. ഒരു പട്ടാളക്കാരനു ധൈര്യം തുടങ്ങിയ ഗുണങ്ങൾക്കു പുറമെ ശോണിംഗ് കൂടി വേണ്ടതാണ്. ആ ഒരു ഗുണം എനിക്കു ചെറുപ്പം മുതലേ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഈ ഒരു ദോഷമാണ് എനിക്കു രാത്രി ചില അനന്തരങ്ങളൊക്കെ ഉണ്ടാക്കിത്തീർത്തത്.

രാത്രി ഏകദേശം പാതിരാകഴിഞ്ഞു കുറച്ചായിരിക്കുന്നു. എനിക്കു ശ്വസനം മുട്ടുന്നുണ്ടോ എന്നൊരു സംശയം തോന്നി. എന്തോ വിളിച്ചു പറയാൻ ഭാവിച്ചു. പക്ഷേ, ശബ്ദം പുറത്തു വരുന്നില്ല. എഴുന്നീല്പാൻ നോക്കി. അതിനും വയ്യ. കണ്ണു മിഴിപ്പാൻ മാത്രം വിരോധമുണ്ടായിരുന്നില്ല. കണ്ണു മിഴിച്ചു നോക്കിയപ്പോൾ കണ്ട കാഴ്ചയല്ലേ പറയേണ്ടത്! എന്റെ ദേഹം കട്ടിലിന്മേൽ പിടിച്ചുകെട്ടി ചായിൽ തൂണിയും നിറച്ചു വരിയരും നമ്പിയുമുണ്ടു കട്ടിലിന്നടുത്തു നില്ക്കുന്നു! ഒരു മാടമ്പിവിട്ടു കടന്നുപോയ കത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ട്. ഞാനവരുടെ മുഖത്തൊന്നു നോക്കി. നമ്പിയുടെ പൂഞ്ഞൽ കാണാനില്ല. സാധുപ്രകൃതത്തോടുകൂടിയ വരിയരുടെ മുഖം ഒരു ഘാതകന്റെ മുഖംപോലെ എനിക്കു തോന്നി. നമ്പിയുടെ മുഖത്തു സ്വതസ്സിദ്ധമായ ഗൗരവം അദ്ദേഹം കാണാനുണ്ടായിരുന്നു.

നമ്പി—അല്ല കയ്യേ! നിങ്ങളുടെ മുഖത്തു ചൂണ്ടൽ കോട്ടു പിടിപ്പാനുള്ള യുക്തികൾ ആലോചിച്ചുകഴി

ഞെപ്പോളണ്ടായ സ്കോളമല്ലല്ലോ ഇപ്പോൾ കാണ്മാനത്ത്. നിങ്ങൾ നല്ലൊരു പടയാളിതന്നെയാണ്, സംശയമില്ല. പക്ഷെ, മാർഷൽനായരെന്ന പനങ്ങാട്ടു പണിക്കരായ എന്നോടു മത്സരിപ്പാൻ നിങ്ങൾ പോര. ഞാൻ തീരെ ബുദ്ധിയില്ലാത്തവനാണെന്നു പക്ഷെ നിങ്ങൾ ധരിച്ചിരിക്കാം. നിങ്ങൾ വന്ന കാര്യം സാധിപ്പാൻ ശ്രമിക്കുന്നതിന്നുതന്നെ കോഴിക്കോടൻ പടനായകന്മാരിൽ രണ്ടോ, മൂന്നോ, പേർ കഴിച്ചാൽ നിങ്ങൾ മാത്രമേ ഉണ്ടാകയുള്ളൂ.

പനങ്ങാട്ടു പണിക്കരുടെ ഈ പ്രസംഗം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ എനിയ്ക്കുണ്ടായ അശ്ചര്യവും കോപവും ഊഹിക്കുകയാണു നല്ലത്.

മാർഷൽ—ചേന്നൻനായരേ! (പാരിയരോട്) നിങ്ങൾ ഭ്രമിക്കേണ്ട. കയ്യളെ ജീവനോടെ സൂക്ഷിക്കുകയാണു നമ്മൾക്കാവശ്യം. കയ്യളേ! നിങ്ങൾ ഒരു കുരുകൂണ്ണനായത്ത് ഏതെങ്കിലും നല്ലതുതന്നെ. സമൃതിരിപ്പാട്ടിലെ പടമുഖത്തു നായന്മാരിൽ ഒരു പ്രമാണിയായിരുന്ന ഈ ചേന്നൻനായർ കറച്ചധികം വികൃതിയും കോപിയുമാണ്. അയാളോടു വല്ലപോലെ പെരുമാറുകയാണു നല്ലത്. പണിക്കരുടേയും നിങ്ങളുടേയും വരവു ഞങ്ങൾക്കു മുമ്പുതന്നെ മനസ്സിലായിട്ടുണ്ട്. ഞാനും ചേന്നൻനായരും കൂടി ഇന്നാടിയ നാടകം നന്നായെന്നു നിങ്ങളും സമ്മതിക്കാതിരിക്കയില്ല. നിങ്ങൾ ആറുപേക്കും കോട്ടക്കുള്ളിൽ സ്വാഗതത്തിന്നു ഞങ്ങൾ എപ്പോഴുചെയ്തിരുന്നു. കോട്ടയിൽ കടന്നു

അമ്പതുപേർ ഇപ്പോൾ മയ്യാദിക്കുറായിട്ടുണ്ടാവണം. നിങ്ങളുടെ മുഖത്തേക്കുചുറ്റി ഇപ്പോൾ പണിക്കരുടെ മുഖവും വീശിയിട്ടുണ്ടാവുമെന്നാണെന്നിരിക്കു തോന്നുന്നത്.

എന്നു പറഞ്ഞു മാർഷൽനായകൻ ചേന്നൻനായകൻ തമ്മിൽ എന്തൊ കശകശം സംസാരിച്ചതിനു ശേഷം അമ്പലപ്പുറത്ത് കന്നേന്തെപ്പിള്ളിയിലെ 'എന്നും പറഞ്ഞു മാർഷൽനായകൻ പുറത്തേക്കിറങ്ങി. എന്റെ കട്ടിലിന്റെ കാക്കൽ വെളി മൂച്ചുക്കൂട്ടിക്കൊണ്ടു ചേന്നൻനായകൻ ഇരുന്നു. എന്റെ കൊള്ളരുതായ്മയെ ശപിച്ചും ആ കഴിഞ്ഞ സംഭവങ്ങളോടൊന്നും എനിക്കു ഭ്രാന്തതു പിടിക്കാതിരുന്നതിലാണ് ആശ്ചര്യം എന്നു രണ്ടു മൂന്നുതവണ തടവുകാരനായി പിടിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ കൊള്ളക്കാരന്റെ നടുപിഴക്കു എന്ന് ബന്ധനസ്ഥനാക്കിക്കൊണ്ടു പോവുമല്ലോ എന്ന വിചാരമാണ് എന്റെ അടുത്തിരിക്കുന്ന ഘാതകന്റെ വാളിനേക്കുറുത്തു മുച്ചുയ്യുള്ളതായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളത്.

ഇങ്ങിനെ ഞാൻ പല മനോരാജ്യങ്ങളോടും കൂടിയിരിക്കെ വാതിൽ കടന്നുമാറ്റം പ്രവേശിച്ചു. ഇത് എന്റെ ചംശാതി കണ്ടുണ്ണി നായരല്ലാതെ മറ്റൊരു പല്ലായിരുന്നു. എന്റെ കിടപ്പും ആയുധപാണിയായ ചേന്നൻനായകന്റെ ഇരിപ്പും കണ്ടപ്പോൾ 'എടോ! ചന്ദ്രൻമാരേ!' എന്നു പറഞ്ഞു വാളുമുറി കര ചാട്ടംചാടുന്നതു കണ്ടു. ചേന്നൻനായകൻ കണ്ടുണ്ണിനായകൻ തമ്മിലുള്ള പോരാട്ടത്തെ വണ്ണിച്ചിട്ടു ഫലമില്ല. വാളു കൊണ്ടുള്ള

പ്രയോഗത്തിൽ കണ്ടുണ്ണിനായരെ ജയിപ്പാൻ മുർല്ലഭം ചിലരേ കാണുകയുള്ളൂ. ചേന്നൻനായരെ കൊല്ലുവാനും എന്നെ ബന്ധനത്തിൽനിന്നു വിടുവാനും അധികം താമസം വേണ്ടിവന്നില്ല. മേലിൽ പ്രവൃത്തിക്കേണ്ടത് ആലോചിക്കുന്നതിനിടയിൽ മരീചൻനായർ അകത്തേക്കു കടന്നു. ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരും ഒരേസമയംതന്നെ അയാളെ കടന്നു പിടിച്ചു. കുറച്ചുനേരം ചോരാട്ടം വേണ്ടിവന്നുവെങ്കിലും ഒടുവിൽ ഞങ്ങൾക്കു മരീചൻനായരെ പിടിച്ചുകടുവാൻ സാധിച്ചു. എന്നെ കെട്ടിയ കയറുകൊണ്ടു ഞാൻ കുറെ പ്രയത്നവും കൊടുത്തു.

ഞാൻ—എന്താ പണിക്കരെ! ഇതുവരെ പറഞ്ഞു വെച്ചൊക്കെ ഇപ്പോഴെടുവിടെ?

പണിക്കർ — ഇക്കാര്യം ഭീരുക്കൾക്കാണ് ഹൃദയം! ഞങ്ങൾ എന്റെ ചേന്നൻനായരെ കൊന്നുകളഞ്ഞു അല്ലേ? അവനെ കിട്ടിയത് ഒരു കീഴൊതുക്കമില്ലാത്ത ദുഷ്ടനു കിട്ടേണ്ട ശിക്ഷയാണ്. നിങ്ങൾ ദയചെയ്ത് എന്നെ ഈ കിടക്കമേൽ എടുത്തു കിടത്തുമോ? എനില്ലാ നിലത്തു കിടന്നു ശീലമില്ല.

പണിക്കരുടെ ആ ഗൗരവം കൂടിയ സംസാരം വാസ്തവത്തിൽ എനിക്കുദ്ദേഹത്തോടു ബഹുമാനം തോന്നിക്കുകയാണുണ്ടായത്. ഭടന്മാരെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ വേഗം കണ്ടുണ്ണിനായരെ അയച്ചു.

പണിക്കർ—കയ്യളെ, നിങ്ങളുടെ ആൾക്കാരാണെന്നു മറ്റുപേരെ ശുശ്രൂഷിക്കുമെന്നു വിചാരിക്കുന്നു.

ഞാൻ—നിങ്ങളുടെ കാഥരി നിങ്ങൾക്കു തരാതിരിക്കയില്ല. അതു ചിന്തിച്ചു ഭയപ്പെടേണ്ട.

പണിക്കർ—അതു തന്നെയേ എനിക്കും. ആചശ്യമുള്ള. ഞാനൊരു വലിയ തറവാട്ടുകാരനാണ്. എന്റെ അച്ഛനും ഒരു കേൾവിപ്പെട്ട ആളാണ്. രാജകോപാകൊണ്ട് എനിക്കു ചില ദോഷങ്ങൾ വന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഞാനിപ്പോൾ ഒരു രാജാവുതന്നെയാണ്. ആവൂ, നിങ്ങളുടെ കെട്ടു വല്ലാതെ മുറുകിയിരിക്കുന്നു. കുറച്ചു യച്ചുവിടുവാൻ.

പിന്നെയുണ്ടായ സംഭവങ്ങളൊന്നും വിസ്തരിച്ചിട്ടു ഫലമില്ല. പിറ്റേന്നു രാവിലെ ബന്ധനസ്ഥനാക്കിയ പനങ്ങാട്ടു പണിക്കരെ മുമ്പിൽ എഴുന്നള്ളിച്ചുകൊണ്ടു ഞങ്ങൾ കോട്ടയിലേക്കു യാത്രയായി. ഞങ്ങളുടെ വരവു കാത്തുകൊണ്ടു കോട്ടയിലുള്ളവർ മതിലിന്മേൽനിന്നും ദ്വാരങ്ങളിൽകൂടിയും എത്തിച്ചേരാനുണ്ടായിരുന്നു. ഞങ്ങൾ അടുത്തെത്തിയപ്പോൾ വെട്ടിതുടങ്ങി. അപ്പോൾ ഞങ്ങൾ പണിക്കരെ പിടിച്ചു മുമ്പിൽ കാണിച്ചു. അപ്പോഴേ അവർക്കു കാര്യം മനസ്സിലായുള്ളു. അവർക്കുണ്ടായ പരിഭ്രമം ഇന്നപ്രകാരമെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. അടുത്തുണ്ടായിരുന്ന മരത്തിന്റെ കൊമ്പത്തു കയറിട്ടു പിടിച്ചു പനങ്ങാട്ടുപണിക്കരുടെ കഴുത്തിലൊരു കെട്ടു കെട്ടി. കോട്ടയിലുള്ളവർക്കു ഞങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതൊക്കെ മനസ്സിലാവുന്നുണ്ട്. ഉടനെ കോട്ടവരതിൽ തുറന്നു മൂന്നു പേർ അടുക്കലേക്കു വന്നു, അതിലെന്മാരും ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. 'മു

പ്പത്തേഴു കോഴിക്കോടൻ ഭടന്മാർ കോട്ടയ്ക്കുള്ളിലുണ്ട്. പ
നങ്ങാട്ടുപണിക്കരെ തൂക്കിക്കൊല്ലുന്നതായാൽ ഈ മുപ്പ
ത്തേഴുപേരേയും ഞങ്ങൾ അഞ്ചു നിമിഷത്തിനുള്ളിൽ ത
റച്ചു വിടും.’

‘എന്തു മുപ്പത്തേഴോ? അമ്പതുപേരുണ്ടായിരുന്നു
വല്ലോ.’

ശേഷംപോര കൊന്നതിനുശേഷം മാത്രമേ മാറു
ള്ളവർ കീഴടങ്ങിയുള്ളൂ.

അവരുടെ എഴുമാനടനോ?

അല്ലം ചില പഠിക്കു പഠറിയതേയുള്ളൂ’

കോട്ടയ്ക്കുള്ളിലുള്ള മുപ്പത്തേഴു പേരേയും കുഞ്ഞുകുട്ടി
അമ്മയേയും ഇപ്പോൾ ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നാക്കീട്ടില്ലെ
ങ്കിൽ പണിക്കരെ ഉടനെ തൂക്കിക്കൊല്ലുമെന്നു ഞാൻ പ
റഞ്ഞു.

പണിക്കർ -- കുഞ്ഞുകുട്ടി അമ്മയുടെ കാര്യം അവർത
ന്നെ തീർച്ചപ്പെടുത്താട്ട.

അനന്തരം അവർ അകത്തു പോയി പണിക്കരേ
യും മുപ്പത്താറു ഭടന്മാരേയും കുഞ്ഞുകുട്ടി അമ്മയേയും കൂ
ട്ടി പുറത്തേയ്ക്കു വന്നു.

പണിക്കർ -- ഇവരൊക്കെ വന്നിട്ടുള്ളതു കുഞ്ഞുകുട്ടിയെ
വീട്ടിൽ കൊണ്ടുപോയാക്കുവാനാണ്. പിന്നെ ഒരിക്ക
ലും നമുക്കു തമ്മിൽ കാണാനും തരമില്ല. എന്താ
ഇപ്പോൾ?

കുഞ്ഞുകുട്ടി അമ്മ — നമ്മളെ തമ്മിൽ ഭിന്നിപ്പിച്ചു താമസിപ്പിക്കാൻ ആറാണു ലോകത്തിൽ ഉള്ളത്?

ഇതു കേട്ടപ്പോൾ ഞാൻ കറച്ചനേരം ചിന്താമഗ്നനായി നിന്നു. എന്താണു കേട്ടേണ്ടതെന്ന് ദുർഭിത്തില്ല. പണിക്കരെ തുടങ്ങിക്കൊന്നാൽ മുപ്പത്താറുപേരും സ്റ്റേഡിതൻ പണിക്കരും ചാകയും ചെയ്യും, കുഞ്ഞുകുട്ടി അമ്മയെ കിട്ടുകയുമില്ല. സത്യവിശ്വാസമായി പ്രവൃത്തിക്കുന്നതു ഭടന്മാർക്കു യോജിച്ചതുമാല്ല. അതുകൊണ്ടു കാര്യം സാധിക്കാതെ മടങ്ങിപ്പോവാൻതന്നെ തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ഈ അഭിപ്രായത്തോടുതന്നെ ഉള്ളനാട്ടുപണിക്കരും യോജിച്ചു.

പണിക്കർ — കയ്യുൾ ദീർഘായുസ്സായിരിക്കട്ടെ. മടങ്ങിച്ചെന്നാൽ മുറിയനാട്ടു നമ്പ്യാരോടു തക്ക സമുദാനം പറയുവാൻ നിങ്ങൾക്കുണ്ടാകയില്ല. പക്ഷെ, കേട്ടതു ശരിയാണെങ്കിൽ നിങ്ങളെ നമ്പ്യാർ ഇപ്പോൾ മറന്നിരിക്കണം. ഒന്നുകിൽ ഞാൻ പായാ. നിങ്ങളുൾപ്പായിരുന്നവെങ്കിൽ ഈ കുട്ടികൾനിന്നു് ഇത്ര സാമത്വത്തോടെ വിട്ടുപോവാൻ സാധിക്കയില്ലായിരുന്നു. എന്തെന്നുണ്ടെന്നി വല്ലതും വേണ്ടതുണ്ടോ?

ഞാൻ — ഞണ്ടു സംഗതി മാത്രം നിങ്ങളോടു പറയാനുണ്ടു്. ഒന്നാമതു കോട്ടയിൽ മരിച്ചുകിടക്കുന്ന ഞങ്ങളുടെ കൂട്ടാളികളെ ദേശാചാരംപോലെ സംസ്കരിക്കണം. രണ്ടാമതു് അഞ്ചു നിമിഷം നേരം ഇവർ കാണാതെ നമുക്കു രണ്ടുവേക്കും ദുഃഖപ്രയത്നം ചെയ്യണം.

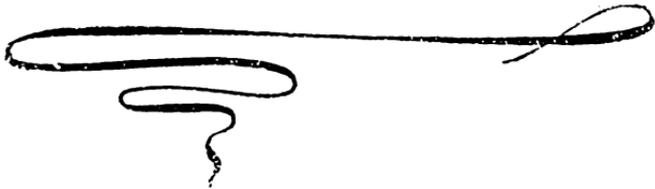
പണിക്കർ — ആദ്യത്തെ അപേക്ഷ വേണ്ടവിധമാമാം.

രണ്ടാമത്തേതിൽ ചില അപകടങ്ങളുണ്ട്. ഒന്നുകിൽ വളരെ യോഗ്യനായിരിക്കേണ്ട നിങ്ങളുടെ ജീവിതം നശിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ സംബന്ധം കഴിഞ്ഞു് അധികം ദിവസമാവാത്ത ഈ ഭാര്യയേയും ചിട്ടു ഞാൻ മരിക്കണം. ഇതു രണ്ടും ന്യായമായ വഴികളല്ല.

ഞാനും ഉള്ളനാട്ടു പണിക്കരും പിന്തെയൊന്നും കേൾപ്പാൻ നിന്നില്ല. ഭടന്മാരോടെല്ലാം പുറപ്പെട്ടു കൊൾവാൻ ആജ്ഞാപിച്ചു. പണിക്കരോടിങ്ങിനെ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു:—

പനങ്ങാട്ടുപണിക്കരേ! നാം പിരിയുന്നു. ഇനിയൊരവസരത്തിൽ നിങ്ങൾ ഇത്ര എടുപ്പത്തിൽ രക്ഷപ്പെടുകയില്ലെന്നു കരുതിക്കൊൾക.

പണിക്കർ — ചങ്കരകോതകയ്യളേ! നിങ്ങൾ കൊച്ചിത്തമ്പുരാന്റെ കീഴിൽ സുഖമല്ലെന്നു് എന്നു തോന്നുന്നുവോ അന്നിങ്ങോട്ടു വന്നുകൊൾക. ഇവിടെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു ഉദ്യോഗം നിങ്ങൾക്കായി ഒഴിവാക്കിവെച്ചിട്ടുണ്ട്.

കവളപ്പാറ

കൊട്ടാരത്തിലെ കല്പാറ.

ക്രിസ്തോംബും 1700_മാണ്ടു്. ദുര്മോഹികളും സ്വാതന്ത്ര്യവാദമായ ലത്തകാരുടെ പിരട്ടിൽപ്പെട്ട സാമൂതിരിപ്പാടും കൊച്ചിത്തമ്പുരാനും തമ്മിൽ മത്സരിക്കുന്ന കാലം. കൊച്ചിയും കോഴിക്കോടും സൈന്യങ്ങൾ കണ്ടു ഭിക്കിലൊക്കെ വെച്ചു ശബ്ദങ്ങളും യുദ്ധങ്ങളും നടത്തുന്നു. സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലെ ഒരു വമ്പിച്ച സൈന്യം ഭാരതപ്പുഴ കടന്നു കൊച്ചിയെ ആക്രമിച്ചുനുള്ള ഒരുക്കങ്ങൾ ചെയ്തവരുന്നു. എട്ടുപ്രളക്കന്മാരൊക്കെ തങ്ങളുടെ രാജാക്കന്മാർക്കു വേണ്ട ആൾക്കാരേയും യുദ്ധസാമഗ്രികളേയും മരക്കിടക്കാടുകുന്നു. തൃപ്പൂണിത്തുറ കോവിലകത്തു തമ്പുരാക്കന്മാരെ പാരമ്പര്യമായി ആയുധാഭ്യോസം ശീലിപ്പിക്കുന്ന ചേരാരൂപംതു പണിക്കർ കൊച്ചി! വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ തിരുവെഴുത്തുംകൊണ്ടു കവളപ്പാറ നായരെ കാണാൻ ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

നാട്ടുകാരുടേയും പടയാളികളുടേയും അഭിപ്രായത്തോടു യോജിച്ച സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലെ സഹായിക്കുന്ന ആളാണെങ്കിലും, ഉള്ളുകൊണ്ടു കൊച്ചിത്തമ്പുരാന്റെ പേരിൽ ഒരു ബഹുമാനവും സ്നേഹവും ഉണ്ടായിരുന്ന കവളപ്പാറനായർ വിചാരിച്ചാൽ വടക്കുനിന്നുള്ള സാമൂ

തിരിപ്പാട്ടിലെ മുഷ്ഠിന്റേ അല്പം ശാന്തതയുണ്ടാവുമെന്നും, അങ്ങിനെയായാൽ പടിഞ്ഞാറു ഭാഗത്തു സാമൂതിരി സ്വരൂപിച്ചിട്ടുള്ള സൈന്യങ്ങളോടേതിപ്പാൻ മതിയായ ശക്തി കൂട്ടുവാൻ സൗകര്യമുണ്ടെന്നും ആയിരുന്നു കൊച്ചിയിലെ തന്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ അഭിപ്രായം. സാമൂതിരിയുടെ ആൾക്കാർ എപ്പോഴും ഉപദേശകന്മാരായും പരിചാരകന്മാരായും ഇരിക്കുന്ന കവളപ്പാറ നായരെ തനിയെ കണ്ടു തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ എഴുത്തു കൊടുക്കുകയെന്നത് അത്ര എളുപ്പത്തിൽ സാധിക്കയില്ലെന്നു വേരാറുപുറത്തു പണിക്കർ നല്ല ബോധ്യവുമുണ്ട്. എന്നാലും, തന്നെ കവളപ്പാറക്കാർ കണ്ടുകിട്ടിയല്ലെന്നുള്ള ബോധത്തോടും തന്റെ ചേഷ്ടകളെ അത്ര വേഗത്തിൽ മനസ്സിലാക്കുവാൻ സാധിക്കയില്ലെന്നുള്ള വിശ്വാസത്തോടുംകൂടി, കവളപ്പാറ എജമാനനെ കാണാൻ വന്നുകൂടീട്ടുള്ള അനേകം ആളുകളുടെ കൂട്ടത്തിൽ പണിക്കരും ഒരു സ്ഥലം പിടിച്ചു.

കുറച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ നായരുടെ പരിചാരകന്മാരിലൊരാൾ, അവിടെ വന്നിട്ടുള്ളവരൊരൊക്കെയാണെന്നും എന്തു കാര്യത്തിന്നാണു് വന്നിട്ടുള്ളതെന്നും അറിവാൻ ശ്രമിക്കുന്ന കൂട്ടത്തിൽ പണിക്കരുടേയും അരികുത്തെത്തി.

പണിക്കർ -- എനിയെല്ലാജമാനനോടു സ്വകാര്യമായി ചിലതു പറയാനുണ്ടായിരുന്നു.

പരിചാരകൻ -- എജമാനൻ ആരേയും ഇപ്പോൾ സ്വ

കാൽപ്പമായി കാണാറില്ല. അദ്ദേഹത്തിനു വിശ്വസ്തനായ ചിലർ എപ്പോഴും കൂടെയുണ്ടായിരിക്കും.

പണി—എന്നാൽ എനിക്കു പറയാനുള്ളത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചെവിയിൽ മാത്രം കേൾപ്പിക്കാവുന്ന ഒരു കാൽപ്പമാണല്ലോ.

പരി—എഴുമാനന്റെ ചെവിയിൽ മാത്രം കേൾക്കത്തക്കതായി ഒരു കാൽപ്പവും ലോകത്തിലില്ലെന്നാണ് അവിടുത്തെ നിശ്ചയം. എങ്കിലും മുന്തിലത്തിയാൽ പിന്നെയുള്ള കാൽപ്പമാകെ നിങ്ങളുടെ സാമർത്ഥ്യംപോലെയിരിക്കും.

ഇത്രയും പറഞ്ഞു പരിചാരകൻ അകത്തേയ്ക്കു പോയി. പല താക്കാരും പല ആവശ്യക്കാരുമായ പല ജനങ്ങളും കാരോരുത്തരായി അകത്തു ചെന്നു നായരെ കണ്ടു പല മുഖവികാരങ്ങളോടുകൂടി മടങ്ങുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അതെല്ലാം കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പണിക്കർ നായർ സാമന്ത്രിയ്ക്കു കോപിച്ചിരിക്കുന്ന സമയമാണത്രെ എപ്പോൾ വളരെ പ്രയാസം വേണ്ടിവന്നില്ല. ഇങ്ങനെയുള്ള ഒരു സമയത്തു നായരെ കാണുന്നതും തന്റെ ആവശ്യങ്ങൾ പറഞ്ഞു ധരിപ്പിക്കുന്നതും ഉചിതമല്ലെന്നു ബോദ്ധ്യവും പണിക്കർ വന്നു. എന്നാൽ 'ഇഴയൊരവസരം തെറ്റിയാൽ ഇനിയെപ്പോഴാണു നായരെ കാണുവാൻ അവസരം കിട്ടുക എന്ന ഭയവും അപ്പോൾത്തന്നെ തോന്നി. ഒരു സമയം നായർ പിറേറ ദിവസം കോഴിക്കോട്ടേയ്ക്കു പോകുവാനിടയുണ്ടെന്നുള്ള സംസാരം കേൾക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ അടുത്ത അവ

സരത്തിലൊന്നും തനിക്കു കാണാനും കായ്ക്കുങ്ങൾ പറയാനും സാധിക്കയില്ലെന്നും തോന്നി. ഇങ്ങിനെ പണിക്കർ ഒരോ ആലോചനകളിൽ മുങ്ങിയിരിക്കുന്നതിലിടയ്ക്കു നായരുടെ മുന്മാകെ ചെല്ലുവാനുള്ള അനുവാദവും കിട്ടി.

ചില പ്രമാണികളും, നന്മുതിരിമാരും, കായ്ക്കുസ്ഥന്മാരും, ഗൃഹസ്തന്മാരും മറ്റുമായി പത്തിരപതാളുകളുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ ഇരിക്കുന്ന നായരുടെ മുന്വിലാണു പണിക്കർ ചെന്നത്.

നായർ—എന്താ പേര്?

പണിക്കർ—രാമപ്പണിക്കർ.

നായർ—പണിക്കർ വിശേഷിച്ചു വല്ലതും പറയാനണ്ടോ?

പണി—എനിക്ക് പറയാനുള്ളത് ഇവിടുന്നു മാത്രമേ കേൾക്കാവൂ എന്നു മോഹമുണ്ട്.

നായർ—കുമോ! പണിക്കർക്കുണ്ടോ ക്കാച്ചു സ്വകാര്യം പറയാനങ്ങെന്നിവിടെ പറഞ്ഞു കേട്ടത്? ശ.രി. എന്താലിവരൊക്കെ എന്റെ സ്വന്തം ആൾക്കാരാണ്. ഞാൻ കേൾക്കുന്നതും ഇവർ കേൾക്കുന്നതും ഫലം കൊണ്ട് ഒന്നതന്നെയാണ്. അതുകൊണ്ടിപ്പോൾ ഞാൻ മാത്രമേ ഇവിടെയുള്ളൂ എന്നു വിചാരിച്ചാൽ മതി. പഠിക്കാതേകണ്ടു പണിക്കർ പറയാനുള്ളതു വേഗം പറയൂ.

പണിക്കരും നായരുമായിട്ടുള്ള ഈ സംവാദം ആ മുറിയിൽ മുക്കിലും മൂലയിലുമായി സ്വകാര്യം പറയുന്ന

വരെക്കൂടി ഇങ്ങോട്ടുകയ്യിച്ചു. പണിക്കർ പരിഭ്രമമായി. താൻ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ള എഴുത്തു കൊടുക്കുന്നത് എത്ര ഗോപ്യമായിരിക്കേണമെന്നുള്ള മോഹമുണ്ടായിരിക്കുകയും അതിന്നിടയിൽ തീരെ യോജിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്തപ്പോൾ പണിക്കർ പരിഭ്രമമുണ്ടായതിൽ ആശ്ചര്യമില്ലല്ലോ.

പണിക്കർ ചോദ്യത്തിനു മറുപടി പറയുവാൻ താമസിച്ചതു കണ്ടപ്പോൾ നായർ കോപം ജ്വലിച്ചു എന്നുള്ളതു വ്യക്തമായി. അതുകൊണ്ടു പണിക്കർ താൻ മടിയിൽ വെച്ചിരുന്ന എഴുത്തുനടപ്പു നായരുടെ കയ്യിൽ കൊടുക്കുവാൻ അധികം താമസിച്ചില്ല. കത്തു കിട്ടിയ ഉടനെ നായർ കനാമതു നോക്കിയതു അതായതു കത്താണെന്നാണ്. സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലേക്കു സഹായമായി നില്ക്കുന്ന ഒരു പ്രഭുവിന്റെ ഭവനത്തിൽ, സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലെ ആൾക്കർ നിറഞ്ഞ ഒരു സദസ്സിൽ, കൊച്ചിത്തമ്പുരാന്റെ കത്തുകൊണ്ടു് ഒരാൾ വരുമെന്നു സ്വപ്നത്തിൽപോലും വിചാരിപ്പാൻ നായർക്കുവകാശമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടു്, ഇന്നാളാണു കത്തയച്ചതെന്നു മനസ്സിലായപ്പോൾ നായർക്കുണ്ടായ പരിഭ്രമവും മനോവികാശങ്ങളും കാണുവാനായിരുന്നില്ല. ആ കത്തു് കളിച്ചു വെക്കുവാൻ നായർ അല്പനേരം ശ്രമിച്ചുവെങ്കിലും ഇല്ലെങ്കിലും, ഒടുവിൽ ആ കത്തു കയ്യിൽ പിടിച്ചു ഭീശ്വരമായി കറച്ചുനേരം ആചോചിക്കുകയാണുണ്ടായതു്. എന്നിട്ടു കത്തു വീണ്ടും ഒന്നു വായിച്ചു് അടുക്കെ നില്ക്കുന്നവരോടു പറഞ്ഞു:--

ഈ സ്വകാര്യകൃത്യം, ആരുടെയാണെന്നാണു നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നത്? മറാരുടേതല്ല. കൊച്ചിത്തമ്പുരാൻമാരാണ്. ഞാൻ സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലെ ഭാഗം വിട്ട് അവിടുത്തെ സഹായികളും. ഏതാൽ അവിടുത്തെ രക്ഷയും സഹായങ്ങളും എനിക്കുണ്ടാവും. അല്ലെങ്കിൽ അപസരം കിട്ടുമ്പോൾ അവിടുന്ന് എന്നെ നശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. കവളപ്പാറ സ്വരൂപക്കാരെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തി പാട്ടിചാക്കുമെന്നായിരിക്കാം കൊച്ചിത്തമ്പുരാൻ വിചാരിക്കുന്നത്.

ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു നായർ കുറച്ചുനേരം മിണ്ടാതെയിരുന്നു. നായരുടെ ഈ വാക്ക് ആ സദസ്സിലുണ്ടാക്കിത്തീർത്ത ക്ഷോഭത്തിന് ഒരു കയ്യും കണക്കുമില്ല. നായർ വീണ്ടും പറഞ്ഞു:—

‘ഇങ്ങിനെ ഒരാഗ്രഹം കൊച്ചിത്തമ്പുരാനുണ്ടാവാതെയാകാതെ കാരണം? എന്നെപ്പോലെയുള്ള ഒരു സ്വരൂപിക്ക് ഇപ്രകാരം ഒരു കത്തയയ്ക്കാൻ ചെയ്യപ്പെട്ടതെങ്ങിനെ? കൊച്ചിയിലുള്ള സ്വാമിദ്രോഹികളായ ചില പ്രഭുക്കന്മാരെപ്പോലെയുണ്ടാണു ഞാനുമെന്നാണോ തമ്പുരാൻ വിചാരിച്ചത്? ഈ കത്തിനേയും കത്തു കൊണ്ടുവന്ന ആളേയും ഞാൻ ഏതുപ്രകാരമാണു സ്വീകരിക്കുന്നതെന്നു കാരണങ്ങളുണ്ടാകാതെ സാക്ഷികൾ നിങ്ങളുണ്ടല്ലോ?’ സദസ്സിൽ ഒരു പൂലൻ—എഴുമാനനു വന്നുചേർന്ന ഇത്തരം അപവാദങ്ങളെ പരിഹരിക്കുവാൻ ഞങ്ങൾ തെയ്യാറുണ്ട്’.

ഈ അഭിപ്രായത്തെ സദസ്യരെല്ലാവരും അംഗീകരിച്ചു. കോപാധനായ നായർ വളരെ ഉച്ചസ്വരത്തിൽ പണിക്കരോടായി ഇടുകാരം പറഞ്ഞു:—

ഇങ്ങിനെ ഒരു കത്തുംകൊണ്ടു കവളപ്പാറ വരുവാൻ ധൈര്യപ്പെട്ട താനാണോ? ഇതിനു പുറപ്പെട്ടു നീതിനു മുമ്പായി താനും തന്റെ ബുദ്ധിയും തമ്മിൽ വേർപിരിഞ്ഞിട്ടുണ്ടാവണം.?

പണിക്കർ—ഞാനിവിടെയല്ല, എവിടെയും ഇഷ്ടപരന്റെ രക്ഷയിലാണിരിക്കുന്നത്. വാഗ്ദത്തം ചെയ്തുകാരം ഞാൻ പ്രവൃത്തിച്ചുവെന്നുയള്ളു. മരൊന്നും ഞാനില്ലാൾ ആലോചിക്കുന്നില്ല.

നായർ—ഇനി തനിക്ക് ഈ ജീവദശയിൽ ഒന്നും ആലോചിക്കേണ്ടിവരില്ല. ആലോചനകളൊക്കെ ഇല്ലാൾതന്നെ കഴിച്ചുകൂടയാം—എടൊ ആരവിടെ? നാലു നായന്മാരെ വിളിക്കുക—തനിക്കിനി വല്ലതും പറയാനുണ്ടോ?

പണിക്കർ—എനിക്കൊന്നും പറയാനില്ല.

നായർ—എന്നാൽ ചിലതു ചെയ്യാനുണ്ടു്. ഇയ്യാളുടെ കൈ പിടിച്ചു കെട്ടുക.

ഇതു പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കും നാലു നായന്മാർ പണിക്കരെ കടന്നുപിടിച്ചുകഴിഞ്ഞു. അവർ അവരുടെ കർത്തവ്യകർമ്മം ചെയ്തുകൊണ്ടു് അവരോടെതിർപ്പാൻ പണിക്കർ ഉത്സാഹിച്ചില്ല. യഥാർത്ഥത്തിൽ പോരാട്ടത്തിന്നല്ലല്ലൊ വന്നിട്ടുള്ളതും, അതുകൊണ്ടു പണിക്കർ

നായന്മാർ കാട്ടുനരികൾ പകരം ഒന്നും പ്രവൃത്തികൊണ്ടെ നായന്മാരുടെ മുഖത്തുതന്നെ നോക്കിക്കൊണ്ടുനിന്നു.

നായർ—എടോ പണിക്കരേ! 'കൊല്ലം കൊലയ്ക്കും' അധികാരമുള്ള ഒരു സ്വരൂപിയാണു ഞാനെന്നു താൻ മനസ്സിലാക്കിട്ടുണ്ടായിരിക്കുകയില്ല. രാജദ്രോഹികളെ കൊല്ലുവാൻ യാതൊരു വിചാരണയും നടത്തേണ്ടതില്ലെന്നും മനസ്സിലാക്കണം. താൻ കൊച്ചിത്തമ്പുരാന്റെ പടയാളികളിലൊരുവനാണെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നു. തന്റെ കഴുത്തു പോവേണ്ടകിൽ സത്യം പറഞ്ഞോളൂ.

പണിക്കർ — ഞാൻ എന്റെ കഴുത്തിനെ ഭയപ്പെട്ടിട്ടില്ല സത്യം പറയാറുള്ളതു്; അതിലും വലുതായ ധർമ്മമാണ് എന്റെ സത്യത്തിന്നടിസ്ഥാനം. നിങ്ങൾ വിചാരിച്ചതു തെറ്റല്ല. കൊച്ചിത്തമ്പുരാന്റെ യോദ്ധാക്കളുടെ കൂട്ടത്തിൽ എനിക്കും ഒരു സ്ഥാനം കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. നായർ — തന്റെ ആ സ്ഥാനം അത്രയുടെ കീഴിലാണു്?

പണിക്കർ — ഏതെന്തെല്ലാംബന്ധിച്ചിട്ടുള്ള ചോദ്യങ്ങൾക്കു ഞാൻ ഉത്തരം പറയാൻ ഞാനിപ്പോൾ ഒരുക്കമില്ല. നായർ — ഓഹോ! സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലെ ഒരു വിരോധി അവിടുത്തെ രാജ്യത്തു കടന്നു ധർമ്മത്തേയും മയ്യുടിയേയും പററി പ്രസംഗിക്കുന്നത് ഒരു പുതുമതത്തെ എടോ! തന്റെ മയ്യുടിയും ധർമ്മമുടിയെക്കു ഇപ്പോൾ വളരെ അപകടമായ സ്ഥിതിയിലാണു കിടക്കുന്നത്. ആത്മരക്ഷയെയാണു താൻ പ്രധാനമായി നോക്കേ

ണ്ടതു്. സൂര്യൻ അസ്തമിക്കാറായിത്തുടങ്ങി. അതോടുകൂടി തന്റെ ജീവനും അസ്തമിക്കാതിരിക്കയാണു് നല്ലതു്.

പണിക്കർ— എന്റെ മയ്യാദയെ സൂക്ഷിക്കേണ്ടവൻ ഞാനാണു്. എന്റെ ജീവനെ എനിക്കു വളരെ കാര്യമായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഞാനിവിടെ നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ നില്ക്കാൻ വരില്ലായിരുന്നു. നിങ്ങളുടേയൊ ഈ നാട്ടുകാരുടേയൊ കയ്യാൽ എനിക്കു വല്ല ദോഷങ്ങളും വരുത്താതായാൽ അതിനു പകരം ചോദിച്ചാൽ ആളുവേറെയുണ്ടു്. ഞാൻ പറയുന്നതു് ഒരു മുന്നറിയിപ്പുമാത്രമാണു്; ഭീഷണിപ്പെടുത്തുകയല്ല. എന്നെ പറഞ്ഞയച്ചാലൂടെ വാക്കും പ്രവൃത്തിയും ഒന്നാണെന്നെ നിക്കറിയാം.

നായർ— തന്നെ അയച്ചാൽ ആരായാലും വേണ്ടതില്ല, അയാളുടെ ജീവരക്ഷയ്ക്കുതന്നെ അയാൾ ബുദ്ധിമുട്ടുമെന്നാണെന്നിങ്ങു തോന്നുന്നതു്. എടോ, തന്റെ കൊച്ചിത്തമ്പുരാനു വടക്കോട്ടു യുദ്ധത്തിനു ചരം എത്ര ആളുകളുണ്ടു്?

പണിക്കർ ഇതിനു് ഒരുത്തരവും പറയാതെ ഒരു പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി തലതൊന്നിളക്കുകയാണുണ്ടായതു്. 'ഈ രാജദ്രോഹിയെക്കൊണ്ടു സത്യം പറയിക്കുവാൻ ആരെക്കൊണ്ടും കഴിയില്ലേ?' എന്നു വളരെ കോപത്തോടെ നായർ വിളിച്ചു ചോദിച്ചു. 'കോലിന്റെ മുട്ടിന്മേൽ ചില പ്രയോഗങ്ങൾ ചെയ്താൽ സത്യം പറയിക്കാം' എ

നാൻ ഒരു നായർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. രണ്ടു വിരലിന്റെ ഇടയിൽക്കൂടി ഒരു തീക്കൊള്ളി വെച്ചാലും മതി' എന്നു വേറൊരാളും അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. അതിലിടക്കു് ഇത്തരക്കാരോടു മുമ്പു പ്രയോഗിച്ച ചില വിദ്യകളെപ്പറ്റി കാരോരുത്തർ കാരോ കഥകൾ പറഞ്ഞുതുടങ്ങി. ആകപ്പാടെ എല്ലാവരും സംസാരിക്കുന്ന മട്ടിലായി

നായർ—മതി, മതി, അതൊക്കെ നമുക്കു സമയംപോലെ ആലോചിക്കാം. ആരാ അവിടെ? ഇവനെ തടവുമുറിയിൽ കൊണ്ടിടുക.

ഒരു നായർ—എജമാനനേ! ഏതു തടവുമുറിയിലാണിടേണ്ടതു്?

നായർ—കല്ലറയിൽത്തന്നെയാവട്ടേ.

ഇതിന്നുശേഷം പണിക്കരെ രണ്ടു നാലുപേർ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. കൊട്ടാരത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗത്തു വിസ്താരവും ഉയരവുമുള്ള ഒരു കല്ലറയിലേക്കാണ് പണിക്കരെ കൊണ്ടുവന്നതു്. ഈ കല്ലറയെപ്പറ്റി പല കഥകളും കവളപ്പാറക്കാക്കു് അക്കാലത്തു പറയാനുണ്ടായിരുന്നു. കൊലക്കാരന്തിന്നു ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ടവരെയാണു് ഈ കല്ലറയിൽ സാധാരണ കൊണ്ടുവന്നുപോകാറു പതിവു്. അതിനുള്ളിൽ കടപ്പാൻ യോഗമുണ്ടായിട്ടുള്ളവരാരും പിന്നെ പുറത്തേക്കു പോയതായി കേട്ടിട്ടില്ല. രക്ഷ പ്രാപിപ്പാൻ യാതൊരു മാറ്റവും ഇല്ലാത്തതായ ആ ജയിൽ മുറിയുടെ പ്രവേശമാറ്റം ഇരുമ്പഴികളെക്കൊണ്ടു തടുത്തു ഭടന്മാരെപ്പോഴും കാവൽ നില്ക്കാറുണ്ടു്. ഇതിനുള്ളിലു

കുപ്പട്ടപ്പോൾ മഠ്രമാണു പണിക്കരുടെ പ്രകൃതത്തിൽ അല്പം ഒരു മാറ്റം വന്നു്. മരിക്കുന്നതുവരെ മരണത്തെപ്പറ്റിയുള്ള വിചാരത്തോടുകൂടി ഭയങ്കരമായ ഒരിരട്ടായിൽ തനിയേ ഇരിക്കുക എന്നതും, ആ ഇരട്ടായിൽ മുമ്പു പല പ്രാവശ്യവും കടക്കേണ്ടിവന്നിട്ടുള്ള ഒരരോരുത്തരുടെ ചരിത്രങ്ങൾ ഇരുമ്പഴിയുടെ പഴുതിൽക്കൂടി കാവല്ക്കാരർ പറഞ്ഞുകേൾക്കുന്നതും എത്ര ധൈര്യമുള്ളവരുടേയും മനസ്സിനെ എളുക്കാതിരിക്കയില്ല. കുറച്ചുകാലമായി ചില തടവുകാരുടെ ദേഹംതന്നെ കാണാറില്ലെന്നും, മുമ്പു മരിച്ച ചിലരുടെ പ്രേതങ്ങൾ തിന്നാറാണെന്നും മറ്റും പറഞ്ഞുകേൾക്കുമ്പോൾ എത്ര ധൈര്യമുള്ളവനാ ഒരു രോഗാഞ്ചലം ഉണ്ടാകാതിരിക്കുമോ?

പണിക്കർ പല പ്രകാരത്തിലുള്ള ചിന്തകളിൽ നിമഗ്നനായി മരണത്തെ പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു് ഇരുന്നതിനാൽ നേരം പാതിരയാവാൻ തടഞ്ഞിരിക്കാറില്ല. അപ്പോൾ താനിരിക്കുന്നതിന്നു നേരം മേൽഭാഗത്തു നിന്നു് ഒരു ശബ്ദം കേൾക്കുകയും പെട്ടെന്നു തെളി മേല്പോട്ടു് നോക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ അന്ധകാരമയമായ ആ മുറിയുടെ മുകളിൽക്കൂടി ഒരു പഴുതുണ്ടെന്നു്, അതിൽക്കൂടെ ആരോ ഒരാൾ തന്റെ ശ്രദ്ധയെ ആകർഷിക്കുന്നുണ്ടെന്നും പണിക്കർക്കു തോന്നി. പെട്ടെന്നു പണിക്കർ ഒരു ഭ്രാന്തനെപ്പോലെ ഹൃദയ നീറുന്നിന്നു് നോക്കിയപ്പോൾ ആ ഭ്രാന്തന്റെ കൈകൾ മുഖം താഴെ കാണിച്ചു കയ്യി

ലോക വെളിച്ചവും പിടിച്ചു നോക്കുന്നതും 'ശബ്ദിക്കരുത്' എന്നു കൈകൊണ്ടു് അറംഗ്യം കാണിക്കുന്നതും 'ഞാൻ

“ശബ്ദിക്കരുത്”

വല്ല സഹായവും ചെ'യ്യണമോ?’ എന്നു സാധധാനത്തിൽ ചോദിക്കുന്നതുമായി വണിക്കർ തോന്നി. സം

സാരംകൊണ്ടും കണ്ടെടുത്തോളമുള്ള മുഖത്തിന്റെ പ്രകൃതംകൊണ്ടും തനിക്കു കവളപ്പുറയിലേക്കു വഴി കാട്ടിത്തന്ന ഒരു കൃഷിക്കാരനാണെന്നു പണിക്കർ ശങ്കിച്ചു. ഞാൻ ഇതിനുള്ളിലുണ്ടെന്നു നിങ്ങൾക്കെങ്ങിനെ മനസ്സിലായി?' എന്നു പണിക്കർ ചോദിച്ചു.

ആ ആൾ — അതൊക്കെ പോട്ടെ. കവളപ്പുറം എഴുമാനനാരേക്കാരും ഈ സ്ഥലത്തെപ്പറ്റിയ വിവരം എനിക്കാണധികം നിശ്ചയമുള്ളതു്. ഈ കൊട്ടാരം പണിയുന്ന കാലത്തുതന്നെ ഞാനിവിടെ ചെലുമാറിയ രുന്ധനവനാണു്. ഈ മുറിയിലേക്കുള്ള ഈ മാറ്റം ഞാനറിയുപയോഗിക്കുന്നതു് ഒന്നാമതായിട്ടല്ല. സമയം പോകുന്നു. നിങ്ങൾക്കു ഞാൻ വല്ല സഹായവും ചെയ്യേണ്ടതുണ്ടോ?

പണിക്കർ — നിങ്ങളെന്നോടു കാട്ടിയ ദയയ്ക്കായി ഞാൻ വളരെ നന്ദി പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു പക്ഷേ, നിങ്ങളെക്കൊണ്ടു് എനിങ്ങിപ്പോൾ വലിയ സഹായമൊന്നും ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. എന്നാൽ എനിക്കു നേരിട്ടുള്ള ഈ അപകടം കൊച്ചിത്തമ്പുരാണു വല്ല വിധത്തിലും അറിയിക്കുന്നതായാൽ അതൊരു സഹായമാവുന്നതാണു്.

ആ ആൾ — അതിനന്താണു പ്രയാസം? ഞാൻ നിങ്ങളോടു സ്വലായു് ഒന്നു പറയട്ടെയോ? വാസ്തവത്തിൽ എനിക്കു കൊച്ചിത്തമ്പുരാന്റെ നേരെ ഭക്തിയും ബഹുമാനവും തോന്നാറുണ്ടു്.

പണിക്കർ - കൊച്ചിത്തമ്പുരാന്റെ പ്രധാനമന്ത്രിയും സൈന്യാധിപനുമായ പാലിയത്തച്ചന്റെ മരുമക്കളിലൊരാൾ ഇവിടെ അടുത്തു പേരാറുവീഥിയിലുണ്ടു്. എനിക്കു വല്ല ദോഷവും വന്നാൽ വിവരം അദ്ദേഹത്തെ അറിയിക്കുക മാത്രമാണു നിങ്ങളൊക്ക സഹായമായി ചെയ്യേണ്ടതു്.

ആ ആൾ—ഐ:! അതിനെന്താ പ്രയാസം? നേരം പുലരുമ്പോൾ മുന്പേ കഴിക്കാം. അതിരിക്കട്ടെ, നിങ്ങൾക്കു് ഈ ദ്വാരത്തിൽക്കൂടെ പുറത്തേക്കു കടന്നാൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ടോ?

പണിക്കർ—എനിക്കുണ്ടാട്ടു കയറാൻ ഒരു വഴിയും ഇല്ല. വെറുതെ സംസാരിച്ചു സമയം കളയണ്ട. ഇനിയും താമസിച്ചാൽ എനിക്കുവേണ്ടി നിങ്ങളും അപകടത്തിൽ പെടും.

ആ ആൾ—എന്നാലങ്ങിനെയാവട്ടെ. പരിഭ്രമിക്കേണ്ട.

എന്നു പറഞ്ഞു് ആ ആൾ പോയി. പണിക്കർ പിന്നെയും ചിന്താഗണനായിത്തന്നെ ഇരിപ്പായി. പിന്നെയും കുറച്ചു കഴിഞ്ഞു:പ്പാൾ ആ ദ്വാരത്തിൽക്കൂടെത്തന്നെ ഒരു തടിച്ചു നീണ്ട കയർ, എറങ്ങിവരുന്നതു കണ്ടു. പണിക്കർ ആ കയർ പിടിച്ചുവലിച്ചുനോക്കിയപ്പോൾ മുകളിൽ ബലമായി ബന്ധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും ആരോ കരാൾ തന്നെ രക്ഷിപ്പാൻ ചെയ്തു വിദ്വയാണെന്നും മനസ്സിലായി. ആ കയർ പിടിച്ചു പണിക്കർ മുകളിലേക്കു കയറിയതും കയർ മേല്പോട്ടടുത്തു ആ ദ്വാരം മുട്ടുകല്ലുകൊണ്ടു

മൂലം വേഗം കഴിഞ്ഞു. പണിക്കർ മുക്തിലെത്തിച്ചേരുന്നതു താനിരുന്നിരുന്ന കല്ലറയോളം വലിപ്പമുള്ള വേറെ ഒരു മുറിയിലാണെന്നും തന്നോടു സംസാരിച്ച ആ കൃഷിക്കാരൻ മാത്രമേ ആ മുറിയിൽ ഉള്ളവനും മനസ്സിലായി.

ആ ആൾ—കറക്ക സംസാരിക്കരുത്. നിങ്ങൾ ഇന്നപ്രകാരം രക്ഷ പ്രാപിച്ചു എന്ന് ആരും അറിയരുത്. പണിക്കർ—വസ്തുവത്തിൽ ഉടയാളെ ഒരു സ്വപ്നമാണെന്നാണ് ഇനിക്കു തോന്നുന്നത്. ഇത്ര ഉറപ്പോടു കൂടിയ ഒരു കാരാഗൃഹം ഇത്ര എളുപ്പത്തിൽ ഭേദിക്കാമെന്നും എന്നെ രക്ഷിപ്പാൻ കാര്യം ഇത്രയൊക്കെ ബുദ്ധിമുട്ടുമെന്നും ഞാൻ വിചാരിക്കത്തരാണ്.

ആ ആൾ—ഈ കല്ലറയിലേക്കുള്ള ഈ പ്രവേശമാറ്റം ആ കല്ലറയോളം തന്നെ പഴക്കമുള്ളതാണെന്നു നിങ്ങൾക്കു നോക്കിയാൽ മനസ്സിലാവും. മുൻകാലങ്ങളിൽ ആ കല്ലറയിലേക്കുള്ള ഏകപ്രവേശമാറ്റംതന്നെ ഇതായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ ആ മാറ്റം നിങ്ങൾക്കു ഒരു രക്ഷമാറ്റമായി. ഒരു കാലത്തു രക്ഷ പാടില്ലെന്നു വിചാരിച്ചുണ്ടാക്കിയ മാറ്റം ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾക്കു സഹായത്വം തന്നിരിക്കുന്നു.

പണിക്കർ—നായർ എന്നോടു കണ്ടിച്ചു ഭയപ്പെടുത്തിനും ദയയ്ക്കും ഞാൻ വളരെ കടപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

നായർ—കറമോ! എന്റെ വേഷംമാറൽകൊണ്ടും പറിയില്ല. നിങ്ങൾക്കെങ്ങിനെ എന്നെ മനസ്സിലായി?

നിങ്ങൾ ആരാണു്? ഏതു ദിക്കുകാരനാണു്? എന്താണു പേർ?

പണിക്കർ—നായരുടെ വാക്കു് ഒരിക്കൽ കേട്ടാൽ പിന്നെ തിരിച്ചറിയാത്തവർ മുൾപ്പുലമാണെന്നാണെന്നിരിക്കു തോന്നുന്നതു്. ഞാൻ പേരാറു പുറത്തു നമ്പൂതിരിയാണു്.

നായർ—കാ! ശരിതന്നെ. പേരാറു പുറത്തു പണിക്കർ അല്ലേ? കേട്ടിട്ടുണ്ടു്. ഇവിടുത്തെ തടവിലിട്ടു തല്ലാലംകരെ ഉപദ്രവിച്ചുവെങ്കിലും ഇപ്പോൾ രക്ഷപ്പെട്ടുകൊണ്ടു് ആ പാപം നീങ്ങിയെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. ആ സദസ്സിൽ ഇങ്ങിനെ കരയുന്നതു കൊണ്ടുവന്നു തന്നതു നന്നായോ? ഒരു നമ്പൂതിരിയാണെന്നു് ആദ്യം പറയാത്തതെന്തുകൊണ്ടാണു്?

പണിക്കർ—നായരുടെ സ്വകാര്യമായി പറയുവാൻ ഞാൻ വളരെ ശ്രമിച്ചു. വിവരം പറഞ്ഞയരുന്നതും ചെയ്തുവല്ലോ. വേഷം മാറിയാൽ കാര്യം എളുപ്പത്തിൽ സാധിക്കുമെന്നു വിചാരിച്ചു.

നായർ—അതു ശരിയാണു്. പക്ഷേ സ്വകാര്യമായി കാണുവാനുള്ള അപേക്ഷകൾ പലതും വരാറുള്ളതുകൊണ്ടു് അതത്ര സാരമായി കരുതിയില്ല എന്നേ ഉള്ളൂ.

പണിക്കർ—നായർ നാളെ രാവിടെ എങ്ങോട്ടോ പോകുന്നുവെന്നു കേട്ടു. പിന്നെ എന്നു മടങ്ങുമെന്നു് അർക്കം വിചര്യമായില്ല. അതുകൊണ്ടു് അല്പം ഗൃതിപ്പെട്ടില്ലെന്നില്ല.

നായർ—ഇവിടുത്തെ പേരിൽ ഒരു കുറവും കാണുന്നില്ല. അഥവാ ആ എഴുത്തു് ഒളിച്ചുവെച്ചുവെങ്കിൽ

ത്തന്നെ ഒരിക്കലതൊക്കെ പുറത്തായേയ്ക്കും. ഞങ്ങൾ സ്വതന്ത്രനാരായ പ്രഭുക്കന്മാരാണെങ്കിലും സാമൂതിരിപ്പട്ടിലേക്കു തൊരിലാമണ കൂടാതെ കഴിക്കേണ്ടതു ഞങ്ങളുടെ കടമയാണ്. അതുകൊണ്ട് ആ പ്രവർത്തിച്ചതൊക്കെ ശരിയായെന്ന് ഇവിടന്നും സമ്മതിക്കാതിരിക്കയില്ല. ഇവിടന്നു കൊണ്ടുവന്നു കത്തിനു മറുവടി എഴുതിത്തരുന്നില്ല. പറയുന്നതൊക്കെ ഇവിടന്നു കാർമ്മയിൽവെച്ച് അവിടെ അറിയിച്ചാൽ മതി. കവളപ്പാറ സ്വരൂപത്തിന്റെ മാമിയെ കാത്തുരക്ഷിക്കേണ്ട ഭാരം ഇവിടെയ്ക്കുണ്ട്. സാമൂതിരിപ്പാടും കൊച്ചിത്തമ്പുരാനുറയുള്ള കലഹത്തിൽ അവിടുത്തേക്കു ജയം കിട്ടുന്നപക്ഷം അവിടുത്തെ ഭക്തന്മാരായ പ്രഭുക്കന്മാരിൽ ഒരാളായിരിപ്പാൻ ഇവിടെ അശേഷം മടിയയില്ല. ഇവിടുത്തെക്കൂടെ കുറച്ച ഭൂമത്തേക്കു വിശ്വസ്തനായ ഒരാളെ സഹായത്തിന് ഇതാ അയയ്ക്കുന്നു.

ഇത്രയും പറഞ്ഞു നായർ ഒരു ഭൂമിയെ പണിക്കരുടെ കൂടെയാക്കി അവിടെനിന്നു പോയി. നായരുടെ നയവിശേഷവും സാമന്ത്രിയുമോട് ആശ്ചര്യപ്പെട്ടുകൊണ്ടു പേരാറുപുറത്തു പണിക്കർ മടങ്ങിപ്പോവുകയും, സകല വിവരവും യഥാവസരം ഉണർത്തിക്കുകയും ചെയ്തു. അന്നത്തെ കവളപ്പാറ യജമാനന്റെ നയവിശേഷംകൊണ്ടു ലന്തക്കർ തുടങ്ങിയ പാശ്ചാത്യന്മാർ കേരളത്തിൽ ഹാജരിട്ടു ഉണ്ടാക്കുവാൻ ചെയ്ത ശ്രമങ്ങൾ പലപ്പോഴും ഫലിക്കാതെ വന്നിട്ടുണ്ടെന്നു സുപ്രസിദ്ധമായ സംഗതിയാണ്.

മാമനയുടെ ഗുഹാപീഠം.

(അല്ലെങ്കിൽ ഒരു സന്താനമോഷണം.)

പ്രായോഗികമായി യത്ര ദൈവഹതകസ്തത്രൈവ യാന്ത്രികപദഃ' എന്ന പ്രമാണവും ചൊല്ലി ഒരു ഭീരുവ ശ്യാസവും വിട്ടുകൊണ്ടാണു കാവിൽ കണ്ടുപിണിക്കർ വടക്കുന്നാഥക്ഷേത്രത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറെ ഗോപുരത്തിൽനിന്ന് ഉണർന്നുനോരത്ത്. നേരം ഏതാണ്ടു കോഴി കൂകുന്ന സമയമേ ആയിട്ടുള്ളു. പള്ളിയുണർത്തൽ കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. കാലം വൃശ്ചികമാസമാണ്. തണുപ്പും മഞ്ഞും സാമാന്യം ഉണ്ടുതാനും. കക്കാട്ടു കാരണമല്ലാട്ടിലെ ആശ്രിതനായി കൂടി രണ്ടു വ്യാഴവട്ടകാലം കഴിഞ്ഞിട്ടും തന്റെ ബുദ്ധിക്ഷയത്തേയും സാമത്വത്തിനും അനുസരിച്ച യാതൊരു സ്ഥാനമാനങ്ങളും കിട്ടാത്തയാലുള്ള മനസ്സാപവും, കൊതുകും തണുപ്പുംനിമിത്തം രാത്രി ഉറക്കം അശേഷം കിട്ടാത്തയാലുണ്ടായ ക്ഷീണവും, തൃശ്ശിവപേരൂർ വന്ന കാര്യം സാധിക്കാത്തയാലുണ്ടായ ഇടപാടുംഗവും കണ്ടെടുക്കുവാൻ കണ്ടുപിണിക്കർ പ്രഭാതകീർത്തനം ചൊല്ലാൻതന്നെ മറന്നുപോയി. ഒടുവിൽ 'ഹരിനാരായണ' 'ഹരിനാരായണ' എന്നു കുറെ ഉരുവിട്ടുകൊണ്ടു വിരിപ്പും മാറ്റും ഭാണ്ഡമാക്കി കേണിക്കാണുന്നോം കമലനേത്രന്റെ' എന്നും ചൊല്ലി ക്ഷേത്രനടയിലേക്ക് ഇ

റങ്ങിയപ്പോൾ 'നിറമേറും' കൌപീനം മാത്രം ചാഞ്ചി യ രാമമാരാരുടെ ആസനമാണു കണികണ്ടത്. സ്വ ദേശമായ വന്നേരികു മടങ്ങുകയാണെങ്കിലും ശകുനം പറയില്ലെന്നു നിശ്ചയിച്ചു മാരാമെ ശവിച്ചു. 'ദുഷ്ടകന ദോഷമപഹന്തു ഹരശംഭോ!' എന്നും ചൊല്ലി ദുഷ്ടരൂ ത്തിൽനിന്നു വടക്കോട്ട് ഇറങ്ങി, വടക്കേച്ചിറയുടെ തെ ക്കുവശത്തുനിന്നു വടക്കുപടിഞ്ഞാറായിപ്പോകുന്ന ഉഴുവഴിയിൽകൂടി യാത്രയാചി. ഏകദേശം ഒരു വിളിപ്പാടു നടന്നപ്പോൾ വഴിയ്ക്കുരികെ ഒരു കൽമതിലിന്റെ ഇട യിൽകൂടി 'ആവു എന്റെ ഈശ്വരാ! നല്ല മുഹൂർത്തത്തി ന്നതന്നെ എത്തിയല്ലോ' എന്ന് ഒരു ശബ്ദം കേട്ടതും ക ള്ശുപ്പണിക്കർ തിടഞ്ഞു നോക്കിയതും പശുക്കളെ പര ന്വിലേക്കുക്കൊൻ കെട്ടിയുണ്ടാക്കിയ ഒരു ചെറുചാതി ലിൽകൂടി ഒരു സ്ത്രീ, ഒരു ഭാഗ്യത്തെ 'ഇതാ പിടിക്കു' എന്നും പറഞ്ഞു വീട്ടിക്കാണിച്ചതും ആലോചിപ്പാനൊ ന്നും ഇട കിട്ടാതെ പരിഭ്രമിച്ചു നില്ക്കുന്ന കൽശുപ്പണി ക്കർ ഈ ഭാഗ്യം സ്വപ്നത്തിലെ നപോളെ താനറിയാ തെ വാങ്ങിയതും ഉടനെ വാതിലും അടച്ചു ആ സ്ത്രീ ഓടിപ്പോയതും ഒക്കെ ഒരു നിമിഷത്തിലിടയ്ക്കു കഴിഞ്ഞു. കൽശുപ്പണിക്കർ സ്കൂളോടടുത്തിൽനിന്നു വിമുക്തനാ വാൻ അധികം നേരം വേണ്ടിവന്നില്ല. കയ്യിൽ കിട്ടിയ ഭാഗ്യത്തിന്റെ ഘനംകൊണ്ടും, അതിനുള്ളിൽനിന്നു് ഒരു ജീവി കൈകാൽ കടഞ്ഞു' ഇളകിക്കളിക്കുകൊണ്ടും പണിക്കർ സ്വബുദ്ധി താനേ ഉണ്ടായി. പ്രഭാതമായെ ക്കിലും പ്രത്യേകിച്ച് ആ ഇടവഴിയിൽ മരണത്തിൽ

ആളുകളെ കണ്ടാൽ മനസ്സിലാകത്തക്കവിധം വെളിച്ചം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. കയ്യിൽ കിട്ടിയ വസ്തു എന്താണോ? ഒരു വയസ്സു പ്രായമുള്ള ഒരു കുട്ടിയാണെന്നും, ഇന്നു പ്രദേശത്താണെന്നും പണിക്കർ തീർച്ചപ്പെടുത്തുവാൻ അധികം ആലോചിക്കേണ്ടതായി വന്നില്ല. ഈ സ്ഥലം ഇന്നാളുടെ വീടാണെന്നുംകൂടി കൂട്ടത്തിൽ കാമ്യയായ പ്പോൾ 'എന്റെ പാദവേതേ' എന്നു മറ്റൊരു പാദവേതേ കണ്ടുപിണിപ്പൻ ഭാഗ്യംത്താടുംകൂടി കാട്ടും തുടങ്ങി. പതിനാറു മുമ്പായി വന്നുവരികിൽ സ്വഗൃഹത്തിൽ ചെന്നുചേർന്നു കട്ടിയെ നല്ലവണ്ണം കണ്ടു നോക്കി. പട്ടണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ആ പെൺകുട്ടി സർവ്വഭരണഭൃഷിതത നന്നായി. ഉടപ്പിറന്നവളായ കുഞ്ഞിക്കുട്ടിത്തന്നെയെ വിളിച്ചു വഴിയരികിൽ നിന്ന് അഗതിയായ ഒരു കുട്ടിയെ കിട്ടിയ വിവരം പറഞ്ഞു' ഏല്പിച്ചുകൊടുത്തു.

II

തിരുന്നാടിയും തിരുവോണത്തും കയ്യുൾമാർ കൊച്ചിത്തമ്പുരാന്റെ പടത്തലവന്മാരിൽ പേരുകേട്ടവരാണ്. ഇവർ രണ്ടുപേരും മേൽ വിചരിച്ച സംഭവം നടന്ന കാലത്തു വചിയ തമ്പുരാണൊന്നിച്ചു മട്ടാഞ്ചേരിക്കോവിലകത്തുവെച്ച് കാരോ യുദ്ധാലോചനകൾ നടത്തി വരികയായിരുന്നു. ഈ രണ്ടു കുടുംബക്കാരും വലിയ സ്വത്തുകാരും സ്ഥാനികളുമാണ്. ഇവർ തമ്മിൽ 'ഒരൊരാൾക്കും' അവകാശമുണ്ടു്. തിരുന്നാടിക്കയ്യുൾ തിരുമുഖിൽ പ്രത്യേകസേവകനും ഒരു ജനഹിതനും ആ

യിരുന്നു. തനിക്കു കടുബമായി ഒരു സഹോദരി മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. കിരാങ്ങാട്ടു നമ്പൂതിരിപ്പാടുമായി സംബന്ധമുള്ള ഈ സഹോദരി പ്രസവിച്ചു സന്താനമുണ്ടാവാതെ കറച്ച കാലം വ്യസനിച്ചുവെങ്കിലും ഈ കഥ തുടങ്ങുവാൻ പത്തുമാസം മുമ്പ് ഒരു പെൺകുട്ടിയെ പ്രസവിച്ചു. സമ്പത്തോടുകൂടിയ കുറേക്കൂടെ തറവാട്ടിലെ ഈ സന്താനം എല്ലാവരുടേയും കണ്ണിലുണ്ണിയായിരുന്നു. തൃശ്ശിവപേരൂർ സ്വപ്നാശ്ശിരീഷിണി തമ്പുരാണൊപ്പം പട്ടമുഖരേതക്കു പോകുമ്പോൾ തിരുമ്പാടിക്കുറുപ്പാലം ഈ കുട്ടിയുടെ ശുശ്രൂഷയ്ക്കും സംരക്ഷണയ്ക്കുമായി വേണ്ടപ്പെട്ട എല്ലാ എപ്പോഴുകളും ചെയ്തിട്ടുള്ളതിനു പുറമെ തന്റെ കടുബവർഗ്ഗങ്ങളുൾക്കൊണ്ടുണ്ടായ ഈ കുട്ടിയുടെ സുഖസ്ഥിതിയെപ്പറ്റി അന്വേഷിക്കാൻ തനിക്ക് വിവരം എത്തിപ്പാൻ പ്രത്യേകം ആർക്കാരെയും നിയമിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. തിരുവോണത്തു കുറേക്കൂടെ സ്ഥിതി ഇങ്ങിനെയാണല്ലോ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കടുബത്തിൽ സന്തതി ദിനംപ്രതി വർദ്ധിച്ചുവരുന്നുണ്ടെങ്കിലും അതിനൊത്ത ചെറുപ്പം വർദ്ധിക്കാതെ കണ്ണിതപ്പെട്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. ഈ കുറേക്കൂടെ പ്രകൃതംതന്നെ പലക്കും രസിക്കാത്തതാൽ തന്റെ അനുചരന്മാരായ സാമന്ത്രി എല്ലാവരും വിടരധികളായിത്തീരുകയാണ് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്.

“അകരണതപമകാരണവിഗ്രഹഃ
 സ്വപ്നബന്ധുജ്ജനബന്ധുഹിഷ്ണതാ”

തുടങ്ങിയുള്ള ദുഃസ്ഥിതികളുടെ എല്ലാ ദുർഗ്ഗങ്ങളും ഇദ്ദേഹത്തെ ബാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂട്ടത്തിൽ തിരൂമ്പാടിക്കയ്യാൾക്ക് ഒരു സന്തതിയുണ്ടായ വിവരം അറിഞ്ഞ മുതൽ അസൂയയും ഇല്ലാഭംഗവും മുഴുത്ത് ഉറക്കം കുറഞ്ഞു് അല്പം ചിത്തഭ്രമത്തിന്റെ ലക്ഷണംതന്നെ കണ്ടുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. തിരൂമ്പാടിയും തിരുവോണത്തും കയ്യാൾമാരുടെ തറവാടുകൾ ഒരു കാലം ഒന്നാവണമെന്നും അതിന് എവിടെയെങ്കിലും ഒരു 'അന്യം' വരണമെന്നും തിരുവോണത്തുകയ്യാൾ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. അതിനുള്ള വഴികൾ പലതും ആലോചിച്ചിട്ട് ഒരു വഴിയും കണ്ടാതെ കഴങ്ങുക മാത്രമായിരുന്നു.

മുൻപാഞ്ഞ സംഭവം നടന്നതിനു പിറേറ ദിവസം 'വൈപ്പി'ന്നരികെവെച്ചു തിരൂമ്പാടിക്കയ്യാൾ കയറിയ തോണി മറിഞ്ഞു മുങ്ങിച്ചാവുകയും തോണിക്കാമൻ മാത്രം രക്ഷ പ്രാപിക്കുകയും ഉണ്ടായി. ഈ സംഭവവും തിരൂമ്പാടിക്കയ്യാളുടെ സഹോദരിയുടെ സന്താനമോഷണവർത്തനവും ഒരുമിച്ചാണു തിരുവോണത്തുകയ്യാൾ പലിയ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുണർത്തിച്ചത്. ഉത്തമമിത്രമായ കയ്യാൾ മരിച്ചതിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹോദരിക്കു നേരിട്ട അത്യാപത്തിലും തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു വളരെ വ്യസനിച്ചു. 'ഈ രണ്ടു സംഭവം ഉടനടി കഴിഞ്ഞതോർക്കുമ്പോൾ എന്തോ ചില ശങ്കകൾക്ക് അവകാശമായിരിക്കുന്നു' എന്നു മാത്രം അവിടുനു കല്പിച്ചു. കളവുപോയ കുട്ടിയെ കണ്ടുപിടിപ്പാൻ അന്വേഷണം

നടത്താതിരുന്നില്ല. പക്ഷേ ഒരു തുമ്പും ഉണ്ടായില്ലെന്ന് പറയേണ്ട. തിരുവോണത്തുകയ്ക്കും തന്റെ ദായാദിയുടെ സങ്കടാവസ്ഥയിൽ ഭട്ടയികം സഹതപിക്കുന്നുണ്ടെന്നു വരുത്തിക്കൂട്ടുവാൻ പല വിദ്യകളും പ്രയോഗിച്ചു.

III

കൊല്ലം പിന്നെയും പത്തുവരണ്ടു കഴിഞ്ഞു. ഇതിലിടയ്ക്കു കൊച്ചിരാജ്യത്തു് പല കലാപങ്ങളും കഴിഞ്ഞു. തിരൂമ്പാടിക്കയ്ക്കുളുടെ ആത്മചിത്രമായിരുന്ന വലിയ തമ്പുരാൻ തീപ്പെട്ടു. ചുതുതായി സ്ഥാനാരോഹണം കഴിഞ്ഞ തമ്പുരാൻ തിരുവോണത്തുകയ്ക്കുളുടെ ഇഷ്ടംപോലെ കാർയ്ക്കങ്ങൾ എല്ലാം നിവൃത്തിച്ചുകൊടുത്തു. തിരൂമ്പാടിയിൽ ആകെ ശേഷിച്ച സ്രീകുംഭാസിക്കും കഷ്ടിച്ച ചിലവിന്നുള്ള വക നീക്കിവെച്ചു്; ശേഷം മുതലും സ്ഥാനമാനാവകാശങ്ങളും തിരുവോണത്തുകയ്ക്കുൾക്കധീനമാക്കി. കിരാങ്ങാട്ടു നമ്പൂതിരിപ്പാടു് അവിടുത്തെ ഭായ്യയെ ഈ ദ്രോഹിയായ കയ്ക്കുളുടെ അധീനത്തിൽനിന്നു വേർപെടുത്തി കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി വാഴ്ത്തിച്ചു. കണ്ടുപ്പണിക്കർക്കു തിരൂമ്പാടിക്കയ്ക്കുളുടെ പടിക്കൽവെച്ചു് ഒരു കുട്ടിയെ കയ്യിൽ കിട്ടുന്നതെന്നു മുൻപുതന്നെ ഈ കയ്ക്കുൾമാർതമ്മിലുള്ള പണക്കവും അവരുടെ ചരിത്രവും ഒക്കെ മനസ്സിലായിരുന്നു. തന്റെ കയ്യിൽ അകപ്പെട്ട കുട്ടി തിരൂമ്പാടിക്കയ്ക്കുളുടെ കുടുംബം നിലനിൽപ്പുവാൻ എത്രമാത്രം

ആവശ്യമുള്ള ഒരു ആയുധമാണെന്നു പണിക്കർ റിയാ
 മായിരുന്നു. കൊച്ചി വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ
 ഉത്തരവിശപസ്സനായ കയ്യുൾ വിചാരിച്ചാൽ തനിക്കു
 വല കയ്യുണ്ടും നേടാനുണ്ടാകുമെന്നും അതിന് ഈ
 കുട്ടിയെ ഒരു ആയുധമാക്കിത്തീർക്കാമെന്നും കരുതിയാ
 ണു പണിക്കർ കുട്ടിയേയും കൊണ്ടു കാടിയതു്. ഈ കു
 ടിയെ കട്ടുകൊണ്ടുപോയി നശിപ്പിപ്പാൻ ചെയ്ത എപ്പോ
 ടുപ്രകാരം ദാസി കുട്ടിയേയും കട്ടു പുറത്തുവന്നപ്പോൾ
 വാങ്ങിക്കൊണ്ടുപോവാൻ ഏറ്റിരുന്ന വിദ്വാൻ എത്തു
 ന്നതിന് അഞ്ചുചിന്തു താമസിച്ചുപോയതുകൊണ്ടാണു
 പണിക്കരുടെ കയ്യിൽ കുട്ടി അകപ്പെടുവാൻ കാരണമാ
 യതു്. കുട്ടി കളവുപോയെന്നു വർത്തമാനം വാസ്തുവമാ
 ണെന്നു ദൃഷ്ടാന്തമായെങ്കിലും ഈ കുട്ടി ആരുടെ കയ്യിൽ
 അകപ്പെടുവെന്നും, ഇപ്പോൾ എവിടെ ഉണ്ടെന്നുമുള്ള
 വിവരം പ്രേരകനായ തിരുവോണത്തുകയ്യുൾതന്നെ
 അറിയാതെ വളരെ കഴങ്ങി. ഈ കുട്ടി എപ്പോഴെങ്കി
 ലും പുറത്തു വരുന്നതായാൽ മനോരാജ്യത്തിൽ താൻ
 കെട്ടിയുണ്ടാക്കീട്ടുള്ള രാജധാനി പൊളിഞ്ഞുപോകുമ
 ല്ലോ എന്ന ഭയംനിമിത്തം കുട്ടിയെ കണ്ടുപിടിപ്പാൻ
 കയ്യുൾ ആവുന്നതും ശ്രമിച്ചുനോക്കീട്ടുണ്ടു്. അതുകൊ
 ണ്ടാണു ഫലമുണ്ടായില്ലെന്നേയുള്ളു. ഒടുവിൽ തന്റെ
 ഇഷ്ടത്തിന്നനുക്ലപ്തമായ ഒരു തമ്പുരാൻ സ്ഥാനാരോഹ
 ണംചെയ്തു. മുതൽ ആ വക ഭയമൊക്കെ കയ്യുൾക്കില്ലാ
 തെയായി. പോരെങ്കിൽ മേൽസംഭവങ്ങൾ കഴിഞ്ഞിട്ടു
 വത്തുവന്നുണ്ടുകൊല്ലം ചെന്നിരിക്കയാൽ ഇനി കുട്ടി പു

റത്തു ഹനാൽതന്നെ അവകാശിയാണെന്നു തെളിയിപ്പാനുള്ള ദൃഢാന്തങ്ങളും തെളിവും എവിടെനിന്നു കിട്ടുവാനാണ് എന്ന സമാധാനവും ഉണ്ടായിരുന്നു.

IV

കുഞ്ചുപ്പണിക്കർ സ്വഗൃഹത്തിൽ എത്തി കുട്ടിയെ തന്റെ ഉടപ്പിറന്നവളെ എല്ലിച്ചുകൊടുത്തതിനു പിറോ ദീവസംതന്നെ വഴിയാത്രകൊണ്ടും മറ്റും പിടിപെട്ട ഒരു പനിനാമിത്തം അടുത്തുപത്തു ദിവസം കിടപ്പിച്ചായിപ്പോയി. രോഗം മറ്റി പുറത്തു സഞ്ചരിക്കാതെ ഉടനെ തിരുമ്പാടിക്കയ്ക്കളെ കാണാനായി പുറപ്പെട്ടു. പകുതി വഴിക്കുവെച്ചു കയ്ക്കൾ മുങ്ങിച്ചത്ത വിവരം അറിവാറിടയായതിനാൽ പിന്നെ എന്നതാണു പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതെന്നു തീർച്ചയാക്കാതെ വന്നേരിക്കുതന്നെ മടങ്ങുകയാണു ചെയ്തത്. കാമനയെന്ന പേർ ചൊല്ലി വിളിച്ചു വരുന്നുള്ള ആ പെൺകുട്ടിയെ എപ്പോഴും കണ്ടു കൊണ്ടിരിപ്പാൻ ഒരു അഗ്രഹമാണു പണിക്കർക്കുണ്ടായത്. തനിക്കും തന്റെ ഉടപ്പിറന്നവൾക്കും സന്താനമുണ്ടായിട്ടില്ല. തനിക്കടുത്തവരായി തന്റെ ഗോത്രത്തിൽ ആരുംതന്നെ ഇല്ലതാനും. കാമനയെ കാമനിച്ചു കാലം കഴിക്കുന്നതിൽ പ്രത്യേകം ഒരു സുഖം തോന്നിത്തുടങ്ങുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഭർത്താവു മരിച്ചതിൽ പിന്നെ സഹോദരനെ ശുശ്രൂഷിച്ചു കഴിച്ചുകൂട്ടാമെന്നു കണതിക്കുട്ടി അമ്മക്കും ഉള്ളു. പ്രായം നാല്പത്തഞ്ചു കഴിഞ്ഞിട്ടും ഉണ്ടു. 'സുതപതിധനമീനമംഗനാഹൃദമം'

എന്നു പറഞ്ഞ ലക്ഷണങ്ങൾ കൈക്കൊണ്ടു തികഞ്ഞ ഒരു സ്ത്രീയാണെങ്കിലും കാമനയുടെ ലാളിപ്പാൻ കിട്ടിയ മുതൽ 'ക്രൂരാൽപുരതരമായ' ഹൃദയവുമുള്ള സാമാന്യത്തിലധികം അലിഞ്ഞുപോയിരിക്കുന്നു. പണിക്കർക്കു കാരണമല്ലാതില്ലെങ്കിലും കോവിലകത്തുനിന്നു ചെല്ലും ചിലവും കിട്ടുന്നുണ്ട്. അല്ലവൃത്തി പുരാതനസ്വത്തും ഉണ്ട്. അതുകൊണ്ട് കാമനയെ സംരക്ഷിക്കുന്നത് ഒരു ഭരണമായി പണിക്കർ ഗണിച്ചതുചില. കാമനയുടെ ആഭരണങ്ങൾ കൈക്കൂടി നോക്കിയാൽ അതുതന്നെ സാമാന്യം നല്ല ഒരു മുതലായിരുന്നു. പലതരത്തിലുള്ള സ്വർണ്ണനാണ്യങ്ങൾ തൊത്തുവെച്ചു സ്വർണ്ണനൂലിന്മേൽ കോർത്ത ഒരു മാലയും, ആഭിചാരങ്ങൾ ഫലിക്കാതിരിപ്പാൻ കിരാണിപ്പാട്ടു നമ്പൂതിരിപ്പാടു സ്വർണ്ണത്തകിടിന്മേൽ യന്ത്രമന്ത്രങ്ങൾ വരച്ചെഴുതി കെട്ടിച്ച ഒരു ഏലസ്സും, വേറെ ചില ആഭരണങ്ങളും കാമനയ്ക്കുണ്ടായിരുന്നു. ഇതിൽ ചിലതു പ്രായത്തിന്നനുസരിച്ചു ചില മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തി കാമനയ്ക്കുതന്നെ ഉപയോഗിപ്പാൻ കൊടുക്കുകയാണു പണിക്കർ ചെയ്തത്. പണിക്കർക്ക് എങ്ങോണ്ടോ ഉണ്ടായിരുന്ന ഒരു ഭായ്യയിൽ ജനിച്ച കുട്ടിയാണെന്നും മറ്റും കാരോ കഥകൾ അയൽവക്കുകാർ കാമനയെപ്പറ്റി പറയാറുണ്ട്. വഴിയിൽനിന്നു കിട്ടിയതാണെന്നും ആ പ്രദേശത്തുകാർ ചിലർ കണ്ടുകിട്ടിത്തന്നുവെന്നു അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇങ്ങിനെ പത്രങ്ങളുകൊല്ലം കഴിഞ്ഞുവെന്നു പറഞ്ഞുവല്ലോ.

ബോലികയാമൊരു പെണ്ണിനുമടുനേ ബാലത

പോയ് താരണ്യമുദിച്ചു' എന്നു പറഞ്ഞുമട്ടിൽ ക്രമന കൂട്ടിക്കു പന്ത്രണ്ടു വയസ്സു കഴിഞ്ഞു. പണിക്കരെ അച്ഛനെന്നും, കുഞ്ഞിക്കൂട്ടി അമ്മയെ അമ്മയെന്നും ക്രമന വിളിച്ചു ശീലിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും വിശേഷബുദ്ധി വെച്ചുമുതൽ ഇവർ രണ്ടുപേരുമല്ല തന്റെ മാതാപിതാക്കളാണെന്നു ക്രമന മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കുളങ്ങരവെച്ചും, മറ്റും ക്രമനയുടെ ബുദ്ധിശക്തിയും സൗന്ദര്യവും കണ്ടു അന്യര തോന്നാറുള്ള വികൃതികളായ ചില പെൺകിടാങ്ങൾ 'കുമാരി! നിനക്കച്ഛനാരമ്മയാരു?' എന്നൊക്കെ പരിചസിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. ഈ വക പരിചാരങ്ങൾ കേട്ടു ദിവസങ്ങളിൽ ക്രമന ഉണർന്നു കഴിക്കാതെ ചിന്താതന്മാരി ഇരിക്കുന്നതു പണിക്കർതന്നെ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. പണിക്കരോടുതന്നെ കണ്ടാണ്ടു തവണ പൂർണ്ണചരിത്രം പറഞ്ഞുകൊടുപ്പാൻ ക്രമന ആവശ്യപ്പെടാതിരുന്നിട്ടില്ല. അപ്പോഴൊക്കും പണിക്കർ,

അമ്പാടിതന്നിലെ: രാമനപ്പെട്ടലാ -
 യമ്പോട: ടെമ്പെതൽ വാഴംകാലം'

എന്ന പാട്ടും പാടി ക്രമനയുടെ പുറത്തു തട്ടിപ്പിടിച്ചു ആലിംഗനംചെയ്തു ചുംബിക്കാറാണു പതിവു്. ഇതുകൊണ്ടോണം ക്രമന തൃപ്തിപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ഒരു ദിവസം കണ്ടുപണിക്കർ രാത്രി ഉണർന്നു കഴിഞ്ഞു കിടക്കാൻ പോകുന്നതിനു മുമ്പായി പതിച്ചുപ്രകാരം ക്രമനയെ അന്വേഷിച്ചപ്പോൾ അവൾ ഒരു മുറിയിൽ തനിയെ ഇരുന്ന് എന്തോ ഗാഢമായി ആലോചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്ക

യായിരുന്നു. കണ്ണിൽ വെള്ളം നിറഞ്ഞു ഗണ്ഡസ്ഥലങ്ങളിൽ കൂടി കഴുകിക്കൊണ്ടിരുന്നത് കാമനതന്നെ അറിയുന്നുണ്ടോ എന്ന കാര്യം സംശയമായിരുന്നു. ഈ ആലോചനയുടെ ഇടയിൽ കബൂപ്പണിക്കർ അകത്തു കടന്നു തന്റെ അരികെ എത്തിയതും പറഞ്ഞതുമാത്രം കാമന അറിഞ്ഞില്ല. കാമനയുടെ തല്ലാലാവസ്ഥ കണ്ടു കബൂപ്പണിക്കർക്കു തന്നെ വലുതായ വ്യസനവും ശങ്കയും തോന്നിത്തുടങ്ങി.

ക. പ — ഇതെന്തൊരു കഥയാണ്? കാമന സ്വപ്നം കാണുകയാണോ? നേരം എത്രയായി? ഉഴുത കഴിഞ്ഞു കിടന്നുമാത്രം ഇങ്ങിനെ ഇരിക്കുന്നതിന്റെ അർത്ഥമെന്താണ്?

കബൂപ്പണിക്കർ ഇത്രയും പാഞ്ഞുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ മാത്രമാണ് കാമനയ്ക്കു സുബോധം വന്നത്.

ക. പ — ചോദിച്ചാൽ ഉത്തരം പാകതന്നെ വരൂ? ഇങ്ങിനെ ഇരിക്കുന്നതിന്റെ അർത്ഥമെന്താണ്?

കാ — അച്ഛാ! എനിക്കു നല്ല സുഖമില്ല. ഉഴുതന്നു കഷ്ടവും ഇല്ല. ഉറക്കം വരുന്നുമില്ല.

ക. പ — ഇതു വല്ലാത്ത ഒരു സുഖക്കേടാണല്ലോ. അങ്ങനെയൊരു പാടുകൂട്ടി വല്ല തോന്ത്യാസവും പറഞ്ഞു തലയിടുകിയോ? അതല്ല ചേട്ടത്തി വല്ല കുറവും പറഞ്ഞുവോ?

കാ — അച്ഛൻ കാണോ വെറുതെ ഉഴുതിച്ചു പറയുകയാണ്. ഞാൻ അച്ഛന്റെ മകളല്ലെങ്കിൽ എന്തെങ്കിലും ഇ

ങ്ങിനെ തീരിപ്പോറ്റുനഗരത്തിന്റെ അർത്ഥം എന്താണെന്ന്? ഇതിനു പ്രത്യേകകാര്യം ചെയ്യാൻ എപ്പോഴാണ് എന്താൽ സാധിക്കുക?

ക. പ—കാമനയ്ക്ക് ഇങ്ങനെയുള്ള വിചാരം തോന്നുന്നതുതന്നെ വലിയ പ്രത്യേകകാര്യമായി. പന്ത്രണ്ടുകൊല്ലംമുമ്പ് കാമനയെ ഞാൻ ഇരുപത്തഞ്ചു നാഴിക അപ്പൊത്തുനിന്ന് ഇവിടേക്ക് എടുത്തുകൊണ്ടുവന്നപ്പോൾ ഇങ്ങിനെയെല്ലാം വന്നുചേരമെന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചിട്ടില്ല.

കോ—പന്ത്രണ്ടുകൊല്ലംമുമ്പ് എവിടെ നിന്നാണ് എന്നെ കൊണ്ടുവന്നത്? ഈ ചോദ്യം ഞാൻ എത്ര കാലമായി ചോദിക്കുന്നു? അതിനു ശരിയായ മറുപടി പറഞ്ഞാൽ എനിക്കു പിന്നെ ഒരു വ്യസനത്തിനും വഴിയില്ലല്ലോ.

ക. പ—ആവ, ആ ചോദ്യത്തിനു ഞാൻ മറുപടി പറഞ്ഞാൽ എന്റെ കാമന എന്നേയും വിട്ടു പറന്നു കളയുമല്ലോ.

കോ—യഥാർത്ഥമായി എന്റെ മാതാപിതാക്കന്മാർ ജീവനോടെ ഉണ്ടെങ്കിൽതന്നെ എന്നെ അവർ തീരെ ഉപേക്ഷിച്ചത് ആലോചിക്കുമ്പോൾ അവരെ സ്നേഹിച്ചിട്ട് അവരെ തിരഞ്ഞു കണ്ടിപ്പോവാൻ എനിക്കു എങ്ങിനെ മനസ്സുവരും?

ക. പ— കാമനയുടെ മാതാപിതാക്കന്മാർ ജീവനോടെ ഇരിപ്പുണ്ട്. അവർ നിർദ്ദോഷികളാണ്. ഞാനും ക

ര വിധം നിർദ്ദോഷിയാണു്. കാമന ഇന്നു പോയി ഉണ്ടു കഴിച്ചു കിടന്നുറങ്ങു. ഞാൻ നാളെ തൃശ്ശിവപേരൂർ പോകുന്നുണ്ടു്. മടങ്ങി നാലു ദിവസത്തിലകം തീർച്ചയായും വരും. അപ്പോൾ എല്ലാ കാഴ്ചയും കാമനയ്ക്കറിയാറാവും.

എന്നും പറഞ്ഞു കണ്ടുപ്പണിക്കർ കാമനയെ പിടിച്ചെഴുന്നേല്പിച്ച് അടുക്കളയിലേക്കുവെച്ചു. താൻ കിടപ്പാനും പോയി. കണ്ടുപ്പണിക്കർക്കു് അശേഷം ഉറക്കം വന്നില്ല. കാമനയെ ഇനി ഇപ്രകാരം തന്റെ അധീനത്തിൽ വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു് ആ കുട്ടിയുടെ ശ്രേയസ്സിന്നു വിരുദ്ധമാണെന്നു കണ്ടുപ്പണിക്കർക്കു് തോന്നിത്തുടങ്ങിട്ടു കറച്ചു കാലമായി. എന്നാൽ കാമനയെ വിട്ടുപിരിയേണ്ടിവരുമോ എന്നു വ്യസനത്താൽ മാത്രം അവളുടെ മാതാപിതാക്കന്മാരെ അന്വേഷണം ചെയ്യാഞ്ഞതാണു്. ഏതെങ്കിലും പിറേന്നു രാവിലെ കണ്ടുപ്പണിക്കർ തൃശ്ശിവപേരൂർ യാത്ര പുറപ്പെട്ടു പോയി. കാമനയ്ക്കും അല്പം സമാധാനമായി.

V

കൊല്ലം 686 -ൽ കുന്നിമാസം കാലം. ഒരു ദിവസം തൃശ്ശിവപേരൂർ വടക്കുന്നാഥന്റെ ക്ഷേത്രപ്പമ്പിയിൽ (തേക്കുകാട്ടിൽ) നാട്ടാർകൂട്ടം കൂടിത്തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. വലിയ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു തൃശ്ശിവപേരൂർ എഴുന്നള്ളി പാക്കു നുണ്ടു്. മൂത്തരാവഴി, ഇളയതാവഴി, പള്ളുരുത്തിത്താവഴി മുരിങ്ങൂർതാവഴി, ചാ

ഴർത്താവഴി എന്ന രാജകുടുംബ ശാഖകളിലെ കാരോ
 പ്രതിനിധിമാരും വന്നുചേർന്നിട്ടുണ്ട്. പ്രധാനമന്ത്രി
 പാലിയത്തച്ചനും സഹായകനാരും, നാടുവാഴികൾ,
 ദേശവാഴികൾ, പ്രഭുക്കന്മാർ ഗ്രാമണികൾ, തരയിൽ
 കാരണവന്മാർ തുടങ്ങിയവരും, കൊരട്ടിക്കയ്യൾ, മുരിയ
 നാടു നമ്പ്യാര തുടങ്ങിയുള്ള സ്വരൂപികളും, പടയും,
 പടനായകന്മാരും ഒക്കെക്കൂടി തൃശ്ശിവപേരൂരത്തി സ്ഥ
 ലം പിടിച്ചിട്ടുണ്ട് ഇങ്ങിനെ ഒരു മഹായോഗം കൂടു
 വാൻ എന്തായിരുന്നു കാരണം? തിരുന്നാടിക്കയ്യളെ
 കൊലപ്പെടുത്തിയ കേസ്സും ദൃഷ്ടവിചാരത്തോടെ കയ്യ
 ളുടെ നന്താനത്തെ മോഷണംചെയ്ത കേസ്സും വിചാര
 നചെയ്ത തീച്ചപ്പെടുത്തുവാനാണു ഈ നാട്ടാർ കൂട്ടം ത
 ന്വരൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു വിളിച്ചുകൂട്ടിയിട്ടുള്ളത്. ക
 യ്യളെ 'വെണ്ണി'ന്നരികെ വെച്ചു മുക്കിക്കൊന്ന തോണിക്കാ
 മനേയും കാമനയെ ആരും അറിയാതെ മോഷ്ടിച്ചു പുറ
 ത്തു കൊണ്ടുകൊടുത്ത ദാസി ഇട്ടിച്ചിരിയേയും ബന്തോ
 വസ്തുചെയ്തിരിക്കുന്നു. കുഞ്ചുപ്പണിക്കരും കാമനയും കാമ
 നയുടെ അമ്മയും കുഞ്ഞിക്കൂട്ടി അമ്മയും കിരാങ്ങാട്ടു ന
 ന്വരിരിപ്പാടും ക്ഷേത്രത്തിൽ ഒരിടത്തു സ്ഥലം പിടി
 ച്ചിരിക്കുന്നു. തിരുവോണത്തു കയ്യളെ പിടിച്ചു ആമം
 വെച്ചു നാലു ഭടന്മാർ ഒരു ദിക്കിൽ കൊണ്ടുനിർത്തിയിരി
 കുന്നു. ഈ വലിയ പ്രഭുവെ ശിക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ഉത്ത
 രവാദിരപം നാട്ടാർ യോഗം നിവൃന്ധിക്കേണ്ടതാണെന്നു
 തന്വരൻ തീച്ചപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. തന്വരൻ തൃശ്ശി
 വപേരൂർ എഴുന്നള്ളി താമസിക്കുന്നതു കൊണ്ടായിരുന്നു

കയ്യളുടെ പക്ഷക്കാരാൽ ലഹളകൾ കരമ്പൊഴുത്തതും. പ
 ന്നങ്ങളെകൊല്ലും മുമ്പു നടന്ന ഒരു കരാറോപപണനം ചെയ്
 യ്ക്കു ശിക്ഷിപ്പാനാണ് അന്നു നാട്ടാർകൂട്ടം കൂടിട്ടുള്ളതെ
 കിലും വിശ്രുതനായ തിരുന്നാടി കയ്യളുടെ കായ്മനായ
 തുകൊണ്ടു ദൂരദിക്കിൽനിന്നും ശ്രുതി കേട്ടു ജനങ്ങൾ എ
 ത്തിച്ചേർന്നിട്ടുണ്ട്. കാമനയെ ഒരു നോക്കു കണ്ടാൽ കൊ
 ള്ളാമെന്ന ഉദ്ദേശത്തോടെ എത്തിട്ടുള്ള യുവാക്കന്മാരും
 അനവധിയുണ്ട്. കുഞ്ചുപ്പണിക്കർ തൃശ്ശിവപേരൂർ വന്നു
 കിരാങ്ങാട്ടു നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലെ കണ്ടു കാമനയുടെ വി
 വരം പറഞ്ഞുമാനസ്സിലാക്കിട്ടു് ഇപ്പോൾ കയ്യളിച്ച് ഒരു
 മാസമേ അയിട്ടുള്ളു. അതിലിടക്കു വിവരം പാലിയത്ത
 ചുവേയും വലിയ തമ്പുരാനേയും അറിയിച്ചതും മരിച്ച
 കയ്യളുടെ സ്നേഹിതന്മാരുടേയും തിരുചോണത്തുകയ്യള
 ടെ കട്ടൊഴിയായതെയുള്ള ശത്രുക്കളുടേയും നിബ്ബന്ധത്താൽ
 തമ്പുരാൻ തിരുമാനസ്സുകൊണ്ടു് ഇപ്രകാരം നാട്ടാർയോ
 ഗം വിളിച്ചുകൂട്ടിയതും വേണ്ടപ്പെട്ട തെളിവുകൾ ശേഖ
 രിച്ചതും കൈ എടുപ്പത്തിൽ സാധിച്ചു. ഉച്ചപ്പണ
 തുറന്നപ്പോൾ ക്ഷേത്രനടയിലേക്കു വലിയ തമ്പുരാൻ
 തിരുമാനസ്സുകൊണ്ടുഴന്നെള്ളി. തിരുചോണത്തു കയ്യൾ
 ചെയ്തു ദിഷ്ടകൃത്യങ്ങൾ പാലിയത്തച്ചൻ വരയിച്ചു. അ
 തിനെ പിന്താങ്ങി പലരും സാക്ഷിയും പറഞ്ഞു. സ
 വ്യാജനാമിതത്തോടെ തിരുചോണത്തുകയ്യളെ കഴുവിന്മേ
 ലേറി കൊല്ലേണ്ടതാണെന്നും അയാളുടെ സഹായക
 ന്മാരുടെ ശിരസ്സേറ്റം ചെയ്യേണ്ടതാണെന്നും കല്പനയായി.
 തിരുന്നാടി കയ്യളുടെ സ്വത്തുകൾ മുഴുവനും കാമനയ്ക്കു

പലിശയോടുകൂടി മടക്കി ഏല്പിച്ചുകൊടുപ്പാൻ പ്രത്യേകം തീട്ടുരം കല്പിച്ചെഴുതി. നാട്ടാർകൂട്ടവും പിരിഞ്ഞു. കുഞ്ചുപ്പണിക്കരുടെ കാര്യം വളരെ ചെച്ചുമായി. രാമമാരാറെ കുഞ്ചുപ്പണിക്കർ മറന്നുകളഞ്ഞില്ല. കാമനയോടു ശിവാശി പറഞ്ഞു് അയാൾക്കു ചാവുന്നതുവരെ ചെല്ലം ചെലവും കൊടുപ്പിച്ചു.

ആയിസ്സക്കുട്ടി

ഉമ്മയുടെ ആയിസ്സം

“അരക്കിതം തിഷ്ഠതി ദൈവരക്കിതം.”

എന്ന ആപ്തവാക്യത്തെ ചെറുപ്പം മുതൽക്കു വിശ്വസിച്ചുപോന്ന കുമ്മിണിക്കുട്ടി അമ്മയ്ക്കു ഒരു ശ്രുതിപ്പെട്ട മന്ത്രവാദിയായ ചെമ്പര എഴുത്തശ്ശൻ എഴുതിക്കൊടുത്തതും ‘സുഖ്യാപദവന്ദാശ നമായി ഭൂതപ്രേതപിശാചജന്ദകഭയധപംസിയു’മായ ഒരു തകിട്ടു തന്റെ ദേഹത്തിൽ ആഭരണമായി അണിയുന്നുണ്ടല്ലോ എന്ന ബോധം, വിശേഷവിധിയായി യാതൊരു ഭയശപാസവും ഉണ്ടാക്കിയില്ല. ഒരു പാടത്തിന്റെ നടുവിൽ, മണിത്തിട്ടമേൽ കാവൽപ്പുരയിൽ അദ്ധ്വാനിസമയം, ഒരു ജീവിയും സഹായത്തിന്നില്ലാതെ കിടന്നു പ്രസവിക്കേണ്ടിവരുമെന്നു സ്വപ്നത്തിൽ പോലും അറിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ ടി

പുസ്തകങ്ങൾ അവിടെ മികച്ച പടയാളിയും സൈന്യങ്ങളും വന്നാൽ കൂടി, നന്നായ് തരവാട്ടിൽ നിന്നു പഠിപ്പിച്ചിരുന്നിരിക്കാൻ പ്രാപിക്കുവാൻ കമ്മിണി അമ്മയുടെയും വരുന്നതല്ലാതെ.

‘അസംതോരഗഭോഗഭീമമാരം-

ദിസീമകേന കരേണ നത്തയന്തി

ഇതരേണ ഗവമിഷഞ്ച വിസ്രം

പ്രദിശന്തി . . . . .’

എന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ ടിപ്പുസുൽത്താനും സേനയും വാൾ കയ്യിലും, മുരിച്ചും മറ്റൊരു കയ്യിലുമായി സംചാരമുണ്ടാകുന്ന ഭൂതഗണങ്ങളുമെന്ന മട്ടിൽ ഗലാപുരത്തുനിന്നു തെക്കോട്ടു പുറപ്പെട്ടു കോഴിക്കോട്ടു എത്താറായിരിക്കുന്നു. കോലത്തിരി, കോട്ടയം, കുറുമ്പനാട്, കടത്തനാട് മുതലായ രാജാക്കന്മാരും, അവരുടെ ഉറബുസുകുളം ഇടപ്രദേശത്തായ കടംബങ്ങളും, ആശ്രിതന്മാരും ഒക്കെ രാജ്യഭാരം വേണ്ടെന്നുവെച്ചു ചെമ്പുക്കാവൻ കേയിയുടേയും, ഇന്ത്യയിൽ കമ്പനിക്കാരുടേയും സഹായത്തോടുകൂടി കപ്പലുകളിലും പത്തൊരിക്കലിലുമായി പൊന്നത്തമ്പുരാന്റെ രാജ്യത്തു പോയി ശാണം പ്രാപിച്ചുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. കൂട്ടത്തിൽ ഒരു കപ്പൽ പാപ്പനാട്ടു രാജാക്കന്മാരേയും അവരുടെ ഉറമിത്രങ്ങളേയും കയറ്റി തിരുവിതാംകൂറിൽ കൊണ്ടിറങ്ങുവാനായി ബേപ്പൂരഴിമുഖത്തു എത്തിയിരിക്കുന്നു.

പരപ്പനാട്ടു രാജാക്കന്മാരുടെ കീഴിൽ ഒരു പ്രധാനിയായ ഇടപ്രള നന്നമ്പ്ര കുറുപ്പാണ്. ഈ സംഭവകാലത്തു 1784-ൽ പരപ്പനാട്ടു മൂപ്പിനു വിരവമ്മനെ ഒരു തമ്പുരാനായിരുന്നു. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രധാനമന്ത്രി നന്നമ്പ്രക്കുറുപ്പായിരുന്നു.

കോഴിക്കോട്ടും ഏറനാട്ടും, പൊന്നാനിയിലും ഉള്ള മുഹമ്മദീയർ സാമൂതിരിപ്പാട്ടിലേയ്ക്കു കീഴടങ്ങി തേങ്ങിക്കൂടിയവരായിരുന്നുവെങ്കിലും, ടിപ്പുസുൽത്താന്റെ മതഭ്രാന്തോടുകൂടിയ ഈ ആക്രമണത്തിൽ ഈ മുഹമ്മദീയരൊക്കെ മൈസൂർസൈന്യങ്ങളുടെ റോകായിരുന്നു. ടിപ്പുസുൽത്താന്റെ ഈ ആക്രമണത്തിൽ പ്രധാനമായി രണ്ടുദേശമാണു സാധ്യമാണുണ്ടായിരുന്നതു്.

(1) കേരളീയരെ മുഴുപനാ മുഹമ്മദുമാതം വിശ്വസിപ്പിച്ചുകൊടുക്കുക. (2) കൊള്ളചെയ്തും തട്ടിപ്പറിച്ചും കിട്ടാൻ കഴിവുള്ളതോളം ധനം സമ്പാദിക്കുക. ഈ രണ്ടു കാര്യമല്ലാതെ രാജ്യം കീഴടക്കി സാവ്യഭൗമനായിരുന്നു വാഴേണമെന്നു മോഹമു സുൽത്താനുണ്ടായിരുന്നില്ല.

വൃദ്ധബാലാദിയാം മന്ത്രിവൃന്ദത്തിന്റെ മൃത്തി പിടിച്ചുണ്ടിച്ചു പിളക്കയും പാത്തലം നീളവേ പാഞ്ഞു നടക്കയും താത്തേന്നാഴികളെത്തേടിപ്പിടിയ്ക്കയും തീർത്ഥസ്ഥലങ്ങളിൽമുത്രം പൊഴിയ്ക്കയും പാതമ്പിവന്മാരുടെ പത്തനം കുത്തിത്തകത്തുചിമത്തുടൻ തിചെച്ചെരിയ്ക്കയും സത്രങ്ങളിൽ ചെന്നു സത്രംവിരോധിച്ചു

ശാസ്ത്രജ്ഞന്തെയും ശാസ്ത്രികളായുള്ള
ധാത്രിസുരശപരന്മാരെയും നിഗ്രഹി-
ച്ചാത്തുവിളിച്ചുകളിച്ചു പുളിച്ചുകൊ-
ണ്ടാത്തകോലാഹലം.സഞ്ചരിച്ചിടുന്നു.

സുൽത്താന്റെ നയം മേൽപ്രകാരം കൊള്ളയിടലും
പിടിച്ചുപറിയുമൊന്നെന്നു വന്നപ്പോൾ മംഗലാപുരത്തു
നിന്നു തുടങ്ങി കോഴിക്കോട്ട് എത്തുമ്പോഴേക്കും സൈ
ന്യത്തിന്റെ സംഖ്യ ഒന്നിരട്ടിച്ചു. സ്വാമിദ്രോഹിക
ളും രാജദ്രോഹികളുമായ മലയാളികളിൽ ചിലർത
ന്നെ സുൽത്താന്റെ കറുകാരും, സഹായികളുമായി
ത്തീർന്നു. ഇങ്ങിനെയുള്ള അവസരത്തിൽ സ്വാമി
ട്ട് അന്യരാജ്യങ്ങളിലേക്കു ജനങ്ങൾ ശംണം പ്രാപിച്ച
തിൽ ആശ്ചര്യപ്പെടുവാറില്ല. നന്നമ്പ്ര രാമക്കുറുപ്പും കു
ടുംബങ്ങളും നിറുകൈതക്കോട്ടയിൽ വന്നു താമസിയ്ക്കേണ
മെന്നും കപ്പൽ ബേപ്പൂർതൂറയിൽ എത്തിയാൽ അ
പ്പോൾ എല്ലാവരുംകൂടി നിറുകൈതകോട്ടയിൽനിന്നു
ബേപ്പൂർ തൂറയിലേക്കു പോകാമെന്നുമായിരുന്നു വീം
വർമ്മതമ്പുരാന്റെ നിശ്ചയം.

രാമക്കുറുപ്പിന്റെ തറവാട്ടിൽ ഐശ്വര്യവും സമ്പ
ത്തും യഥേഷ്ടമുണ്ടെങ്കിലും സന്തതി കാവാണു്. കമ്മി
ണിഅമ്മ പ്രസവിച്ചുണ്ടായിട്ടുവേണം സന്തതി വർദ്ധിക്കു
വാൻ. മറ്റുള്ള രണ്ടു സ്ത്രീകൾക്കു പ്രസവിയ്ക്കേണ്ടതായ
കാലം തെറ്റിയിരിക്കുന്നു. കുറുപ്പിന്റെ മരുമക്കളായ ര
ണ്ടു പേർ വീംവർമ്മതമ്പുരാന്റെ ചടമുവത്തു വാൾക്കു
രുമാണു്. മുതലുള്ളതെല്ലാം കുഴിച്ചിട്ടും, നിഷേധിയ്ക്കാ

ൻ സാധിക്കാത്തതൊക്കെ വിശ്വസ്തനായ ചില മുഹമ്മദീയരെ ഏല്പിച്ചു, എടുപ്പാൻ കഴിയുന്നതൊക്കെ കയ്യിലെടുത്തും, കുറുപ്പുകുടുംബങ്ങളും ഉച്ചയോടുകൂടി നിറുകൈതക്കോട്ടയിലെത്തി. അവിടെ അപ്പോഴേക്കും തമ്പുരാനും അവിടുത്തെ അനന്തിരവന്മാരും കോവിലകത്തുള്ളവരും അകമ്പടിക്കാരും ഒക്കെ എത്തിക്കഴിഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു.

നിറുകൈതക്കോട്ടയ്ക്കു കേരളത്തിലെ മറ്റു കോട്ടകളെക്കാൾ ഒരു വശേഷം പ്രകൃതിതന്നെ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. ഒരു ഉയന്ന കുന്നു്, അതിന്റെ മുകളിലും താഴ്വരയിലും ക്ഷേത്രം. ഈ കുന്നിനെ ചുറ്റി മൂന്നു ഭാഗവും വളരെ അഴമുള്ള പുഴ. കുന്നന്മേൽനിന്നു നോക്കിയാൽ രണ്ടനാലു നാഴിക സമചതുരം രാജ്യം മുഴുവൻ കാണാം. ശത്രുക്കളിൽനിന്നു രക്ഷ പ്രാപിക്കുവാൻ ഇത്ര നല്ലതായ ഒരു സങ്കേതം കേരളത്തിൽ എവിടെയും ഇല്ല. ഈ കോട്ടയിലാണ് പാപ്പനാട്ടുതമ്പുരാനും, കുടുംബങ്ങളും ആശ്രിതന്മാരും അകമ്പടിക്കാരും ഇപ്പോൾ സങ്കേതം ഉറപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ടീവാരായ നവുജ കഴിഞ്ഞു തൊഴുതു് എല്ലാവരും തോണി കയറി കടൽവണ്ടിപ്പുഴയിൽകൂടി ബേപ്പൂർപുഴയിൽ ചെന്നുചേരാഞ്ഞാണു രീച്ചയാക്കീട്ടുണ്ടായിരുന്നതു്.

പുണ്ണഗളിണികൾക്കു ക്ഷേത്രത്തിൽ കയറുവാൻ പാടില്ലെന്നുള്ള നിശ്ചയംനിമിത്തം കമ്മിണിബന്ധയെ കോട്ടയ്ക്കരികെ ഒരു ഭവനത്തിൽ നിത്തിയിരിയ്ക്കുകയാണു്. സമയം അഞ്ചു മണിയായപ്പോഴേക്കും ടടക്കുനി

നാം തെക്കുനിന്നും വെടിയുടെ ശബ്ദം കേട്ടുതുടങ്ങി. ടിപ്പുസുൽത്താന്റെ ഒരു വലിയ സൈന്യം നിറുകൈതക്കോട്ട ആക്രമിച്ചാൻ വരുന്നണ്ടെന്ന കാര്യം തീർച്ചയായി. ഈ സൈന്യത്തെ ജയിച്ച് എന്തൊരു പ്രകാരമേനയാണു കപ്പലിലേയ്ക്ക് എത്തിച്ചേരേണ്ടതു് എന്നു ആലോചന മാത്രമായിരുന്നു കോട്ടയിൽ കൂടിയവർക്കു് ഉണ്ടായിരുന്നതു്. യോദ്ധാക്കളായ തമ്പുരാക്കന്മാരും മറ്റുള്ളവരും ഒക്കെ ശത്രുക്കളെ എതിർത്തു സ്രീകളേയും വൃദ്ധന്മാരെയും രക്ഷിക്കുവാനുള്ള ആലോചനയായി. നിർബ്ബന്ധിച്ചു വീരവർമ്മ വലിയ തമ്പുരാനും തമ്പുരാട്ടിമാരും കുറുപ്പും കുടുംബങ്ങളും ഉള്ളേടത്തോളം ഭൗതികകൃതികളിൽ കയറി വേഗം ബേപ്പൂർ പുഴയിലേയ്ക്കു കടക്കേണ്ടതാണെന്നു തീർച്ചയാക്കി. അതിനുള്ള ഒരുക്കങ്ങളും തുടങ്ങി. നേരം സന്ധ്യയായി. മുഹമ്മദീയസൈന്യങ്ങൾ പുഴയ്ക്കുക്കര കോട്ട വന്നു വളഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. കാര്യം ഒക്കെ വലിയ പരുങ്ങിലായി.

നാലു ചെറിയ തോണികൾ നിറയെ ആൾക്കാർ കയറി കടൽവണ്ടിപ്പുഴമദ്ധ്യത്തിൽ ആയിരിക്കുന്നു. ശേഷം രണ്ടു തോണികളിൽ ആൾക്കാരെ കയറുവാനുള്ള ഉത്സാഹം തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. അപ്പോഴേയ്ക്കും മറുകരയിൽ നിന്നു മുഹമ്മദീയസൈന്യങ്ങൾ തോണിയിലുള്ളവരെ ചെടിച്ചെടുത്തുടങ്ങി. തോണി തുഴയുന്നവരുടെ സാമന്ത്രികൊണ്ടോ ഭഗവതിയുടെ കടാക്ഷംകൊണ്ടോ എന്നറിഞ്ഞില്ല, ആദ്യത്തെ മൂന്നു തോണിയും ചെടിപ്പാട് കടന്നു് അപ്പോൾ കടന്നിരിക്കുന്നു. ഈ മൂന്നു

തോണിയും അതിജാഗ്രതയോടെ ബേപ്പൂരേയ്ക്കു തുഴഞ്ഞു പോയി. ശേഷം പുരനടുവിലുണ്ടായിരുന്ന തോണിയും ആൾക്കാരും വെള്ളത്തിൽ ആണ്ടുപോയി. ചിലർ നീന്തി മറുകരയിൽ രക്ഷ പ്രാപിച്ചു. ശേഷമുള്ളവർ മുങ്ങിച്ചത്തു.

ബേപ്പൂർ തുറയിൽ കപ്പൽ വന്നിട്ടുണ്ടെന്നും, നിറക്കൈതക്കോട്ടയിലുള്ളവരൊക്കെ കപ്പൽ കയറാനുള്ളവരാണെന്നും കറുകാർ മുഖേന അറിഞ്ഞു. അന്നു മുഹമ്മദീയസൈന്യങ്ങൾ കോട്ടയ്ക്കു നേർ വന്നത്. തോണിയിലുള്ളവർ എങ്ങേയ്ക്കുണ്ടോ പോകുന്നതെന്നു മുഹമ്മദീയർ മനസ്സിലാവാത്തതിനാൽ അവയെ തല്ലാലം പിന്തുടന്നില്ല. കോട്ടയ്ക്കുള്ളിൽ സങ്കേതം പ്രാപിച്ചവരെ പിടികൂടി, അവരൊക്കെ കപ്പലിൽ കയറ്റിക്കൊണ്ടു പോവാൻ കരുക്കിവെച്ചു ദ്രവ്യം കയ്യാലക്ഷ്യവാനുള്ള ആഗ്രഹമാണു മുഹമ്മദീയസൈന്യങ്ങൾക്കു മുൻകടന്നു നിന്നിരുന്നത്. ആഴമുള്ള പുഴ കടപ്പാൻ സൗകര്യമില്ലായ്മയാൽ വിഷണ്ണനായി മുഹമ്മദീയസൈന്യവും കൂട്ടിലെ കിളികളെപ്പോലെ ചരപ്പനാട്ടുകാരും നില്പായി. ചരപ്പനാട്ടനായനാടും തമ്പുരാക്കനാടും എല്ലാവരേയും കോട്ടയ്ക്കുള്ളിലാക്കി ജീവൻ പോകുന്നതുവരെ മുഹമ്മദീയസൈന്യങ്ങളോട് എതിർപ്പാൻ തീച്ചയാക്കി. മുഹമ്മദീയർ എത്ര ഭാഗത്തിൽകൂടിയായാണു പുഴ കടക്കുന്നതെന്നു തിട്ടമില്ലായ്മയാൽ അവിയേയും ഇവിയേയും കാവൽക്കാരെ നിർത്തി. സമയം രാത്രി പന്ത്രണ്ടുമണി

യായപ്പോഴെല്ലാം മുഹമ്മദീയസൈന്യങ്ങൾ പുഴ കടന്നുകഴിഞ്ഞു. വളരെ മുഹമ്മദീയരെ നായന്മാർ കൊല്ലാതിരുന്നില്ല. എങ്കിലും കപ്പൽയാത്രയ്ക്കു പുറപ്പെട്ട നായർ ആയുധം കയ്യിലെടുക്കാതെ മുഹമ്മദീയരുടെ തോക്കോടു നേരിടുവാൻ ഒരു നിവൃത്തിയും ഇല്ലാതെ വന്നു. മുഹമ്മദീയർ കോട്ടയിൽ കടന്നപ്പോഴുണ്ടായ ബഹളങ്ങളൊന്നും പറയേണ്ടതല്ല. നിലവിളിയും അർപ്പവിളിയും അട്ടമാസവും വെടിയുടെ ശബ്ദവും കൈകൂടി സുബോധമുള്ളവർ ഇരകക്ഷികളുടെ കൂട്ടത്തിലും തീരെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നതന്നെ പറയാം. നായന്മാരും തമ്പുരാക്കന്മാരും മുഹമ്മദീയരോടു ദ്വന്ദ്വയുദ്ധം ചെയ്തു വിയോഗം പ്രാപിച്ചു. അശക്തന്മാരായവർ പലരും മരിച്ചു. ശേഷമുള്ളവരെ മുഹമ്മദീയർ തടവുകാരാക്കി കോഴിക്കോട്ടയ്ക്കുയച്ചു. ക്ഷേത്രവും, ഭണ്ഡാരവും അയൽപ്രദേശങ്ങളിലുള്ള ഭവനങ്ങളും മുഹമ്മദീയർ കൊള്ളയിട്ടു ജന്മഭരിയോടുകൂടി കോഴിക്കോട്ടയ്ക്കു മടങ്ങി. നിറുക്കൈതക്കോട്ട മുഴുവനും രക്തത്തിൽ മുങ്ങി. പുലരുമ്പോൾ ആകപ്പോടെ കാണാനുണ്ടായിരുന്നത് എത്രയോ ആയിരം ശവശരീരങ്ങളായിരുന്നു. നിറുക്കൈതക്കോട്ടയിൽ അന്നുമുയ്ക്കുണ്ടായിരുന്നതിൽ വീരവത്സവലിയ തമ്പുരാനും നമ്പ്രക്കുറുപ്പും തമ്പുരാട്ടിമാരും അല്ല ചില ആശ്രിതന്മാരും ഒഴികെ ശേഷമുള്ളവരൊക്കെ പടയിൽ വെട്ടു. കപ്പലിൽ എത്തിച്ചേർന്നവർ മറ്റുള്ളവരുടെ ദുർദ്ദശയോത്തു നന്നെ വ്യസനിച്ചു മനസ്സുല്ലാമനസ്സോടെ കപ്പൽമാറ്റം തിരുവിതാംകൂറിലേക്കു പോകയും ചെയ്തു.

പൂണ്ണഗഭീണിയായ കമ്മിണിഅമ്മയെ നിറുകൈ തക്കോട്ടക്കു സചീവം ഒരു വീട്ടിൽ ആക്കിയാണല്ലോ നാം 'പട'വർത്തമനം പറഞ്ഞത്. ദീപാരാധനപൂജ കഴിഞ്ഞാൽ തന്നെ കൂട്ടുവാൻ ആളെത്തുമെന്ന ധാരണയിൽ ആറു മണിവരെ ക്ഷമിച്ചിരുന്ന കമ്മിണിഅമ്മ വെടിയുടെ ശബ്ദം കേട്ടപ്പോൾ കലശലായി പരിഭ്രമിച്ചു. എന്തോ ചില അപകടങ്ങൾ സംഭവിക്കാൻപോകുന്നുണ്ടെന്നു തീച്ചയാക്കി. കുറെ കഴിഞ്ഞിട്ടും ആരും വരുന്നതു കണ്ടില്ല. അതിലിടയ്ക്കു പുഴയിലേയ്ക്കു നോക്കിയപ്പോൾ മറുകരയിൽ ഭയങ്കരരൂപികളും ആയുധവാണികളുമായ മുഹമ്മദീയരെ അണിയണിയായി കണ്ടു. പുഴയിൽ ഒരു തോണി മറിഞ്ഞു ശവങ്ങൾ കലിയ്ക്കുന്നതും കണ്ടു. ചിലരുടെ മരണകളിയും കണ്ടു. ആകപ്പാടെ ഒരു ഭ്രാന്തത്തിയുടെ നിലയിലായി. ആരൊക്കെയാണു മരിച്ചത്, എന്തൊക്കെയാണു കോട്ടയിൽ നടന്നത്, എന്നറിവാൻ ഒരു മാറ്റുവുമില്ല. ഏതെങ്കിലും കൂരിരുട്ടാവുന്നതിനു മുമ്പു വീട്ടിൽനിന്നു പുറത്തുറങ്ങുകതന്നെ എന്നു നിശ്ചയിച്ചു വടക്കോട്ടു നടന്നു രണ്ടു വർഷ്ശ്ശാങ്ങു നടന്നപ്പോൾ വിശാലമായ ഒരു പാടം കണ്ടു. അങ്ങും ഇങ്ങും പോക്കിയാൽ ആരേയും കാണാറില്ല.

'ടിപ്പുസൈന്യത്തിന്റെ ദൃഷ്ടകർമ്മംകൊണ്ടു
 ധന്ത്രിതലങ്ങളിൽ ധർമ്മവും കർമ്മവും
 നഷ്ടമായെന്നല്ല നല്ല പെണ്ണുങ്ങളും
 ശിഷ്ടജനങ്ങളും നെല്ലും ധനങ്ങളും

തുഷ്ടിയും പുഷ്ടിയും അഷ്ടിയുമിഷ്ടിയും
 വൃഷ്ടിയും, കൃഷ്ടിയും ഭൃഷ്ടയാസ്തന്നിതു
 നഷ്ടിപിടിപെട്ടു നാനാജനങ്ങളും
 നാട്ടിലും വീട്ടിലും നിന്നു പുറപ്പെട്ടു
 കാട്ടിലും കോട്ടിലുചാരോതരം മല-
 നാട്ടിലും കുറ്റിലും പുക്കൊളിച്ചീടിനാർ.

എന്നു പറഞ്ഞപ്പോലെ അന്നത്തെ ദീവസം നിറുകൈ
 തക്കോട്ടയിൽ ചെല്ലാത്ത വാപ്പനാട്ടുകാരെക്കെ പട
 വരുന്ന വർത്തമാനം കേട്ടപ്പോഴേക്കും നാടും വീടും ക
 കൈ വേണ്ടെന്നു വെച്ചു കിഴിക്കൻമലകളിലേക്കു രക്ഷ
 ക്കായി കാടി. കോട്ടയില്ലാതെ അയൽപ്രദേശങ്ങളി
 ലൊന്നും ഒരു ജീവിയും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. പലേ ആ
 ലോചനകളോടും നടക്കുന്ന കമ്മിണിത്തമ്മ എത്ര ഭാ
 ഗ്യത്തയ്ക്കാണു പോകുന്നതെന്നു വിവരമില്ലാതെ ഏതാ
 ങ്ക് ഒരു നാഴികയോളം നടന്നുപോയി. ഇരുപതു കല
 ശലായിത്തുടങ്ങി. കണ്ണു കാണാതെയായി. ക്ഷീണം
 കലശലായിത്തുടങ്ങി. പ്രസവവേദനയുടെ ആരംഭമു
 ണ്ടോ എന്നു ശങ്ക തോന്നിത്തുടങ്ങി. അല്പം ദൂരെ വാട
 ത്തിന്നു മദ്ധ്യേ ഒരു മണൽത്തട്ടിമുതൽ ഒരു കാവൽപ്പുര
 നിഴൽപോലെ കാണാനുണ്ടോ എന്നു സംശയം തോ
 ന്നി അവിടെയ്ക്കു നടന്നു. ഭാഗ്യവശാൽ കൃഷിക്കാർ നെ
 ല്ലുകാവലിനായി കെട്ടിയിട്ട ഒരു ചാളതന്നെയായി
 രുന്നു ആ കണ്ടതു്. അവിടെ കയറി ചെന്നു. കയ്യിലു
 ണ്ടായിരുന്ന മുണ്ടു് അവിടെ വിരിച്ചു കിടന്നു. രണ്ടുമണി
 കൂർ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ പ്രസവം കഴിഞ്ഞു. പിന്നെയൊ

നാം കമ്മിണിനമ്മയ്ക്ക് കാമയില്ല. നേരം പ്രഭാതമായപ്പോൾ ജീവനിശ്ശേഷമായി കിടക്കുന്ന കുട്ടിയേയും വിട്ടു കമ്മിണിനമ്മ പരലോകപ്രാപ്തയാകയും ചെയ്തു. ഈ രാത്രിയിൽതന്നെ ജീവരക്ഷയ്ക്കായി ഈ പാടത്തുകൂടി കാടിപ്പോകുന്നവരെ പിന്തുടന്ന് വിടിപ്പാൻ മുഹമ്മദീയർ നടന്നിരുന്നു. എന്നാൽ ഭാഗ്യശക്തിയാലോ നിർഭാഗ്യശക്തിയാലോ കാവൽപ്പുരയിൽ മരിച്ചുകിടക്കുന്ന തള്ളയേയും ഒരു കൊച്ചുകുട്ടിയേയും ആരും കണ്ടില്ല.

നേരം പുലർന്നു പത്തു മണിയായിരിക്കുന്നു. നിറുക്കൈതക്കോട്ടയിലും അടുത്ത പ്രദേശത്തും ഒരു ജീവിയെപ്പോലും കാണാനില്ല. വെടിയുടെ ശബ്ദം കേട്ടു പക്ഷിമൃഗങ്ങളുംകൂടെ അകലെ പോയിരിക്കുന്നു. കാവൽപ്പുരയിൽ കിടന്ന് ഒരു അഗതിയായ കുട്ടി കാര്യം കയ്യും കടഞ്ഞു നിലവിളിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ നിലവിളി ഇടവിജനപ്രദേശത്തു് ആരാണു് കേൾക്കുന്നതു്?

നിറുക്കൈതക്കോട്ടയിൽ എന്തോ ചില സംഭവങ്ങൾ നടന്നതായി പരപ്പനങ്ങാടിക്കാരൻ ചെമ്പൻ ആലിക്കുട്ടി നേരം പ്രഭാതമാകുമ്പോൾതന്നെ അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഈ ധൂനിയായിൻറാത്തു് ഏറെനല്ലാം ഇക്കമത്തപ്പാ പടച്ചോൻ ഉണ്ടാക്കുന്നതു്. ഈ ഹറാമ്പറന്ന മകൾ ഫലാക്കാക്കുന്നു? എന്നും പറഞ്ഞു്, ആലിക്കുട്ടി പടവെണ്ണമാനം അറിവാൻ നിറുക്കൈതക്കോട്ടയിലേയ്ക്കു യാത്രയായി. അക്കാലത്തു 'നൗസ്പേപ്പർ' കനം ഇല്ലാത്ത കാലമാണല്ലോ അതുകൊണ്ടാണു് ആലി

ക്കുട്ടി പടവത്തമം നേരിട്ടു ചെന്നു' അന്വേഷണം നടത്തിക്കളയാമെന്നു ചെയ്തു. ഏകദേശം പത്തുമണിയായപ്പോൾ പാടത്തിന്റെ നടുവിൽ കാവൽപ്പുരയുടെ ഒരു തീണ്ടൽപ്പാടു ഭൂമത്തെത്തിയ ആലിക്കുട്ടിക്കു്, ഒരു കുട്ടിയുടെ നിലവിളി നല്ലവണ്ണം കേൾക്കാനുണ്ടായിരുന്നു. ഇതെന്തൊരു 'ഇക്കമത്താ'ണെന്നു മനസ്സിലാവാതെ ആലിക്കുട്ടി വളരെ പരിഭ്രമിച്ചുവെങ്കിലും സ്ഥലത്തു ചെന്നു നോക്കുകതന്നെ എന്നു നിശ്ചയിച്ചു. കാവൽപ്പുരയിൽ എത്തിനോക്കിയപ്പോഴാണ് 'പടച്ചോന്റെ' കുളിയൊക്കെ ആലിക്കുട്ടിക്കു മനസ്സിലായതു്. കാതിലും കഴുത്തിലും കയ്യിലും സ്വണ്ണാഭരണങ്ങളുണിഞ്ഞു മകതമണിഞ്ഞു് ഒരു സ്ത്രീ മരിച്ചു കിടക്കുന്നു. ഈ ശവശരീരത്തിന്നരികെ ജീവശേഷത്തിൻ പ്രഭാവംകൊണ്ടു് അഞ്ചാറുമണിക്കൂർ പ്രായം ചെന്ന ഒരു കുട്ടി കാലും കയ്യും കടഞ്ഞു നിലവിളിക്കുന്നു. ആകപ്പാടെ പ്രകൃത്യാതന്നെ ദൃഷ്ടനല്ലാത്ത ആലിക്കുട്ടി 'പടച്ചോന്റെ' പ്രഭാവത്താൽ ആർദ്രചിത്തനായി അല്പനേരം സ്കന്ദിച്ചുനിന്നു. പിന്നെ നാലുഭാഗവും തിരിഞ്ഞുനോക്കി. ഒരു ഭാഗം ഭൂമെകുന്തിന്നേലുള്ള നിറുകൈതക്കോട്ടു ക്ഷേത്രം കത്തി നശിച്ചതായി കണ്ടു. പാടത്തു കുറെ ഭൂമെ തല പോയതും കാലുമുറിഞ്ഞതുമായ ചില ശവശരീരങ്ങൾ കാണാനുണ്ടു്. താൻ എന്താണു പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതെന്നറിയതെ വിചണ്ണനായി കുറെ നേരം കഴിച്ചു. ഒടുവിൽ ആ മണൽത്തിട്ടിന്മേൽ വളർന്നിരുന്ന ഒരു ചെറിയ തെങ്ങിന്മേൽനിന്നു് ഒരു കുറിക്കു തള്ളിയിട്ടു താൻ കയ്യിൽ എ

പ്ലോഴം : കൊണ്ടുനടക്കാറുള്ള കത്തികൊണ്ട് അതിനു
 ഉള്ളിനിന്നു കുറേ വെള്ളം എടുത്തു കുട്ടിക്കു കുടിക്കാൻ
 കൊടുത്തു. കുട്ടിയുടെ കരച്ചൽ നിന്നു, ഉറങ്ങാൻ തുടങ്ങി.
 ഈ കുട്ടിയെ രക്ഷിക്കേണ്ടതായ ഭാരം തനിക്കാണെന്നു്
 ആലിങ്കുട്ടി തീർച്ചപ്പെടുത്തി. കുമ്മിണി അമ്മയുടെ ആഭി
 രണങ്ങളൊക്കെ കൈവശപ്പെടുത്തി. മണൽത്തിട്ടിൽ
 കഴി കഴിച്ചു കുമ്മിണിഅമ്മയെ സംസ്കരിച്ചു, കുട്ടിയേയും
 കൊണ്ടു സ്വദേശത്തേയ്ക്കു പോയി. ഒരു അഗതിയായ
 'കോഴിനെ' മുഹമ്മദുമാർത്തിൽ ചേർത്തുവെന്ന കൃതം
 തർക്കമുണ്ടായ ഈ കുട്ടിയെ തന്റെ കെട്ടിയവളായ അ
 മീന ഉമ്മയെ ഏല്പിച്ചു. കുട്ടിക്ക് ആയിസ്സുകുട്ടിയെന്ന
 പേരും കൊടുത്തു.

കൊല്ലം പത്തുപന്ത്രണ്ടു കഴിഞ്ഞു. ടിപ്പുസുൽത്താ
 നും ചത്തു. മലയാളജില്ല ഈസ്റ്റിന്ത്യാകമ്പനിക്കധീന
 മായി. രാജ്യം വിട്ടുപോയവരൊക്കെ മടങ്ങി എത്തിത്തു
 ടങ്ങി. പാപ്പനാട്ടു വീരവർമ്മ വലിയ തമ്പുരാനും രാമ
 കുറുപ്പും മടങ്ങി എത്തിട്ടുണ്ടു. രാജ്യം കൊല്ലമായി. നിറ
 കൈതക്കോട്ടയെ വിചാരിക്കുമ്പോൾ തമ്പുരാനും രാമ
 കുറുപ്പിനും കണ്ണിൽ വെള്ളം നിറയും. ശൂന്യമായ ത
 ന്റെ അനന്തരം പന്മാർ മരിച്ചതായ് തമ്പുരാനും, തന്റെ
 കുലത്തെ നിലനിർത്തേണ്ടവളായ കുമ്മിണിയെ രക്ഷി
 പ്പാൻ തന്റാൽ സാധിച്ചില്ലല്ലോ എന്ന പശ്ചാത്താപം
 രാമകുറുപ്പിനും നന്നെയുണ്ടായിരുന്നു. കുമ്മിണിമ്മമ്മ
 പടയിൽപ്പെട്ടു മരിക്കാതെ ശേഷിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു സ്വപ്ന
 ത്തിൽപോലും വിശ്വസിച്ചാൻ രാമകുറുപ്പിനു് അവകാ
 ശമുണ്ടായിരുന്നില്ല.

ആലിക്കുട്ടി ആകപ്പാടെ ഒരു പ്രാബല്യക്കാരനായിരുന്നു. ആയിസ്സുക്കുട്ടിക്ക് ഏതാണ്ടു പത്തുവയസ്സു പ്രായമായപ്പോൾ ആലിക്കുട്ടിയുടെ കെട്ടിയവൾ മരിച്ചു. ആയിസ്സുക്കുട്ടിയെ വിട്ടുപിരിഞ്ഞു നില്പാൻ അശേഷം നിവൃത്തിയില്ലാത്ത വിധത്തിലായിരിക്കുന്നു ആലിക്കുട്ടിയുടെ സ്ഥിതി. കുമ്മിണി അമ്മയുടെ വക മിക്ക പണ്ടങ്ങളും വിറ്റു മുതലാക്കിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ആകപ്പാടെ ശേഷിപ്പുണ്ടായിരുന്നതു ചെമ്പ്ര എഴുത്തശ്ശൻ സപ്തസ്തകിടിൽ എഴുതിക്കുട്ടി - ഒരു വൊൻതകിട്ടു മാത്രമാണ്. ആയതു 'ചൈത്താൻ' ഉപദ്രവംകൂടാതെ കഴിപ്പാൻ ചെറുപ്പം മുതൽക്കേ ആയിസ്സുക്കുട്ടി ധരിച്ചുവന്നിരുന്ന ഒരു രാജരണമാണ്. ആയുസ്സുക്കുട്ടിക്ക് അത്യാവശ്യം വീട്ടുപണിക്കൾ ചെയ്യാൻ പ്രായമായിട്ടുണ്ടെന്നല്ലാതെ ഭക്ഷണത്തിനുള്ള വക തെണ്ടിത്തേടി ഉണ്ടാക്കുവാൻ പ്രായമായിട്ടില്ല. ആലിക്കുട്ടിക്കു പ്രായാധിക്യം ആയിരിക്കുന്നു. ഈ ഘട്ടത്തിൽ ഒരു ദിവസം ആയിസ്സുക്കുട്ടിയുടെ തകിട്ടു വില്ലാനുള്ള ആലോചനയായി. ഈ പണ്ടം വില്ലുന്നതിന് ആലിക്കുട്ടിക്ക് അശേഷം മനസ്സുണ്ടായില്ല. ഏതെങ്കിലും പണയംവെച്ചു തല്ലാലനിവൃത്തിക്കു വല്ല സംഖ്യയുമുണ്ടാക്കി കഴിവുവരുമ്പോൾ പണയപ്പാടു വീട്ടി, പണ്ടം വീണ്ടെടുക്കാമെന്നുള്ള നിശ്ചയത്തിന്മേൽ തകിടം കയ്യിലാക്കി ആലിക്കുട്ടി പുറത്തേക്കിറങ്ങി. പാപ്പനാട്ടു രാജാക്കന്മാരുടെ ബേപ്പർ കോവിലകത്തേക്കു യാത്രയായി.

ബേപ്പർ കോവിലകത്തു ചെന്നപ്പോൾ ആലിക്കു

ട്ടിക്കു തമ്പുരാന്റെ പ്രധാനമന്ത്രി രാമകുറുപ്പിനെ കാണാൻ അധികം പ്രയാസമുണ്ടായില്ല. ആലിക്കുട്ടി പരപ്പനാട്ടുസ്വരൂപത്തിലേക്ക് എപ്പോഴും കീഴടങ്ങിയവനാണെന്നും, പടക്കുലത്തൊന്നും സ്വാമിദ്രോഹമായി യാതൊന്നും പ്രവർത്തിച്ചിട്ടില്ലെന്നും, നാടുവിട്ട് ഭാഷിപ്പോകുമ്പോൾ പലരും തന്നെ എല്ലിച്ച സാധനങ്ങളും കൈ ഒരു വൈദ്യപാലും കുറുകാതെ മടങ്ങിവന്നവർക്കു മടക്കിക്കൊടുത്തിട്ടുണ്ടെന്നും മറ്റും കുറുപ്പിനെ പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കി. താൻ തൽക്കാലം ഒരു പരാധീനക്കാരനാണെന്നും, തള്ളിയില്ലാത്ത ഒരു കുട്ടിയെ രക്ഷിക്കേണ്ടതായ ഒരു ഭാരംകൂടിയുള്ളതുവകാണ്ടു കൂറു കഴുകിലാണെന്നും, തല്ലാലം എന്നെന്തെങ്കിലും ഒരു സംഖ്യ കടമായി കിട്ടിയാൽക്കൊള്ളാമെന്നും അതിനു പണയമായി തന്റെ കയ്യിലുള്ള ഒരു പൊൻപണ്ടം വെക്കാമെന്നും മറ്റും പറഞ്ഞു തകിട്ട കുറുപ്പിന്റെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു. സ്വപ്നത്തകിട്ടു വാങ്ങി ഒന്നു പരിശോധിച്ചപ്പോഴേക്കും കുറുപ്പു സ്തംഭിച്ചുനിന്നുപോയി. വളരെ നേരം ഒന്നും മിണ്ടാതെ നിന്നതിനുശേഷം ക്രോധതാമ്രാക്ഷനായി ആലിക്കുട്ടിയെ ഒന്നു നോക്കി. ഒടുവിൽ അവനോട് ഒന്നും മിണ്ടാതെ കുറുപ്പു അടുക്കെ നിന്നിരുന്ന ഒരു നായരോട് ആലിക്കുട്ടിയെ വിട്ടയക്കരുതെന്നും പറഞ്ഞു. തമ്പുരാന്റെ അടുക്കലേയ്ക്കു പോയി.

തകിടിന്റെ മുകളിൽ കമ്മിണി അമ്മയുടെ പേരു കൊത്തിയിരുന്നുവെന്നുമാത്രമല്ല, ഈ തകിട് ഉണ്ടാക്കുന്ന കായ്കത്തിൽ രാമകുറുപ്പു നേരിട്ടതന്നെ മുന്പു ശ്ര

മം ചെയ്യാളായതുകൊണ്ട്, ഇതു കണ്ടപ്പോൾതന്നെ തന്റെ മകളെ കൊന്നു പണ്ടങ്ങു കൈവശപ്പെടുത്തിയതു ആലിക്കുട്ടിയാണെന്ന ബോധം വേഗം വന്നുകഴിഞ്ഞു. ഈ വിചാരം തമ്പുരാനെ ഉണർത്തിപ്പാനാണു രാമക്കുറുപ്പു വേഗം തിരുമുന്മാരെ ചെന്നതു്.

ഈ കഥയെ ഇനി അധികം ദീർഘിപ്പിച്ചിട്ടു കാർച്ചമില്ല. ആലിക്കുട്ടിയെ വിചാരണചെയ്തപ്പോൾ മുൻസംഭവങ്ങളെല്ലാം കുറുപ്പിനു മനസ്സിലായി. ആലിക്കുട്ടിയോടു് ആദ്യം തനിക്കുണ്ടായിരുന്ന കോപം മാറി കൃതജ്ഞതയാണു കുറുപ്പിനുണ്ടായതു്. ഏകിലും തന്റെ വംശവൽനല്ലു കാരണഭൂതയായ ഒരു പെൺകുട്ടി പത്തുപന്ത്രണ്ടു കൊല്ലക്കാലം ഒരു മുഹമ്മദീയന്റെ അധീനത്തിൽ ഇരിക്കേണ്ടിവന്നതിൽ നന്നെ പശ്ചാത്താപവും ജനിച്ചു.

തമ്പുരാന്റെ വൈദികന്മാരെ വരുത്തിയതും, ആയിസ്സുക്കുട്ടിയെ വരുത്തി ചില ശുദ്ധികർമ്മങ്ങളാക്കെ കഴിച്ചതും, കുറുപ്പിന്റെ തറവാടു് ചേലാവിൽ ചേന്നു് നായന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഒന്നാക്കിയതും ആലിക്കുട്ടിക്കു മരണംവരെ ചിലവിന്നു വക കൊടുത്തതും ഒക്കെ വേഗം കഴിഞ്ഞു. ഈ ആയിസ്സുക്കുട്ടിയുടെ സന്താനങ്ങൾ ഇപ്പോഴും ഏറനാടു താലൂക്കിലുണ്ടു്.

ത ര വ ള ടി തരവാടിതന്നെ.

മേടമാസത്തിൽ ഒരു ദിവസം സൂര്യംസ്തമയത്തിൽ അല്പം മന്വായി ചെറിയോമനനായരും രണ്ടു ഭൃത്യന്മാരും രാജപാതയിൽ കൂടി കോഴിക്കോട്ടനഗരത്തിൽ എത്തിച്ചേർന്നു. അന്നു സന്ധ്യാസമയം അഭയവണ്ണമായ ഒരു പ്രകാശമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ രക്തം പൊഴിക്കുന്ന മുടൽമഞ്ഞിൽ കൂടിയാണോ താൻ കോഴിക്കോട്ടനഗരത്തെ വീക്ഷിക്കുന്നത് എന്നു ചെറിയോമന ശങ്കിച്ചു. തന്റെ ഈ വ്യാജമാഹത്തെ യോർത്തു പുഞ്ചിരിയിട്ടുംകൊണ്ടു ഭൃത്യന്മാർ കാട്ടിക്കൊടുത്ത പഴിയിൽ കൂടി നടന്നു, കാരമ്പിള്ളി കുറുപ്പെജമാനന്റെ വസതിയിൽ വേഗം എത്തിച്ചേർന്നു. പടിപ്പാറ കടന്നു മുറുത്തു എത്തിയപ്പോൾ അവിടെ ചില ഭൃത്യന്മാർ വിശ്രമിക്കുന്നതായി കണ്ടു. കുറുപ്പെജമാനൻ അകത്തില്ലേ എന്ന ചോദ്യത്തിന്നു “യജമാനനെ ഇല്ലേറ്റു കാണാൻ അവസരമില്ല” എന്നാണു് കരുവൻ മറുപടി പറഞ്ഞതു്. ‘മകൻ ചെറിയോമന വന്നിട്ടുണ്ടെന്നു യജമാനനെ അറിയിക്കുക’ എന്നു ഗൌരവസ്വരത്തിൽ പറഞ്ഞു ചെറിയോമന പൂമുഖത്തിലേക്കു പ്രവേശിച്ചു. പരിഭ്രമിച്ചിരിക്കുന്ന ഭൃത്യന്മാരിൽ കരുവൻ കുറുപ്പെജമാനനെ വിവരം അറിയിക്കുവാൻ അകത്തേക്കു പോയപ്പോൾ ചെറിയോമന തളത്തിലേക്കും കടന്നു. അപ്പോൾ

ഴഃണ ചെറിയോമന ഒന്നു തെട്ടിയത്. താൻ വളരെ ചെറിയ കുട്ടിയായിരുന്നപ്പോൾ സംസ്കൃതം അറിയാതെ കൊണ്ടുപോകുന്ന തന്റെ അമ്മയുടെ മൃതദേഹത്തെ ഈ തളത്തിൽവെച്ചാണു താൻ കണ്ടിട്ടുള്ളത്. അന്നുതന്നെ താൻ ഈ വീടുവിട്ടു തമരശ്ശേരിയിലുള്ള സ്വപ്നാശ്രമത്തിലേക്കു പോകുകയാണ് ഉണ്ടായത്. അതിനുശേഷം ഈ വീട്ടിൽ ചെറിയോമന വരികയുണ്ടായിട്ടില്ല. സ്വപ്നപ്രായമായിരുന്ന ആവക സംഭവങ്ങൾ ഈ അകത്തു കടന്നപ്പോൾ കാരണമന്ദാനായി പെട്ടെന്നു ചെറിയോമനയുടെ സ്മൃതിചിഹ്നത്തിൽ പെട്ടു. ‘യജമാനൻ താഴെ ആ അകത്താണുള്ളത്’ എന്നു ഭൃത്യൻ വന്നു വളരെ വിനീതനായി പറഞ്ഞപ്പോഴാണു ചെറിയോമന തന്റെ വിചാരഗതിയെ പാൻവലിച്ചത്. മകൻ അകത്തു കടന്ന് അമ്മയുടെ വണങ്ങി. അമ്മയുടെ മകനെ ആവദിച്ചുവന്നു ഒന്നു നോക്കി. മകന്റെ ആകൃതിയും പ്രകൃതിയും അമ്മയുടെ നന്നെ പിടിച്ചു. ‘ഇവനെ കോവിലകത്തു പരിചയപ്പെടുത്താൻ കൊള്ളാം’ എന്ന് മനസ്സിൽ കരുതിക്കേറുന്നപ്പോൾ, താൻ കാട്ടുപ്രാദേശം വിട്ടു നഗരത്തിലേക്കു വരാൻ കരുക്കമില്ലെന്നു കേട്ടതു ശരിയല്ല, അല്ലേ?” എന്നു ചിരിച്ചുകൊണ്ടു കറുപ്പി ചോദിച്ചു. ചെറിയോമന ഭയപ്പെട്ടു തല താഴ്ന്നു. കറുപ്പിനും ചിരിച്ചു.

ചെറിയോമന—എന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ കർത്തവ്യകർമ്മം കോഴിക്കോട്ടു വരികയാണെന്നു വിചാരത്താലാണു വന്നത്.

കറുപ്പി—വാസ്തവം! എല്ലാ കർത്തവ്യകർമ്മങ്ങളും ഇങ്ങിനെ

സന്തോഷപ്രദമാവേണമെന്നാണ് ഏകദേശം മോഹം.

കോവിലകത്തു വലിയ ആഘോഷങ്ങളും ഉത്സവവുമുണ്ടാകുന്ന കാലമായിരുന്നു അത്. അതിനായി അങ്ങോട്ടു പേവാൻ കറുപ്പുജമാനൻ അണിയുന്ന സമയമായിരുന്നു അത്.

കറുപ്പ്—അതേ, ഭൂലോകത്തിലെ സ്വർഗ്ഗമായ ഈ നഗരത്തിലേക്കു നിന്നു അകലിച്ചു ആ കർത്തവ്യകർമ്മം എന്താണോ? വാ?

ചെറിയൊരു മനുഷ്യൻ. അദ്ദേഹം നല്ലപോലെ മനസ്സിലാക്കുവാൻ ഈ മകനു് അവസരം കിട്ടിയിട്ടില്ല. എന്താണു് അവരിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന ഈ അർത്ഥനോടു് എങ്ങിനെയാണു തന്റെ ഉദ്ദേശങ്ങളും മോഹങ്ങളും അറിയിക്കേണ്ടതു്? എന്നു വിചാരിക്കുന്ന തിലിടം,

യജമാനൻ—ദോഷം കർത്തവ്യകർമ്മത്തെപ്പറ്റി പറയുമ്പോൾ സാധാരണ കനകവും കാമിനിയുമായിരിക്കും പ്രസംഗവിഷയം. എന്താണൊൻ വല്ല കടവും പീറ്റിത്തരണോ? അല്ല, ദാസികളുമായുള്ള കെട്ടിമറിച്ചു ലിട്നിന്നു മോചനം ഉണ്ടാക്കിത്തരണമോ? തറവാട്ടു സ്വത്തു പണയപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല, സംബന്ധം ചെയ്തുകഴിഞ്ഞിട്ടില്ല എന്നു വന്നാൽമതി. മറ്റൊരുകൊണ്ടൊൻ എന്തായാലും ക്ഷമിക്കാം.

അദ്ദേഹം പറയുന്നതൊന്നും ചെറിയൊരു കേട്ടില്ല. അന്നത്തെ ഭരണകൂടവും കൊണ്ടു പ്രജകൾ അനുഭവിക്കുന്ന സങ്കടങ്ങൾ കണ്ടും കേട്ടും മനസ്സിലിഞ്ഞിട്ടു് അതിനു്

കുരു വിപുത്തിരുണ്ടാക്കാൻ തരമുണ്ടോ എന്നറിയാനാണു നാട്ടാർകൂട്ടത്തിന്റെ പ്രതിനിധികളിൽ കരളായി ചെറിയൊരന അന്നു കോഴിക്കോട്ടേക്കു വന്നിട്ടുള്ളത്.

ചെറിയൊരന — ഞാൻ നാട്ടാർകൂട്ടത്തിന്റെ ഒരു പ്രതിനിധിയായിട്ടാണ് ഇങ്ങട്ടു വന്നിട്ടുള്ളത്.

കുറുപ്പ് — എന്ത്! നീ ഒരു രാജദ്രോഹിയുടെ നിലയിലാണോ കോഴിക്കോട്ടു വന്നിട്ടുള്ളത്?

ചെറി — ഭരിക്കലുമല്ല, അല്ലോ.

കുറുപ്പ് — ആ നാട്ടാർകൂട്ടത്തിലെ കാരോ അംഗങ്ങളും രാജദ്രോഹികളാണ്.

ഈ അഭിപ്രായം ചാട്ടചാർകൊണ്ടുള്ള ഒരു ശിക്ഷിപ്പോലെയൊന്നു ചെറിയാമനക്ക് തോന്നിയത്.

മകൻ — ഭരിക്കലുമല്ല. ഭരണഭൂഷ്യങ്ങളെ ഇല്ലാതാക്കി, തിരുമനസ്സിലെ ഭരണം ക്ഷേമചരവും സമാധാനപരവും ആക്കാനാണു ഞങ്ങൾ ഒരുങ്ങിയിട്ടുള്ളത്.

അല്ലൻ — തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് ഈശ്വരൻ നിയമിച്ച പ്രതിനിധിയാണെന്നു വിനയമായില്ലേ? നിന്നെക്കുറിച്ചു ഈവക കാര്യങ്ങളിൽ പ്രവേശിക്കാൻ ധൈര്യമുണ്ടോ?

മകൻ — അതു ശരിയാണ്. പ്രജകൾ അനുഭവിക്കുന്ന ഉപദ്രവങ്ങളും സങ്കടങ്ങളും രാജാവിന് അറിയാൻ കഴികയില്ല. പ്രജകൾ മൃകന്മാരാണ്. അവർക്ക് വേണ്ടിയാണ് ഞങ്ങൾ നിവേദിക്കുന്നത്.

അല്ലൻ — എന്നിട്ടു നീ അവരോടുകൂടി സഹചരിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ?

ഇത്രയും പറഞ്ഞുകിഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒരു ചെറുകി

ടാവു ചിരിച്ചുകൊണ്ട് അകത്തേക്കു കടന്നു. കുറുപ്പി സൗസാരം ചൊട്ടുന്നു നിന്തി. “അമ്മാമേ! കോവിലകത്തേക്കു പുറപ്പെടാറായില്ലേ, കൂത്തു തുടങ്ങാറായി”. എന്നു ആ കുട്ടി പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞപ്പോഴാണ് ഒരു യുവാവ് അവിടെ നില്ക്കുന്നതായി കണ്ടത്.

കുറുപ്പി — മീന! ഇങ്ങട്ടു വര. ഇതാരാണു മനസ്സിലായോ, എന്റെ മകൻ ചെറിയോമനയാണ്. കുട്ടൻ മീന മുലകടിക്കുന്ന കാലത്തു പോയതാണ്.

മീന ഒരു മന്ദധാസത്തോടെ അഭിയാദ്യം ചെയ്തു. ചെറിയോമന മീനയെ കണ്ടിട്ടുള്ളതു തന്റെ ഘറ്റം വയസ്സിലാണ്. ഇപ്പോൾ അവൾ താരുണ്യദശയിലേക്കു കടക്കാൻ പോകയാണ്. കുറുപ്പി രണ്ടുപേരേയും ഒന്നു നോക്കി, ഏതോ പറയാൻ ഭാവിച്ചതു പുറത്തേക്കു പുറപ്പെട്ടതുചില.

മീന—ഏട്ടന്ത് എന്താ ഇങ്ങിനെ തോന്നിയത്? കോഴിക്കോടും ആഡംബരങ്ങളും ആഘോഷങ്ങളും വെറുത്തു കാട്ടിൽ സഞ്ചരിച്ച പ്രകൃതിയെ കവിതകൊണ്ടു സ്മരിക്കുകയാണെന്നാണല്ലോ കേട്ടിരുന്നത്.

അപ്പൻ—കോഴിക്കോട്ടിന്ത് ഒന്നുകൂടി മോടികൂട്ടുവാൻ ഇവനെക്കൊണ്ടു സാധിക്കുകയില്ല. മീന വേഗം എത്താത്താൽ അമ്മത്തമ്പുരാട്ടി മുഷിയും. നമുക്കു വേഗംപോയി മടങ്ങാം.

എന്നും പറഞ്ഞു കുറുപ്പി പുറത്തിറങ്ങി. മീന വിനയത്തോടെ ചെറിയോമനയെ ഒന്നു കടാക്കിച്ച് അ

മ്മാനെ അനുഗമിച്ചു. ചെറിയോമന ഉപയോഗിച്ചതു തന്റെ അമ്മ ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന അറയാണു്. അതി നുള്ളിൽ ഇരിക്കുമ്പോൾ പല സ്മരണകളും അവന്റെ ഉള്ളിൽ ഉദിച്ചു. വാല്യക്കാരൻ ഉണ്ണി ആ അകത്തു കടന്നു വെട്ടി തുറന്നു സാമൂഹങ്ങൾ ശരിപ്പെടുത്തി വെക്കുകയായിരുന്നു

ഉണ്ണി! എന്താ കോഴിക്കോട്ടെ പരിഷ്കാരവും മട്ടം കണ്ടില്ലേ? എന്നു ചെറിയോമന ഭൃത്യനോടു ചോദിച്ചു. “യജമാനനേ, വേഗം വീട്ടിലെത്തണമെന്നാണു് ഈയുള്ളവന്റെ മോഹം” എന്നാണു് ഇതിനു് ഉണ്ണി മറുപടി പാഞ്ഞതു്.

ചെ—നിന്റെ പെങ്ങൾ മാധവി ഇതു കേട്ടാൽ എന്തു പറയും? അവൾ നീ വന്നതുകൊണ്ടു സന്തോഷമൊന്നും പ്രദർശിപ്പിച്ചില്ലേ?

ഉണ്ണി—യജമാനനേ! അവൾ ഇവിടെയില്ല.

ചെ—എന്താ! എവിടെ പോയിരിക്കുന്നു?

ഉണ്ണി—വലിയ യജമാനന്റെ ഒരു സ്നേഹിതൻ ഇവിടെ വന്നാൽ ചിലപ്പോൾ മാധവിയുമായി സംസാരിക്കാറുണ്ടെന്നും ഒരുദിവസം ആ സ്നേഹിതന്റെ ഭൃത്യൻ ഇവിടെ വന്നപ്പോൾ മാധവി കൂടെ പൊയ്ക്കുളഞ്ഞുവെന്നും പിന്നെ അവൾ ഇവിടേക്കു മടങ്ങിവന്നിട്ടില്ലെന്നും ആണു് അടുക്കളയിൽ കേട്ട സംസാരം.

ചെറിയോമന — (വിടഞ്ഞെഴുന്നീറ്റാറു്) ഏതു ദൃഢതനാണു ഈ ചതി ചെയ്തതു്? അവനു ഞാൻ കാട്ടിക്കൊടുക്കാം. അവന്റെ പേരന്താണു്?

ഉണ്ണി - ഇവിടെ കോവിലകം രക്ഷാപുരുഷന്മാരുടെ മേ
ധാരി കഞ്ഞവു അടിയോടിയൊന്നെന്നാണു കേട്ടത്.

ചെ - നീ പേടിക്കണ്ട. ഞാൻ അല്പനോടു നാളെ കാല
ത്തു പറഞ്ഞു അവളു കാട്ടിത്തരാം.

നാട്ടുപുറത്തു വളർന്ന ചെറിയൊരു സാധാരണ പ
തിവുള്ളതിലും അല്പം വൈകിട്ടാണു പിറന്ന ദിവസം എ
ഴുനേരം. വേഗം അല്പൻ കിടക്കുന്ന മുറിക്കരികെ ചെ
ന്നപ്പോൾ വിളിക്കാതെ ആർക്കും ഉറങ്ങുന്ന മുറിയിൽ കട
പ്പാൻ പാടില്ലെന്നു കല്പനയുണ്ടെന്നാണു അവിടെ കറ
ച്ചാണിച്ചു നിന്നിരുന്ന ഭൃത്യൻ പറഞ്ഞത്. എപ്പോഴാണ്
ഉണരുക പതിച്ചു, എന്നു ചെറിയൊരുമനയും, 'അതിന്റേ'
കുരു ക്ലിപ്തമൊന്നും ഇല്ല. ചിലപ്പോൾ അഞ്ചു നാഴിക വ
ലനേക്കും' എന്നു ഭൃത്യനും ചോദ്യോത്തരമായി പറഞ്ഞു.

അന്നു വളരെ വൈകിട്ടാണു ചെറിയൊരുമനക്കു അ
ല്പനെ കാണാൻ സാധിച്ചത്. മധ്യവിയെ കാണാനിപ്പാ
തായ സംഗതിയെപ്പറ്റി ഉള്ളിൽ നിറഞ്ഞ കോപത്താ
ടെ അല്പനോടു സംസാരിക്കുകകാരണം നാച് ഇടറി
കൊണ്ടാണു ചെറിയൊരുമന സംസാരിച്ചത്.

കുറപ്പ് - നിന്നെ പ്രജകളുടെ ഭാഗംവിടിച്ചു സാസാരി
ക്കാൻ മരമല്ല രൂപവതിയായ ഒരു സ്ത്രീയുടെ ഭാഗം
വിടിച്ചു വ്യവഹരിക്കാനും വശമുണ്ടല്ലോ. ആ പെ
ണ്ണിനെ നിന്നെക്കുറഞ്ഞു ചേണ്ടിയെന്നു ചെറിയൊരുമന
പ്പിന്നെ നന്നായി അറിയുന്നതു കേൾക്കുന്നവർക്കു
പ്രിയമാണ്. അവിടെ ഇവിടെ താമസിപ്പാൻ അയ
ച്ചത്.

മകൻ — ആ വെണ്ണ എനിക്ക് കൺമല്ല. അച്ഛന് ഇതിന്റെ ഗൗരവം അറിഞ്ഞുകൂടുന്നോ? അവളെ ഈ വീട്ടിൽനിന്നു വശീകരിച്ചു കൊണ്ടുപോകയാണു ചെയ്തത്. അതുതന്നെ ആ അടിയോടി! അവളെ ഈ പ്രദേശത്തൊന്നും കാണാനുണ്ടില്ല.

കുറുപ്പ് — അവളുടെ ഇഷ്ടത്തിനു വിടവുമാറിയിട്ടാണു് അവൾ പോയതെന്നു നിന്നു നല്ല തീർച്ചയുണ്ടോ?

മകൻ — അവൾ തന്റെ മുള്ളുവളാണെന്നു ഞാൻ കേട്ടിട്ടുള്ളതു്. അടിയോടി റോമെരിച്ചു് ഒരു തെമ്മാടിയുമാണു്.

കുറുപ്പ് — ഇപ്പോൾ മനസ്സിലായി. സ്രീകൾക്കു് എല്ലാ ഗുണങ്ങളുമുണ്ടു്. നാമെന്തെങ്കിലും യുത്തന്മാരും തെമ്മാടികളും, അല്ലേ? ഇത്തരം വാദപ്രതിവാദം കൊള്ളില്ല. ജനങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ നിന്നുള്ളപോലെ ഉത്സാഹം എനിക്കില്ല. ആ വിഷയം ചിന്തിച്ചതുടങ്ങിയപ്പോൾ ഞാൻ ക്ഷീണിക്കും.

മകന്റെ കോപം ജ്വലിച്ചുവന്നു. 'ആ തെമ്മാടിയെ കൊണ്ടു ഞാൻ ഉത്തരം പറയിച്ചുകൊള്ളാം' എന്നു പറഞ്ഞു.

ഓരോ ദിവസവും തന്നെ കാരണമാക്കി രണ്ടു തറവാടികൾ ദുഃഖമുൾക്കൊണ്ടു വന്നുവന്നു. (ഈ നമ്പ്രം ചെറിയവരുടെ ഹൃദയത്തിൽ തറച്ചു.) വിശേഷിച്ചു വേറെ ഒരു കാരണവും കൂടിയുണ്ടു്. കൺമല്ല അടിയോടി നിന്റെ ഒരു ബന്ധുവാകുന്നതു പോകുന്നതു്.

മകൻ—എന്റെ ബന്ധുവോ?

കുറുപ്പ്—അതേ, അയാൾക്കു മീനവെ ഭാര്യയാക്കിയാൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ട്. അതേ, നീ എന്താണു തുറിച്ചുനോക്കുന്നതു്? അയാൾ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ കണ്ണിലുണ്ണിയാണ്. തിരുമനസ്സിലേക്കും ഈ സംബന്ധം നടക്കേണമെന്നു മോഹമുള്ളതായി എന്നോടു കല്പിക്കുകയുണ്ടായി.

മകൻ—അച്ഛൻ എന്താണു മറുവടി പറഞ്ഞതു്?

അച്ഛൻ—മീനവിന്റെ ഭർത്താവായിരിപ്പാൻ ഒരുവനെ മാത്രമേ വേറെ ഞാൻ കണ്ടിട്ടുള്ളുവെന്നു ഞാൻ തിരുമനസ്സറിയിക്കാതിരുന്നില്ല.

മകൻ—അവനാരാണ്?

അച്ഛൻ—റിതനെ.

മകൻ—മീനവിനു് എന്നെ നല്ല പരിചയംതന്നെയില്ലല്ലോ.

അച്ഛൻ—പക്ഷേ അതുതന്നെയായിരിക്കാം നിനക്കുള്ള മെച്ചം എന്നും പറഞ്ഞു കുറുപ്പ് ഒന്നു ചിരിച്ചു. മകൻ വല്ലാതെ പരുങ്ങി.

കുറുപ്പ്—എടോ, നാം തമ്മിൽ അന്യോന്യം ഇങ്ങിനെ തെറ്റായ ധാരണയോടെ കഴിച്ചുകൂട്ടരുതു്. പ്രജകളുടെ അവകാശം എന്നൊക്കെയുള്ള നിന്റെ നവീനാശയങ്ങളും വിഡ്ഢിത്തങ്ങളും കളഞ്ഞു നാട്ടാർകൂട്ടത്തിൽ നിനക്കുള്ള സ്ഥാനം വേണ്ടെന്നുവെച്ചു് എന്റെ മകന്റെ സ്ഥാനം സ്വീകരിക്കുക. ജീവിതം സുഖപ്രദമാക്കുവാനുള്ളതെല്ലാം നിന്നേയും കാത്തു് ഇവിടെ നിൽ

പ്പുണ്ട്. തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ രക്ഷാസൈന്യത്തിൽ ഒരു മേധാവിസ്ഥാനം, വിനോദങ്ങൾ, ആഡംബരം, നഗരജീവിതം ഇതൊന്നും നിസ്സരിച്ചുകഴിയേണ്ടവയല്ല. നിന്നുക്ക് ആവശ്യമുള്ളടത്തോളം പണം യാതൊരു ലുബ്ധും കാട്ടാതെ ചിലവിടുവാൻ തരാൻ ഒരു അർപ്പനമുണ്ട്. എന്നു മാത്രമോ, ഭാവിയിൽ കഴിഞ്ഞുകൂടുവാൻ വേണ്ട സ്വത്തു്, കൂട്ടത്തിൽ ഭാഗ്യവതിയായ ഒരു ഭാര്യയും.

മകൻ കാച്ചുനേരം സ്കൂളിലുനിന്നിട്ടു—ഞാൻ കീഴടങ്ങാനല്ല ഭാവമെങ്കിൽ' എന്നു ചോദിച്ചു.

കുറുപ്പ്—പ്രജകൾക്കുള്ള അവകാശത്തിൽ ഒരോഫരി നിന്നു സിദ്ധിക്കും.

മകൻ—ചീനവോ?

കുറുപ്പ്—അവൾ അടിയോടിയെ ഭർത്താവാക്കി സ്വീകരിക്കും.

മകൻ—അടിയോടിയെപ്പറ്റി ഞാൻ പഠഞ്ഞ സംഗതി അർപ്പൻ മറന്നുപോയോ?

കുറുപ്പ്—ഇതിനുള്ള പ്രതിവിധിയൊക്കെ നീയാണു ചെയ്യേണ്ടതു്. എന്നാൽ അടിയോടി അവൾക്കു യോജിച്ച ഒരു ഭർത്താവാകുമെന്നും എനിക്കഭിപ്രായമുണ്ട്.

ചെറിയോമന ഒന്നും പറയാതെയും ഒന്നും കാണാതെയും വിചാരമഗ്നനായിരിക്കുന്നതു് അർപ്പൻ നോക്കിക്കണ്ടു—'നീ എന്നതാണു മേലിൽ പ്രവർത്തിക്കാൻ നിശ്ചയിച്ചതു്?' എന്നു മകനോടു ചോദിച്ചു.

മകൻ—ഒരിക്കലും വയ്യ. പ്രതിനിധിസ്ഥാനം വേണ്ട

നവെക്കാൻ താമില്ല. എന്റെ കർത്തവ്യകർമ്മം ഞാൻ ചെയ്യണം.

കുറുപ്പ് - ഞാൻ അന്ധനായിരിക്കാം. ഈ ഘട്ടത്തിൽ റാല്ല തരവം ടിക്റ്റിന്റെ കൂട്ടുകെട്ടാണ് ഞാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നത്.

മകൻ - അല്ലോ,

കുറുപ്പ് - റിണക്സ് ഇവിടെ ഇഷ്ടമുള്ളപ്പോഴൊക്കെ റാന്ന എത്ര കാലമകിലും താമസിക്കാം. ഞാനും മീനും റിണക്സ് യാതൊരു പ്രതിബന്ധങ്ങളും ഉണ്ടാക്കില്ല. ഞങ്ങളുമായുള്ള കൂട്ടുകെട്ടു വീയും ഇഷ്ടപ്പെടുകയില്ല. എനിക്ക് കേവലം കേവലം പോകേണ്ട സമയമായി.

ഒരു നിമിഷം അല്ലെന്റെ കാല്ല്യൽ വീണു ക്ഷമായാ ചന്ദ്രചെയ്യേണ്ടതാണെന്നു ചെറിയോമനക്കു തോന്നി. പ്രസന്നവദനനും മദസ്തിതാത്താടെതന്നെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നവനുമായ അല്ലെന്റെ മുഖത്തു നോക്കിയപ്പോൾ മകന്റെ പ്രകൃതം മാറി ഒന്നും മിണ്ടാതെ അകത്തു നിന്നു പുറത്തേക്കു കടന്നുപോകയാണു ചെയ്തത്. അകത്തു നിന്നാൽ കരഞ്ഞു പോകണമെന്നുവെച്ചാണു ചെറിയോമന അങ്ങിനെ ചെയ്തത്. മകൻ പുറത്തേക്കു പോയിക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അല്ലെന്റെ പ്രകൃതം ഒന്നു മാറി, മുഖം വിളർത്തു, വലിയ നിരാശനായി.

ഇരുപത്തൊന്നു വയസ്സായ ഒരു യുവാവു കോഴിക്കോട്ടുള്ള സുഖജീവിതത്തെ എങ്ങിനെയൊന്നു വേണ്ടെന്നുവെക്കുക. ആ സുഖജീവിതത്തിന്റെ സ്വാദ് അറിയാത്ത ആ യുവാവിനു പ്രത്യേകിച്ചും എങ്ങിനെയൊന്നു ത്രാഗശി

ലം ഉണ്ടാവുക! നാട്ടാർകൂട്ടത്തിന്റെ പ്രതിനിധികൾ യോഗം കൂടാതിരിക്കുമ്പോഴൊക്കെ ചെറിയോമന നഗരമാക്കെ നടന്നുകാണും. എന്നാൽ നോക്കുന്ന ദിക്കിലൊക്കെ ദശക്രമങ്ങളും ജനാധാരങ്ങളുമേ അയാൾ കണ്ടുള്ളൂ. നഗരജീവിതം വിട്ടു നാട്ടുപുറത്തെത്തുവാൻ അയാൾ കലശലായി ചോദിച്ചു. അപ്പുനേയും മീനവേയും അയാൾ ചിലപ്പോൾ മാത്രമേ കാണാറുള്ളൂ. വല്ല മുലക്കും ഇരുന്ന് അവരുടെ പോക്കും വരവും നോക്കിക്കാണാൻ മാത്രമേ അയാൾക്കു സാധിച്ചുള്ളൂ.

ഒരു ദിവസം തളത്തിലെ പടിഞ്ഞാറെ ജനാലക്കൽ അസ്തമയസൂര്യന്റെ കിരണങ്ങൾ തോട്ടത്തിലെ വൃക്ഷങ്ങളിൽ തട്ടി പ്രകാശിക്കുന്നതു നോക്കിക്കൊണ്ടു നില്ക്കുമ്പോൾ മീന അവിടെ വന്നു നാട്ടുപുറത്തുള്ള വർത്തമാനങ്ങൾ കാരോന്നു ചെറിയോമനയോടു ചോദിച്ചു. ഈ സംഭാഷണംകൊണ്ടു ലജ്ജ പിടു ഡെയ്യും അവലംബിച്ചു “മീന! അടിയോടിയെ നിന്നെക്കു് ഇഷ്ടമാണോ?” എന്നു ചോദിച്ചു. മീന വല്ലാതെ പരിഭ്രമിച്ചു.

മീന—അടിയോടിയോ? എന്താ ജ്യോഷ്ഠൻ ഇങ്ങിനെ ചോദിക്കുന്നത്? ഈ രാജ്യത്തുള്ള യോഗലോകങ്ങളിൽ വാൾപ്രയോഗത്തിൽ അടിയോടിയെപ്പോലെ സമർത്ഥനായി മറാറും ഇല്ലെന്നു പ്രസിദ്ധമാണ്. വലിയ ഫലിതകാരനും നല്ല മയ്യാദകാരനും ആണെന്നാണു കോവിലകത്തുള്ളവരൊക്കെ പറയുന്നത്.

ചെറിയോമന—നിന്നെക്കു് അടിയോടിയെ ഇഷ്ടമാണോ? എന്ന് ആവർത്തിച്ചു ചോദിച്ചു.

മീന കന്നു പരുങ്ങി “എനിക്കോ?”

എന്നു പറഞ്ഞു കഴിയുന്നതിനുമുമ്പു കുറുപ്പ് ഇവരുടെ അരികെ പെട്ടെന്ന് ഇറങ്ങി.

കുറുപ്പ്—നിങ്ങളുടെ രസകരമായ സല്ലാപം തടയുവാൻ ഇടവന്നതിൽ ഞാൻ വളരെ വ്യസനിക്കുന്നു. (ചെറിയൊരന ഇതു കേട്ടപ്പോൾ കന്നു ഞെട്ടി.) ഇന്ന് അമ്മത്തമ്പുരാട്ടി തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ദീപാരാധനക്കു ക്ഷേത്രത്തിലേക്ക് എഴുന്നള്ളുന്നുണ്ടെന്നും അകമ്പടിക്കായി മീന പോകേണമെന്നും ഇന്നലെത്തന്നെ പറഞ്ഞുപിടിച്ചിട്ടുണ്ട്. അമ്പരൻ തിരുമനസ്സിലെ സേവിക്കയാണു നല്ലതെന്നു ഞാൻ ഉപദേശിച്ചിട്ടും ഫലിക്കാത്ത ദിക്കിൽ മീനവിന്റെ ഉപദേശം കുറച്ചു ഫലിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നാണല്ലോ കാണുന്നത്. മീന! ഇയാളെ നേർവഴിക്കു സഞ്ചരിപ്പിക്കണം.

മീന—കന്നു ചിരിച്ചുകൊണ്ടു:— “ജ്യേഷ്ഠൻ എന്റെ കപ്പം കോവിലകത്തേക്കു വരുമോ?”

ചെറിയൊരനയുടെ ഹൃദയത്തിൽ കോപമാണ് അപ്പോൾ ഉദിച്ചത്. മീനയും തന്നെ പരിഹസിക്കുകയോണോ? തന്നെ മതം മാറാൻ അവളും ശ്രമിക്കുന്നുവോ? “എനിക്കു വരാൻ തരമില്ല” എന്നു മാത്രം ചെറിയൊരന കടുവിൽ മറുപടി പറഞ്ഞു. മീനവിന്റെ മുഖം പെട്ടെന്നു വിളർത്തുപോയി. കുറുപ്പു നിരാശനുമായി. അസ്കമയസ്സയ്യന്റെ കിരണങ്ങൾ ഒരു സ്വപ്നപദ്മംപോലെ ചെറിയൊരനയുടേയും മറുജീവരുടെ അഗ്രഹത്തിന്റെയും മദ്ധ്യത്തിൽ ഒരു പ്രതിബിംബമായി നിന്നു.

നാട്ടാർച്ചുത്തതിന്റെ അപേക്ഷകളെ കോവിലകത്തിലെ മന്ത്രിമാരും മറ്റു അധികാരികളും വിലവെച്ചില്ലെന്നു വന്നപ്പോൾ മിതവാദികളായ പ്രതിനിധികൾ പിൻവലിച്ചു. അമിതവാദികൾ കലക്കുരുൾ ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കാനുള്ള ശ്രമമായി. ഒരു പ്രളക്ഷുടംബത്തിലെ അംഗമാണെന്നും, ധനകാര്യമന്ത്രിയായ കുറുപ്പിന്റെ മകനാണെന്നും ഉള്ള കാരണത്താൽ ചെറിയോമനയെ നാട്ടാർച്ചുത്തലയാളികൾക്കുതന്നെ വിശ്വാസമില്ലാതായി. ചെറിയോമന ഒരു വലിയ രാജഭക്തനാണെന്ന് അവർക്കറിയാമായിരുന്നു. മീനവെപ്പാറി ചിലപ്പോൾ ചെറിയോമന ചിന്തിക്കും. അവളിൽ തനിക്ക് അനുരാഗമില്ലെന്ന് അയാൾക്കു ചിലപ്പോൾ തോന്നും. അവളെക്കൊണ്ടു തന്റെ ദുഃഖ നിശ്ചയങ്ങളെ ഇളക്കാൻ സാധിക്കയില്ലെന്നും തന്നെത്താൻ പറയും. ഉണ്ണിയുടെ സോദരി മാധവിയെ കണ്ടുപിടിക്കാനു സാധിച്ചില്ലല്ലോ എന്നു ചിലപ്പോൾ വിചാരിച്ചു കുഞ്ഞിതപ്പട്ടം. ഇങ്ങിനെ ചുട്ടുപഴുക്കുന്ന വേനല്ലാലം മുഴുവനും കഴിച്ചുകൂട്ടി. എന്നാണു വരാൻ പോകുന്ന സംഭവങ്ങൾ എന്ന് ആർക്കും നിശ്ചയമില്ല. നഗരക്കാരല്ലാത്തവർ കൂട്ടുകൂട്ടമായി അവിടേയും ഇവിടേയും നിന്നു സ്വകാര്യസംഭാഷണങ്ങൾ നടത്തുന്നതു പലക്കും കാണാൻ സാധിച്ചിരുന്നു.

ഒരു ദിവസം വൈകുന്നേരം അല്പം തണുപ്പുള്ള കാര്യം കിട്ടട്ടെയെന്നുവെച്ചു ചെറിയോമന കടപ്പാറത്തേക്കു പോയി. അപ്പോൾ ഭൂമനനിന്നും ഇടിമുഴക്കം കേൾക്കാനുണ്ടായിരുന്നു. വെട്ടെന്നു മേഘം ആകാശത്തിൽ പര

ന്നു. ഇടിമുഴക്കം അടുത്തടുത്തു കേട്ടുതുടങ്ങി. മിന്നൽ ശക്തിയായി ഇടക്കിടെ പ്രകാശിച്ചുതുടങ്ങി. വരാൻ പോകുന്ന മഴയുടെ ലക്ഷണങ്ങൾ പലതും കണ്ടുതുടങ്ങി. ഇതോടുകൂടി മുക്കിൽനിന്നും മൂലയിൽനിന്നും കുറച്ചു ദിവസം കേട്ടിരുന്ന വിറുവിറുക്കൽ അടുത്താസൂഷ്മയായി മാറി. എവിടെനിന്നോ ഒരു പെരുമ്പറനാദം കേട്ടു. ഈ പെരുമ്പറ കോപം ബാധിച്ച ഹൃദയത്തിന്റെ തുടിപ്പാണെന്നു ചെറിയോമനക്കു തോന്നി.

കുറുപ്പു താമസിക്കുന്ന കെട്ടിടത്തിന്റെ മുമ്പിച്ചുള്ള വീഥിയിൽകൂടി ജനങ്ങൾ രിങ്ങി സഞ്ചരിക്കുകകാരണം മുമ്പോട്ടു കടന്നുചെല്ലാൻ തരമില്ലാത്ത നിലയിലാണു ചെറിയോമന കണ്ടത്. ഒരിടത്തു പാതയിൽ വീണുകിടക്കുന്ന എന്തോ ഒരു സുതപത്തെ നോക്കി വളരെ പേർ വട്ടത്തിൽ നില്ക്കുന്നതും അന്യരും കണ്ടു. ഈ തിരക്കിൽ കൂടി ഒരുവിധം ഞെരുങ്ങി ചെറിയോമന പടിപ്പുറയുടക മുമ്പിൽ എത്തി അകത്തേക്കു കടക്കാൻ ഭ്രമിച്ചപ്പോൾ ഒരു ഭീമകായൻ അയാളെ തടഞ്ഞു. അയാളുടെ കയ്യിൽ ഒരു വലിയ ഗദയും ഉണ്ടായിരുന്നു.

‘ഏന്തോ! താൻ ആരോ? വഴിയിൽ നില്ക്കുന്നവരെ തട്ടിമീഴ്ത്തി നീ ഏവിടേക്കാണ് ഇങ്ങിനെ ബദ്ധപ്പെട്ടു പോകുന്നത്?’ എന്ന് ആ ഗദാധാരി ചോദിച്ചു. ജനങ്ങൾ ഈ ചോദ്യത്തിനുള്ള മറുപടി കേൾപ്പാൻ നിശ്ശബ്ദമായി നിന്നു. ‘ഞാൻ ചത്തോത്തൊടത്തിൽ നായമാണ്’ എന്നുള്ള മറുപടി വ്യക്തമായി ആ നിശ്ശബ്ദതയിൽ എല്ലാവരും കേട്ടു. ഇതു കേൾക്കേണ്ടതാമസം, കോപത്തോടുകൂടി

യ ജനരവം അവിടെ മുഴങ്ങി. ഗദ ചെറിയോമനയുടെ തലക്കുമീതെ പൊന്തി.

“വിയ്യി! അദ്ദേഹത്തെ വിട്ടേക്ക. അദ്ദേഹം നാട്ടാർ കൂട്ടപ്രതിനിധിയും പ്രജകളുടെ ബന്ധുവുമാണെന്നു താൻ അറിയില്ലേ?” എന്ന് ഒരുവൻ കൂട്ടത്തിൽനിന്നു വിളിച്ചു പറഞ്ഞു. കോപിഷ്ഠന്മാർ പെട്ടെന്ന് ആഹ്ലാദസൂചകമായി ആപ്പുവിളിച്ചു. ഗദാധാരി ഗദ താഴ്ത്തി. ചെറിയോമനക്ക് അകത്തു പ്രവേശിക്കാൻ ജനങ്ങൾ മാറ്റം ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുത്തു. “പ്രജാബന്ധു” എന്ന ആപ്പുവിളി കുറുപ്പിന്റെ ഭവനത്തിലെ പൂമുഖത്തു മാറൊരാലികൊണ്ടു. അവടെ പലരും നില്ക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ചെറിയോമന ലജ്ജിതനായി അടുത്തു ചെന്നു.

കറച്ചനേരം ആരും അന്വേഷം സംസാരിച്ചില്ല. ചെറിയോമന പെട്ടെന്ന് ഒന്നു ഞെട്ടി. മീനവിന്റെ മുഖത്തു് കരടത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ഒരു മുറിയിൽനിന്നു ചോര അല്പം കലിപ്പുന്നുണ്ടായിരുന്നു. “മീന! എന്താ പറിയതു്?” എന്നു വളരെ ദീനസ്വരത്തിൽ ചെറിയോമന ചോദിച്ചു. അവൾ ഒന്നു ചിരിച്ചു മറുപടി പാവം പറയാതെ മുഖമായി കുറുപ്പു് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു: —

“നിന്റെ സ്നേഹിതന്മാർ കൊടുത്ത സമ്മാനമാണു അതു്. ഞങ്ങൾ ഈ തിരക്കിൽകൂടി ഇവിടെ കടന്നെത്താൻ വളരെ പ്രയാസപ്പെട്ടു. അടിയോടി ആയുധപാണിയായി കൂടെ ഉണ്ടായിരുന്നതു ഭാഗ്യം. അയാളുടെ വാൾ നിന്റെ സ്നേഹിതന്മാരിൽ ഒരാളുടെ കഥ കഴിച്ചിരിക്കു

ന. അയാൾ ഇനി ആരേയും അവമാനിക്കുകയോ കല്ലെടുക്കുന്ന യുദ്ധകയോ ചെയ്യുന്നതല്ല?.

താൻ പാതയിൽ വീണ കിടക്കുന്നതായി കണ്ടത് ഒരു മനുഷ്യദേഹമാണെന്ന് അപ്പോഴാണ് ചെറിയോമന ധരിച്ചത്.

“ഹേണാൽ, വീ അടിയോടിയെ അറിയില്ലല്ലോ, ഇതാണ് ആ അടിയോടി, ഇത് എന്റെ മകൻ ‘പ്രേമാബന്ധു’ ചെറിയോമനയാണ്,” എന്നു കുറുപ്പു പറഞ്ഞു. ആ രണ്ടു യുവാക്കുമാരേയും പരിചയപ്പെടുത്തി. അപ്പുന്റെ വാക്കുകളിലുള്ള ആ നസ്യം ചെറിയോമനക്കു നല്ല പോലെ കൊണ്ടു. അടിയോടി വേഗം ചെറിയോമനയുടെ അടുക്കലേക്കു വന്നു. അടിയോടിക്കു മുപ്പതുവയസ്സു പ്രായം കാണാം. ഭീമകായനും സുന്ദരനുമായ അടിയോടിയെ കണ്ടപ്പോൾ ചെറിയോമനയുടെ ഹൃദയത്തിൽ അസൂയയാണു ജനിച്ചത്.

കുറുപ്പ്—ചെറിയോമനക്കു സംസർ്ഗ്ഗിക്കുവാൻ ഇത്തരം സ്നേഹിതന്മാരെ സമ്പാദിച്ചതിൽ അവനെ അടിയോടി അഭിനന്ദിക്കാത്തതെന്താണ്?

അടിയോടി പൊട്ടിച്ചിരിച്ചുപോയി. നമ്മുടെ സ്നേഹിതന്മാർ കൂട്ടുന്ന അവിഷകത്തിന്നൊക്കെ നാം ഉത്തരം പറയേണ്ടിയാൽ നമുക്കു വല്ലപ്പോഴും സൈപാമുണ്ടാകുമോ? മീനഅമ്മയെയാണു സമ്മതിക്കേണ്ടത്. അവരുടെ ധൈര്യം മറ്റു ഗുണങ്ങളുമായി വളരെ യോജിപ്പുണ്ട്,” എന്നാണ് അടിയോടി പറഞ്ഞു മറുപടി. മി

നു കൃതജ്ഞതയോടെ ഒന്നു പുഞ്ചിരിയിട്ടതേയുള്ളൂ. ഒന്നാം പഠനത്തില്ല.

കുറുപ്പ്—സങ്കടം വരുമ്പോൾ രക്ഷിക്കുന്ന ചന്ദനങ്ങളല്ലാ ബന്ധു. സ്ത്രീകളെ ഉപദ്രവിക്കുമ്പോൾ അവരെ രക്ഷിക്കാൻ ഒരു വന്നെങ്കിലും ഉണ്ടായല്ലോ. അടിയോടിയോടുള്ള എന്റെ കൃതജ്ഞത വാക്കുകൊണ്ടേ കാട്ടാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ.

ഇത്രമാത്രം പഠനത്തു കുറുപ്പു മീനവേയും കൂട്ടി അകത്തേക്കു പോയി. അടിയോടി യാത്രയും പഠനത്തു പുറത്തേക്കു മിറങ്ങി. ചെറിയോമനയും അയാളൊപ്പം മിറങ്ങി.

ചെറിയോമന—എനിക്ക് ഒന്നു ചോദിക്കാനുണ്ടായിരുന്നു.

മാധവി എവിടെയാണ് ഇപ്പോഴുള്ളത്?

അടിയോടി—ഏതു മാധവി?

ചെറി—അവൾ ഈ വീട്ടിൽ ഒരു ദാസിയായി പാത്തിരുന്നു; എന്റെ ഭൃത്യൻ ഉണ്ണിയുടെ സോദരിയാണ്. അവളെ കാണാതായിട്ടു കരച്ചുകാലമായി.

അടിയോടി—അതിന്നു ഞാനാണോ ഉത്തരവാടി? എന്തും പഠനത്തു ഒന്നു ചിരിച്ചു. ഒടുവിൽ ചെറിയോമനയുടെ ചുമലിൽ കയ്യുംവെച്ച് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു:—

“എന്റെ കുട്ടി! അവൾക്ക് എന്റെ പട്ടാളത്തിൽ ഒരു കാമുകനുണ്ടായിരുന്നു. അവനെ രക്ഷാപുരുഷനാക്കുവാൻ മാധവി പലപ്പോഴും ഏങ്ങനാടു ശിവാൾ പറഞ്ഞു അലട്ടിയിട്ടുണ്ട്. അവൻ ഒന്നിനും കൊള്ളരുതാത്ത ചന്ദനാണ്. നിരവ

ഊടെ അച്ഛന്റെ മരുമകൾക്കുടിശിപാൾ പറഞ്ഞപ്പോൾ ഞാൻ അയാളെ എന്റെ സഹായകനാക്കി കയറ്റം കൊടുത്തു. ഒരു ദിവസം അവനെ കാണാതായി. അന്നു തന്നെ എന്റെ രണ്ടു രത്നമോതിരവും കാണാതായി. സ്നേഹിതാ! മാധവി എന്റെ പ്രേമഭാജനമായിരുന്നില്ല. മീനയെ ഒരിക്കൽ കണ്ടിട്ടുള്ളവനു വേറെ തരണികളിൽ മനസ്സു പോകുന്നതല്ലെന്നു ഞാൻ പറയണോ? നിങ്ങൾ എന്നെ വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ടോ?

‘ഉവ്വ്’—എന്നുമാത്രം പറയാനേ ചെറിയോമനക്കു സാധിച്ചുള്ളൂ. അടിയോടി ചെറിയോമനയുടെ കയ്യുപാടിച്ച ചിരിച്ചുംകൊണ്ട് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു:—‘വേളരെ വന്ദനം. നിങ്ങളാൽ ചിലർ ഞാൻ ഒരു മോശക്കാരനാണെന്നു പറയാതെ കഴിഞ്ഞാൽകൊള്ളാമെന്നു മോഹിക്കുന്നവനാണു ഞാൻ.’”

അടിയോടിയുടെ നിഷ്ഠുവടവും ദയാമന്യനവുമായ ഈ വാക്കു കേട്ടപ്പോൾ ചെറിയോമനയുടെ കണ്ണിൽ വെള്ളം നിറഞ്ഞു. കോഴിക്കോട്ടു വന്നതിനുശേഷം ഇങ്ങിനെ ആരും ചെറിയോമനയോടു സംസാരിക്കുകയുണ്ടായിട്ടില്ല. ചെറിയോമനയുടെ ഹൃദയം പശ്ചാത്താപംകൊണ്ടു കലങ്ങി; തേങ്ങിക്കൊണ്ടു ‘ഞാൻ ചെയ്ത അപരാധമൊക്കെ കുറ്റമിക്കണമെന്ന് അപേക്ഷിക്കുന്നു’ എന്നു പറഞ്ഞു.

‘ഹേ! ഇതെന്തു കഥയാണ്? ഇതു സാധാരണ ഏല്പാവക്കും പറയാറുള്ള ഒരു തൊരിധാരണ മാത്രമല്ലേ? ഞാൻ അധികസമയവും കോട്ടയിൽതന്നെ ഉണ്ടാപും.

അങ്ങട്ടു സമയമുള്ളപ്പോൾ ഒന്നു വരരുതോ? എനിക്ക് അല്പം തിടുക്കമുള്ളതുകൊണ്ടു വേഗം പോകുന്നു. യഥാവസരം കണ്ടുകൊള്ളാം.” എന്തും പറഞ്ഞു അറിയാടി പോയി. അറിയാടിയോടു കലശലായി വെറുത്തിരുന്ന ചെറിയാമനക്ക് ഇപ്പോൾ അയാളുടെ സവിതപം വേണമെന്നു മോഹം കലശലായി വർദ്ധിച്ചു.

ചെറിയോമന വീട്ടിനുള്ളിൽ വീണ്ടും കടന്നുചെന്നപ്പോൾ കുറുപ്പ് അയാളുടെ വരവ് കാത്തു അവിടെ നില്ക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

കുറുപ്പ്—ഇന്നു കഴിഞ്ഞ സംഭവങ്ങൾ വിചാരിച്ചാൽ, നിന്റെ സ്നേഹിതന്മാരെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നവർ ഇല്ലാത്ത ഈ വീട്ടിൽ ഇനി താമസിപ്പാൻ നീ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതല്ലെന്നു നിസ്സംശയമാണല്ലോ. നിശ്ചയമായും നിന്നെ ഈ കുടുംബത്തിലെ ഒരു അംഗമാണെന്നു സാശയിപ്പാൻ ഉദ്ദേശിച്ചാലും വന്നുചേരും. അതു വേണ്ട. ചെറിയോമന ഇഷ്ടമുള്ള ദിക്കിൽ പോയി താമസിച്ചുകൊള്ളുക. മേൽവിചാസം ഏതെന്നു അറിയിച്ചാൽ മതി. നിന്നെക്കും സ്നേഹിതന്മാർക്കും വേണ്ടപ്പെടാതെ സുഭിക്ഷമായി ഞാൻ അവിടെ എത്തിച്ചു തന്നുകൊള്ളാം.

എന്തും പറഞ്ഞു തിരിഞ്ഞുനോക്കാതെ കുറുപ്പു തന്റെ അകത്തേക്കു പോകയാണു ചെയ്തത്.

ചെറിയോമനയുടെ കഥ കണ്ണുകണ്ണികളാ നഗരത്തിലെങ്ങും പാന്നു. അയാൾ ചെട്ടെന്ന് കഴി പലിയ നായകനായിത്തീർന്നു. അപ്പുറം തന്റെ വാസസ്ഥലമൊ

നാം അറിയിച്ചില്ല. ചിലപ്പോൾ പട്ടിണികിടന്നു, മലിനവേഷം ധരിച്ചു് ആൺ ചെറിയോമന കുറച്ച ദിവസം ആ നഗരത്തിൽ കഴിച്ചുതുടിച്ചതു്.

ചരിത്രസാധാരണ കർമ്മം 15-ാം തിയ്യതിയും വന്നുവേണം. കാരാഗൃഹം ആക്രമിച്ചു തടവുപള്ളികളെ ലാമളക്കാർ നേർത്ത പുറത്താക്കിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അന്നാണു കോഴിക്കോടു നഗരത്തിലെ ലാമളക്കാരുടെ ക്രമത നന്നായി ചെറിയോമന കണ്ടതു്. ഭയങ്കരമായ സംഭവങ്ങൾ കാരോന്നു കണ്ടു മനസ്സു പുണ്ണായി തന്നത്താനറിയാതെ ചെറിയോമന സ്വപ്നത്തിൽ നടക്കുംപോലെ കാലു പോയയഴിക്കു പോയി. അദ്ദേഹന്റെ വസതിയുടെ മുമ്പിലെത്തിയപ്പോഴാണു് അയാൾക്കു പ്രശ്നം വന്നതു്. അവിടെ അത്തുവിളിച്ചുകൊണ്ടു് അനവധി ലാമളക്കാർ തിങ്കിത്തിമകി കൂടിയതായി കണ്ടു്, ഭയത്തോടെ ചെറിയോമന ഒരു ഇടവഴിയിൽ കൂടി ഭാടി. ആ വഴിയിൽ കൂടി കുറച്ചു ചെന്നപ്പോൾ ആരേയും വിടുന്ന കണ്ടില്ല. കുറച്ചുകലെ വസ്രുകൊണ്ടു ഭോമാസകലം മൂടിയ ഒരു സതപം ആളെ കണ്ടപ്പോൾ മതിലോടു ചാരിനില്ക്കുന്നതു ചെറിയോമന കണ്ടു. അടുത്തു ചെന്നപ്പോഴാണു് അതു മീനവാടണന്നു ചെറിയോമനക്കു മനസ്സിലായതു്. മീനവിസ് ആളെ മനസ്സിലാവാൻ കുറച്ചു നേരം വേണ്ടി വന്നു.

“ജ്യേഷ്ഠാ! ലാമളക്കാർ വീടു് ആക്രമിക്കുന്നു. ഭൂതൃന്മാരും കാവൽക്കാരും ഒക്കെ ഭാടിപ്പൊയ്ക്കുളഞ്ഞു്” എന്നു് ആർത്തസപരത്തോടെ മീൻ പറഞ്ഞു. അപ്പോഴാണു തന്റെ

അരയിൽ വാളുണ്ടോ എന്നു ചെറിയോമന നോക്കിയത് .
പ്രജ്ഞാബന്ധുക്കൾക്കു വാളിന്റെ ആവശ്യമുണ്ടോ?

“അമ്മാമൻ എങ്ങനാടും കാടി രക്ഷപ്പെട്ടുകൊള്ളുവാൻ പറഞ്ഞു. വായുകയല്ല ശാസിക്കുകകൂടി ചെയ്തു. അല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ ഈ ഘട്ടത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെ പിരിഞ്ഞുനിലുന്നതല്ലായിരുന്നു. പക്ഷേ അദ്ദേഹം ഒന്നുകൂടി പറഞ്ഞു.

അപ്പോഴാണ് ഒരാൾ ആയുധചാണിയായി ബലപ്പെട്ട ആവഴി കാടിവരുന്നതു കണ്ടത്

‘ഛെയി! അടിയോടി അല്ലേ അത്?’ എന്ന് ചെറിയോമന വിളിച്ചു. അടിയോടി അടുത്തു വന്നു. ഇതെന്തൊരു കഥയാണ്. മീനവും ഇവിടെയോ, ലഹളക്കർ നഗരമെങ്ങും ഇളക്കിയിരിക്കുന്നു. വിവരം കുറുപ്പിനെ അറിയിക്കാനാണ് ഞാൻ കാടിപ്പോകുന്നത്.

“സ്നേഹിതാ, ലഹളക്കാരും അമ്മന്റെ വീടു’ ആക്രമിച്ചതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. മീനവെ ഇതാ ഞാൻ നിങ്ങളുടെ രക്ഷയിൽ എല്ലിടുന്നു. ഞാൻ ഏന്റെ അമ്മന്റെ അടുക്കലേക്കു പോകുന്നു.” എന്നു ചെറിയോമന പറഞ്ഞു.

അടിയോടി—സ്നേഹിതാ! നിങ്ങൾ കാട്ടിയ വിശ്വാസം എറിക്കു വളരെ അഭിമാനജനകമായിരിക്കുന്നു. ഞാൻ മീനവെ കോവിലകത്തിനുള്ളിൽ രക്ഷാസ്ഥാനത്തു’ എത്തിച്ചുകൊള്ളാം.

ചെറിയോമന—ഒരിക്കലും വേണ്ട. അവളെ ഈ നഗരത്തിൽനിന്നും പുറത്തുകൊണ്ടുപോവുക. ഇന്നത്തെ സം

ഭവം ഒരു തുടങ്ങൽ മാത്രമായി വിചാരിച്ചാൽ മതി. നമുക്കൊന്നും ഈ നഗരത്തിൽ രക്ഷയില്ല.

അടിയോടി മീനവേയും കൂട്ടി അവിടെനിന്നു രക്ഷാസ്ഥാനം നോക്കി പോയി. ഒരു നിമിഷത്തേറും ചെറിയോമനയുടെ കണ്ണു തന്റെ പ്രാണേശ്വരിയുടേയും അവളെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുന്ന അടിയോടിയുടേയും മേൽ പതിഞ്ഞു മീനവെ അന്യരും കൊടുത്തുകഴിഞ്ഞു. തനിയ്ക്ക് ആ തരുണീത്തേത്തിനേൽ യാതൊരവകാശവുമില്ലെന്നു ചെറിയോമന കണ്ണിരപ്പെട്ടു.

ചെറിയോമന വേഗം അച്ഛന്റെ ഭവനത്തിലേക്ക് ചാടിപ്പോയി. പടിപ്പുര ലഹളക്കാർ തകർത്താരിക്കുന്നു. പൂമുഖത്തും തളത്തിലും ലഹളക്കാർ തിങ്കിത്തിറക്കി കൂടിയിരിക്കുകയാണ്. മാളികയിലേക്കുള്ള കോണിപ്പടിയുടെ മുകളിൽ ഒരു വാളും കയ്യിൽ പിടിച്ചു നില്ക്കുന്നതായിട്ടാണ് അച്ഛനെ കണ്ടത്. ആദ്യത്തെ ബഹളം ഒന്നു നിലച്ചപ്പോൾ ലഹളക്കാർ പ്രളവെ കാണുമ്പോൾ സ്വതസ്സിലുമായുണ്ടാകാറുള്ള ഭയത്തോടെ നില്ക്കുകയായിരുന്നു.

കുറുപ്പ്—നിങ്ങൾക്ക് ഇവിടെ കായ്കമെന്നാണ്—എന്നു് ഉച്ചസ്വരത്തിൽ ചേദിച്ചതു ലഹളക്കാരുടെ ജയഭേരിയോടുകൂടിയ ആപ്പുവിളിയുടെ ശബ്ദത്താൽ ആരും കേട്ടില്ല. ചെറിയോമന ഈ തിരക്കിൽകൂടി മുമ്പിൽ കടന്നു കോണി കയറി അച്ഛന്റെ അടുത്തെത്തി.

“എന്റെ സ്നേഹിതന്മാരേ! (ചെറിയോമനയുടെ സംബോധന അയാളെ അറിയുന്നവർക്ക് വലിയ സന്തോ

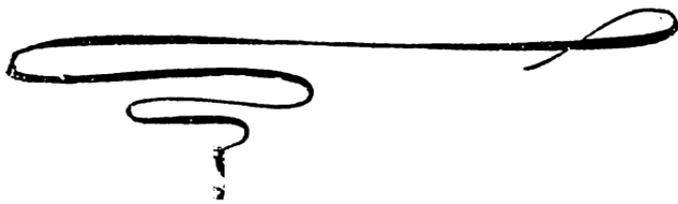
ഷം ഉണ്ടാക്കിത്തീർത്തു.) നാം നമ്മുടെ അക്രമമായ പ്രവൃത്തികൊണ്ടു നമ്മുടെ ഉദ്ദേശത്തിനു കളങ്കം വരുത്തരുത്. സത്യംകൊണ്ടും ദയകൊണ്ടുമാണു നാം നമ്മുടെ അവകാശത്തെ സ്ഥാപിക്കേണ്ടത്.”

ഇതു കേട്ടപ്പോൾ ലഹളക്കാർ വെട്ടിച്ചിരിച്ചതേയുള്ളൂ. ലഹളക്കാർ തുരുത്തു കോണിപ്പടി കയറാൻ തുടങ്ങി. “സഹോദരന്മാരേ! ഞാൻ നാട്ടാർകൂട്ടത്തിലെ ഒരംഗമാണ്. പ്രജകളുടെ ഒരു ബന്ധുവുമാണ്. നിങ്ങൾ അക്രമം കാണിക്കാതെ മടങ്ങുവിൻ” എന്നും പറഞ്ഞു ചെറിയോ മന കുറുപ്പിന്റേയും കൊള്ളയും കൊലയും നടത്തുവാൻ ഒരുങ്ങിപ്പിന്നിരുന്ന ലഹളക്കാരുടേയും മദ്ധ്യത്തിലായി കോണിപ്പടിയുടെ മുക്തിയിൽനിന്നു.

“പ്രജകളുടെ കാര്യം പറയുന്നവരൊക്കെ പ്രായേണ സപാത്മികളും അസത്യവാദികളുമാണ്. ഇവന്റെ പ്രസംഗം കേട്ട് നിങ്ങൾ പൊയ്ക്കളയുമെന്നാണ് ഇവൻ വിചാരിക്കുന്നത്. നിങ്ങൾ അത്തരക്കാർല്ല. നിങ്ങളോട് എന്റെ വാളാണ് ഇനി ഉത്തരം പറയുക.” എന്നു ഗൗരവസപരത്തിൽ പറഞ്ഞ് കുറുപ്പിന്റേയും കയ്യിലെടുത്തു. അപ്പോൾ ഒരുവൻ കുറുപ്പിനെ ലാക്കാക്കി കട്ടാരംകൊണ്ടു ഒരു എറുകൊടുത്തു. കുറുപ്പിന് മുറിയൊരു വീഴുകയും ചെയ്തു.

‘കുത്തുവാൻ വരുന്ന പോത്തോടു വേദം കാതിയാൽ പറിപ്പെന്നു ചെറിയോമന അപ്പോഴേ മനസ്സിലാക്കിയുള്ളൂ. ഈ സംഭവം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ചെറിയോമനയുടെ പ്രകൃതം ഒന്നു മാറി. പൂർവ്വികന്മാരിൽനിന്നു സിദ്ധിച്ചു

കാലം ചെറിയോമനയുടെ നാവികളിൽ അപ്പോഴോ
 ന്ന തിളച്ചത്. നാട്ടാമെ ഇളക്കിത്തീർന്നതു 'ഭീമമായ'
 തെറ്റാണെന്ന് അപ്പോഴാണ് അയാൾ പറിച്ചത്. ഈ
 കവിചാലഗതികൾക്കൊന്നും അധികം സമയം വേണ്ടി
 വന്നില്ല. അച്ഛന്റെ കയ്യിൽ കിടക്കുന്ന വാൾ കയ്യിലൊക്കി
 അന്തുവിളിച്ചു തുരച്ചെര കോണികയറിവരുന്ന ലാമളക്കാ
 രോടു പൊരുതിനില്ലാനാണ് ചെറിയോമന കരുമ്പെട്ടത്.
 ചെറിയോമനയുടെ തല തെറിക്കുന്നതിന്നുമുമ്പായി ലാമള
 ക്കാരുടെ തല എത്രയാണ് വാളിനിറയായതെന്ന് ഒരു
 കണക്കുവെച്ചു. ഈ ഭയങ്കരസംഭവങ്ങൾ ഒന്നു സമാധാനി
 ച്ചപ്പോൾ അവിടെ ഒരു ആസനത്തിൽ ഇട്ടിരുന്ന ഒരു വി
 ല്യാസ്സിനേൽ തടൻറ കത്തിമേൽ ലിപ്പിക്കുന്ന രക്തം തുടച്ചു
 കൊണ്ടിരുന്ന ഒരു ചെത്തുകാരൻ "അവനാണ് ആണ്കുട്ടി
 അവൻ ഒരു തറവാടിയാണെന്നു കണ്ടപ്പോൾ മനസ്സിലാ
 ക്കാമായിരുന്നു. തറവാടി എന്നും തറവാടിതന്നെ" എന്നി
 ണിനെ വിറുവിറുക്കുന്നത് ചലരം കേട്ടു.

ഉടനെ വിഴുതുക.

ചമ്പലകുമാരി.

ചലച്ചിത്രലോകത്തിൽ മറ്റേതൊരു പുസ്തകം വരുത്തിയില്ലെങ്കിലും ശരി; ഇപ്പുസ്തകം വരുത്തിയേ കഴിയൂ. വാണിജ്യലോകമായ ബകിമചന്ദ്രചാരാജിയുടെ അനുഗ്രഹമായ വാസനാവൈഭവവും ലോകോത്തരമായ സാഹസ്യകലാകശലതയും ഇത്രയും തിങ്ങിത്തുളുമ്പുന്ന ഒരു വേദം വെച്ചു വേറെയില്ലതന്നെ. പരിഭാഷയാണെന്നിൽ ലളിതകോശലകുമാരി

വില 1 ക 8 ണ.

ഇശ്വരചന്ദ്രവിദ്യാസാഗരർ.

എന്തൊരു ഭാരതീയനും അവശ്യം പാരായണംചെയ്യേണ്ടി സ്ഥലമാക്കേണ്ട ഒരു ദേശാഭിമാനോദ്ദീപകമായ മഹാജീവചരിത്രം

വി ന്ന
മഹാജോദയം
പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുക.